
LUBOMÍR STANČEK

HOMÍLIE rok „B“

LUBOMÍR
STANČEK

**PRVÁ ADVENTNÁ NEDEĽA /Mk 13,33-37/
Čakanie a príchod**

„Deti, viete čo,“ vraví matka, „zajtra k nám príde naša babička, ktorú ste už dávno nevideli. Musíme sa na to pripraviť.“ Toto oznámenie stačilo. Všetci sa dali do práce. Povymetali prach a špinu a zakrátko sa celý dom len tak leskol čistotou. A na druhý deň, keď sa už približoval čas príchodu, všetci napäto čakajú, kedy sa otvoria dvere a ukáže sa v nich milovaná babička. Čakanie a príchod.

Svätá cirkev, ako dobrá matka, predkladá svojim veriacim teraz na začiatku adventnej doby sväté evanjelium, v ktorom vyzýva, aby všetci ľudia bedlili, čakali. Na koho? Nuž nie na obyčajného človeka, hoci aj vzácneho, ale na príchod Syna Božieho, Ježiša Krista, druhú Božskú osobu.

Dnes sa teda začína obdobie adventu. Advent je latinské slovo a po slovensky znamená príchod. Toto obdobie preto menujeme príchodom, lebo Vianoce sú sviatkami narodenia Pána Ježiša a štyri adventné nedele pred Vianocami pripomínajú tú dlhú dobu, keď ľudstvo očakávalo Vykupiteľa a pripravovalo sa na jeho príchod. Nie je to však len pamiatka na dávno minulé časy, lež svätá cirkev vyzýva v textoch pri svätých omšiach všetkých ľudí, aby sa pripravili na príchod Pánov, ako keby mal znova prísť na tento svet, ako keby sa mal znova na Vianoce narodiť. Pre lepšie pochopenie tohto obdobia je dobré si všimnúť, že jestvuje trojaký príchod Pána Ježiša.

Prvý príchod bol historický – pred dvetisíc rokmi, keď sa Pán Ježiš narodil v Betleheme. Tento príchod sme my nezažili a opakovať sa nebude – nie naň sa teda treba pripravovať. V tomto historickom zmysle je advent ozaj len pamiatkou na tie mnohé generácie ľudí pred Kristom, ktoré túžili po Mesiášovi.

Druhý príchod Kristov je eschatologický a uskutoční sa na konci sveta, keď príde v sláve súdiť živých i mŕtvych. Kedy to bude, to nikto nevie. Prví kresťania si mysleli, že sa ho dožijú. Prešli však už tisíce rokov, a tento druhý príchod ešte nenastal. Či sa ho dožijeme alebo nie, to nevieme, ale je isté, že pre každého z nás nastane tento Kristov príchod v hodine našej smrti. A preto sa musíme naň pripravovať. A k tomu vyzýva aj svätá cirkev v dnešnom evanjeliu: „Bedlite, lebo nevíete, kedy príde ten čas!“ Preto je potrebné byť neustále pripravený, aby nás Pán pri svojom príchode nenašiel spať, totižto nepripravených.

Jestvuje však ešte aj tretí príchod Kristov, ktorý by sme mohli nazvať mystickým – je totižto navonok neviditeľný a uskutočňuje sa v skrytosti duše. To však neznamená, že by bol menej skutočný. Pán Ježiš výslovne hovorí: „Ak ma niekto miluje, zachová moje slovo a môj Otec ho bude tiež milovať. Prídeme k nemu a budeme u neho prebývať.“ Tento tretí príchod má oproti obom predchádzajúcim jednu veľkú výhodu: môže sa často opakovať. Kdežto tie dva predchádzajúce sa odohrávajú iba raz: prvý už bol, druhý ešte len bude. Pán Ježiš teda príde znova a znova do našej duše, keď je ona na jeho tajomný príchod dostatočne pripravená. Nuž a práve na túto prípravu máme teraz v advente vhodnú dobu.

Cítim, že mnohí z vás sa ma chcete opýtať: „Ako máme prežiť dobu adventnú? Čo máme a čo nemáme robiť? Ako máme čakať, bedliť?“ Nuž povedzme si to po poriadku.

Keď doma čakáme vzácneho hosťa, zaiste si dom najprv vyčistíme, odstránime špinu, poutierame prach. Aj z duše, ktorá čaká Božského hosťa, Pána Ježiša, je potrebné odstrániť nečistotu hriechu – vykonať si dobrú vianočnú svätú spoveď. Advent je totižto pre nás aj doba pokánia – čo naznačuje aj fialová farba. Má nám to pripomínať ľútosť nad našimi hriechmi, ktorá je prvým predpokladom vyčistenia duše. Keď čakáme doma hosťa – izbu skrášlime aj nejakými kvetmi. Dušu si tiež môžeme ozdobiť dobrými skutkami. Najmä modlitba nech nám nikdy nechýba. Proroci neustálymi prosbami útočili na nebo, aby čím

skôr prišiel Osloboditeľ. Tak aj naša modlitba v tomto adventnom čase sa musí zlepšiť: kvantitatívne, ale najmä kvalitatívne. Áno, je potrebné, aby sme sa viac modlili. Naša modlitba musí byť tiež aj vrúcejšia, úprimnejšia, aby priam prenikala nebesia. Má vytrysknúť z hĺbky našej duše, a tak nech je skutočným prejavom túžby nášho srdca po zjednotení s Bohom.

Doba adventná je doba brieždenia: noc odchádza – deň sa približuje. Tu je tvoja ďalšia možnosť – ísť za svetlom, čiže prísť do kostola. Sám zvaž svoje možnosti, či by si aj ty nemohol priniesť takúto obeť – totižto, aby si sa cez túto dobu zúčastnil na svätej omši. Aby tie naše kostoly nezívali prázdnotou. Viem, máš mnoho dôvodov, prečo nemôžeš prísť do kostola, ale predsa sa nad tým zamysli. Ak sa rozhodneš prísť do kostola a zároveň dokážeš pristupovať aj k svätému prijímaniu, uvidíš a pocítiš, že blížiac sa Vianoce nebudú ako iné, ale zanechajú v tvojej duši hlboké duchovné zážitky.

Ak si otcom, matkou, dospelou devou, mládencom, ak žiješ v rodine, máš ďalšiu možnosť v zdokonaľovaní sa v svojom živote. Či snáď tvoje reči, skutky nerozbíjajú domáci pokoj? Či nehľadáš vždy len seba – nemyslíš na iných, len na svoje pohodlie? Preto toto obdobie adventu nech prinesie do tvojej rodiny pokoj, porozumenie, aby sa každý člen rodiny najlepšie cítil doma v rodinnom kruhu. Aby otca rodiny nelákala krčma, alkohol. Aby matka rodiny neprežila väčšinu dňa u svojej priateľky zbytočnými rečami. Aby si ty, mladý človek, v tomto čase vedel sa zrieknuť hlučných zábav.

Nuž, ale nebudem to ďalej rozvádzať. Ty sám vieš najlepšie, čo potrebuješ vo svojom živote napraviť. Preto si urob už teraz na začiatku adventu jasné predsavzatie ako ho chceš prežiť. Ale nech to nezostane len pri predsavzatiach – skutky sú dôležitejšie.

Apoštol nám dáva vážne napomenutia. „Zhod'te teda zo seba skutky tmy a oblečte sa do výbroje svetla.“ S hriешnymi skutkami ľudia neradi idú na svetlo. Spasiteľ povedal svojim katom, keď ho prišli zajať: „Ako na lotra ste vyšli s kyjmi a mečmi. Keď som každodenne býval s vami v chráme, nevystreli ste ruky na mňa, ale toto je vaša hodina a noc temnosti.“ A Nikodémovi Ježiš povedal: „Kto zle robí, nenávidí svetlo. Kto však koná podľa pravdy ide na svetlo, aby bolo zjavné, že jeho skutky sú dobré.“ Odstráňme teda zo svojho života všetku nemiernosť, všetku nečistotu a všetku nelásku. Oblečme sa v Pána Ježiša Krista, čiže žime tak, ako by on žil v nás. Potom môžeme s radosťou očakávať aj pamiatku jeho narodenia.

Keď si takto vyčistíme a ozdobíme dušu v tomto posvätnom adventnom čase, čase čakania, bude to veľmi naliehavým pozvaním pre Pána Ježiša, aby uskutočnil svoj tretí príchod, súčasne to však bude aj bohatým uplatnením ovocia vykúpenia z jeho prvého príchodu a krásnou prípravou na jeho druhý príchod v sláve.

DRUHÁ ADVENTNÁ NEDEĽA /Mk 1,1-8/ Pripravte cestu Pánovi

Dnešný človek mnoho cestuje: do zamestnania, na výlety. Používa na to rôzne dopravné prostriedky: lietadlo, vlak, auto. Tí, ktorí používajú auto či autobus, zaiste budú súhlasiť s tým, že cesty sú často hrboľaté, sú tu jamy. Lenže dnes sa už budujú cesty, ktorých povrch je rovný, hladký – to sú diaľnice.

Z prvého čítania z Izaiáša proroka, a tak isto aj zo svätého evanjelia dnešnej druhej adventnej nedele zaznieva jasný hlas: „Pripravte cestu Pánovi! Vyrovnajte mu chodníky!“ Lenže nie

cestu cez polia a dediny, k palácom a mestám, ale cestu, ktorou by sa Pán Ježiš, Božský Spasiteľ, dostal do ľudských srdc.

Tieto slová zaznievajú z úst veľkého predchodcu Pána Ježiša – Jána Krstiteľa, ktorý je ústrednou postavou adventu. Kto to bol? Aký bol jeho život a učenie? Svätý Ján dlho žil na púšti v samote. Nosil drsné rúcho z ťavej srsti, opášané koženým remeňom. Nikdy sa poriadne nenajedol, lebo sa živil len tým, čo na pustatinách našiel: nejaké stepné rastliny a ich koreňky, kobylky a niekedy sa mu podarilo nájsť aj trocha medu divých včiel. Jeho postava bola zaiste vychudnutá od dlhého pôstu. Jeho tvár bola opálená slnkom a ošľahaná vetrom – žiarili z nej však prenikavé, jasné oči. Keď dostáva vnuknutie od Boha, že nastáva jeho čas, prichádza medzi ľudí k rieke Jordán, kde sa ich vždy dosť zhromažďovalo, a to pri brodoch a napájadlách. Každý, kto ho tu vidí, musí pocítiť veľký obdiv a silnú príťažlivosť k tomuto zvláštnemu človekovi. Prejavuje sa to najmä vtedy, keď ku všetkým volá: „Pripravte cestu Pánovi!“ Toto bolo hlavnou témou jeho kázania. Tak očakávaný Mesiáš je už tu. Zo všetkých strán sa schádzajú k Jordánu zástupy ľudí, len aby mohli vidieť a počuť Jána. A keďže ich vyzýva, aby sa pripravili na privítanie prichádzajúceho Vykupiteľa polepšením svojho života, mnohí z nich na znak ľútosti nad svojimi hriechmi, dali sa mu obliať vodou Jordána – čiže pokrstiť.

Ján volá ku všetkým. Volá aj k nám – aby sme pripravili cestu Pánovi, cestu do nášho srdca. Ján obmýva vodou krstu. Aj my sme už boli obmytí vodou pri krste. Ale ako sa zdá v našom živote je zatiaľ veľmi málo toho dobrého. Svojím zmýšľaním a správaním sa často skoro neodlišujeme od tých, ktorí neprijali krst. A roky idú, hriechy sa množia, Pán sa približuje k nám každý deň našou smrťou, aby začal s nami súd. Možno sme sa doposiaľ uspokojovali ako Židia, že stačí byť duchovným potomkom Abrahámovým, že stačí mať krstný list a robiť, čo robia iní: raz, dva razy do roka sa formálne a formalisticky vyspovedať, raz do týždňa si odstať v kostole bohoslužobnú hodinku, že nás Boh, ak toto robíme, nemôže zatradiť. Čo by potom mal v nebi, veď takýchto ľudí je vraj väčšina. No zabúdame na to, čo hovorí Pán Ježiš na inom mieste v Písme svätom: „Ak sa nebudete kajať, všetci podobne zahyniete!“ Všimnime si, ako tvrdo a nekompromisne znie toto slovo – všetci.

Azda si myslíme, že nemáme v doterajšom živote čo vylepšovať. Táto istota je v každom prípade falošná a veľmi nebezpečná, lebo všetci sme veľmi hriešni, a preto máme všetci čo na sebe naprávať. Ak sa úprimne zamyslíme nad svojím životom, zistíme, ako veľmi ďaleko sme ešte od dobroty, a teda aj od odmeny, a preto ako nebezpečne blízko sme od večného zavrhnutia.

Aj zástupy okolo Jordána si mysleli, kým nepočuli Jána, že sú v poriadku. Po vypočutí jeho slov sa však naľakane pýtajú: „Čo teda máme robiť?“ Aj Židia, ktorí mali účasť na vražde Syna Božieho si mysleli, že odstránili kohosi kto prekážal Bohu aj ľuďom. Ale keď im oheň na Turíce otvoril oči, s hrôzou sa pýtali: „Mužova, bratia, čo máme robiť?“ Aj svätý Pavol sa nazdával, že robí dobre, že preukazuje službu Bohu, keď privádza kresťanov v putách pred veľradu, kým ho pred bránou Damašku nezrazil blesk, kým mu Boh telesnou slepotou nezavrel zrak, aby vnútorne prehliadol.

Preto, keď si myslíš, že ti ku spásy postačí žiť tak, ako žiješ, sväté evanjelium ti túto tvoju takzvanú istotu každým riadkom, každou vetou aj písmenom úplne ruší, lebo nás neprestáva od začiatku až do konca vyzývať k radikálnej zmene – opravdivému pokániu. Ak mu začneš rozumieť, ak pochopíš Krista, určite sa aj ty opýtaš: „Čo mám robiť?“ A keď táto otázka bude úprimná – to už bude začiatok tvojho pokánia. Len takto najlepšie pripravíš cestu Pánu Ježišovi do svojho srdca.

Hej, každá dolina nech sa vyplní a každý vrch a kopec, nech sa zníži. Nie je ťažko uhádnuť o aké kopce tu presne ide... a o aké doliny.

Najväčším hrbom, najväčšou prekážkou, ktorá stojí Pánovi na ceste do tvojho srdca – je tvoja pýcha. Ak si myslíš, že si dobrý a nepotrebuješ Božiu milosť, jeho odpustenie, ak si myslíš, že nemáš hriech, tak zostaneš sám so svojim hriechom. Kto sa farizejsky dvíha vo svojich očiach a nazdáva sa, že je dosť dobrý, dokonca lepší ako ostatní, k tomu Pán Ježiš nepríde – Boh sa totižto pyšným protiví.

A čo je v tomto prípade dolinou? Predovšetkým malomyselnosť, skleslosť a ten nekresťanský smútok, ktorý máš snáď pre svoje slabé zdravie, pre malý kúsok chleba, pre nedostatočné pochopenie u tých najbližších, alebo pre vlastné, často sa opakujúce chyby. Ale dolinou je aj tvoja slabá dôvera v Boha. Skutočný kresťan dôveruje svojmu Bohu, v jeho moc aj dobrotu. Preto je vždy spokojný, vyrovnaný vo svojom svedomí pred Bohom. Každá tvoja nervozita a skleslosť je prekážkou, je to nerovnosť na ceste, ktorú je potrebné z tejto cesty odstrániť, aby Boh mohol prísť k tebe.

A je ešte jeden kopec a jedna hlboká dolina, ešte jedna prekážka na ceste, ktorou má prísť tvoj Pán – výškové rozdiely v duchovnej oblasti. Čo to znamená? Nuž to, že my kresťania sme zaiste šťastní, že poznáme pravdu a náuku Ježiša Krista. Ale nezabudnime, koľko je okolo nás tmavých dolín, totižto koľko je ľudí, ktorí ešte nepoznajú dostatočne Boha. Ak máme takýchto vo svojej blízkosti, zastavme sa a spytujem si svedomie. Pýtajme sa, či azda náš život nie je taký, ako život z nasledujúceho príbehu.

Istý muž síce chodil do kostola, ale z katolíckeho náboženstva mu nezostalo nič viac, len spomienka na krásne sviatky Vianoc. Jeho srdce bolo stále rozorvané. Nikde nemal pokoja. A tu prišli práve Vianoce. Bol Štedrý večer a on chcel nájsť pokoj. Išiel dedinou a zastavil sa pred jednoduchým domom. Cez okno uvidel ako celá rodina sedí okolo stola. Už chcel zaklopať a vstúpiť dnu, ale akýsi vnútorný hlas mu hovoril, že tam nemôže vstúpiť a narušiť pokoj rodiny. Tam je také šťastie a on je plný zloby. Odchádza ako ranený jeleň a uteká preč. Vyčerpaný padá do snehu. So slzami v očiach si priznáva, že nemá nikde útočisko, že je stratený. Zrazu počuje hlas zvonov. Strhne sa. Zozbiera posledné sily a ide za tým hlasom. Prichádza ku kostolu, z ktorého zaznieva: „Narodil sa Kristus Pán, veselme sa!“ Vchádza dovnútra. Prichádza k jasličkám. Ani nevie ako, len cíti, že mu tečú slzy po tvári. Padá na kolená a odprosuje svojho Spasiteľa. Na druhý deň pristupuje ku svätej spovedi.

Hľa, tento človek našiel pokoj svojho srdca – pripravil cestu Pánovi do svojho srdca. Nuž priprav aj ty vo svojom srdci cestu bez hrbolcov a dolín, aby Pán Ježiš prišiel aj do tvojho srdca, aby si ho už nikdy nevyhnal dobrovoľným hriechom, aby teda zostal u teba už navždy.

TRETIA ADVENTNÁ NEDEĽA /Jn 1,6-8; 19-28/ Poníženosť

Moderní ľudia našich čias si obľubujú veľké veci: majú radi kolosalizmus, gigantizmus, a podobne. A to v každej oblasti života. V bytovej výstavbe sa budujú mohutné paneláky, vo výskume vesmíru lietajú kozmické lode, v literatúre obrovské množstvo kníh. Objemnosť, veľké množstvá, zaťažujú myslenie človeka. Preto sa človek nevie vždy správne orientovať. V živote sa pohybuje ako v džungli, v pralese, z ktorého si ťažko vyseká cestu k svojmu cieľu. Človek túži po veľkých veciach a pritom často zabúda na jednu z najcennejších čností – na poníženosť, ktorou môže priniesť veľa pokoja sebe aj druhým, keď bude ponížené vydávať svedectvo o Kristovi.

Adventné texty, tak ako minulú aj dnešnú nedeľu ešte hovoria o ústrednej postave adventu – o Jánovi Krstiteľovi, ku ktorému prišli poslovia od kňazov a levitov a pýtajú sa ho: „Kto si ty?“ I vyznal a nezaprel: „Ja nie som Mesiáš.“ Prichádzajú k nemu, aby sa od neho dozvedeli, kto vlastne je. Nevedia totižto, čo si majú o ňom myslieť, kde ho zaradiť. Mnohí si o ňom myslia, že je Kristus, iní zasa, že je Eliáš, alebo jeden z dávnych prorokov. Ale Ján s veľkou poníženosťou a skromnosťou dáva na vedomie, že nie je ani Kristus, ani Eliáš, ani prorok. O sebe hovorí iba toľko: „Som hlas volajúci na púšti.“ Určite Ján musel žiť svätým životom, keď ho pokladali za Mesiáša, za svetlo sveta, hoci evanjelista jasne hovorí: „On sám nebol svetlom, ale mal svedčiť o svetle.“

Hľa Ján Krstiteľ svedčí svojou poníženosťou o Kristovi. Ľud sa za nim hŕnul, všade o ňom nadšene rozprávali. On nevyužil svoju popularitu a nechcel si priznať nijaký vznešený titul – spokojne odpovie, že on nie je Mesiášom. Ako ním aj skutočne nebol. Nie je ani Eliáš. Bola totižto rozšírená mienka, že pred príchodom Vykupiteľa sa na svete znova objaví prorok Eliáš, aby pripravil ľudí na jeho príchod. A tento titul si už mohol spokojne priznať, lebo aj sám Pán Ježiš neskôr vo svojej reči o Jánovi povie: „On sám však, ak ho chcete za takého uznať – je Eliáš, ktorý má prísť.“ Nie je ani prorokom, čiže od Boha poslaným učiteľom ľudí. A tento titul mu už rozhodne patril, o čom svedčí aj sám Pán Ježiš. On však nechcel nijaké veľké veci, hodnosti. Keď však na neho doliehajú, aby sám označil svoje poslanie a aby povedal čím vlastne je, odpovedá, že je iba hlasom, ktorý volá: „Pripravte cestu Pánovi!“ Teda, že je akoby ničím.

Hľa, koľká to poníženosť u Jána Krstiteľa. Ako veľmi si je vedomí svojej nehodnosti v porovnaní s Kristom. Ale zároveň koľké svedectvo vydáva o Pánu Ježišovi svojím životným príkladom. Preto sa aj my pousilujme vzbudiť si podobné city poníženosti. Keď totižto na začiatku svätej omše počujeme: „Uznajme svoju hriešnosť,“ a keď hovoríme pred svätým prijímaním: „Pane, nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu,“ nech to nie sú len prázdne slová, ale nech vyvierajú z úprimného ducha pokánia a z viery, že Pán Ježiš môže skutočne naše choré srdcia uzdraviť a pripraviť si ich pre svoj príchod.

Ale či my vždy vo svojom živote vydávame to pravé svedectvo o Kristovi? Ako sa zachováme my, keď sa nás spýtajú: „Čo máte s náboženstvom? Aký je váš vzťah k Ježišovi?“ Ovocie nedozrieva zo dňa na deň, a preto aj k svedectvu – pravdivému a jednoznačnému – sa musíme vychovávať. Musíme byť pevní, ako bol Ján, aby z nás nebola trstina vetrom klátená. Na aréne tohto nášho sveta nepovieva tichý vánok, ale po nej sa preháňajú búrky a vydrží iba ten, kto má pevný koreň a na skale postavený základ: vieru bez pochybností, nádej bez kolísania a lásku, ktorá všetko pretrpí. Aby sme svedčili o Kristovi, potrebuje istotu a rozhodnosť. Marienka Goretti nezaváhala – volila radšej smrť, akoby mala zhrešiť proti čistote. Maximilián Kolbe dlho nerozmýšľal, keď sa jednalo o život otca viacerých detí – ponúkol svoj vlastný. Títo, a mnohí iní pred nimi aj po nich, stáli pevne, odolali, vytrvali. Nešlo im totižto o seba – o svoje „ja“. A preto aj nám je potrebné výjsť z väzenia vlastného „ja“. Kľúč na riešenie máme sami vo svojich rukách. Je potrebné sa nám ukázať, že sme kresťanmi v plnom slova zmysle, teda aj a nadovšetko životom. Samozrejme nie kdesi na rohoch ulíc a námestí – s veľkým krikom, ale najprv vo vlastnej rodine, v zamestnaní, v susedstve. To je volanie našej doby: strhnúť si masku pretvárký a ukázať svoju pravú tvár. Život však nie je maškarný ples. A tu ti cirkev vychádza v ústrety, ako matka a učiteľka, aby ťa poučila o poslaní lásky a očistila v kúpeli sviatostného pokánia. Každý z nás, a teda aj ty, máš miesto v Božom Kráľovstve. A ono bude o to vznešenejšie, o čo viac sa vieš ponížiť sám pred sebou, o čo viac sa vieš ponížiť aj pred Bohom. Na tvoje svedectvo čakajú mnohí. Alebo ti nezáleží na dosiahnutí prisľúbení, ktoré nám dal Ježiš, náš Spasiteľ?

A to najmä teraz, v čase adventu, máš možnosť získať mnohé milosti, máš možnosť znova sa zamyslieť nad sebou, nad svojím vzťahom k Bohu, k viere, aby si potom mohol vo svojom živote vydávať lepšie svedectvo.

Nuž pýtaj sa sám seba: Je pre mňa Boh a viera v neho skutočnosťou, za ktorú sa oplati obetovať všetko? Nie je to pre mňa len nejaká tradícia? Aká je vôbec moja predstava o Bohu? Čím je vlastne Boh pre mňa? Nie je snád' v mojich očiach bytosťou, ktorá je kdesi ďaleko za hviezdami? Nie je to len nejaký starec? On musí byť pre mňa Láskou, a to bez hraníc. Je mojím skutočným Otcom? Verím v Božiu prozreteľnosť aj v mojom každodennom živote? Verím, že aj utrpenie a nešťastie prichádzajú na mňa aj preto, aby ma očistili a zocelili, aby ma naučili zmýšľať o Bohu správne? Mám srdce zamerané na Boha? Milujem Ho viac, ako všetko stvorenie? Milujem Ho, ako dobré dieťa svojho otca, a preto sa všemožne usilujem zachovávať jeho prikázania? Alebo sa viac starám o pominuteľné veci? Vždy horlivo a nebojáčne vyznávam vieru v Boha a v Cirkev? Hlásim sa s radosťou za kresťana tak v súkromnom, ako aj verejnom živote? Starám sa o vzrast svojej viery? Vyhýbam sa veciam škodlivým viere a duchovnému životu? A aká je vôbec moja modlitba k Bohu? Je aspoň ráno a večer? Je mojím skutočným rozhovorom, rozhovorom mojej mysle a môjho srdca s Bohom? Nie je to len obyčajný zvyk, nejaké odriekanie naučených modlitbových formuliek?

Takto sa teda pýtaj sám seba. Odpoveď si daj sám. A podľa tejto odpovedi sa zariad' aj v ďalšom svojom živote. Naprav, čo je zlé v tvojom živote a vylepši, čo môžeš. Len tak sa stane tvoj život svedectvom o Kristovi tu na zemi.

Pane a Bože môj! Nech mi tvoje svetlo ukáže, že aj ja mám svedčiť o tebe, a tak môžem pomôcť svojmu blížnemu. Toto robím vtedy, keď zachovávam tvoj zákon, zvlášť zákon lásky. Pomôž mi, Pane, žiť svätým životom a konať dobré skutky. Pane, daj, nech srdcom verím, ústami vyznávam a skutkom dokazujem tvoje slová, aby ľudia vidiac dobré skutky oslavovali teba, nášho Otca, ktorý je na nebesiach, skrze Ježiša, ktorému patrí sláva na veky vekov.

ŠTVRTÁ ADVENTNÁ NEDEĽA /Lk 1,26-38/ Svätá hostina

Všetko tu na zemi má svoj začiatok, a tak aj koniec. Život sa začína a končí. Človek začne nejakú prácu a má ju aj dokončiť. Dôležitý je začiatok, ale ešte dôležitejší je koniec. Veď aj jedno príslovie hovorí: Koniec dobrý – všetko dobré.

Tohtoročný advent tiež mal svoj začiatok a dnes je už posledná adventná neďeľa. Deti už na prstoch počítajú, koľkokrát sa ešte vyspia a budú tu Vianoce, príde Ježiško.

Tak, ako ma každému záležať na tom, aby jeho námaha v práci bola užitočná, priniesla mu na konci ovocie, tak isto kresťan-katolík, ktorý svedomito pracoval cez celý tento advent na poli duchovnom, totižto na očistení svojej duše od hriechov, čaká ovocie svojej námahy, a tak aj odmenu za vynaložené úsilie. A odmena za túto námahu je skutočne cenná – je to účasť na nebeskej hostine, kde sa podáva najdrahší pokrm pre dušu človeka, čiže presväté Telo Pána Ježiša.

Na sviatok Božieho Tela a Krvi Pána Ježiša sa cirkev modlí krásnu antifónu: „Ó, svätá hostina, pri ktorej prijímame Krista. Slávi sa pamiatka jeho utrpenia, duša sa naplní milosťou a dostáva sa nám záruka budúcej slávy.“ V tejto antifóne zhrnul svätý Tomáš v niekoľkých slovách všetko, čo sa dá povedať o svätom prijímaní. Len je potrebné zvážiť každé slovo

a pred očami človeka sa ukáže všetka krása tej časti svätej omše, ktorá sa nazýva bohoslužba obety a v nej sväté prijímanie.

Ó, svätá hostina, pri ktorej prijímame Krista. Je dobré si pripomenúť, že Božský Spasiteľ častejšie hovorí o hostine, že nebeské kráľovstvo je podobné kráľovi, ktorý vystrojil svadbu svojmu synovi. A na túto svadbu pozval mnoho ľudí. Pozemská hostina je obrazom nebeskej hostiny, čiže večnej blaženosti, kde budú vyvolení stolovať s Abrahámom, Izákom a Jakubom. Hostina je teda niečo radostné. Vyjadruje veľkú blaženosť človeka, niečo, po čom človek túži. Ale v pojme hostiny je aj prvok spoločenský – je to udalosť spoločenská. A to práve mal na mysli Kristus, keď ustanovil túto sviatosť v podobe pokrmu, v podobe obetnej hostiny.

Keď Izraeliti obetovali v jeruzalemskom chráme, patrila ku krvavej obeti aj obetná hostina, na ktorej sa zúčastnili všetci obetujúci. Tak to urobil aj Pán Ježiš pri Poslednej večeri, keď priniesol nebeskému Otcovi tajomným spôsobom za obetu seba samého, pozval apoštolov k obetnej hostine a dával im seba samého pod spôsobom chleba a vína.

A to isté sa teraz koná na našich oltároch. Celá spoločnosť veriacich spolu s kňazom a v spojení s Ježišom Kristom podáva nebeskému Otcovi „obetu čistú, obetu svätú, obetu nepoškvrnenú“ a potom sa zúčastňuje obetnej hostiny. Sväté prijímanie teda nie je len pre kňaza. Všetci sú pozvaní. A preto by nemali odmietnuť pozvanie.

Sväté prijímanie je teda hostina, na ktorej prijímame Krista. Nesmieme chápať prijímanie ako len niečo súkromné. Hostina vytvára a utužuje spoločenstvo medzi všetkými hosťami. Tak svätý Pavol píše v liste Korint'anom: „Či chlieb, ktorý lámeme, nie je spoločenstvom Kristovho Tela? Pretože je jeden chlieb, my mnohí sme jedno telo, lebo všetci sme účastní jedného chleba.“

Sväté prijímanie vytvára teda nielen spoločenstvo prijímajúcich s Kristom, ale i medzi sebou – my mnohí sme jedno telo. Tak tesné má byť spoločenstvo kresťanov spojených s Kristom v Najsvätejšej Sviatosti. Či snád' je potom možné myslieť na roztržky, nenávisť, závisť, na prejavy nelásky medzi tými, ktorí sa zúčastňujú nebeskej hostiny a tým sa úzko spájajú s Kristom a medzi sebou?

Eucharistiu nazývame aj sviatosťou jednoty – jednoty všetkých nás v Kristovi. A pretože láska je predovšetkým zjednocujúcim prvkom medzi Bohom a ľuďmi navzájom, účasť na tejto hostine predpokladá lásku v duši, ktorú posilňuje a upevňuje. Ved' aj ľudská hostina predpokladá lásku v dušiach všetkých hostí. Tam, kde jej niet, vyniká hnev a nenávisť. Tým viac sa vyžaduje láska u tých, ktorí sa chcú zúčastniť obetnej hostiny, na ktorej pokrmom je sám Ježiš Kristus.

Duša sa naplňa milosťou. Eucharistia ako sviatosť je pokrmom duše. Sviatostná milosť, ktorú prináša sväté prijímanie, je milosť, ktorá nasycuje ľudskú dušu. Keď chceš, aby tvoje telo žilo a bolo silné, musíš prijímať telesný pokrm. A tak isto, ak chceš, aby tvoja duša žila nadprirodzeným životom, musíš ju sýtiť duchovným chlebom, Eucharistiou. „Ak nebudete jesť telo Syna človeka, nebudete mať v sebe život,“ hovorí Pán Ježiš, „lebo Ja som chlieb života. Ak niekto bude jesť z tohto chleba, bude žiť naveky.“ Tu nastáva tajomné spojenie, o ktorom Kristus vraví: „Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom.“ Svätý Tomáš, keď vychádza zo skutočnosti, že sväté prijímanie je pokrmom duše, hovorí, že „táto sviatosť spôsobuje v duchovnom živote to, čo hmotný pokrm a nápoj v telesnom živote.“ Sväté prijímanie je teda pokrmom duše. Z tohto však jasne vyplýva, že nemôžeme prijímať za niekoho. Tak, ako keď jeme pokrm, on sýti len nás, tak aj prijímanie sýti len našu dušu. Za druhých sa pri svätom prijímaní môžeme modliť. Na toto je potrebné pamätať. Bez hmotného pokrmu by človek telesne zomrel od hladu. Bez Eucharistie slabne duša a nakoniec umiera.

Eucharistiou sa ti dostáva záruka budúcej slávy. Si stvorený pre nebo, pre večný život s Bohom. Tvoja večná blaženosť, v ústrety ktorej ideš celou svojou prirodzenosťou, bude záležať práve od toho, ako budeš Boha poznať a milovať. Sväté prijímanie ti dáva záruku tohto večného života, pretože ti dáva Ježiša Krista. Máš v ňom akúsi predzvesť večnej blaženosti, pretože máš, aj keď len sviatostným spôsobom, toho istého Krista, ktorého keď miluješ a prijímaš, je prameňom večnej blaženosti vyvolených.

Uvedom si toto všetko práve dnes, keď sa budú tvoje pery, tvoj jazyk, dotýkať toho anjelského chleba, Kristovho tela. Poslednýkrát si sa s ním stretol snáď pred polrokom, rokom alebo už uplynulo aj viac času. Dnes sa s ním stretneš znova, prijmeš ho, ale či snáď nemáš už teraz predstavu, že ti stačí raz ho prijať, a potom zasa až o nejaký dlhý čas. Nerob to, nerozmýšľaj takto. Vydrž aspoň nejaký čas, aspoň počas týchto sviatkov Vianoc. Vydrž bez hriechu, aby si sa mohol stále zúčastňovať na tejto hostine, tu v kostole. Aby si mohol sýtiť svoju dušu týmto pokrmom, lebo táto hostina je predchutou tej večnej hostiny, o ktorej hovoril často Pán Ježiš a na ktorú sme všetci pozvaní. Tam sa zide vyvolený ľud boží všetkých vekov, aby ponorený v nekonečného Boha, večne ho poznal, miloval, chválil a ďakoval mu, a tak aby bol šťastný v jeho blaženosti.

**VIANOCE - POLNOČNÁ /Lk 2,1-14/
Božie dieťa je tu**

Martin bol nevercom. Obchod, peniaze, užívanie života – bolo jeho životné heslo. Toto nanucoval aj svojej manželke a svojmu synovi, ale nepodarilo sa mu to. Ona zo všetkých síl bránila svoju vieru. Žiaľ nevyliciteľná choroba predčasne zničila jej mladý život a zomrela. Je práve vianočná noc. Vonku je silný vietor. Martin sedí pri posteli svojho milovaného synčeka, ktorý sa zmieta vo vysokej horúčke. Zdá sa, že sa blíži jeho koniec, že umiera. „Otecko, ja sa bojím. Počuješ, tam vonku. Nemôžem spať.“ Martin by dnes dal všetko, aj celý svoj majetok, len aby pomohol svojmu synovi. Je však bezmocný. Jeho nevera mu dáva iba zúfalstvo, rúhanie sa: niet Boha, niet večnosti, čo iné mu ostáva. Tak to bolo pred rokom, keď mu zomrela jeho milovaná manželka, a tak je to aj dnes, keď mu pred očami umiera jeho jediné dieťa. A do tohto jeho položenia zrazu zaznie radostný hlas zvona. Letí celým mestom, akoby chcel povedať: „Narodil sa Kristus Pán!“ Chlapček sa strhol. „Otecko, počuješ? Zvony. Pred rokom tiež takto zvonili. To bola mamička ešte s nami. Otecko, ako tam bolo krásne – kvety, svetlá, jasličky.“ Nehovor, škodí ti to.“ Ale chlapček pokračuje: „Mamička mi ukázala malého Ježiška. Ležal v jasličkách. Svojou rukou akoby nás žehnal. Otecko, ja chcem ísť k nemu.“ „Nemôžeš, miláčik, veď si chorý.“ „Otecko, chcel by som vedieť, či je on tam aj dnes.“ „Isteže je tam. Je tam každý rok.“ Ticho. „Ako to vieš, otecko, že je tam? Videl si ho? Veď ty tam nechodíš? Ani pred rokom si tam nebol. Mamička mi povedala, že sa mám za teba modliť, aby si aj ty prišiel k nemu.“ Otec sklonil svoju hlavu, aby nevidel do tých nevinných detských očí. Hlavou mu leteli spomienky: jeho detstvo, jeho zbožná matka, on vedľa nej pri jasličkách – aký bol len vtedy šťastný. Koľko je už odvtedy rokov, čo tam bol naposledy. A z týchto jeho myšlienok, spomienok ho zrazu vyruší tichá prosba dieťaťa: „Otecko, choď sa pozrieť, či to dieťaťko tam leží.“ „Nemôžem. Si chorý.“ „Choď,“ prosí dieťa, „ja sa budem modliť. Neboj sa o mňa.“ Chlapček odvrátil svoju hlavičku. Dve veľké slzy skotúľali sa po jeho tvári. Otcovi neostávalo nič iné, ako splniť žiadosť svojho dieťaťa. Vyšiel z domu. Ponáhľal sa. Takto sa zastavil až pred betlehenskou jaskyňou. Mária, Jozef, pastieri, anjeli – všetko sa klania Dieťaťu v jasliach.

Stojí tu bez pohybu, bez slov. Zrazu, ani si neuvedomil ako, kľáči na kolenách. V očiach sa mu objavujú slzy. Jeho doteraz len zúfalstvom zaseknuté pery sa otvárajú a šepkajú tomu Dieťaťu v jasličkách: „Pane, vráť mi moje dieťa. Ja sľubujem, že sa vrátim k tebe.“ Precitne, ale v kostole je už málo ľudí. Vracia sa domov. Príde domov. Jeho synček spí. Zrazu sa prebudí. Pýta sa otca: „Bol si tam, otecko?“ „Áno, synček.“ „A bolo tam to Dieťa?“ „Bolo.“ „Hovoril si s ním?“ „Áno, miláčik môj.“ „Čo si mu povedal?“ „Aby ťa uzdravilo, že potom k nemu prideme obaja.“ „Aj ty, otecko?“ „Aj ja. Ale najprv ťa musí uzdraviť.“ Tu zavládlo ticho. „Otecko,“ volá synček, „nemyslíš, že ty by si mal ísť najprv k nemu? Veď On je Pán.“ Otecko prikývol. Na druhý deň sa zmieril s Bohom. Našiel pokoj svojej duše vo sviatosti zmierenia, vo sviatosti lásky. Vrátil sa domov. „Otecko, teraz príde rad na mňa,“ hovorí chlapec. A neprešiel ani týždeň, keď pred jasličkami kľáčal otec aj syn – obaja zachránení.

Áno, prešlo už dvetisíc rokov, čo k nám prišlo Božie Dieťa. Ono stále prichádza potešovať a zachraňovať. Vianoce sú krásne sviatky, ktoré pohnú dušou nielen veriacich, ale aj neveriacich a ľahostajných. Ľudia v iné noci odpočívajú, ale v túto noc prichádzajú do kostola, aby sa stretli s narodeným Spasiteľom.

Keď sa o 12. hodine ozve hlas zvona, zvláštny pocit sa zmocní duše človeka. Celý kostol spieva: „Narodil sa Kristus Pán, radujme sa.“ Tmavá, studená, zimná noc je osvetlená v záplave svetla. Odkiaľ pochádza táto tajomná sila a neobyčajná radosť? Len jedna odpoveď je možná: Z našej kresťanskej viery. Z našej hlbokkej viery, že to betlehemske dieťa nie je takým dieťaťom, ako ostatné milióny detí, ktoré sa na tejto zemi narodili. Toto dieťa je Boh.

Jeho narodením sme sa dostali do bezprostrednej blízkosti Boha. Boh zostúpil k nám v túto svätú noc. Boh na seba vzal ľudské telo, ako máme my. Nesmierna láska ho viedla na zem. O čo je väčším, o toľko menším sa stal pre nás.

On, večný Boh, zostúpil na zem, aby nás pozdvihol. Akým veľkým sa stal človek skrze Vianoce. Aká vznešenosť sa odráža z čela pokrstených. My sme telo a krv, sme maličkí, smrteľní ľudia, ale predsa jeden z nás je Boh. Všemohúci stal sa naším pokrvným, naším bratom, ktorý vo svätom krste nás prijíma za svoje dievky. No ešte viac nás povyšuje, skrze sväté prijímanie jeho Najsvätejšieho Tela a Krvi vo Sviatosti Oltárnej. Krásnou musí byť naša zem, veď Boží Syn po nej chodil.

Narodenie Ježiša Krista prinieslo nám nielen slávu, ale aj vykúpenie. Vianoce sú začiatkom nášho vykúpenia.

Šťastný, kto pochopí veľkú radosť Vianoc a prijme do svojho srdca hosťa Vianoc. Žiaľ, boli a sú mnohí, ktorí ho nechcú prijať, ktorí ho odmietnu. „Do svojho prišiel a svoji ho neprijali.“ Nesmieme patriť k tým, ktorí slávia Vianoce bez Krista. Nesmieme patriť k tým, ktorí Krista odoženú. Prijmíme Kráľa Vianoc so živou vierou, poníženou poslušnosťou.

Drahý Ježišu, ležiaci tu pred nami v jasliach. Prinášame ti svoju lásku. Nech je naše srdce tvojím príbytkom, kraľuj v ňom. Žehnaj našej mládeži, našim deťom, našim rodinám, nášmu národu, našej vlasti. Daruj nám pokoj, ktorý sme stratili, lebo sme stratili teba, bez ktorého niet pokoja. Milý Ježiš, poteš zarmútených, trpiacich a opustených. Nech v túto svätú noc sa nikto necíti opustený a smutný. Keď zosilnejú tvoje ramená, pribijú ťa na kríž pre naše hriechy. Budeš za nás trpieť, zomrieš, ale slávne vstaneš z hrobu a vrátiš sa k svojmu Otcovi, odkiaľ prídeš ešte raz na zem, vrátiš sa medzi nás, ale už nie opustený a chudobný, ale prídeš v nebeskej sláve súdiť živých a mŕtvych. Vtedy, Ježiš náš, daj nám, aby si nás našiel medzi tými, ktorí ťa milovali.

**VIANOCE - NARODENIE PÁNA / Jn 1,1-18/
Kristovo narodenie**

Keď sa približujú Vianoce, deti sa stavajú pozornejšie, sú vo veľkom očakávaní. Ale aj do života dospelých sa vkráda vzrušenie. Upratovanie, nákupy, žiaľ aj nervozita...

Vianoce sú už tu. Prichádza k nám betlehemské pachoľa. Žiaľ, pre mnohých je to len krásna poézia: hviezda, jasle, pastieri. My však máme sláviť Vianoce dôstojným spôsobom katolíka. Preto sa spoločne zamyslime nad tým, prečo sú Vianoce tak krásnym a veľkým sviatkom, prečo naplňajú našu dušu radosťou? Alebo povedané inými slovami: Čo znamená pre nás Kristovo narodenie? Ak to chceme pochopiť musíme si dať odpoveď na tri otázky: 1. Aký bol svet pred Kristom? 2. Čím sa stal svet skrze Krista? 3. Čím by bol svet bez Krista?

Aký bol svet pred Kristom?

Ľudstvo putovalo na zemi, ako tí dvaja učeníci na ceste do Emauz: zroneno a sklamano. Človek nepoznal svoj cieľ, svoju úlohu. Ohromujúca modloslužba, tma zahalovala národy. My sme od svojej mladosti vyrástli v kresťanskej viere. Ani si nevieme predstaviť, ako to bolo možné, že mnoho vtedajších učencov sa skláňalo nad medenou sochou alebo bohom z mramoru, že vzdelané národy sa klaňali mačkám, bocianom, býkom alebo kravám. Dávni Gréci a Rimania uctievali oheň, duše predkov a sochy cisárov. Úžasne vzdelaní Egyptania si ctili býkov a mačky, Indovia zasa oheň. A čo povedať o úžasnom modlárstve nevzdelaných národov? Čo nám ukazuje toto poblúdenie? Ukazuje, že musel prísť sám Boh, lebo ľudstvo ponechané samo na seba, stratilo cestu, nevedelo spoznať Boha.

Ale ešte žalosnejším sa stávalo toto položenie preto, že veľ duchovia blúdiaceho ľudstva cítili, že tu niečo chýba. Veľkí mudrci – Aristoteles, Platón – a slávni básnici - Horácius, tiež Sofokles, Vergílius - znova a znova volajú vo veľkom žiali: „Oj, keby len prišiel niekto, kto by nás zachránil!“ Svet čakal na príchod Kristov. Platónovi sa pripisuje nasledujúci výrok: „Neviem, odkiaľ prichádzam, neviem, čo som, neviem, kam idem. Oj, ty Neznáma Bytosť, zmiluj sa nado mnou!“ Koľký bôľ zaznieva z týchto slov.

Vtedajšia pohanská matka kdesi v Japonsku povedala: „Mala som vo zvyku, že som sama vychádzala von a volala som voči nebu, voči Niekomu, kto býva ďaleko medzi hviezdami. Ku Niekomu, kto je dosť veľký a dobrotivý, aby si všimol modlitbu jednej úbohej matky. Vôbec som nevedela, kto je On. No vo svojom žiali som si bola istá: Niekde musí byť Niekto, kto mi vie a chce pomôcť.“

Necítite v tom tragické vzlykanie ľudského ducha po Kristovi? Nuž, či tu nevidíme a necítíme aj naše túžby? Či nepocitujeme, čo znamená Kristovo narodenie pre svet, a teda pre nás? Či nemá z našej duše vytrysknúť nadšené zvolanie proroka Izaiáša: „Chlapček sa nám narodil, daný je nám Syn.“

Čím sa stal svet skrze Krista.?

O tom, čím sa stalo vzdelanie, umenie, kultúra skrze Krista, o tom sa teraz nemáme času zmieňovať obširnejšie. Veď vzdelanosť išla nadovšetko skrze cirkev. Nezastupiteľná činnosť reholí. Vplyv kresťanstva na maliarstvo, sochárstvo, staviteľstvo, hudbu.

Zaiste je potrebné pripomenúť, kam pozdvihol Kristus mravnosť. My sme sa už narodili v kresťanskej dobe, a preto mnohé berieme ako samozrejmé. Spomeňme: čistý život -

predtým aj nemravnosťami uctievali svoje modly, rodinný život – rímske ženy sa rozvádzali aby sa mohli vydávať a vydávali sa, aby sa mohli rozvádzať, úcta ženy – Panna Mária je na oltári, zmysel pre utrpenie – predtým slepé zúfalstvo, úcta práce – predtým kŕmili ryby mäsom otrokov.

Kresťanstvo dáva najbezpečnejší základ spoločnosti, národom.

Všetci ľudia sú si bratia – majú nesmrteľnú dušu.

Hľa, čo znamená svätá vianočná noc pre svet. Oj, táto noc nie je tmavá. Ona stále vyžaruje nové svetlo a dáva človeku odpoveď na jeho životné ťažkosti. Kristus sa stal tým, čím sme my, aby sme boli ako on.

Čím bude svet bez Krista?

Je to možné, aby napriek toľkým dobrodeniam sa niekto staval proti Kristovi? Žiaľ, je to možné. Počúvajte Jörgensovo podobenstvo o vzbúrených stromoch. Jeden vysoký, štíhly topol hodil nafúkané heslá medzi stromy. „Bratia“, prehovoril k nim, „dobré viete, že nám patrí celá zem, lebo tak človek ako aj zvieratá závisia od nás. Bez nás by nemohli žiť. My živíme všetko: zvieratá, vtáctvo, včely. Všetko žije z nás. Len jediná moc je na svete, ktorá panuje nad nami. To je slnko. Vraj, náš život závisí od neho. Ale bratia, moje presvedčenie je, že je to len bájka, ktorou nás strašia. My nemôžeme žiť bez slnečného svetla? To je staromódne. My sme predsa už moderné stromy.“ Tu topol trochu zastal. Niekoľko starých dubov a brestov zlostne zašumelo. Mladé stromy aj naďalej prikyvovali. A tu topol so zvýšeným hlasom a s dôrazom pokračoval: „Nie je mi neznáme, že je medzi stromami jedna skupina tvrdohlavých, zástup veteránov, ktorí veria v túto starodávnu poveru. No ja svoju dôveru a nádej vkladám do mladého pokolenia rastlín, ktoré má zmysel pre samostatnosť. Je potrebné, aby sme sa my rastliny, už raz a navždy sa zbavili tohto jarma slnka. Až potom povstane nové, slobodné pokolenie. Teda hor sa do boja za slobodu. Ty starý trusič svetla tam na nebi, je už koniec tvojmu panstvu!“ A tu znova zašumelo. Topol však pokračoval: „Začnime stávkou proti slnku. Pretrhneme so slnkom všetko životné konanie a svoj život položíme do tajomnej tmavej noci. V noci chceme rásť, kvitnúť, vydávať vôňu, prinášať plody. Nepotrebujeme viac slnko. Budeme slobodní!“ Schôdzka sa skončila. Ľudia na druhý deň spozorovali zvláštny jav. Slnko aj naďalej krásne svietilo, ale kvetiny otáčali svoje hlávky k zemi, stromy spustili nadol svoje lístie a všetko sa odvracalo od slnka. Večer sa všetko zdvíhalo a otáčalo sa k bledému svitu mesiaca a slabučkému svetlu hviezd. Tak to trvalo niekoľko dní. No zakrátko bolo možné pozorovať, že kvety začali blednúť, listy žltnúť. Skoro všetko bolo na zemi, akoby už bola jeseň. A tak začali rastliny šomrať na topol. Ale on - hoci jeho lístie bolo žlté a suché – ich naďalej povzbudzoval: „Bratia, akí ste len staromódni. Či nevidíte, že ste teraz omnoho krajší, omnoho samostatnejší, ako ste boli pod vládou slnka? Ste vraj chorí? Ale to nie je pravda. Práve naopak – zjemneli ste. Stali ste sa osobnosťami.“ Medzi nešťastnými rastlinami niektoré aj naďalej verili topolu a každú noc si znova opakovali: „Zjemneli sme, stali sme sa ušľachtilejšími.“ Avšak väčšina rastlín sa spamätala a prestala štrajkovať. Vrátila sa k životodárnemu slnku. Topol ostal sám. Neprijemný bol pohľad na neho. Nakoniec vyschol. Rastliny však ožili. Znova mali krásne zelené lístie a vtáky nebeské mali v ich konároch svoje hniezda.

Toto je obraz človeka bez Krista. Nie je potrebné ísť ďaleko. Stačí sa pozrieť okolo seba: rodiny, televízia, noviny, časopisy. Ale je potrebné pozrieť sa aj na nás samých. Sme šťastní, keď sme hriechom vzdialení od Krista? Keď ho úprimne neprijímame? Po všeličom túžime, ale nepoučíme sa, hoci si aj ublížime. Sme ako to dieťa pred výkladom cukrárne. Dupká nohami, plače, lebo mama mu nechce kúpiť čokoládu vo výklade. Ona mu vysvetľuje, že je

to len reklama, nie skutočná čokoláda. Mama mu to nakoniec kúpi. Dieťa zahryzne, myslíac si, že je to čokoláda a vyláme si dva zuby. Žiaľ, koľkokrát sme si aj my zahryzli, vylámali zuby, no žiaľ stále sa nepoučili. Svet nám stále ponúka takúto čokoládu – užívaj života, nerob si nič z toho, že porušíš zákon Boží, mať čo najviac, neposlúchať cirkev a podobne. Hluk sveta prehlušuje svedomie človeka.

Sú tu Vianoce. Je tu Božie narodenie. Kristus prichádza k nám. Kristus sa chce narodiť v tvojej duši. Preto k nemu úprimne volaj. Kriste, nič nás nebolí, iba, že ty chýbaš v nás. Kto je hladný, túži po jedle – nie, ty mu chýbaš. Kto je chorý – túži po zdraví – nie, ty mu chýbaš. Kto smáďi po pokoji – to jeho duša po tebe smáďi. Všetko kričí po tebe, Ježišu. Príď, Pane Ježišu, príď do našich ubolených životov, príď počas týchto sviatkov tvojho narodenia.

SVÄTÝ ŠTEFAN - PRVOMUČENÍK /Mk 10, 17-22/ Radosť a bolesť

V živote každého človeka sú chvíle radosti, ale aj bolesti, chvíle svetlé aj tmavé. Je čas, keď sa človek teší, ale je aj čas smútku. Taký je už život človeka tu na zemi. Je to ako s počasím: raz je pekne a za chvíľu je obloha zatiahnutá, schýľuje sa k búrke.

Včera sa svätá cirkev tešila z narodenie Ježiša Krista, Vykupiteľa a Mesiáša a dnes sa oblieka do farby červenej, znamenajúcej mučeníctvo, a to vôbec prvého mučeníka – svätého Štefana, diakona.

Včera sa narodil Kristus pre svet, dnes sa narodil svätý Štefan pre nebo. Včera prišiel Kristus na svet, aby nám priniesol večný život, dnes svätý Štefan opúšťa svet, aby sa stal účastným večného života. Včera spievali anjeli nad Betlehemom „Sláva Bohu na výsostiach“, dnes svätý Štefan pokrytý kameňmi volá: „Pane, nepokladaj im to za hriech.“

Kto to je svätý Štefan a aký je jeho život? Bol diakonom. Diakona je z gréckeho slova a znamená služba, služba iným. Za diakona ho vyvolili a ustanovili apoštoli. Písmo sväté o ňom hovorí, že bol plný viery a Ducha Svätého. A ako taký koná divy a veľké znamenia medzi ľuďmi. To sa však nijako nepáčilo tým, ktorí chodievali do synagógy. Často s ním viedli rozhovory, ale nemohli odolať múdrosti a duchu, ktorým hovoril. Týmto mu spôsobili veľa utrpenia. Ba dokonca podstrčili aj falošných svedkov proti nemu. On však svojou smelou rečou vyvracia všetky ich obvinenia a z dejín Izraelského národa dokazuje, že Ježiš je skutočný očakávaný Mesiáš. Títo však pukajú hnevom a nenávisťou proti nemu. A keď on nakoniec vraví: „Vidím nebo otvorené a Syna človeka stáť na pravici Božej,“ vybuchnú do veľkého hnevu, vyvedú ho von za mesto a tu ho začnú kameňovať. On však v tom najväčšom utrpení, keď siahajú po jeho živote, modlí sa za nich a prosí Boha, aby im tento hriech nezapočítal. Štefan je kameňovaný. Kamene dopadajú, krv tečie, život hynie, utrpenie, bolesti rastú, a predsa tento mučeník dokáže sa modliť za tých, ktorí ho mučia.

Hľa slávna mučenícka smrť svätého Štefana stavia nám pred oči celý rad vznešených čností. Vidíme jeho silnú vieru, jeho nikdy neklesajúcu horlivosť za Krista a za jeho cirkev, jeho nezlomnú nádej a obetavú lásku k Bohu. Jeho trpezlivosť v trápení, bolesti. Z týchto mnohých čností svätého Štefana vyberme si dnes jednu, ako som to už na začiatku naznačil, tú ktorú potrebujeme každý jeden vo svojom živote: trpezlivé znášanie našich trápení a krížov. Čo myslíte, čo je na príčine, že mnohí ľudia si dnes zúfajú, že pochybovanie v prozreteľnosť Božiu sa zmocňuje nejedného srdca. Ja by som najhlavnejšiu príčinu hľadal v tom, že nie sme si naisto, ako má totiž kresťan zmýšľať o utrpení. Nečudujte sa, že v tento radostný sviatok chcem hovoriť o utrpení, ale skutočne sa radosť vie len ten, kto vie trpieť,

lebo vianočné sviatky nám nepripomínajú len radostné narodenie Božieho Syna, ale aj jeho chudobu, jeho uponíženie sa ako človeka, jeho útek do Egypta, teda jeho utrpenie, bolesť. Prečo práve ja trpím tak veľmi veľa? Tak znie tisíckrát opakovaná žaloba z mnohých úst. Lenže tu sa skrýva prvý všeobecne rozšírený omyl, čo sa týka utrpenia. Je to nesprávna žaloba, nespravodlivá, lebo práve naopak by sme sa mali pýtať - prečo by som práve ja mal byť bez utrpenia? Lebo každý človek, celé ľudstvo musí trpieť. Moje utrpenie je len jedna čiastočka zo všeobecného utrpenia. Prečo potom chcem byť práve ja výnimkou? Prečo sa mám zdráhať len ja zaplatiť daň za utrpenie, ktorú všetci platia? Nuž aké nesprávne zmýšľanie o sebe. Keď však druhy stoná, plače pod krížom a trpí, v tom často nevidím nič zvláštne. Zdá sa mi to byť celkom prirodzené. Úplne ľahostajne poviem, že je už raz darmo, ale tak to musí byť, len nech sa už uspokojí so svojim krížom. Ba stáva sa, že aj pohľadovo pozeráme na blížneho, keď sa nevie zmieriť so svojou situáciou. Keď však trpíme my, vtedy rozmyšľame úplne ináč. To je prvé, čo si musíme zapamätať, aby sme totižto nepozerali stále len na seba, len na to, čo nás tlačí, čo nás bolí. Nesmieme seba považovať za najnešťastnejších trpiteľov tohto sveta. Vždy si musíme pomyslieť, že aj iní trpia. Môžeš ísť z domu do domu, utrpenie nájdeš všade. Najviac ho uvidíš práve tam, kde by si ho najmenej čakal. Nájdeš ho u tých, ktorých navonok každý považuje za šťastných a ktorí sa aj tak pre svetom ukazujú. Lenže ich skutočný život je prázdny.

Istý boháč plakal a škrípal zubami od závesti, keď videl pri bráne svojho prepychového domu chudobných, ako chutne jedia suchý chlieb. On však pre žalúdočný vred musí skoro hladovať. A nešťastné manželstvá, rozvody – práve u tých, ktorí, ako sa hovorí, majú všetkého, tiež o tom svedčia.

Niet teda človeka bez utrpenia. Utrpenie je veľmoc, a preto mnohí proti nemu bojujú. No ono sa nedá odstrániť úplne.

A teraz sa ma možno chceš spýtať, že akú hodnotu má pre mňa moje utrpenie: či je dobré a či zlé? Nuž buď si istý, že to závisí nadovšetko od teba. Utrpenie samo v sebe nie je dobré ani zlé. Je také, akým si ho ty sám urobíš. Ono je akoby surový materiál, ktorý je potrebné spracovať: môžeš z neho urobiť uzdravujúci liek, ale aj smrtiaci jed. Môžeš z neho urobiť ničiacu výbušninu, ale aj hybnú silu všetkého. Preto by nemalo byť pre teba najdôležitejšie a najvážnejšie, že čo, ale že ako trpíš.

Pravda, tvoja prirodzenosť sa často bráni utrpeniu. To je celkom bežné. Ale keby si sa chcel vyvarovať každému utrpeniu, staneš sa smiešnym, ako ten, kto chce hlavou preraziť múr. Už zdravý rozum ťa nabáda k trpezlivosti. Kresťanstvo z toho robí krásnu čnosť. To však neznamena, že sa máš zrieknuť úplne svojej vôle a žiť odovzdané, bez svojho vlastného úsilia. Kresťanská trpezlivosť, to je silná vôľa chcieť odhodlane a dobrovoľne znášať utrpenie. Chcieť to, čo chce Boh, ktorý dopúšťa utrpenie. Chcieť, čo chce Boh, v tom spočíva podstata kresťanskej trpezlivosti a jej sila. Príklad ti v tom dal Pán Ježiš, keď sa pred svojim utrpením modlí: „Nie moja, ale tvoja vôľa nech sa stane.“ Takto konali aj hrdinovia utrpenia – svätí. Oni nehľadali utrpenie, ale keď prišlo, znášali ho s najväčšou trpezlivosťou.

Utrpenie si vyžaduje zvlášť modlitbu. Modlitba je liekom na bolesť. Modlitba, ktorá nikdy nezostane nevypočutá, je modlitba za trpezlivé znášanie utrpenia, aby ono bolo užitočné našej duši. Útočiskom v čase utrpenia sú aj naše kostoly, lebo tu prebýva muž bolesti – Ježiš Kristus – ktorý posvätil utrpenie, ktorý trpel už pri svojom narodení, keď prišiel na svet v chudobnej a chladnej maštaľke. On volá ku sebe všetkých: „Poďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste obťažení a ja vás občerstvím.“

Toto sú teda tie najhlavnejšie kresťanské zásady o utrpení, toto sú pravidlá, podľa ktorých máš aj ty žiť svoj život. Zaiste aj v tvojom živote sú chvíle radosti, ale aj bolesti. Preto urob všetko, aby ti utrpenie nebolo na škodu, ale na úžitok tvojej duše. Popros aj dnes svätého Štefana, prvého mučeníka, nech ti vyprosí milosť, aby si podľa jeho príkladu, znášajúc pozemské utrpenie, bol raz s ním účastný na nebeských radościach.

SVÄTÁ RODINA / Lk 2,22-40/ Vzor výchovy

Jedno latinské príslovie hovorí: Verba movent, exempla trahunt - slová hýbu, príklady však priťahujú. A toto si uvedomil koncom 19. storočia veľký pápež Lev XIII., keď s hrôzou zbadal, že aj medzi kresťanskými manželmi sa pod vplyvom okolia uvoľňuje puto vzájomnej lásky, úcty a vernosti. Uvedomil si tiež veľké nebezpečenstvá, v ktorých ne jeden manžel a manželka žije a pracuje. Preto, ako starostlivý otec veľkej ľudskej, kresťanskej rodiny, poukázal manželom a manželkám, otcom i matkám, a tak isto ich dieťkam prekrásny vzor: Nazaretskú rodinu. Začal šíriť úctu k Svätej Rodine a ustanovil aj dnešný sviatok Svätej Rodiny.

Nazaretská Rodina je tou najsvätejšou, najdokonalejšou najšťastnejšou rodinou, aká kedy žila na tomto svete. V nej sa žije skutočná láska, vzájomná úcta, ničím nenarušená vernosť a pravý pokoj.

Pre mnohé dnešné rodiny je toto skoro utópia, nemožnosť. Kto teda tvorí túto rodinu? To pravda, každý vie, že sú to Jozef, Mária a Ježiš. Prečo dokázali, čo dokázali a aký bol ich život?

Hlavou Nazaretskej Rodiny je svätý Jozef. Pochádzal zo slávneho rodu – jeho predkovia boli: kráľ Dávid a múdry kráľ Šalamún. On ich však prevýšil. Nie bohatstvom, mocou, pozemskou slávou, ale milosťou, že je ochrancom Syna Božieho. Má živú vieru, veľkú lásku k Bohu a blížnemu. Je vždy odovzdaný do vôle Božej. Písmo sväté ho nazýva mužom spravodlivým. Dostalo sa mu milosti, že rozprával s anjelmi. Vždy však zostáva ponížený a poslušný Bohu.

Srdcom tejto Rodiny je Panna Mária. Ona je od večnosti vyvolená za matku nášho Spasiteľa. Je nepoškvrnená. Ochoťne poslúcha nebeského Otca. Vždy verne plní vôľu Boha aj keď to pre ňu znamená obetovať sa, ba aj trpieť. Modlitba a práca sú každodennou náplňou jej života v Nazarete. Aj keď sú to drobné a obyčajné práce matky, koná ich rada. V jej domácnosti je poriadok, v jej srdci láska a pokoj.

Nuž a akoby takou ozdobou, perlou tejto Rodiny je dieťa Ježiš. On, Syn Boží, Kráľ a Boh, Spasiteľ sveta, žije celých tridsať rokov v chudobnom domčeku v spoločnosti Jozefa a Panny Márie. Je to život práce, modlitby a poslušnosti. Jeho život sa navonok nijako nelíši od života iných detí. On sa učí od Jozefa a Márie všetkým, a to aj tým najobyčajnejším veciam života. Jozef ho priuča remeslu a Panna Mária mu rozpráva udalosti z dejín vyvoleného národa. A on, ako ponížený žiak, počúva.

Hľa, Nazaretská Rodina a život v nej. Aký to krásny vzor pre všetky kresťanské rodiny. Či snáď je v živote niečo krajšie, než okúzľujúce divadlo, ako nám ho poskytuje harmonická rodina? Manželka je k manželovi vládna a ten sa zasa snaží už vopred vyplniť jej želanie, ako tomu bolo vtedy, keď sa ich láska ešte len začínala. Ona sa rokmi nesmie zmenšovať, ale

musí narastať. Keď sa obaja usilujú o to, aby si rozumeli v ťažkostiach, chápali svoje nedostatky, odpustili si chyby, ktorým sa nedá zabrániť. Keď manželka vie aj mlčať, aby manžela neprovokovala. Keď sa manžel prizná k svojim omylom otvorene. Keď ich spoločným úsilím je výchova detí. Toto je život kresťanskej rodiny. Deti zasa musia chápať, že poslúchať neznamená slúžiť, ale milovať. Toto je harmonická rodina.

Poviete si, že sú to krásne slová, ale v dnešnom uponáhľanom živote sa to nedá uskutočniť. Áno, nedá sa to, keď sa človek spolieha iba na vlastné sily a nie na pomoc Pána Boha. Lenže Nazaretská Rodina nerobila nič bez dôvery v Boha. Preto je potrebné práve tomuto sa učiť v kresťanských rodinách.

Pre teba, katolícky otec, nech je vzorom svätý Jozef. On je muž spravodlivý, muž na svojom mieste. A takým máš byť aj ty. Tvoje správanie, vystupovanie v rodine. Musíš byť vzorom pre ostatných. Tým si získaš autoritu, ktorú si snáď už svojim zlým životom stratil. Preto sa uč od sv. Jozefa tichosti, rozvážnosti, obetavosti za svoje deti.

A ty, kresťanská matka. Uč sa a zariad' si svoj život podľa života Panny Márie. Ona je vždy ochotná prijať od Boha čokoľvek jej pošle: bolesť, kríž, utrpenie. Prianie Božie je jej rozkazom. Nikdy nenadáva, nič nevyčíta, je trpezlivá. Uč sa od nej tejto trpezlivosti, odovzdanosti do vôle Božej. Plň si svedomito svoje domáce povinnosti, aby tvoj manžel sa cítil najlepšie práve doma.

Nuž a vy, deti a mládež, vám nech je vždy pred očami krásny príklad Pána Ježiša, ktorý je akoby ozdobou sv. Rodiny. Buďte aj vy takými ozdobami, aby vaši rodičia nemuseli roniť slzy nad vami, nad vašim nie dobrým životom. Musíte sa najlepšie cítiť práve doma s rodičmi.

A tu, milí rodičia, je vaša veľká povinnosť – výchova detí. Dnes, keď sa pozrieme na niektoré deti, musíme s poľutovaním povedať, že sú z pohľadu výchovy často zanedbané. Každý sa ženie za pôžitkami, za osobnými výhodami, za ziskami. Dnes sú síce deti a mládež pekne oblečené. To je dobré. Ale zdá sa, že rodičia sú často len na to na svete, aby dávali, šatili, krmili svoje deti. Deti sa zasa správajú tak, akoby tu boli len na to, aby to všetko spotrebovali. Pravda tento spôsob je nesprávny. Rodičia dávajú svojim deťom už od malička všetko, a to pod zámienkou, že sú to predsa len deti – dovoľujú im pritom všetko. A tak sa potom stáva, že s dorastajúcim, dospelujúcim si už nevedia dať rady. Správna výchova musí mať pevnejšie základy. V prvom rade mravné – založené na zásade lásky k Bohu a bližnému, ktorým sa musí dieťa priučiť už v rodičovskom dome. Preto rodičia sa musia sami snažiť svoje dieťa vychovávať pomocou lásky, pochvaly, odmeny, ale aj pokarhaní a primeraného trestu, ak si ho zaslúži. Tak vypestujú u dieťaťa pevný charakter.

Výchova sa preto nesmie viazať len akoby na úradné hodiny. Ona vyžaduje celého rodiča a v každej chvíli dňa. Následkom toho má v rodine vzniknúť spôsob života, ako keď sa pestujú ušľachtilé rastlinky v krásnej záhradke. Rodičia tu majú a musia byť tými najlepšimi záhradníkmi, ktorí vedú pôdu nielen poryľovať, pokopať, poliať, ale musia vedieť predovšetkým zjemniť pôdu detskej duše, zasíť do nej kvety voňavých a krásnych čností, vyplieť z nej burinu rôznych nerestí a zlých nákloností. Rodič, ako záhradník svojho rodinného krbu, musí pozorovať, či jeho dietky dostávajú v dostatočnej miere slnka večnej pravdy – Kristovej nauky, lebo rastliny vo tme zakrpatejú a hynú. Musí kontrolovať, či jeho dietky ako kvety, majú dostatok vlhky a výživy, čiže, či majú dostatok hmotného aj duchovného pokrmu. Tiež musí dávať pozor, aby sa nedostali do rodinnej záhradky aj škodcovia.

Nuž takými záhradkami majú byť vaše rodiny, lebo tak to bolo aj v Nazaretskej Rodine. O to sa samozrejme musí snažiť každý člen rodiny: otec, matka, syn, dcéra. Nikto nesmie zostať stáť bokom a len sa prizerať, ale všetci sa snažiť spoločne. Prosme dnes sv. Rodinu: Ježiša, Máriu a Jozefa, aby nám v tom boli na pomoci.

STARÝ ROK - SILVESTER - 31. december
Ďakujem, odprosujem, áno

Keď stojíme pri posteli zomierajúceho človeka, prídu nám na um vážne myšlienky: že všetko pominie, že všetko má svoj koniec. Sme sklúčení, smutní.

Dnes sme pri smrteľnom konci odchádzajúceho roka. Jeden rok zomiera. Za niekoľko hodín povieme tomuto roku: Amen, Zbohom. Lúčime sa s ním navždy.

A tak, ako pri smrti odchádzajúceho človeka myslíme na jeho život, ako ho prežil a čo dobré urobil, tak aj pri rozlúčke so starým rokom sa pýtame: čo som urobil za celý tento rok pre Boha, pre cirkev, pre svoju dušu? Je so mnou Pán Boh spokojný? Ak áno – poďakujem sa za to. Ak nie – odprosujem Boha. Nuž, čo mám povedať na záver, na zakončenie roka? Stačia tri slová. Ktoré? Ďakujem. Odprosujem. Áno.

V prvom rade musíme ďakovať Bohu, Darcovi všetkého dobra, a to predovšetkým za svoj život, že sme tu – medzi živými. Mnohí tu pred rokom ešte boli a dnes ich už kryje čierna, tmavá, zmrznutá zem. Odišli od nás. Zostalo po nich prázdne miesto tu v kostole, ale aj doma v rodine. Snáď je to tvoj otec, mamička, ktorá ťa kedysi s takou láskou nosila na rukách. Na nich si sa ešte donedávna mohol so všetkým obrátiť. Len oni ti dobre rozumeli, pomohli ti, pochopili ťa. Teraz už pod zemou, tam na cintoríne práchnivie ich srdce, ktoré ťa tak veľmi milovalo. Spomínaš na ich napomenutia, na ich posledné okamihy života, keď ti naposledy podávali chladnúcu ruku so slovami: „Buď s Bohom, môj syn, dcéra, modlí sa a nikdy nezabudni na mňa!“ Tvoje oko sa zarosí, srdce sa naplní túžbou po otcovi a matke.

Azda je to tvoj manžel, manželka. Spolu ste v živote znášali dobré aj zlé. Žili ste v láske. Zostal, zostala si sama. Kto ti pomôže, podá pomocnú ruku?

Možná je to tvoje dieťa – syn alebo dcéra. Odišli pred tebou tam, odkiaľ niet návratu na túto zem. V tvojom srdci je ešte stále krvácajúca rana.

Odišiel tvoj dobrý príbuzný, priateľ. Chýba ti.

Keď si na to spomenieš, zaiste ti vypadne slza ľútosti. Odišli. Nie sú už medzi nami živými. Preto, keď na nich spomínaš, poďakuj sa Bohu za svoj život.

Dočkali sme sa konca roka. Pán nám denne dával, čo sme potrebovali. A my sme boli tak často nespokojní, reptali sme. Aké to bude dnešné poďakovanie – Te Deum? Každý večer, ktorého sme sa dožili, mali sme Bohu spievať Te Deum. Na poďakovanie. Veď Boh je darcom všetkého dobra.

Manželka ide na poďakujúcu pobožnosť na konci roka spolu s dieťkami. „Pod' aj ty s nami.“ Pozýva svojho manžela. „Čo by som tam robil?“ „No ďakoval Bohu, že ti dal cez celý rok jedlo.“ „Veď som si na to zarobil. Pracoval som. Pôjdem ďakovať, keď mi dá cez celý rok jesť zadarmo.“ A nešiel. Prešiel nejaký čas. Pravú ruku mu amputovali, odrezali. Ľavá je ochrnutá. Nohy sú slabé. Teraz už skutočne jedol zadarmo.

Pán Boh nás niekedy skutočne berie za slovo. Koľkí sú takí, čo takto zmýšľajú. Koľkí sa chystajú prežiť túto noc bez Boha. Aj oni by sa naučili ďakovať, len ich položiť na operačný stôl, pripútať na lôžko, hneď by ináč zmýšľali.

Nuž bud'me vďační za všetko. Aj za maličkosti života. Ako píše sv. Pavol : „ Či jete, či pijete, vzdávajte vďaky Bohu.“ Ideš k stolu – modlí sa. Ideš od stola – ďakuj. Skončil si deň vzdávaj vďaky Bohu, ktorý ti pomáhal cez celý deň. Ak nebudeš ďakovať, On ti môže zobrať tieto dary. Hľa, koľko možností, príležitostí k vďačnosti. Konal si takto v uplynulom roku? Alebo musíš s hanbou konštatovať, že tej skutočnej vďačnosti bolo veľmi málo. Je to zaiste smutné zistenie. Musíš to napraviť.

Tak málo si teda vďačný za hmotné dary. Ako to potom vyzerá v oblasti duchovnej? O tie prirodzené sa aspoň staráš, hoci aj reptáš, že ich máš stále málo. Ale o tie nadprirodzené, duchovné sa staráš slabo, ba skoro vôbec. Pristupovanie k sviatostiam. Ideš síce ku sv. spovedi a sv. prijímaniu, ale často s nechut'ou. Akú vďačnosť môže od teba očakávať Boh? Dnes je mnoho takých, čo si myslia, že oni preukazujú Bohu službu, že sa ešte nezriekli Krista, že On musí byť spokojný s ich životom. Kdeže ešte ďakovať za vieru. Boh ťa nepotrebuje, ale ty isto jeho. Nuž vyslov z úprimnosti svojho srdca svoju vďačnosť teraz a už na to nikdy nezabudni.

A to druhé slovo, ktoré máš vysloviť je - odprosujem. Koho a za čo? Nuž koľko hriechov si urobil, koľkokrát si poslúchol zlého ducha. Áno, boli to väčšie, či menšie pády v uplynulom roku.

A potom ten čas v minulom roku. Či si ho vždy dobre využil? Čas má totižto dve vlastnosti, ktoré pociťujeme: nemožno ho zastaviť a nikdy sa nevráti. V Starom zákone je napísané: „Naše dni na zemi sú ako tieň, ktorý sa pomíňa. Moje dni miznú ako dym.“ A v Novom zákone píše apoštol Jakub: „Hovorievate: Dnes alebo zajtra pôjdeme do toho a toho mesta, pobudneme tam rok a budeme kupčiť a zarábať. A nevíete ani čo bude zajtra. Veď čo je váš život? Ste ako para, ktorá sa na chvíľu ukáže a potom zmizne. Miesto toho máte hovoriť: Ak Pán dá a budeme žiť, urobíme toto alebo tamto.“ Tomáš Kempenský zasa hovorí: „Pamätaj na koniec. Stratený čas sa už nikdy nevráti.“ Na jedných hodinách som videl nápis: „Jedna z mojich hodín, bude tvoja posledná hodina.“ Čas je teda niečo, čo nemožno nahmatať, ale čo je stále s nami, plynie, nemôžeme ho dobehnúť a nevráti sa k nám.

Posúď preto, akú cenu má čas. V čase, dokiaľ si na zemi, si môžeš a máš zaistiť spásu, nebo, večnosť. Čas je ako prázdny list. Na tebe záleží, čo naň napíšeš. Je to veľmi cenný majetok. A ty si k nemu často taký ľahostajný. A ničím neplytváš toľko, ako práve časom. Každá minúta je však drahá. Každá je zapísaná do tvojej knihy života. V prospech teba, alebo proti tebe. Preto tu musíš odprosovať Boha. Či si nepremárnil čas lenivosťou, záhaľkou? Nepatríš k tým, ktorí robia iné, než sú povinní? Nekonaš vo svojom čase viac zlého, ako dobrého? Výbuch sopky Vezuv v roku 79 zasypal mesto Pompeje. Po niekoľkých storočiach všetko odkryli. Tu bolo možné vidieť ľudí v situáciach, v ktorých ich zastihla smrť. Keby dnes v noci, dedina, či mesto, odrazu skamenelo, aký obraz by sa po rokoch ukázal ďalším generáciám? Aké percento by bolo v kostole? Možno by si položili otázku, že aké to bolo mesto, dedina – skutočne kresťanské? Kam asi odišli duše tých, ktorých smrť takto zastihla? Preto odprosuj dnes, ak si nevyužil dostatočne čas uplynulého roka, najmä pre dobro svojej duše. Rozhodni sa, že ten nastávajúci rok to bude skutočne lepšie, že chceš začať akoby od začiatku, že chceš vždy využiť čas, ktorý ti pošle Boh.

A to tretie slovo, ktoré máme dnes vysloviť, nech je – áno. Nie sme si istí, čo nám prinesie nový rok. Či to nebudú ešte väčšie starosti? Či sa rodina stretne zasa o rok? Či nás niekto neopustí na večnosť? Či to nebudeme my sami? Nevieme, čo nám prinesie ďalší čas. Ale vieme, čím máme prispieť my. Boh nám to hovorí: hriešnik sa má obrátiť, dobrý sa musí stať ešte lepším. Boh čaká na tvoje áno, ktoré mu máš teraz povedať.

Áno, Bože môj, nech sa posväti tvoje meno. Chcem ho vždy len s úctou vyslovovať, pri modlitbe – rozhovore s tebou, tu v chráme aj kdekoľvek budem.

Áno, nech príde tvoje kráľovstvo. Chcem ho budovať svojim kresťanským životom, šírením lásky.

Áno, nech je vždy tvoja vôľa. Chcem žiť podľa tvojich zákonov a aj iných k tomu povzbudzovať.

Áno, od teba očakávam svoj každodenný chlieb. Ty krmíš vtáctvo, nakrmíš aj mňa. Ty šatíš ľalie, odeješ aj mňa.

Áno, aj keď ťa urazím, lebo len tebe chcem priniesť svoje kajúce srdce a povedať ti, aby si mi odpustil moju vinu.

Áno, aj posilu, pomoc, budem prosiť len od teba. Sám nevykonám nič, ale keď ma ty posilniš, Bože môj, môžem všetko.

Buď mi oporou v pokušeniach. Zachráň ma od pádov do hriechov a vždy ma zbav zlého. Môj nebeský Otče, už teraz sa ti so všetkým a vo všetkom dávam. Rob so mnou, čo chceš, len život večný mi neodober.

Dnes teda pochovávame, kladieme do hrobu odchádzajúci rok. Preto nezabudni sa dnes poďakovať za všetko, odprosiť za urážky a povedať svoje jasné a ochotné áno do nového roka.

SLÁVNOSŤ BOHORODIČKY PANNY MÁRIE - 1. január **Božia prozreteľnosť**

Začína sa, ba už sa začal, nový občiansky rok. Je prvý január. Ľudia si navzájom blahoželajú, vyslovujú rôzne želania. Včera sa každý pozeral naspäť, dnes zasa dopredu. Včera sa ďakovalo za to, čo človek dostal, dnes človek prosí o to, čo dúfa dostať. Včera sme hodnotili uplynulý rok, snáď vypadla aj slza ľútosti, a potom sme ho pochovali v mori Božieho milosrdenstva, dnes si robíme predsavzatia na nastávajúci nový rok, rok pre nás neznámy. Najmä z týchto dôvodov máme nový rok vložiť do rúk Božej prozreteľnosti.

Prvý deň nového roka, prvý krok do neznáma, do tmavej a neprebádanej budúcnosti. Čo nám prinesie? Kto by to mohol vedieť? Vstupujeme do nového roka s pocitom, ako kedysi Krištof Kolumbus, na neznáme šire more. Či dopláva šťastne? Či jeho loď nestroskotá v nejakej búrke, ktorej sa nebude dať vyhnúť? A vtedy plný viery a dôvery v Boha, pohliadol k nebu a hovorí: „Nech sa stane vôľa Božia.“

Nuž a s podobnými myšlienkami a pocitmi odráža sa dnes od brehu aj naša životná loďka k plavbe do neznámej budúcnosti. Ak bude naša viera v Božiu prozreteľnosť naším kormidlom, môžeme si byť istí, že naša loďka života nestroskotá, nezablúdime na ceste života.

Ach, koľko nespokojných včera líhalo a koľko ich dnes vstávalo. Čo je toho príčinou? Nedostatok odovzdanosti do vôle Božej, nedostatok viery v Božiu prozreteľnosť. Niektorí tomu vôbec neveria, neveria totižto v Boha. Od nich ťažko môžeme niečo v tomto očakávať. Ale sú aj takí, ktorí pochybujú o prozreteľnosti, lebo majú slabú, kolísavú vieru. Áno, je ľahko veriť v Božiu prozreteľnosť vtedy, keď sa mi všetko darí. Ale keď príde prvý neúspech, prídu ťažkosti a nám sa zdá, že Pán Boh nás vôbec nepočúva, ba ešte aj zlý duch nám začne našepkávať: „Ale kdeže! Nijaká Božia prozreteľnosť nejestvuje.“ Ale aj ty sám vidíš, ako to chodí vo svete: dobrému sa často akoby zle vodí, zlému človeku sa akoby všetko darí, skromný človek je stále ubíjaný životom a nemôže sa dovolať svojho práva, že hriešnik hreší a nič sa mu nestane, že Boh aj dobrým akoby nedáva rovnako, keď sa vo

svete nedovoľáš spravodlivosti, potom je tvoja viera v Božiu prozreteľnosť ohrozená, je veľmi ťažká.

V čom teda spočíva a čo vlastne je tá Božia prozreteľnosť? Boh Stvoriteľ, z ktorého rúk vyšlo všetko má svoj cieľ, vedie všetky stvorenia k cieľu, pre ktorý ich stvoril, inak by zblúdili. Sme stvorení pre nadprirodzený cieľ. A tu je Božia prozreteľnosť – Boh nás vedie k nebu, pre ktoré nás stvoril. A na to nám poskytuje aj potrebné prostriedky. Ale či sa On stará len o náš nadprirodzený život a ten tu na zemi, prirodzený, ho nezaujímá? Nie. Ved' my máme telo aj dušu. A duša bez tela tu na zemi nejestvuje. A tak je nám postarané aj o časné potreby. Ale tu máme žiadať my Boha, máme prosieť, dúfať. Pán Boh zvlášť viedol a ochraňoval Pannu Máriu, sv. Jozefa. A predsa, aké veľké skúšky museli prekonávať. A my by sme chceli viac, než dal svojmu milovanému Synovi, jeho Matke? Božia prozreteľnosť, starosť o nás, nám dáva toľko, koľko potrebujeme pre telo aj pre dušu vo svojom živote.

Pamätaj si, že táto Božia prozreteľnosť, starosť o teba, je otcovská, plná dobroty a lásky. „Či môže matka zabudnúť na svoje dieťa? A keby aj ona zabudla, ja nezabudnem na teba.“ Hovorí Písmo sväté. Nebola by to pravá láska, keby ťa nebeský Otec zhýčkal, že ti dá úplne všetko, lebo potom pre pozemský blahobyt zabúdaš na neho. Ale keď ťa svet zo všetkých strán tlačí, prichádzajú kríže a bolesti, vtedy cítiš v sebe túžbu po lepšej vlasti. Rozumný otec dá dieťaťu všetko, čo potrebuje, dá mu to s láskou, ale nenaučí ho rôznym rozmarom. K rozumnej otcovskej starostlivosti patrí aj prísna ruka. Keď príde nejaká pohroma, počujeme hlasy, či sa môže Boh ešte na to pozeráť. A na ľudskú zlobu, na zabíjanie sa môže Boh pozeráť? Koľkokrát sa ozýva otázka: „Je Pán Boh naozaj dobrotivým Otcom?“ Samozrejme. Je plný dobroty a lásky k tým, čo mu s ochotou slúžia. Prečo sa ti pri týchto slovách zamračí tvár? Poviem ti, čo sa ti nepáči. Ty chceš, aby bol Boh k tebe vždy len dobrý otec, ale sám sa nestaráš o to, aby si ty bol jeho hodným synom. A potom sa čuduješ, že ťa nebeský Otec niekedy aj trestá? Ty buď lepším, snaž sa byť svedomitejším vo svojej modlitbe, práci, láske k Bohu a blížnemu, lebo On sa vždy otcovsky stará o teba. Dáva ti často viac, než si zaslúžiš, ale ty si to nechceš uvedomiť. Božia prozreteľnosť je nevyspytateľná. Boh vidí ďalej, ako ty, obyčajný človek. Jedna matka pri lôžku svojho umierajúceho dieťaťa, úpenlivo prosila o jeho záchranu. Stalo sa. Boh uzdravil jej dieťa. A po niekoľkých rokoch reptá proti Bohu: „Aby sa pod ním otvorila zem.“ Či snád si niečo podobné nezažil aj ty vo svojom živote? Chceš mať akoby sluhu z Boha: teraz mi to nechaj, teraz si to ber. Chceš dokonca od Boha vysvetlenie, prečo to alebo ono dopúšťa. Lenže Boh dopúšťa, ale neopúšťa. On neopúšťa ani teba, len si to dobre uvedom vo svojom živote. Cesty Božie sú nevyspytateľné. Preto musíš veriť v Božiu prozreteľnosť. Použime prirovnanie. Boh je ako taký veliteľ. Stojí na vyvýšenom mieste, pozoruje boj a zároveň ho riadi. Tí, čo sú dole, nevedia a nerozumejú, prečo jedného posielajú tam a iného zasa inam. Mnohí sa čudujú, prečo toľko životov obetuje. No on vie, že inak by vojsko nezvítázilo. Ľudský život je podobný boju. My často nechápeme, prečo máme toľko trpieť, zriekať sa. Boh teda riadi aj tvoj život svojou prozreteľnosťou, ale iba riadi. Čo to pre teba znamená? Nuž On nebude myslieť a pracovať namiesto teba. Boh len chce, aby si sa nechal ním správne viesť. Keď vodič nedá pozor na značky, skončí zle. Tak aj ty sa musíš riadiť jeho prikázaniami, ktoré ti dáva na tvoju životnú cestu. Ak budeš robiť všetko, čo je v tvojej moci, potom môžeš spokojne povedať: „Tvoja prozreteľnosť, Bože, všetko riadi. V teba dúfam, nebudem zahanbený.“

Raz si jeden anjel vyžiadal dovolenku od Pána Boha. Vraj by si rád zašiel na zem a pozrel sa, ako žijú ľudia. Boh mu to dovolil, ale mu zároveň prikázal, aby sa vrátil čo najskôr. Anjel si dovolenku predĺžil. Keď sa konečne vrátil, Pán Boh si dal hneď zavolať a hovorí mu: „Ale

bol si akosi dlho na zemi. Čo tam bolo?“ „Bolo tam krásne,“ hovorí anjel, „boli tam hostiny, hudba, svadby, tance.“ „A čo tam hovorila o mne?“ pýta sa Pán Boh. „O tebe som nič nepočul,“ hovorí anjel. Na druhý rok si anjel znova vyžiadal dovolenku. Dostal ju. Boh mu povedal, aby si ju nepredĺžil ako pred rokom. Teraz sa anjel vrátil ešte pred koncom dovolenky. Len čo ho Pán Boh zbadal, zavolať si ho a pýta sa ho: „Teraz si sa akosi priskoro vrátil. Ako je tam na zemi?“ Ach, veľmi zle,“ hovorí anjel, „vojna, hlad, choroby, nešťastie na každom mieste.“ „A čo hovorila o mne?“ pýta sa Pán Boh. „Ach, teraz každý volá po Bohu: „Keby nám len Pán Boh pomohol. Snáď na nás aj zabudol.“

Je to legenda. Ale či to tak nejako nevyzerá aj v našom bežnom živote? Keď sa nám dobre darí, keď máme všetko – zabúdame na Boha. Koľkí tak žijú! Preto budme poučení z ich príkladu, aby sme aj my neskončili tak biedne.

Keď príde bolesť, utrpenie, vtedy voláme k Bohu o pomoc. Priam by sme ho chceli stiahnuť z neba. Pritom mu vyčítame, že sa o nás nestará.

Proti týmto pokušeniam je jedna zbraň: začni tento rok, ako by bol už tvojím posledným rokom života. Začínaj tak každý mesiac, každý deň. Zver svoj život Bohu, jeho prozreteľnosti, tak ako Krištof Kolumbus, ktorý svoju loď pomenoval Sancta Mária. Urob tak ty dnes, keď začína tvoja plavba do neznáma. Nevieš, čo ťa čaká, ale začni svoj život s dôverou v Pannu Máriu a v Ježiša Krista. Nastúp, vyplávaj, v mene Ježišovom a Máriinom do nového roka a šťastne doplávaš do prístavu.

DRUHÁ NEDEĽA PO NARODENÍ PÁNA /Jn 1,1-18/

Láska prišla na svet

Každý, kto cestuje, pri vstupe do vlaku alebo autobusu, vidí unavené a starosťami vyčerpané tváre. Ľudia sa pozerajú jeden na druhého, ako keby nemali nič spoločné, ako keby ani nepatrili do jedného, Bohom stvoreného spoločenstva. A tu zrazu vstúpi medzi nich matka s dieťaťom. Obraz sa mení. Dieťa totižto nezaprie svoju zvedavosť. Rozpráva, všetko chce vedieť, pýta sa. Studené pohľady sa postupne stratia, objavuje sa úsmev. Láska k mladému stvoreniu premáha únavu. Prečo? Pretože prišla medzi ľudí nevinná láska.

Celý svet je veľkým dopravným prostriedkom. V ňom všetci cestujú. Mnohí ani nevedia, aký je ich cieľ cesty. No cesta sa vinie zákrutami medzi skaliskami, v lesoch, na rovinách, na púšti. Už dávno vstúpila na túto našu Zem Matka s usmievajúcim sa nebeským Dieťaťom. Od tohto času sa môže ľudské srdce uspokojiť. Spĺňa sa mu túžba po Vykupiteľovi. Božské Dieťa ukazuje správnu cestu života, vedie človeka k jeho konečnému cieľu.

Spasiteľ neprišiel ako všemocný kráľ, lebo by človek nemal odvahu ísť k nemu. Neprichádza v uniforme vojvodu, lebo by strach pred ním zvíťazil nad láskou. Neprichádza ako vedec alebo umelec, lebo ho mnohí nechápali. Prichádza ako malé nevinné dieťa, aby otvoril cestu lásky k sebe, aby začal sprievod úsmevu a otvorenosti, úprimnosti a dôvery.

Áno, prišla Láska na svet. A tou láskou, to je to Slovo z evanjelia sv. Jána apoštola, tou láskou je to svetlo, tou láskou je život. Sv. Ján sa tu ukazuje ako skutočný umelec pera, keď tak učene, filozoficky, vysvetľuje príchod Spasiteľa. Áno, tou láskou je Pán Ježiš, ktorý prichádza, aby aj nás naučil láske, láske k Bohu a blížnemu.

V Starom zákone v knihe Veľpieseň čítame: „Silná je láska ako smrť.“

Smrť víťazí nad všetkým. Nad živými tvormi, nad mocnými i slabými tohto sveta. Jej poddanými sú všetci: od najjednoduchšieho dieťaťa až po najväčšieho génia. Jej sa poddáva

aj Zem. Všetko pred ňou kapituluje. Len láska nie. Láska vychádzajúca z Boha, láska, ktorou je Boh sám. Tá je nepremožiteľnou silou.

Láska víťazí nad každým stvorením na zemi i na nebi. Tak sv. Pavol, chorý, pokorný, prenasledovaný apoštol Kristov v liste Rimanom sa stavia do pozície veľkého obra a smelo sa pýta celého sveta: „Kto nás odlúči od lásky, ktorá je v Kristu Ježišovi?“ A ešte smelšie si odpovedá: „Presvedčený som, že ani smrť, ani život, ani mocnosť, ani prítomnosť, ani budúcnosť, ani nijaké stvorenie.“

Láska víťazí aj nad smrťou. Keď nastane koniec sveta a naše telá sa oblečú v neporušiteľnosť, nesmrteľnosť a slávu, vtedy všetci vyvolení Boží sa budú pýtať smrti: „Smrť, kde je tvoje víťazstvo?“ A kto sú tí, ktorí sa takto budú posmievať smrti? Budú to tí, ktorí sa naplnili Božou láskou počas svojho života tu na zemi a ktorí silou tejto lásky premohli žiadostivosť a pokušenia sveta, zlého ducha. Že tu na zemi Boha milovali, jemu slúžili, preto mnohí nimi pohrdali, prenasledovali ich. A uškodili im? Nie. Práve naopak. Pomohli im len k slávnejšiemu vzkrieseniu. Kiež by sme aj my všetci patrili medzi týchto. Svet nás chce odlúčiť od Boha, od Kristovej lásky – my o to viac budme s ním zjednotení. Veď milujúcim Boha všetko slúži na osoh. Židia sa chceli zbaviť Krista ukrižovaním a pomohli tým len jemu aj nám: jemu k sláve a nám k vykúpeniu. Kristova smrť – to je najjasnejšie víťazstvo lásky nad smrťou. A tak aj my zvíťazíme nad smrťou, ak v nás bude živý oheň lásky k Bohu.

Láska víťazí nad hriechom. Kde je láska k Bohu, tam nie je miesta pre hriech. Láska vyháňa, ničí hriech. Ak v sebe vzbudíme úkon čistej lásky k Bohu, v tom okamihu sa nám odpúšťajú hriechy, ktoré máme na duši. Láska je najmocnejší prostriedok boja proti hriechu.

Láska víťazí nad každou čnosťou. Ona je kráľovnou čností. Áno, príde čas, keď všetky čnosti pominú, len láska zostáva naveky. Nádej sa premení na videnie, viera na vlastnenie Boha a láska ostane navždy.

Láska víťazí aj nad samým Bohom. Boh stvoril svet anjelov, ľudí a všetko. Kto ho k tomu donútil? Jedine láska, ktorou je On sám. Boh nezatratil ľudstvo po páde prarodičov. On nachádza spôsob a prostriedok, ako vykúpiť človeka. Sám sa stáva človekom, narodí sa v jaslach, vystúpi až na kríž a neustále prebýva na našich oltároch. Čo ho pohlo k týmto skutkom? Azda túžba po sláve? Veď On má všetko. Pohnútkou je len a len láska, ktorá ním vládne a ktorou je On sám. Boh je láska sama. Ona je tak mocná ako Boh a bude trvať tak dlho ako Boh.

V láske je aj tajomstvo našej svätosti. „Kto zostáva v láske, zostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom,“ hovorí sv. Ján. Ak máme lásku k Bohu, sme priateľmi Boha, sme Božie deti. Všetci svätí mali veľkú lásku k Bohu, preto s radosťou podstúpili aj mučenícku smrť, preto vyznávači vykonali toľko hrdinských skutkov pre Boha a blížnych. Tajomstvo ich hrdinstva je v láske. A zo všetkých svätých Boha najviac milovala Panna Mária. Ona jediná dokonale spĺňa zákon: „Milovať budeš Pána Boha svojho z celého srdca, z celej duše, z celej mysle, zo všetkých síl.“ Ona je Matkou krásneho milovania. Láska ju povýšila nad všetky stvorenia a stala sa prostrednicou všetkých milostí.

Preto sa učme tejto láske, láske k Bohu od Panny Márie a uvádzajme ju do nášho každodenného života. Silou lásky premáhajme svet a diabla. Láskou premáhajme aj pýchu života. Tam, kde je láska, pýcha nemá miesta. Pýcha totižto myslí len na seba, všetko len pre seba. Odstráň ju zo svojho života a na jej miesto musí prísť láska, úprimná a odvážna. Aká je teda tvoja láska? Nemiluješ Boha len zo strachu? Potom je to nedokonalá láska, niečo jej chýba. Čo? Chuť, dobrá vôľa, zanechať hriech – on je najväčšou tvojou ťažkosťou.

Kresťan bez lásky k Bohu je duchovnou mŕtvolou. Kresťan s trochou lásky k Bohu je duchovné nemluvňa. Je len ako horiaca svieca, ktorú uhasí aj maličký prievan vzduchu.

Človek prehráva boj aj pri malom pokúšaní. Len kresťan s veľkou láskou k Bohu je skutočným hrdinom, je najväčšou, nepremožiteľnou silou na svete. Kiež by sme všetci mali práve takúto lásku.

Pred niekoľkými rokmi, keď sa ešte nedalo všade cestovať autom, zavolali kňaza do istej dedinky vyslúžiť sviatosť chorých. Išiel. Musel prejsť hlbokým lesom. Po vykonaní sviatostného úkonu sa vracal domov už za tmy. Ide, len sa naraz zastaví. Stĺpne. Z lesa sa čosi blíži. Sú to vlci. Celý preľaknutý zostane stáť. Čo tu robiť? Našťastie mal pri sebe zápalky a niekoľko sviečok. Rýchlo zapáli prvú sviečku. Vlci sa približujú. Keď však zažiarí svetlo jeho sviečky, keď to vlci zbadajú, zastavia sa. Tak stojí on, v rukách so sviečkou, pred ním vlci. Keď už dohára sviečka, zapáli ďalšiu. Tak to pokračuje až do rána. Vlci sa neodvážia zaútočiť. Keď sa ukázal deň vlci sa vzdali a odišli bez koristi. Kňaz síce premrznutý, ale živý vrátil sa domov.

Jednoduchá udalosť. No my ju máme pochopiť obrazne: sviečka – naša láska, vlci – hriech, zlo vo svete. A tak aj ty šťastne prejdeš cez nebezpečenstvá tohto sveta k večnému spaseniu, keď nedopustiš, aby v tebe zhasol plamienok lásky k Bohu, keby bol len taký malý ako plamienok sviece. Keď v tvojej duši zhasne láska k Bohu úplne, v tej chvíli sa na ňu vrhnú nepriatelia. Duša duchovne zomiera. Človek sa stáva otrokom hriechu. Preto sa usiluj, aby tú lásku, to slovo, svetlo, život, to malé dieťa, ktorým je Kristus, si neustále miloval, aby bolo pre teba tým jasným svetlom, ktorým sa máš aj ty stať.

ZJAVENIE PÁNA /Mt 2,1-12/ Hviezda našej viery

Ten, kto za tmavej noci nevie nájsť správny smer, ktorým sa má uberať, tomu pomôže hviezda Polárka. Táto ukazuje vždy presne na sever a podľa toho si človek môže zistiť aj ostatné svetové strany. Ale aj v živote človeka sú tmy a tápania, keď sa nevie zorientovať, pohybovať. A tu mu prichádza na pomoc nebeská hviezda, ktorá mu ukáže správny smer a privedie ho ku Spasiteľovi, tak ako k nemu privedla aj troch kráľov.

A tou hviezdou vždy bola a je viera, viera v pravého Boha.

Troja králi, ktorí podľa tradície pochádzajú z východných krajov, prichádzajú, aby sa poklonili malému Dieťaťu, ležiacemu v jaslách. Králi sa klaňajú dieťaťu. Čo ich k tomu vedie? Prečo sa tak ponížujú, keď práve pred nimi každý musí padať na kolená a vzdávať im úctu? Vedie ich k tomu ich veľká viera. Viera, že toto Dieťa je očakávaný Mesiáš – Boh. Preto ani chvíľu neváhajú a vrhajú sa pred ním na kolená a dávajú mu aj vznešené dary: zlato, kadidlo a myrhu. Tieto dary majú aj svoj význam. Ukazujú, čím to Dieťa je a čím bude. Zlato – že je a bude kráľom, kadidlo – že je a bude Bohom, myrha – že bude najvyšším kňazom, že bude trpieť. Ich viera im hovorí, že je to tak. Tá viera ich vedie z takej vzdialenej krajiny. Musia prekonať dlhú cestu. Musia odolávať rôznym nebezpečenstvám. Neberú ohľad na nič. Viera ich pohýňa vždy ďalej a ďalej. Nakoniec dosiahnu svoj cieľ – vidia Dieťa s Jozefom a Máriou, vidia budúceho Mesiáša, Záchrancu ľudstva. Preto, keď sa poklonia a odovzdajú dary, môžu sa spokojne vrátiť do svojej vlasti.

Hľa, aká je silná, pevná a smelá viera troch kráľov. Preto sa aj my dnes učme tejto viere, ktorú tak potrebujeme v našich časoch, v tomto svete, v ktorom je toľko pochybovania, neistoty, omylov, že mnohí sú bezradní. Nevedia totižto nájsť vychodisko v bludisku života. A preto tu nám musí svietiť, musí byť našou vedúcou hviezdou, hviezda našej skutočnej viery.

Viera nás vedie k spásu. Ukazuje nám správny smer života, lebo nás poučuje o najdôležitejších otázkach života: odkiaľ je človek, kam ide z tohto sveta, ako môže dosiahnuť blaženosť, po ktorej túži. Tieto otázky trápia každého rozumného človeka – nemôže sa im vyhnúť. A práve viera nás uistuje o tom, že Pán Boh nás stvoril zo svojej nekonečnej lásky a to preto, aby sme raz boli večne blažení s ním, lebo On nám chce dať účasť na svojom vlastnom živote. Preto nás prijíma za svoje dieťky – daruje nám posväcujúcu milosť.

Veľký grécky učenec Aristoteles, už vo 4. storočí pred Kristom, takto vzdychal pri svojej smrti: „V neistote som žil, v neistote umieram. Bytosť všetkých bytostí, zmiluj sa nadou mnou.“ Tá Bytosť - to je Boh. On to ešte nechápal, ale my dnes vieme, že jedinu istotu nám môže dať len a len Boh.

Preto sa musíme viery skutočne pridržiavať. Teda musíme bez pochybovania prijať Bohom zjavené pravdy, ako nám ich predkladá sv. Cirkev. Nikto z nás sa nemôže vyhovárať, že by nevedel, čo vlastne má veriť. Poznáme náuku hlásanú Ježišom. Ved' od svojej mladosti sa modlíme základné modlitby, v ktorých je ona zhrnutá. Nechcem tým povedať, že to vždy postačuje. Prichádzajú nové nejasnosti, nové otázky, a preto je potrebné vo viere sa stále zdokonaľovať. Nie je možné zostať stáť na jednom mieste.

Lenže ani to ešte nepostačuje. Musíme podľa viery aj žiť. Tak, ako traja králi by neboli došli k Ježišovi, keby boli iba pozerali na hviezdu a neboli by ju nasledovali, tak ani nám k dosiahnutiu večnej spásy nepostačuje iba veriť, ale musíme podľa viery aj žiť. Aj samotný Pán Ježiš nám hovorí: „Nie každý, kto mi hovorí, Pane, Pane, vojde do nebeského kráľovstva, ale iba ten, kto plní vôľu Božiu.“ A sv. Jakub píše: „Čo je to platné, ak niekto hovorí, že má vieru, ale nemá skutky. Či takáto viera ho môže spasť? Ty veríš, že je jeden Boh. To je v poriadku. Ale aj zlí duchovia veria a trasú sa. Či nevidíš, nerozumný človeče, že viera bez skutkov je mŕtva? Lebo ako telo bez duše je mŕtve, tak aj viera bez skutkov je mŕtva.“ Toľkoto sv. Jakub.

Áno, je ľahko len slovami vyznávať vieru, ale ťažšie je ju aj v živote uskutočňovať, podľa nej sa riadiť. To si zaiste skúsil aj ty vo svojom živote. Určitým prejavom viery je aj to, že prichádzaš do kostola. Koľkí vravia, že veria, ale do kostola neprichádzajú. Preto, keď už si v kostole, nech to nebude len nejakým vonkajším prejavom tvojho života, ale nech to bude skutočné tvoje vnútorné presvedčenie, že viera je tvojím životom.

Snaž sa ísť v živote ešte ďalej. Nielen žiť podľa viery, ale žiť z viery. Čo to pre teba má znamenať? Viera totižto má oživovať a prenikať všetko tvoje zmýšľanie a riadiť každý tvoj krok. Každú udalosť života máš posudzovať z hľadiska večnosti. Každá vec má mať v tvojich očiach len takú cenu a taký význam, nakoľko to osoží tvojej viere, cti a sláve Božej a tvojej spásy. U skutočného kresťana má viera vždy prvé a posledné slovo, je rozhodujúca, má mu byť pohnutkou všetkého jeho konania. Je pravdou, že toto dokázať v živote, nie je nijako ľahké. Skús to. Pokús sa žiť zo svojej viery každý deň. Tak zistíš, či je tvoja viera pevná alebo slabá.

Jeden učenec, vedec, cestoval pred niekoľkými rokmi po Afrike. Cestoval aj púšťou. Za sprievodcu si zobral istého Araba. Ten si každý deň rozprestrel na zem koberec, kľakol si a modlil sa. Vedec sa na neho pozerá pohŕdavo a hovorí mu: „Čo robíš?“ „Modlím sa.“ „K komu sa modlíš?“ „K Bohu Alahovi.“ „Videl si už niekedy Boha?“ „Nie, nevidel.“ „Dotkol si sa rukami Boha?“ „Nie.“ „Ty si teda blázon,“ hovorí vedec, „lebo veríš v Boha, ktorého si nikdy nevidel, nikdy si sa ho rukami nedotkol.“ Arab mlčal. Spokojne si ľahol a spal. Zobudil sa až pri východe slnka. Vyšiel zo stanu a stretol sa s vedcom. Učenec hovorí: „V noci tadiaľto išla ľava.“ „Videli ste ju?“ pýta sa Arab. „Nie.“ „Dotkli ste sa jej rukami?“ „Nie.“ „To ste skutočne zvláštny vedec, keď veríte, že tu bola ľava. Vy ste ju

nevideli ani sa jej nedotkli.“ „Ale veď sú tu okolo stanu stopy po nej.“ Práve vychádzalo krásne ranné slnko. Arab ukázal prstom smerom na východ a hovorí: „Tam sú stopy Stvoriteľa. Verte, že jestvuje Boh.“

Hľa, obyčajný človek a aká veľká viera v Boha. Aké jednoduché a krásne vysvetlenie. A čo s mojou vierou? Pochopil som, že nemusím hľadať veľké dôkazy, ale že Boh mi ich posielal na každom kroku môjho života, len ich musím vedieť vidieť. Musím vidieť hviezdu svojho života – moju vieru.

**KRST PÁNA JEŽIŠA /Mk 1,1-11/
Pokora – povýšenie**

V jednej obrazárni je nádherný obraz veľkých rozmerov, kde slávny maliar namaloval ten okamih, ako Ján Krstiteľ ukazuje na Krista, ktorý prichádza k nemu k rieke Jordán a hovorí: „Hľa, Baránok Boží, ktorý sníma hriechy sveta.“ Maliar na ňom pracoval niekoľko rokov. Na obraze je možno vidieť ľudí, ako sa chystajú na krst pokánia, ktorý udeľuje Ján Krstiteľ a ako sa všetci otáčajú na tú stranu, na ktorú ukazuje Ján a odkiaľ prichádza v pokore, ako obyčajný človek, sám Pán Ježiš.

K Jánovi Krstiteľovi teda prichádza Pán Ježiš, ako nejaký hriešnik, aby sa v pokore podrobil krstu.

Ján Krstiteľ je jedna z najväčších postáv Písma sv. Celý svoj život, od detstva až po mučenícku smrť, obetuje na jeden jediný cieľ: aby pripravil ľudí na príchod Ježiša Krista. Ľudia si ho veľmi vážia. Aj nepriatelia sa boja jeho svätosti. A popri tom všetkom Ján nevyužíva svoju slávu pre seba, ale zostáva pokorný. Ľudí upozorňuje, že po ňom príde mocnejší, ako je on a že bude taký mocný, že on nie je hodný ani na to, aby mu rozviazal remienky na jeho obuvy. Neustále opakuje svojim poslucháčom, že on sa musí umenšovať, ale ten, ktorý prichádza po ňom, musí rásť. Do väzenia sa dostáva pre statočné ohlasovanie Božieho zákona. Tu, ako najmenší, pokorne kladie svoju hlavu pod meč kata, aby uvoľnil cestu Ježišovi. V tomto, vo svojej pokore, je Ján veľký. Sám Pán Ježiš ho za to chváli.

Ale ešte oveľa viac ako Ján Krstiteľ, sa uponízuje sám Pán Ježiš, keď prichádza k Jánovi, aby ho tento pokrstil. On nevinný, najsvätejší, bez hriechu, prijíma krst pokánia od človeka, Jána. Ba dokonca, toto uponíženie, táto pokora je až trojnásobná.

Prvé uponíženie spočíva v tom, že teda prichádza k rieke Jordán ako obyčajný človek, postaví sa do zástupu, ako jeden z nich. A evanjelium hovorí: „Pripodobnil sa ľudom vo všetkom, okrem hriechu.“

Druhé uponíženie spočíva v tom, že prichádza, akoby bol on sám hriešnym. Prijíma krst pokánia, krst odvrátenia od hriechov, akoby aj on chcel dostať pomoc ako všetci tí ostatní hriešnici, ktorí prijímajú krst spolu s ním.

Tretie uponíženie sa prejavuje v tom, že sa modlí pred krstom, ako sa modlia ľudia odkázaní na druhých. Modlí sa, ako sa modlia všetci hriešnici, trpiaci. Modlí sa on, ku ktorému sa teraz modlíme my, aby sme dostali milosť.

Hľa, koľké to poníženie, pokora u Pána Ježiša. Aký krásny príklad pre nás všetkých. A ako odpovedá nebeský Otec na túto pokoru svojho Syna? Jeho odpoveď je jasná, zrozumiteľná – trojnásobne povýši svojho Syna.

Najprv sa otvára nebo nad Ježišom, ktoré bolo zatvorené pre hriech prarodičov. Veď tu stojí Syn Boží – pravý Mešiáš.

Druhé povýšenie spočíva v tom, že pri krste Duch Svätý zostupuje na neho. Prichádza vo viditeľnej podobe holubice. Holubica tu predstavuje aj Božiu múdrosť. Ježiš je naplnený múdrosťou, ktorej nikto nebude môcť odporovať.

Tretím povýšením je, že z neba zaznieva hlas nebeského Otca: „Ty si môj milovaný Syn, v tebe mám zaľúbenie.“ Nad nikým iným sa nikdy nezozval takýto hlas.

Koľké to vyznačenie, aká veľká odmena. A to čaká aj nás, keď sa vo svojom živote naučíme pokore, poníženosti, tej krásnej čnosti, ktorá toľkým chýba.

Preto sa usilujme osvojiť si túto čnosť, čnosť pokory voči Bohu a človekovi. Musíme si byť vedomí svojej závislosti na Bohu, veď on nás stvoril a všetko máme z jeho nekonečnej dobroty. Preto nech sa čím častejšie v našom živote ozýva z našich úst: nie moja, ale tvoja vôľa nech sa stane vždy a vo všetkom. Ale ako často to býva práve opačne v našom živote. Často reptáme voči Bohu. Vo svojej pýche a namyslenosti chceme, aby sa všetko konalo podľa našej vôle, podľa našich predstáv. Koľko pýchy sa vtedy v nás ozýva.

A potom tvoja pokora voči iným. Či si nezakladáš na maličkostiach? Nechceš, aby sa všetko a vždy konalo len tak, ako si to ty predstavuješ? Ba dokonca hovoríš, že zo svojho nikdy nepopustiš. Ten druhý sa musí ponížiť. Aké je to nerozumné. Tak vznikajú nedorozumenia, rozbroje, hnevy. Stáva sa to najmä v manželskom nažívaní. A pritom by stačilo len trocha pokory, porozumenia.

Pýcha a pokora sa neznášajú. Pokora je svetlo, v ktorom jasne vidíš, že aj ty máš slabosti, chyby. Pokora, to nie je prehra.

Istá legenda rozpráva nasledujúce.

„Fuj, ale to bol ťažký deň.“ Vzdychol si diabol, ktorý bol pokušiteľom pri Betleheme. Vošiel do jednej krčmy. Tu pod stolom ležal opitý človek. Oprel sa o jeho rebrá a začal aj on driemať. Ale čo to nepočuje? Kdesi ďaleko je počuť spev a ešte aký: „Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.“ Zrazu vyletí von oknom a ženie sa za tým spevom. Doletí k malej maštaľke, strčí dnu svoju strapatú hlavu. Chce zakliať, ale akosi nemôže. Chce sa vrhnúť na dieťa, ale nejaká tajomná sila ho nepustí. „Ach, ten muž a tá žena.“ Vzdychne si a škripe zubami. Celý deň ich prenasledoval, celý Betlehem pobúrili proti nim. Nikde ich neprijali. A oni? Ani len jedna kľatba nevyšla z ich úst. Práve naopak, vždy v pokore za všetko chvália Boha. Nevie si to nijako vysvetliť. Rýchlo letí k Luciferovi. Ten len tak zamrmle: „To Vykupiteľ – Kristus, prichádza na svet.“ A hneď proti nemu posla na zem násilie. „Chod' a zabi to dieťa.“ Násilie hneď uteká k Herodesovi a nahovorí mu, aby sa zbavil tohto dieťaťa. Herodes dá pozabíjať všetky deti. Dieťa Ježiš sa zachráni. Zdá sa, že násilie víťazí, keď ukrižujú Krista, ale On na tretí deň vstáva z mŕtvych. Násilie zúri ďalej. Chce zničiť jeho stúpencov. Krv tečie, sú milióny mučeníkov – počet stúpencov však vzrastá. Násilie si teda nevie poradiť s kresťanstvom. Lucifer preto posla hlúposť, blud, lenivosť, rozbroj. Každá z nich má úspech, ale iba na určitý čas. A keď Lucifer vidí, že kresťanov je stále veľa, posla pýchu. Veď tá už zvíťazila v raji. A skutočne. Pýcha má veľký úspech. Veď ona je počiatkom každého hriechu. Ľudia jej ľahko podľahnú. No tam, kde je pokora, tam pýcha nedosiahne nič. Lucifer ju však pochválil najviac zo všetkých, lebo ona dosiahla najviac.

Je to len legenda. Legenda o tom, ako sa dostávajú nečnosti, hriechy medzi ľuďmi. Ale či to nie je práve takto aj v skutočnom živote? Či práve pýcha nespôsobuje najviac škody? Ona dokáže zničiť každý cit lásky, dôvery. Chráňme sa jej.

Preto keď dnes vidíme Pána Ježiša, ako sa v pokore postaví do radu hriešnikov a ako ho potom Ján krstí, učme sa aj my v našom živote tejto čnosti, učme sa pokore, aby sme raz mohli byť tak povýšení nebeským Otcom, ako je povýšený Kristus pre svoju poníženosť.

**DRUHÁ NEDEĽA CEZ ROK / Jn 1,35-42/
Poznanie a nasledovanie Baránka**

Mladí ľudia často obdivujú divadelných a filmových hercov. Dokonca poznajú aj ich život. Nosia na tričkách ich tváre. Mnohí sa podľa nich aj obliekajú. Nosia účesy. Človek je už raz taký – rád obdivuje, ale ťažšie je mu dobro aj nasledovať.

A o tom sa dnes presviedča aj Pán Ježiš. Ján Krstiteľ ukazuje na Pána Ježiša: „Hľa, Baránok Boží,“ ale iba dvaja odchádzajú za ním.

Je to na prvý pohľad zvláštne, ba až zarážajúce. Veď Kristus, Boh, je medzi nimi, obdivujú Ho, Jeho skutky, ale ich život je iný. Prečo je to tak? Príčina je nasledujúca. Je pravdou, že celými dejinami vyvoleného národa sa od samotného začiatku tiahne ako zlatá niť túžba po Mesiášovi, ktorý raz príde, aby spasil svoj ľud. Mesiášska túžba rastie a stupňuje sa najmä v dobách politického útlaku, v akom bola Palestína aj vtedy, keď Ján kázal za Jordánom. Židia totižto boli pod nadvládou Ríma. A preto každému poriadnemu Židovi by sa rozžiarili oči a ešte viac zaťali päste proti Rimanom, keby bol Ján ukázal na Ježiša z Nazareta slovami: „Hľa, váš osloboditeľ a kráľ!“ Ale preto, že Ježiša predstavuje ako Božieho Baránka, z celého tohto množstva sa okrem dvoch, nikto za ním nepohne. Sľúbený Mesiáš totižto neprichádza podľa ich predstáv. Oni si azda predstavujú, že príde na bojovom koni do sv. mesta Jeruzalema so zbraňou v ruke, a potom oni budú vládnuť nad celým svetom. Tieto sny o Ňom úplne zanikajú najmä vtedy, keď ako Baránok, vo vlastnej krvi sa dá pokorne, ticho viesť na zabitie. On preto prichádza takto, lebo okrem politického otroctva, jestvuje ešte jedno otroctvo, a to oveľa horšie – otroctvo hriechu. A On chce zničiť práve toto.

Žiaľ, je pravdou, že nielen vtedy v Palestíne, ale aj my dnes sa málo snažíme o takéto víťazstvo, málo túžime po takejto slobode a po takomto Vykupiteľovi. Hriech je totižto „príjemný“ a my ho máme radi. Preto aj dnes má Pán Ježiš tak málo skutočných nasledovníkov. Keby si silou podmaňoval národy, keby prideľoval dobyté územia, keby rozdával tituly, zlato, bohatstvo, každý by sa snažil dostať k nemu čo najbližšie. Lenže musíme vedieť, že On namiesto toho, aby dával, berie. A berie všetko, dokonca aj život. Chce, aby sme sa pre neho zriekli všetkého. Len vtedy, ak pochopíme Krista ako baránka, tak ako ho predstavuje Ján, len vtedy sa odhodlane pohneme za ním, aby sme oslobodili seba a aj iných z otroctva hriechu. Len vtedy ho budeme nasledovať kamkoľvek pôjde – aj na Kalváriu, aj na kríž - s tým radostným vedomím, že konečné víťazstvo patrí jemu – Baránkovi.

Zaiste si sa k nemu nedostal priamo, svojím rozumom, ale sú aj také prípady. Niektorí ťa s Kristom zoznámil. Možno to bola tvoja matka, ktorá ti o ňom hovorila. Možno to bol kňaz, ktorý ti rozprával jeho život na náboženstve. Azda to bola dobrá knihu, ktorú si prečítal. Iste si už dávno o ňom počul, niečo o ňom vedel, ale vo svojom srdci si k nemu tak málo cítil. Stále ti bol dosť cudzí. Až tu zrazu prichádza chvíľa, keď stretneš niekoho, kto o ňom hovorí s nadšením, tak ako tí dvaja zo sv. evanjelia: „Našli sme Mesiáša, ktorý sa volá Kristus!“ A vtedy pocítiš, že aj ty ho musíš takto nasledovať. Chceš urobiť pre Krista všetko. Šťastná to chvíľa tvojho života. Alebo si ešte neprišiel k tomuto bodu svojho života? Ešte si nezažil takúto chvíľu? Preto ho žiaľ, vo svojom živote síce obdivuješ, ale skutkami nenasleduješ. To ti predsa nemôže postačovať. Nikdy ho takto skutočne nedosiahneš. Preto musíš vynaložiť všetko úsilie na to, aby si ho dobre poznal, a tak sa s ním opravdivo stretol.

Ježiš nás pozná. Vie o nás všetko. On nás totižto stvoril preto, aby sme v Božom pláne spásy zaujali svoje miesto, ktoré nám patrí. Boží plán so svetom je veľký, preto nech si nik nemyslí, že je nepotrebný. Svojou vierou a svojím rozumom máš spoznať toto svoje miesto v Božom pláne a urobiť všetko, aby si nesklamal. Keby sme v tom mali nejakú neistotu,

nejasnosť, musíme vedieť, že prijatím krstu sme všetci povolaní k svätosti, sme povolaní stať sa soľou zeme a svetlom sveta. To znamená, že je potrebné mať neustále vo svojej duši Božiu milosť, mať Ježiša Krista a stále ho rozdávať aj iným. Keď sa nám to ešte zatiaľ nedarí, nebudme malomyselní. Ani Peter nebol hneď skalou. Veľa ho to stálo, kým sa ňou stal. Ak ešte nepatrím úplne Kristovi, ak sa môj život nepodobá jeho životu, hoci sa volám kresťan, nebudem sa vzdávať. Boh mi postupne odkryje seba, dá sa mi spoznať. Z mojej strany je potrebná ochota, pozornosť, plniť to, čo Kristus – Baránok žiada odo mňa.

V istom dome bol často nepokoj. Nepokoj z toho, že dcéra túžila ísť do kláštora. Ešte chodila do školy. Dobré sa učila. Všade ju mali radi. Matka do nej skladala všetku svoju nádej. Dievča však trvalo na svojom – stále prosila matku, aby mohla vstúpiť do rehole. Dievča bolo svedomité, zbožné. Jej najmilším miestom bol kostol. Tu by bola deň aj noc. Kým iné dievčatá chodili po diskotékach, po zábavách, ona si doma čítala dobré knihy. A toto trápilo jej matku. Ona ju chcela vidieť medzi mládencami, ktorí by sa okolo nej točili, veď bola pekná. Preto, keď jej jedného dňa dcéra povie, že je pevne rozhodnutá ísť do kláštora, vtedy matka so zlosťou a hnevom povie: „Do kláštora? Len cez moju mŕtvolu.“ Matkine slová boleli dcéru. Nastal vnútorný boj: na jednej strane nábožný život v kláštore a na druhej strane tvrdé slová matky. Celé dni a týždne sa týmto trápila. Útechu nachádzala len v kostole. Nakoniec sa rozhodla, že poslúchne matku, nepôjde do kláštora, ale ani sa nevydá. No matka mala iný plán. Tento sa snažila presadiť u dcéry. Roky plynuli. Matka už chcela uskutočniť svoj plán: vydať svoju dcéru za bohatého mládenca v dedine. No dcéra sa modlila. Verila, že jej Boh pomôže, že ju neopustí. Prišiel čas, keď v kostole bolo ohlásené jej meno aj meno mládenca. Ona však zostala smutná. Prichádza deň sobáša. Ráno pristúpila ku sv. spovedi a jej dušu naplnil pokoj. Teraz kráča dedinou. Cesta je šmykľavá. Celý svadobný sprievod je už neďaleko kostola. Zrazu sa ozve prenikavý výkrik. Na zemi nehybne leží mladucha. Pošmykla sa, spadla. Silno si udrela hlavu – hneď bola mŕtva. Ľudia stoja v nemom úžase. Ženich plače ako bez zmyslov. Svadobný sprievod sa mení na pohrebný. Potom bol skutočný pohreb. Celá dedina odprevádzala nevestu, ktorá našla skutočného ženicha v nebi. Keď padla prvá hruda zeme na rakvu, matka akoby počula: „Len cez moju mŕtvolu.“ Zem prikryla mladé dievča, ktoré chcelo, túžilo, nasledovať Krista, Božieho Baránka.

Kristus volá každého. Chce, aby ho ľudia nasledovali. Poďme za ním. Len on je ten, ktorý sníma naše hriechy. Poďme, keď nás volá, aby sme ho prijali vo sv. prijímaní, keď sa nám dáva za pokrm našich duší. Nezostaňme stáť na jednom mieste.

TRETIA NEDEĽA CEZ ROK /Mk 1,14-20/

Čím ďalej od hriechu, čím bližšie k Bohu

Mnoho rozličných hesiel je počuť vo svete. Každé z nich veľa sľubuje. Mnohí sa nimi aj riadia. No tieto heslá sa často menia. Lenže je jedno heslo, ktoré je pre svet najpotrebnejšie, je pre každého najosošnejšie. Čo sľubuje, to aj dá. Nikdy nesklame. Žiaľ, má dosť málo prívržencov. Keď ho nehlásajú ľudia, keď ho netlačia ani na plagáty, keď sa mnohí s ním boja vystúpiť na verejnosť, to heslo hlása samo nebo, sám Ježiš Kristus.

A týmto nenahraditeľným heslom je: „Čím ďalej od hriechu, čím bližšie k Bohu.“

To isté, len inými slovami, zaznieva z úst Pána Ježiša v dnešnom sv. evanjeliu: „Naplnil sa čas, priblížilo sa Božie Kráľovstvo. Konajte pokánia a verte v toto posolstvo, v evanjelium.“

Tieto Kristove slová, sú hlavnou témou kázania už Jána Krstiteľa a teraz Krista. Celé jeho poslanie sa nesie v tomto duchu. Všade, kde prichádza, uzdravuje telesne chorých. No pred tým uzdraví ich chorú dušu od hriechov, lebo to pokladá za dôležitejšie, cennejšie. To je vidieť pri zázrakoch, ktoré vykonal. A predsa sa nájdu ľudia, ktorí mu aj napriek tomu nedôverujú. Pýtajú sa s Natanaelom: „Čo nám môže nové a povzbudzujúce povedať nejaký muž z nejakého Nazareta, totižto Kristus?“ Tieto slová potom adresujú, kňazom, ktorí ohlasujú Krista. Na jednej strane hovoria, že čo im môže povedať nejaký starý farár, aké im môže dať vedecké dôkazy, na druhej strane hovoria, že zasa čo im môže povedať nejaký mladý kňaz, ktorý ešte nevie, čo je život. Namýšľajú si, že len oni dobre poznajú život, oni vedia ako majú žiť. Nebuďme nikdy takíto. Kňaz tu zastupuje Krista. Nehľasa svoju náuku, ale Kristovu. A Kristus vystupuje s istotou. Jeho ostré slovo ide až do špičky kostí. Farizeji však o ňom hovoria, že spolupracuje s Belzebubom. No On aj naďalej chodí z dediny do dediny. Pomáha biednym, chorým, hriešnym. Rozkazuje búrke, vládne nad živou i neživou prírodou. Toto všetko je jasné svedectvo, kým vlastne je.

Jeho poslanie, jeho slová sa všade šíria v duchu hesla: „Čím ďalej od hriechu, čím bližšie k Bohu.“ A či nám je niečo potrebnéjšie v dnešnej dobe? Tieto slová tak veľmi platia aj pre nás. Ved' čo bolo a čo je tou najväčšou príčinou zla vo svete? Či to nie sú hriechy proti Bohu, odstúpenie od Boha, od viery, od Božích prikázaní? Kto má otvorené oči, sluch v poriadku a rozum na mieste, musí jasne povedať, že toto je hlavná príčina zla.

Páči sa ti, keď ti niekto povie, že si dobrý kresťan. Ale pamätaj si, ak nežiješ podľa hesla: „Čím ďalej od hriechu, čím bližšie k Bohu,“ nemôžeš byť opravdivým kresťanom. Tvoja zbožnosť môže byť falošná, farizejská. Dokonca svojím životom môžeš napomáhať zlu. Daj pozor, aby si raz nemusel počuť slová Krista, že ťa nepozná, nevie, kto vlastne si.

Toto heslo má veľmi málo skutočných nasledovníkov. Človek totižto má nejaký ten svoj „obľúbený“ hriech, ktorého sa len veľmi ťažko vzdáva. Vždy si nájde nejakú výhovorku, nejaký dôvod, len aby svoj hriech nemusel zanechať. No Ježiš hovorí veľmi jasne: „Keď nebudete robiť pokánie, všetci podobne zahyniete.“ Áno, pokánie. Toto počujeme aj vo výzvach Panny Márie v Lurdoch, vo Fatime. Ona vyzýva celý svet a každého k obráteniu, k návratu k Bohu a k zachovávaniu jeho prikázaní. No, žiaľ, človek tak nekoná, ba koná opačne.

Predstavte si, že sedíte vo vlaku. Pred vami je dlhá cesta do Bratislavy. Aby ste si skrátili čas, začnete čítať noviny. Všetko ste už prečítali, ale ste ešte len v Poprade. Preto sa rozhodnete, že si trocha zdriemnete. No nedá sa to, lebo vo vlaku sa odohráva čosi zvláštne.

Nedaleko od vás niekoľko chlapcov a dievčat sa hlučne zabáva. Hovoria o diskotékach a iných pominuteľných veciach. Počujete aj o rôznych podvodoch obchodníkov, o nevydarených deťoch v rodine. Po niekoľkých zástavkách sa cestujúci vymenia. Prídu rozvedení, ktorí sa chvália ako je im teraz dobre. Predtým sa to nevydarilo. Ďalšia skupinka živo hovorí o náboženských veciach, ale len preto, aby si navzájom dokazovali, že dnes už nemá zmysel veriť v Boha. A ako zavíšenie toho všetkého je, keď sa okolo vás pohybuje mladý človek s fľašou alkoholu v ruke v podnapilom stave a veselo vám dokazuje, že je potrebné užívať si sveta, lebo človek žije len raz na tejto zemi. Medzitým počujete preklánania, rúhania, nadávky Bohu, ktorý to vraj veľmi zle zariadil na tomto svete. Počujete kritiku cirkvi, ktorá je vraj príčinou toho všetkého, a to aj so svojimi kňazmi. A skôr, ako prídete do cieľa svojej cesty, si ešte môžete vypočuť o vraždách, o krádežiach a podobne. Len hovoriť o Bohu v dobrom nepočujete vôbec nikde. Ach, kde sa to len vytratilo naše heslo: „Čím ďalej od hriechu, čím bližšie k Bohu?“ Ľudia to zmenili opačne: „Čím bližšie k hriechu.“

Čo je príčinou toho všetkého? Nuž samozrejme, že všeobecná náboženská ľahostajnosť, odvrátenie sa od Boha, hmotárstvo, sebeckosť, bezcitnosť a mnohé iné príčiny. Preto aspoň my milujme Boha, poďme k nemu čo najbližšie, nech je On našim skutočným vodcom, Otcou. On takým bude vždy pre nás, keď si svoj život zariadime podľa hesla: „Čím ďalej od hriechu, čím bližšie k Bohu.“

ŠTVRTÁ NEDEĽA CEZ ROK /Mk 1,21-28/ Uzdravenie duše

Počas svojho života tu na zemi sa človek stretne s mnohými nepriateľmi, škodcami, ktorí mu chcú len zlo. Sú to rozličné nebezpečenstvá, ale najmä samotní ľudia. Sú nepriatelia, ktorí škodia na tele, ale sú aj takí, ktorí škodia na duši. Človek sa chráni pred ublížením na tele, ale na svoju dušu často zabúda.

Pán Ježiš to však robí opačne. On uzdravuje dušu, ako to koná aj v dnešnom sv. evanjeliu, keď vylieči chorého, ktorý je posadnutý nečistým duchom.

Telo človeka je choré vtedy, keď je napadnuté nejakou chorobou. A duša človeka je zasa chorá vtedy, keď je napadnutá hriechom. Na duši je rana. V duši nie je milosť Božia, radosť, ale smútok, bolesť. Je tam zlo. Zlo spôsobené zlým duchom. A práve tento je najväčším nepriateľom ľudstva, a to od samého počiatku. Anjeli, ktorých Boh stvoril ako dobrých, všetci takými nezostali. Svojou neposlušnosťou sa vzdialili od Boha. Stali sa padlými anjelmí, zlými duchmi. A títo pokúšajú už prvých ľudí v raji na hriech, čo sa im aj podarilo. No snažia sa všetkých ľudí odtrhnúť od Boha. Charakteristikou zlého ducha je jeho úlisnosť. Tak to bolo už v raji, keď sa premenil na podobu hada. Inokedy sa spomína ako duch luhania, lži, nečistoty. V Novom zákone má meno pohanskej modly Belzebuba, ako to spomína sám Pán Ježiš. Teda tento zlý duch, duch temnosti, bol a aj je známy.

No dnes používa iné úlisnosti. Nahovorí človeku, že sa ho nemusí báť, že dokonca vôbec nejestvuje. Žiaľ, takto zmýšľajú aj mnohí kresťania – neveria, že je diabol, neveria, že ich opantál.

Pán Ježiš tým, ktorí obviňujú ženu smilnicu hovorí: „Kto z vás je bez hriechu, nech prvý hodí kameň.“ Neurobí to však nikto, lebo každý cíti, že má aspoň nejaký hriech. A tak je to aj s nami. Toto si musíme priznať, že máme svoje hriechy. Nuž a čo je hriech? Hriech je spolupráca človeka so zlým duchom, diablom. Je to vzdialenie sa od Boha. A preto spomeň si na svoj život, na hriechy svojho života.

Začína to už v detstve. Odvrávanie, neposlušnosť, nadávky, ubližovanie slabším. Potom školské previnenie. Lenivosť, klamstvá, neporiadnosť. Tvoja mladosť. Zábavy, krádeže, filmy. Tvoj terajší život. Práca, rodina, priateľstvá, kostol.

Nuž spomenuli sme len niekoľko príkladov zo života. Vidíme, koľko zla dokáže človek narobiť, keď spolupracuje so zlým duchom, ba dokonca mu slúži. Mnoho nebezpečenstiev číha na dušu človeka. Zlý duch chce, aby duša patrila len jemu.

My však práve vtedy, keď prichádza pokušenie, keď zlý duch napadá našu dušu, pozdvihnime úprimne svoj zrak na Krista, na kríž, na jeho rany. Tu hľadáme skutočnú pomoc. Do Kristových rán vložme všetky svoje nedokonalosti, hriechy minulosti, len On môže vyliečiť našu dušu.

A tak do rany pravej ruky vlož hriechy, ktorých si sa dopustil zneužívaním dobra, ktoré ti Božia pravica v takej veľkej miere udelila. Tvoj jazyk a tvoje hriechy jazyka. Tvoje oči –

a hriechy, ktoré sa cez ne dostali do tvojej duše. Tvoje ruky, ktoré siahali po zakázanom ovocí.

Do rany ľavej ruky vlož hriechy, ktorých si sa dobrovoľne dopustil voči blížnemu, keď si ho pohoršil, či už doma, v spoločnosti, práci.

Do rany pravej nohy vlož hriechy, ktorých si sa dopustil zanedbávaním dobra, ktoré si mohol vykonať a nevykonával si ho.

Do rany ľavej nohy vlož hriechy, ktorých si sa dopustil voči cirkvi, voči jej predstaviteľom, voči cirkevným prikázaniam.

Do rany Kristovho Srdca vlož svoje vnútorné hriechy. Hriešne myšlienky, žiadosti, závisť, nelásku.

Takto sa teda oslobodí od svojich hriechov. Vlož ich do Kristových rán, lebo on tie rany dostal pre teba, pre tvoje hriechy. Nech je to už len tvoja minulosť, aby si sa k ním nevracal. Teraz máš začať nový život. Nech je to život viery, milosti, život s Kristom. Nedopusť, aby tvoja duša aj naďalej zostávala v hriechu. Oslobodí sa od hriechov vo svätej spovedi.

V živote jedného svätého čítame, že mal tú milosť, že mohol vidieť svojho anjela strážcu a s ním sa aj rozprávať. Keď tento človek išiel raz poľnou cestou, zbadal zdochnutého psa, ktorý už zapáchal. Preto si zapchal nos a odvrátil svoju tvár. Anjel však spokojne ide ďalej. Zakrátko sa cestou stretli s jedným pekne oblečeným človekom. Tu sa anjel odvrátil od tohto človeka a zapchal si nos. Svätý sa tomu veľmi čudoval. Preto požiadal anjela, aby mu vysvetlil, ako je to možné, že od tohto človeka odvrátil svoju tvár a na zdochnutého psa sa pokojne pozeral. Anjel mu dal nasledujúcu odpoveď. Tento človek, hoci navonok pekne oblečený, má na svedomí, na duši, hriechy - je teda zlorečený v Božích očiach, taký zapáchajúci, že sa na neho anjel nemohol ani pozrieť.

Takýto je hriech, takáto je duša, ktorá je napadnutá hriechom.

Chráňme sa hriechu. Keď už však upadneme do hriechu, pamätajme na Božie milosrdenstvo. Nezabúdajme, že Kristus chce vyliečiť našu chorú dušu. Majme veľkú dôveru v jeho Božskú silu. Nikdy nebudme malomyselní, skleslí, ale vždy majme nádej v našom Bohu.

PIATA NEDEĽA CEZ ROK /Mk 1,29-39/ Programová reč Krista

Keď nastupuje do funkcie, do úradu, nový prezident, hlava štátu, je zvykom, že na začiatok svojho pôsobenia povie svoju programovú reč. V nej hovorí o tom, v čom bude spočívať jeho poslanie, čo všetko bude chcieť vykonať. A tak toto právo má aj kňaz, ktorý nastúpi na nové miesto, do nového, pre neho ešte neznámeho prostredia.

Veď sám Pán Ježiš, na začiatok svojho poslania, tiež povedal svoju programovú reč. V nej ukázal, načo prišiel na túto zem. Lenže On sa nezameral iba na jedno mesto, či dedinu, o čom svedčí aj dnešné sv. evanjelium. Potom, čo uzdravuje svokru Šimona – Petra a keď sa pomodlí, hovoria mu apoštolovia: „Všetci ťa hľadajú.“ A On spokojne odpovie: „Podme inde, do susedných dedín a mestečiek, aby som aj tam kázal. Veď na to som prišiel.“ Tak teda kázal po synagógach, po celej Galilei a vyháňal diablov.

Pán Ježiš teda neprichádza preto, aby kázal len pre tých lepších. Prichádza pre všetkých bez rozdielu: chorých aj zdravých, bohatých aj chudobných. Nikdy nerobí rozdiel. Rozpráva sa s učeným Nikodémom, ale aj s hriešnou Magdalénou. Kde príde, všade pomáha, uzdravuje z chorôb tela a aj duše. To je teda pôsobenie Krista. To je jeho krásny príklad pre

každého. Nuž a akoby predĺženou rukou Krista tu na zemi je každý kňaz katolíckej cirkvi. Ten je tiež poslaný, aby hlásal radostnú zvesť evanjelia všetkým, ku ktorým je poslaný, kde mu Boh určí miesto pôsobenia. A tak kňaz prichádza, poslušný vôli nebeského Otca, aby rozsieval semeno Kristovej náuky do srdca všetkých ľudí. Zároveň, aby pomáhal všetkým, ktorí jeho pomoc potrebujú. Aby rozdával nádej, utvrdzoval vo viere a roznecoval lásku k Bohu a blížnemu.

A tak posiela aj mňa Pán Boh, náš nebeský Otec, tu k vám. Posiela ma, aby som pokračoval v práci na budovaní Božieho kráľovstva, aby sa ono čím viac rozšírilo a upevnilo vo vás. Áno, prichádzam k vám, a to s tým najkrajším pozdravom, ktorým sv. Pavol apoštol pozdravoval svojich veriacich. Preto na začiatku môjho pôsobenia, chcem vás aj ja takto pozdraviť, ako to počúvame na úvod sv. omše: „Milosť nášho Pána Ježiša Krista a láska Boha Otca a dary Ducha Svätého nech sú s vami všetkými.“

Milosť Ježiša Krista – tú potrebujeme všetci bez rozdielu: či mladí, či starí. A najmä vtedy, keď padneme, keď sa dopustíme hriechu, urazíme Krista, vtedy bez tejto milosti sme stratení. Kristus nám teda ponúka svoju milosť, svoje odpustenie. Neodmietnime ho nikdy, ale vždy s ním spolupracujeme.

A láska Boha Otca – áno, tá láska, ktorá ho viedla k tomu, že posiela na svet svojho Syna. On sa obetuje na kríži za hriechy celého sveta. Aká to nesmierna láska nekonečného Boha k tomu maličkému prášku, akým je človek. A preto tá láska musí byť opätovaná, musí vyvieriť aj z nášho srdca. V mene tejto lásky prichádzam k vám, aby som tu lásku šíril medzi vami. Aby tá láska bola v každej rodine, v každej domácnosti.

A dary Ducha Svätého nech sú s vami všetkými. Tie dary, ktoré nám zaslúžil Pán Ježiš svojou smrťou na kríži, svojím umučením. A my ich potrebujeme na každom kroku v našom živote: dar rady, sily, rozumu, bázne Božej, aby náš život mal zmysel, aby sa uberal tým správnym smerom. Aby cesta nášho života bola priama a aby pádov do hriechov bolo čo najmenej. V tomto nás má viesť a osvecovať Duch Svätý.

A preto sa daj aj ty viesť týmto Duchom Božím, zapoj sa do práce aj ty. Lebo kňaz sám, bez veriacich, to je ako generál bez vojakov. Tak, ako generál potrebuje pomoc, tak aj kňaz. A to nadovšetko duchovní: aby sa veriaci modlili za svojho kňaza, lebo on sa za nich denne modlí a obetuje sv. omšu.

Nedávno som čítal jeden príbeh, ako poviedku, od známeho spisovateľa Maxima Gorkého. Opisuje tu skupinu ľudí. Žijú na istom mieste. Ich tábor obkolesujú z troch strán neprechodné lesy a zo štvrtej strany široká step. A tu nastanú pre nich ťažké časy. Odkiaľsi sa zjavili iní ľudia a ich vyhnali do hlbokého lesa. Tu boli močiare a tma. Ľudia začali zomierať na rôzne choroby. Vtedy začínajú ženy a deti plakať. Otcovia sa zamýšľajú nad tým, čo tu robiť. Je potrebné odísť. To vedia všetci. Na to majú iba dve cesty: jedna naspäť – tam sú však mocní a zlí nepriatelia, druhá napred – tu stoja obrovské stromy, prales. A ľudia len sedeli a premýšľali. No nič tak neumára telo a dušu človeka, ako smutné myšlienky. A ľudia veľmi oslabli. Strach sa objavoval. Už chceli ísť k nepriateľom, radšej chceli byť otrokmi. Len tu sa zrazu ukáže Martin. Je jeden z nich: je mladý, smelý. Postaví sa pred nich a smelo povie: „Kameň z cesty myšlienkou neodvalíš. Kto sa nepohne, nikam nedôjde. Prečo márnime sily na zbytočné premýšľanie. Vstávajte! Pôjdeme do lesa a prejdeme ho celý. Veď niekde musí mať koniec. Poďme!“ Tu sa všetci pozreli na neho a vidia, že má dostatok síl. Preto skoro jednohlasne zvolajú: „Veď nás ty, Marin!“ A on ich viedol. Všetci spoločne vykročili za ním – verili mu. Bola to ťažká cesta – bola tma, na každom kroku močiar. Každý krok stál veľa síl, veľa potu a krvi. Išli dlho. Les však bol stále hustejší. Síl ubúdalo. A tu

začnú reptat' proti Martinovi, že je mladý, neskúsený, nevyvedie ich von. On však aj naďalej smelo kráča pred nimi. No raz sa nad lesom rozprestrela veľká búrka: nastala hlboká tma. Stromy hučali smutnú pieseň. Blesky neustále poletovali nad ich hlavami. Cesta sa viac a viac zhoršovala. Ľudia vyčerpaní na duchu – klesali. Hanbili sa priznať, že sú bezmocní. Svoj hnev obrátili proti Martinovi. Stále mu vyčítali, že ich nevie viesť. Dokonca ho začínajú súdiť, odsudzovať. Hovoria: „Ty si človek neschopný a pre nás škodlivý. Ty si nás tu zaviedol. Preto musíš zahynúť.“ „Povedali ste, že vás mám viesť, tak som vás viedol,“ vykrikol Martin a postavil sa hruďou pred nich. Oni však ešte viac kričia: „Zomrieš, zomrieš!“ A začali ho obkolesovať. On pochopil, čo zamýšľajú. Jeho srdce zahorelo ešte väčším a jasnejším plameňom zachrániť ich. Les neprestáva spievať svoju smutnú pieseň, dážd' sa leje. Čo urobiť pre týchto ľudí? On je rozhodnutý. Rukami si roztrhne svoju mladú hruď, vytrhne z nej svoje srdce, vysoko ho vyzdvihne nad svoju hlavu. Horelo, svietilo tak jasne, ako slnko. Ľudia zostali stáť ako skamenelí. Martin vtedy vykrične: „Poďme!“ Vyskočí pred nich, vysoko drží horiace srdce. Ono mu svieti na cestu. Tu sa všetci rozbehnú za ním – pozerajú na horiace srdce. Po krátkom čase sa les končí. Martin a všetci s ním sú na krásnej lúke, kde svieti jasné slnko. Búrka je, ale tam ďaleko za nimi, v lese. Pred ním je však krásna rovná zem a už vidia aj čistú vodu rieky. Pozrel sa smelý Martin pred seba, pozrel sa radostným pohľadom na slobodnú zem a hrdo sa usmial. A potom padol a zomrel. Nikto z ľudí si však toto nevšimol – takí boli natešení, takí boli šťastní, že sú slobodní. Život kňaza je obetou za veriacich, za spásu ich duše.

**ŠIESTA NEDEĽA CEZ ROK /Mk 1,40-45/
Chcieť nasledovať Krista**

Každý človek má mnoho túžob, ideálov, predstáv, čo všetko by chcel vo svojom živote dokázať, uskutočniť. Toto chcenie sa začína už v detstve. Keď sa mamička opýta svojho malého dieťaťa a čím chce byť, ono odpovie, že lekárom, inžinierom, robotníkom. Každý chce niečím byť, chce niečo dokázať.

A preto aj kresťan katolík, popri mnohých túžbach života, musí mať ešte jednu najdôležitejšiu túžbu: chcieť nasledovať Krista, chcieť ísť za Kristom. Vždy a všade.

To však vyžaduje silnú, pevnú vôľu a vytrvalosť. Bez tejto sa dá v živote urobiť veľmi málo. Sú totižto ľudia, ktorí by chceli všetko, stále znova a znova začínajú, lenže nič poriadne neurobia, nedokončia – nemajú pevnú vôľu. To sú slabé charaktery a v dnešnej dobe neobstoja, stroskotajú v živote. Sú však aj ľudia, ktorí keď pred seba postavia dobrý cieľ, idú za ním smelo, odvážne, vytrvalo. Aj keď niekedy pomaly, akoby z kroka na krok. Nebojácne prekonávajú všetky prekážky, ktoré stretnú na ceste. Nič a nik ich nevie odradiť z tejto započatej cesty. A to je ten správny postup v živote. To je najistejšia cesta k cieľu aj keď je niekedy ťažká. Lenže na tejto ceste sprevádza človeka niekto, kto mu chce pomôcť, ako je to možné vidieť aj z dnešného sv. evanjelia.

K Pánu Ježišovi prichádza a hneď pred ním padá na kolená chorý, ktorý je postihnutý strašnou chorobou - malomocenstvom. A hovorí Ježišovi: „Ak chceš, môžeš ma očistiť.“ A Ježiš, ktorý vidí jeho veľkú vieru sa ho dotkne a hovorí: „Chcem. Buď čistý!“ A tu nastáva zázračné uzdravenie.

Choroba malomocenstva bola v časoch Ježiša veľmi rozšírená. Kto bol napadnutý touto chorobou, nebolo na to lieku, musel zomrieť. Záležalo len na tom, ako rýchlo postupovala

choroba na tele. Zaiste aj malomocný z evanjelia si bol toho vedomý. Vedel, čo ho zakrátko čaká. Len jeho silná vôľa, chuť po živote, túžba po zdraví ho vedie ku Kristovi. A Ježiš ho neodmietne, ale mu pomôže, uzdraví ho.

Hľa, ako môže a chce Pán Ježiš pomôcť každému, a teda aj nám. Záleží však na tom, aké sú naše prosby. Či snáď väčšina našich prosieb, modlitieb sa neobracia iba na veci hmotné, na naše telesné potreby? Pritom zabúdame na našu dušu, nestaráme sa primerane o ňu, o jej potreby. Ale to potom Krista nenasledujeme správne. Preto skúmajme svoj život, či máme dostatok pevnej vôle a chcenia nasledovať Krista.

Podme postupne. Najprv sa musíme snažiť o to, aby sme z nášho života odstránili hriech, lebo on je najväčšou prekážkou na našej ceste ku Kristovi. Tak ako malomocenstvo ničí telo človeka, tak isto jeho dušu ničí hriech. Preto človek nesmie zostávať v zajatí hriechu, ale musí proti nemu bojovať zo všetkých síl.

Po odstránení hriechu nasleduje druhý stupeň – plnenie Božej vôle. Zaiste ste už veľa ráz počuli – plniť Božiu vôľu. Vieme však, čo to znamená pre náš život, čo máme robiť? Jednoducho ide o to, aby každý robil to, čo je dobré, a to v každom čase a na každom mieste. Božie zákony poznáme. Život riadený nimi – to je plnenie Božej vôle. Tak to konali svätí, ktorí smelo a nebojácne nasledovali Krista a to až na smrť. Od nás Pán Boh nežiada až mučeníctvo, ale chce, aby sme mu verne slúžili, patrili len a len jemu, a to bez výhrady. On totižto nechce našu dvojtvárnosť: dvom pánom sa nedá slúžiť – to hovorí Kristus. A my si to musíme uvedomiť.

Preto nasledujúc Krista, konajme v našom živote všetko na slávu Božiu. Už v Starom zákone toto prikazuje žalmista človekovi slovami: „Pánovi vzdávajte slávu a moc.“ A sám Pán Ježiš v modlitbe Otčenáša učí, aby sa posväcovalo Božie meno, čiže vzdávala Bohu sláva a česť. A sv. Pavol nám pripomína: „Oslavujte teda Boha vo svojom tele.“ A v dnešnom čítaní vyzýva nás, aby sme všetko, či jeme, či pijeme, či už čokoľvek konáme, máme to konať na slávu Božiu. A tak aj všetky naše modlitby a práce majú smerovať k tomu, aby sme nimi oslavovali Boha. Ale aj všetky životné kríže, trápenia, bolesti a sklamania, máme prijímať vo vedomí povďačnosti Bohu, že sa tým stala jeho sv. vôľa, ktorú vo všetkom máme poslušne plniť. Boh to od nás žiada a On si to aj zaslúži.

Škoda je, že si Pána Ježiša často predstavujeme ako vzdialeného nášmu životu. A zatiaľ Kristus Pán je stále a každým okamihom našim Spasiteľom. Stále sa o nás stará. Ako kmeň do ratolesti a hlava do údov, tak on vlieva do našej duše svoj život a posilu. A preto musíme veriť, že Ježiš nám všetko získal a že nám to všetko chce aj odovzdať. Ved' z jeho plnosti sme my všetko prijali. Myslíme na to, veríme tomu. Všetko, čo Ježiš má, všetko, čo ako Boh nám môže dať, je pripravené pre nás. A tak musíme aj my chcieť ho nasledovať, ísť za ním. A to aj vtedy, keď nás to bude stáť nejakú obeť. A najmä v dnešnom svete, v ktorom žijeme. A preto, keď nebudeme mať pevnú a silnú vôľu, keď budeme ľahostajní vo viere v Boha, ľahko sa môže stať, že nevydržíme nasledovať Krista, že nedajbože odpadneme od Krista. Preto si už teraz urobme silné predsavzatie: vždy a za každých okolností chcem zostať verný Kristovi, chcem ho nasledovať.

Pane Ježišu, toto ti všetci dnes sľubujeme. Nech nikdy, ani na chvíľu sa nevytratí z nášho srdca túžba po tebe, Pane náš. Bez teba nič nedokážeme – sme slabí a krehkí. Pane Ježišu, buď nám vždy na pomoci, aby sme ťa nasledovali, kamkoľvek pôjdeš, aj na Kalváriu nášho života.

SIEDMA NEDEĽA CEZ ROK /Mk 2,1-12/

Závisť

Už starozákonní filozofi so záľubou hovorievali, že človek je tvor spoločenský. Robili to preto, lebo jeho činnosť sa začína myšlienkami, pokračuje žiadosťami a končí skutkami. Pravda, z toho, čo robí, je veľa dobrého, chvályhodného, užitočného. Lenže často je možné vidieť aj chyby a nedostatky, ktorých sa tiež dopúšťa.

Jednou z tých chýb a pomerne veľkou, do ktorej človek často upadá, je závisť.

Takíto ľudia, ktorí podľahli závesti, neznášajú, že tí druhí môžu byť lepší, šikovnejší, nadanejší a podobne, ako oni. Predsa ešte aj dnes sú vo svete miesta, kde jestvujú triedne kasty, ktoré jedna druhú zaznávajú a podceňujú. Pred niekoľkými rokmi sa dokonca stalo, že indická vláda vypovedala z krajiny katolíckeho misionára, ktorý napomáhal najchudobnejším obyvateľom. Indovia hovorili: „My týmto ľudom nevieme pomôcť, preto im nemôže ani on pomáhať.“ Komu by tu nenapadli slová Písma, slová Kristove, že azda preto je závistlivé tvoje oko, že som dobrý?

S niečím podobným sa stretávame aj v dnešnom sv. evanjeliu. Stretávame sa s ľuďmi tohto typu – s farizejmi. Oni sú stáli protivníci Ježiša. Sú to ľudia chladného srdca, duševne nevyliciteľní. Sami nevedia, ale ani druhým nechcú pomôcť, a preto si neželajú, aby sa Pán Ježiš zľutoval nad iným a pomohol mu – vidíme to v prípade chorého, porazeného človeka, ktorého prinášajú štyria. Pán Ježiš vidíac vieru a odvahu tých, ktorí ho prinášajú, ako aj jeho, povie porazenému: „Synu, odpúšťajú sa ti hriechy!“ No prítomní farizeji, akoby na povel hneď vybuchnú: „Ako môže tento takto hovoriť. To je predsa rúhanie. Veď ktože môže odpúšťať hriechy, okrem samého Boha?“ Ale Pán Ježiš vo svojom duchu hneď spoznal, že takto zle v sebe zmýšľajú, že toto svoje rozhorčenie len predstierajú, aby takto zakryli svoju zlú vlastnosť – závisť. Prejavujú voči Ježišovi svoje rozhorčenie, keď on má záujem o trpiacich ľudí, keď je k nim dobrý, láskavý. Nuž frázami a nesprávnym citovaním Zákona chcú postaviť hranice Božiemu milosrdenstvu a takto oslabiť jeho úspech. V Ježišovej odpovedi je možné vycítiť jemnosť irónie, keď hovorí: „Isteže je ťažšie povedať – tvoje hriechy sa ti odpúšťajú!“ Kto však môže chorého zázračne postaviť na nohy, ten je Boh a on má moc aj odpúšťať hriechy. „Aby ste to vedeli a videli, povedal porazenému, aby vstal, vzal si lôžko a išiel domov. A ten hneď vstal a pred ich očami odišiel. Všetci sa divili, velebili Boha a hovorili, že ešte nikdy nič takého nevideli.“

Táto udalosť je tvrdým ponaučením pre farizejov. Veď Pán Ježiš tento zázrak neurobil len preto, aby im dokazoval, že má moc odpúšťať hriechy. On videl vždy pred sebou celého človeka, videl jeho biedu duše aj tela. Videl ju vtedy a vidí ju aj dnes, aj u nás. Toto bolo hlavným dôvodom, že takto postupoval, že takto viditeľne zasiahol. Nikto síce nevie prečo práve takto postupoval. To vie len On – Kristus. Je možné, že tento chorý mal svedomie zaťažené mnohými hriechmi. Kto vie, čo sa všetko skrývalo za touto diagnózou – porazený. Či to snáď neboli už len následky hriechnej jeho minulosti? To my už dnes nevieme. Ale Ježiš božským gestom a pohľadom naraz všetko zahladzuje. Svojím spasiteľným rozhrešením odhaľuje hlboké ľudské porozumenie. Veď už tie slová: „Synu môj,“ Ježiš často nehovoril. On sa nikdy nehral na napomínajúceho a moralizujúceho učiteľa. Ježišove slová síce pripomínajú chorému jeho hriechne životné chvíle, ale nič mu nevyčítajú.

Tak sa tu Ježiš pre nás ukazuje ako Spasiteľ tela a duše. Spasiteľ tela je ešte prijateľný. Prijatť však Ježiša, ako Spasiteľa svojej duše, to je už ťažšie. Či sa aj my mnohokrát nevyhovárame na to, že čo by mi potom zostalo zo života? Hriech, hovoríme, predsa patrí k životu a k človeku. Človek si naň zvykne. Vyhovára sa, že tak žijú všetci. Áno, človek je tvor spoločenský. Je však aj tvor Boží. Tým je postavený do presného poriadku. Svojou

slobodnou vôľou sa mu síce nemusí podrobiť, lenže to vždy znamená škodu jeho tela aj duše. Ježiš dnes pred nami vystupuje ako Spasiteľ tela aj duše. Len takto prijatý, je skutočný Kristus. Ak ho prijmem len ako dobrodincu pre telo, potom zmysel nášho života je obmedzený len na tento svet. Toto však Kristus nechce. On človeka nerozdvojuje. On ho chce mať vždy celého.

V jednom meste sa stalo, že dievča odmietlo ponuku chlapca, lebo sa dozvedela, ale potom aj sama presvedčila o jeho zlej povesti. Keď mu to ona povedala priamo, chlapec prisahal, že sa jej pomstí a že nikdy sa nezmieri s tým, aby si ju iný zobral za manželku. Po celom meste o nej rozprával, aká je ona zlá, nečestná, pobeľlica. A ľudia? Tí nerozmýšľali, ale prijali jeho reči, uverili im. Začali o nej pošuškávať. Ona si neuvedomovalo, čo to znamená, že si tak obzerajú, že pred ňou stíchnu. Netrvalo však dlho a sama zbadalo, že to o nej sa vedú reči. Úplne sa utiahla do svojej izby. Nikde nevychádzala. Jedného dňa sa psychicky zrútila a nakoniec spáchala samovraždu. Tu všetci ju začali ľutovať. Nakoniec sa dozvedeli pravdu, že bola nevinná. Všetko už bolo neskoro. Prečo vtedy, keď ešte bolo času sa nikto nepýtal, či je pravda, čo sa o nej hovorí? Taký je človek, taká je závišť.

Podobných prípadov je v živote dosť. Sú ľudia, čo to robia zámerne, lebo závidia tomu druhému kúsok radosti a šťastia, ktoré oni sami premárnili.

Pán Ježiš dnes všetkým hovorí: „Synu môj, odpúšťajú sa ti hriechy. Ja, tvoj Boh, viem, čo ťa bolí, čo ťa trápi. Nuž vstaň a choď teraz domov, k svojim povinnostiam. Odteraz už buď vždy mojím dobrým, láskavým, zbožným dieťaťom. A zajtra alebo o týždeň, príd' zasa ku mne, prines mi ešte spokojnejšie, kajúcnejšie a láskavejšie srdce do daru, aby som ti mohol odpustiť hriechy a spasiť tvoju dušu.“

PRVÁ PÔSTNA NEDEĽA / Mk 1,12-15/

Samota

Dnešný svet sa bojí samoty. Preto usporadúva rôzne pobavenia. Ony nemusia byť zlé, ak sú v správnom čase. Lenže popri tom, človek nesmie zabúdať na to, že potrebuje aj samotu, chvíľu ticha, lebo len v tichu sa tvoria veľké veci.

Pán Ježiš, ktorý dal ľuďom príklad vo všetkom, dáva aj v tom: pred svojím verejným vystúpením a pred prípravou na vykúpenie ľudstva, necháva sa viesť duchom do samoty púšte.

Púšť a samota. Zaiste si vieme aspoň trochu prestaviť, ako to vyzerá na púšti. Všade piesok, horúčava a všade ticho. Človek, ktorý tu príde, má dosť času. Nič ho tu neruší. Môže uvažovať o svojom živote.

Takto odchádzajú mnohí do púšte v prvých časoch kresťanstva. Tu prežijú svoj život v modlitbe a rozjímaní. Aj predchodca Pána Ježiša, Ján Krstiteľ, tiež odchádza do púšte a až potom vystúpi verejne.

Keď sv. cirkev predkladá svojim veriacim túto udalosť zo života Pána Ježiša na začiatku pôstnej doby, nežiada od nás, aby sme odišli na skutočnú púšť, lebo to ani nie je možné. Aj v tomto období každý má pokračovať vo svojich povinnostiach. Žiada si však, aby každý kresťan, a to je to dôležité, dobre využil tento čas – na lepšie poznanie seba samého. Nuž a to sa dá jedine v samote, v tichu. Urobiť si púšť každý deň aspoň na niekoľko minút vo svojej izbičke. To má byť tá chvíľa venovaná Ježišovi, to je ten čas prežívaný v mojej duši s mojím Bohom.

Štyridsať dňový pôst je aj časom modlitieb a pobožnosti. V tomto období sa v našich kostoloch konajú zvlášť krížové cesty. Podľa možnosti sa zúčastňujeme na týchto pobožnostiach, a to aj v duchu pokánia. Horlivejšie sa modliet aj doma v rodine. Modliet sa aj bolestný ruženec. Vykonať si sv. spoveď a častejšie prijímať Krista. Počas týchto dní sa častejšie pozeráme na trpiaceho Krista, na jeho krížovú cestu, na Kalváriu.

A tak sa pozri aj do Kristových očí. Je na to najvhodnejší čas – čas pokánia. Pozri sa, aby si bol vyrovnaný sám so sebou. Slová Kristove sú veľmi jasné: „Kto nie je so mnou, je proti mne.“ Dnešná doba vyžaduje čo najviac odhodlanosti, pevného charakteru. A ten nadobudneš, keď sa úprimne pozrieš Kristovi do očí, ktoré sú naplnené láskou a dobrotivosťou. Zaiste si už neraz pozeral do ľudských očí. Boli to oči tvojich rodičov, tvojich detí. Aká nevysloviteľná žiara vyžaruje z očí nevinného dieťaťa. Celá umelecká krása je ničím v porovnaní s jasom detských očí. Snáď si pozeral aj do očí umierajúceho človeka, niekoho blízkeho. Spomienky zostali.

Ale či si sa už niekedy pozeral aj do Kristových očí? S náležitou úctou, oddanosťou. Teda tak, aby si z tých Božských očí ochotne prijal aj napomenutie, dobrú radu, prejav skutočnej lásky.

Toto všetko žiari z očí drahého Spasiteľa. Takých očí niet na svete. Len si spomeň, aká sila z nich vyžaruje. Ježiš sa pozrie na Matúša a ten ho hneď nasleduje. Pohliadne na Zacheja a v jeho duši nastáva neobyčajná zmena. Pozrie sa na Máriu Magdalénu a tá oplakáva svoj život. Upríe oči na malomocného a ten je hneď uzdravený. Pozrie sa na Samaritánku a hneď pozná jej život a ona si spomenie na svoje previnenia. Pred zázračnou silou Kristovho pohľadu aj zradca Judáš je prinútený utekať do tmavej noci. A keď tie milosrdné oči pozerú na Petra, starý rybár nemôže odolať dojatiu a zaleje ho prúd horkých slz ľutosti.

Keď oči sú zrkadlom duše, nuž tie Božské oči Bohočloveka musia byť pre nás skutočne prameňom, žriedlom všetkých dobrých vlastností, ktoré potrebujeme. Či už je to cit pre pravdu a spravodlivosť, lásku a milosrdenstvo, dobrotu srdca.

Istý mladý muž, študent, ktorý žil hriešnym životom, nevedel nikde nájsť pokoj svojej duše. Čím viac užíval svetských radostí, tým viac bol nešťastnejší. Raz, bolo práve pred sviatkami, z dlhej chvíle vošiel do kostola. Ľudia tam stali ticho, v zamyslení, v radoch. Postavil sa aj on do jedného. Vedel, že jestvuje spoveď. Aj si ju vykonal. Po spovedi prišiel pred Bohostánok. Klakol si. Pomodlil sa, čo vedel, čo si ešte pamätal. Potom sa zadíval na Krista na kríži. Prešla dosť dlhá chvíľa. O čom premýšľal? Zaiste o svojom premárnenom živote. Tie Božské oči, do ktorých sa pozeral, ho prenikli úplne. Keď vstal, vstal nový človek. Začal nový život. Samota a ticho kostola ho priviedli na správnu cestu. Keby bol zostal vo svete, v tom hluku a zhone, ktovie, ako by bol skončil jeho život?

Trpiaci, krvou zaliaty, mnohými potupovaný, urážaný Spasiteľ aj dnes smutne dvíha svoje Božské oči a pozerá. Hľadá práve na teba. Neodvracaj svoju tvár. Pozri sa priamo do Kristových očí. Pozri sa s pokorou a úctivo. Venuj Kristovi, venuj jeho pohľadu aspoň krátku chvíľu. Tie oči ťa milujú nekonečnou láskou.

Výsledok stretnutia Kristovho a tvojho pohľadu bude pre teba tým najradostnejším a najcennejším zážitkom v dnešnom svete.

Pod' teda na púšť, pod' do samoty, lebo len tak sa môžeš pokojne pozrieť na Krista.

**DRUHÁ PÔSTNA NEDEĽA /Mk 9,1-9/
Kristova veľkosť**

Povyšovanie patrí na denný poriadok. Každý chce byť veľký, dôležitý. No skutočne veľký človek nepotrebuje hovoriť sám o sebe. O jeho veľkosti a múdrosti hovoria druhí.

Ani Pán Ježiš nehovorí o svojej veľkosti. O ňom vydáva svedectvo sám nebeský Otec, keď pri premenení na hore Tábor povie: „Toto je môj milovaný Syn, jeho poslúchajte.“

Vedľa Pána Ježiša sú veľké postavy Starého zákona. Je tu Mojžiš – muž, ktorého Boh vyberá, aby vyviedol Izraelský národ zo zajatia v Egypte. Je to ten Mojžiš, ktorý sa rozpráva s Bohom, ktorému Boh dáva Desatoro. Je tu Eliáš – veľký prorok, skrze ktorého Boh prejavuje svoju moc. Na jeho modlitby a prosby, keď už nepršalo niekoľko rokov, Boh najprv pred očami pohanov zapáli oheň obety a potom zošle dážď z neba, a tak zachráni národ od hladu. Tu sú obaja pri premenení Pána Ježiša. Ale najväčší je Pán Ježiš. Je tu aj oblak a tento predstavuje Božiu prítomnosť. Apoštolovia pochopia túto zvláštnu chvíľu, padajú na kolená a uznávajú, že s Kristom je im najlepšie, že jeho chcú poslúchať, že On je Boh.

Je to ten istý Boh, ktorý aj od nás žiada, aby sme ho poslúchali. Preto aj nám je potrebné uznať jeho veľkosť. Len s ním sa potom aj my môžeme stať veľkými. Lebo On je veľkým stále, aj dnes. Pozrite len a uvedomme si to, že kto má toľko pomníkov na svete ako Kristus? Nikto. Kristov kríž nájdeme všade: na poli, v lese, na vrchoch, doma.

Pred niekoľkými rokmi spievala slávna hudobná skupina „Beatles“. Každý ich obdivoval. Mladí ľudia túžili mať niečo od nich. Dokonca sa pobili aj na utrhnutej strune z gitary. Na jednom predstavení, jeden z nich – John Glen – vykrikol: „Sme slávnejší ako Kristus. Sme väčší ako on.“ Hľa, prečo nepovedal, že sú väčší, trebárs ako Napoleon? A vtedy sa stala zaujímavá vec. Niektoré katolícke krajiny ich odmietli pre toto prijať. Museli odvolať, čo povedali. A dnes? Iba nejakí jednotlivci si na nich spomenú. Ich mená zapadli do mora minulosti. Ale Kristus je tu. Kristus je stále veľký.

Preto ho máme stále poslúchať a zachovávať Božie zákony. Ved' kto z nás, rozumne uvažujúc, by mohol povedať, že pre neho neplatí nijaký zákon, že on neuznáva ani Desatoro? Možno by si mohol niektorú číslicu z Desatora vymazať, možno by si mohol kamenné tabule hodiť o zem, ako to urobil Mojžiš, a tak ich rozbiť, ale či tým zničíš zákon ako taký? Či si môžeš vytrhnúť srdce, ktoré ti hovorí, že si máš čtiť otca a matku svoju? Či môžeš zničiť svoje svedomie, ktoré ti hovorí, že nesmieš zabíjať? Každá takáto snaha, skôr či neskôr, vyjde naprázdno.

Preto, ak zachováš Boží zákon, ak uznáš Božiu veľkosť - si blažený, teraz aj večne? Nie je to pravda? Zamysli sa. Predstav si dvoch bratov. Prvý zachováva Božie zákony, a tak jeho duša je naplnená vierou, nádejou, láskou. Má radosť zo života. Druhý nezachováva Božie zákony. Boh ho povzbudzuje, aby veril, aby si ctil iných, aby nekradol. On si toho nevšíma. Žije podľa seba. V jeho duši je beznádej. Život ho neteší. Nechce uznať Božiu veľkosť. Chce byť sám veľký.

Nebol si snáď doteraz aj ty takýmto? Ak áno, nezostaň takým. Zmeň svoje zmýšľanie a uznaj Božiu veľkosť. Ako? Najlepšie pri dobrej spovedi. Tá je niekedy ako operácia. Nie, neboj sa, že to bude bolieť. Bez toho to nepôjde. Tu ohni svoje koleno. Tu vyzleč zo svojej duše tie šaty hriechu. Tu sám a slobodne, vyznaj svoju bolesť. Tu ti Boh skrze kňaza do tvojich rán vleje liek Božej milosti, aby sa rany zahojili a už neotvorili. A potom pri svätom prijímaní, Boh, ktorý sám príde k tebe, ťa poteší a upevní v tvojej duši dobro. A tak budeš živý a zdravý, vyliečený. Pamätaj, že Boh je veľký a milosrdný.

Kňaz vkročil do chodby s vážnou tvárou. Tu viselo na vešiaku mnoho kabátov. V duchu sa pýta, či azda je toľko ľudí pri umierajúcom? Tu vychádza nejaký muž z izby. Kňaz vkročí do izby a pýta sa na umierajúceho. Tu sa všetci rozosmejú, že tu nijaký umierajúci nie je. „Teda ste ma oklamali.“ „Pomenujte to, ako chcete.“ „A prečo ste to urobili?“ „Chceme vás vidieť. Povedali sme si, že my sme tu takto veselí a vy sa trápíte samotou. My sme vaši priaznivci. My vám len chceme spestriť večer.“ „Ale ja už mám postarané o večer. Viem, čo budem robiť.“ „Vy ste ale zvláštny.“ Kňaz sa nakoniec rozhodol, že zostane. Bolo ich asi desať. Tu jeden z nich hovorí: „Ja som veľmi spokojný so svojím životom. Doma mám aj náboženské knihy. Na Veľkú noc idem aj do kostola. Keď zomriem, dostanem sa vyššie ako vy.“ Tu sa ozve druhý: „Koľko ste len vytrpeli pri tom spovedaní. Musí to byť veľmi nudné počúvať stále hriechy. Najmä, keď tam ide pani XY. Viete, my sa hneváme, že vám ukradnú toľko času pri spovedaní.“ „A vy si myslíte, že je to kradnutie času?“ „Pravdaže. Prepáčte mi moju úprimnosť. Povedzte mi, že na čo je dobrá tá spoveď?“ Vtom sa ozval do nočnej tmy ostrý zvuk. „Odkiaľ je to?“ pýta sa kňaz. „To je parná klapka na rušni.“ Vtedy začal kňaz. Začal hlasom tichým, ale veľmi dôrazným. „Pýtali ste sa, že na čo je spoveď. Boh mi pred chvíľou poslal odpoveď. Bez klapky by kotol na parnom rušni praskol. Tak je to aj s dušou človeka. Aj ona potrebuje akoby tú klapku, aby uvoľnila zo seba svoje hriechy. Blažené sú stretnutia duše pri spovedi skrze kňaza s Bohom. Preto je potrebná spoveď.“ Kňaz zakončil pokojne. Na druhý deň večer kňaz dostal list, v ktorom bolo napísané: „Zachránili ste mi život. Včera večer ste nemali ani tušenie, že pred vami je zúfalý človek. Potom v noci som premýšľal o sebe. Všetko sa mi stalo odporným. Kľakol som k posteli a rozmýšľal, či je pravda, že kňaz je tu namiesto Boha, či nájdem pokoj? Ráno som skúsil. Išiel som ku spovedi. Ďakujem vám. Spoveď je záchrana. Som šťastný, že som našiel najvernejšieho priateľa – Boha.“

Toho istého priateľa – Boha, máš nájsť aj ty. Skloň svoje koleno, uznaj svoje previnenia. Alebo snáď chceš aj naďalej zostať v tom zničujúcom položení svojej duše, svojho svedomia? Chceš aj naďalej odmietať skutočné zmierenie s veľkým Bohom? Či necítiš, že tvoje srdce už už praskne, ak ho neuvolníš od ťarchy? A to je možné len v dobrej sv. spovedi.

Kriste! Aký si veľký vo svojej sláve. Aj ja môžem byť podobný tebe. Všetko je v mojich rukách. Nie, nechcem ťa už odmietať. Nechcem žiť len pre svoje osobné výhody. Nechcem žiť bez teba. Chceme sa zmieriť s tebou. Chceme ťa prijať, a tak sa s tebou úplne stotožniť.

TRETIA PÔSTNA NEDEĽA /Jn 2,13-25/ Duša – príbytok Boha

Dobré dieťa miluje svoj rodný dom. Dobré dieťa sa nehanbí za svojich rodičov, otca a matku, aj keď sú už zostarnutí. Prečo miluje svoj rodný dom, svojich rodičov? Lebo ten dom je jeho rodiskom, lebo nemôže mať inú náhradu za nich.

Každý kresťan katolík má však ešte jeden rodný dom, má ešte jedného otca, má ešte jednu matku. Tým druhým rodným domom je pre kresťana katolíka katolícky kostol, v ktorom sa narodil v krste pre večný život, v ktorom ho dobrotivý nebeský Otec prijal za svoje dieťa a nebeská Matka vzala do svojho materinského náručia. Nuž a z týchto dôvodov má každý kresťan katolík mať úctu a lásku ku kostolu, kresťanskému chrámu, ktorý je centrom náboženského života.

Štatistiky uvádzajú koľko je na svete kostolov. Ľudia do nich vložili to najkrajšie, čo dokázali vytvoriť ich ruky a srdce. Chrámy všetkých čias, aj tých dnešných, sú nielen skvostami kultúry a umenia, ale sú aj prejavom zbožnosti každého obdobia ľudských dejín. Kostoly sú miesta úcty voči Bohu a sú prístreším pre eucharistického Krista.

Sú však aj iné kostoly, chrámy, ktoré nie sú postavené zo studeného materiálu, ale sú to chrámy zo živých kameňov. A to sme my – ľudia. Áno, vo chvíli krstu sa odohráva a koná tá najkrajšia posviacka nového kostola – nového človeka, keď sa naša duša stáva príbytkom, chrámom Božím. A tak máme po našich mestách, dedinách, tisíce a milióny kostolíkov, ktoré sú v Božích očiach oveľa cennejšie, než ten najkrajší kostol. Ak si totižto niekto cení človeka, tak je to na prvom mieste Boh, ktorý si ho berie za svoj osobitný príbytok. A pritom nepozerala, či je niekto biely, čierny, červený.

Sv. Ján apoštol nám dnes hovorí o zaujímavej udalosti zo života Ježiša. Ježiš prichádza do Jeruzalemského chrámu a odstraňuje z neho všetko, čo ho znehodnocuje, znečisťuje a znesväcuje. Robí tak právom Mesiáša, jediného a najvyššieho Veľkňaza Nového zákona, ktorý prichádza zachrániť ľudskú rodinu. Jedine Kristus má právo urobiť poriadok v dome svojho Otca.

Ježiš však tým istým právom prichádza aj ku chrámom našich duší. A tu má tiež čo povedať. Ak sme sami k sebe aspoň trochu kriticky, objavíme vo svojej duši, vo svojom vnútri, rozličný neporiadok a nečistotu. Odkiaľ sa to tam dostalo? Tento neporiadok spôsobil hriech, čiže náš odklon od Boha. Preto Ježiš má čo robiť aj v našej duši, ale...

Áno, je tu práve to „ale“. Tu je totižto jeden veľký rozdiel medzi Ježišovou činnosťou v Jeruzalemskom chráme a v chráme tvojej duše. Do tohto prvého, Jeruzalemského chrámu, sa Ježiš mohol dostať aj napriek odporu. Mohol vykonať svoje dielo aj proti odporu jeho ochrancov. S tým druhým chrámom, chrámom tvojej duše, je to inak. V tomto tvojom chráme, v tvojej duši, môže Pán Ježiš urobiť poriadok len s твоjím súhlasom. Môže to urobiť iba vtedy, keď pred ním otvoriš dvere svojho srdca. Sám mu musíš povedať, čo chceš úplne vyhodiť zo svojho srdca, čo chceš, aby On navždy spálil. Musíš pred ním skloniť svoju hlavu, ale ešte viac svoje srdce. Musíš mu dať voľnú ruku, len tak ťa môže očistiť. Toto je ten pravý pôst.

Ak máš rád svoj rodný dom, ak máš rád svoj kostol, ak si rád, že nie sú zanedbané a ak si presvedčený o tom, že kostol je dom Boží na zemi, tak potom musíš byť ešte viac presvedčený o tom, že tvoja vlastná duša má a musí sa znova stať príbytkom Božím, v ktorom za žiadnych okolností nemôžu byť spolu hriech a Boh. Buď jedno alebo druhé. Opačný názor by sa priam protivil ľudskej prirodzenosti.

V nemocnici leží ťažko chorý. Prichádza k nemu kňaz, aby mu vyslúžil sviatosti. Po skončení sa rozprávajú o tom, že chorý počíta s tým, že už umrie. Preto je veľmi rád, že prijal sviatosti a nezomrel bez nich. Práve okolo ide lekár. Zastaví sa a aj on sa pripojí k rozhovoru. Keď hovoria o spovedi, lekár sa prizná, že už niekoľko rokov si nevykonával sv. spoveď. Kňaz sa ho spýta: „A ste spokojný so svojím životom?“ „Kedy ako.“ „A vaše svedomie?“ „Práve to. Ono mi nedá pokoja.“ „Tak prečo sa nevyspovedáte?“ „Mne už niet pomoci. Toľko rokov som sa nespovedal.“ Vtedy mu kňaz položí otázku: „A doma v byte máte radi poriadok?“ „Samozrejme.“ „A zaiste vás to stojí aj veľa námahy?“ „To máte pravdu.“ A kňaz mu na to povie: „Tak vidíte. Ako máte radi poriadok vo svojom byte, tak má byť poriadok aj vo vašej duši. To však tiež vyžaduje určitú námahu.“ Lekár sa zamyslí a po chvíli hovorí: „Máte pravdu. Urobím všetko pre to, aby som sa v tohoročnom pôstnom čase vyspovedal, a tak tohto roku prežíval už Veľkú noc s pokojom vo svojej duši.“

Verím, že tento človek urobí poriadok vo svojej duši. Že dodrží povedané slovo a vyčistí svoju dušu. A čo ty?

V pôstnom čase je možno vidieť v kostoloch rady ľudí, ktorí si chcú vykonať sv. spoveď. Človeka sa zmocňuje zvláštny pocit, či to nie je len vecou zvyku a nič viac. Nie je to len klamanie seba po toľkých vyznaniach, predsavzatiach, sľuboch? Zaiste nie. Je to oveľa viac. Je to vedomie zodpovednosti pred Bohom. Je to snaha zmieriť sa s ním. Je to vedomie nutnosti znova a znova začínať. Niekedy to môže znamenať, že je potrebné zbúrať celý starý dom a postaviť nový.

Nuž, pod' aj ty. Vyčisti chrám svojej duše. Neodkladaj to na neskoršie. Teraz je čas milosti, čas spásy.

Pane Ježišu, prosím ťa, daj mi silu a odvahu, aby som otvoril bránu svojho srdca, bránu chrámu svojho srdca. S tvojou pomocou ho chcem očistiť od všetkého zla a pretvoriť ho na chrám pre teba.

ŠTVRTÁ PÔSTNA NEDEĽA /Jn 3,14-21/ Láska Boha

Ľudia často hovoria o láske. O nej sú napísané romány, divadlá, básne. Filmy sú plné lásky, ale žiaľ nie tej skutočnej.

Lenže najkrajší príbeh o láske napísal sám Boh, ako je to možno vidieť aj zo slov: „Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nik, kto uverí v neho, nezhynul, ale mal večný život.

Sv. evanjeliá nám zachovali niekoľko vážnych a dôležitých rozhovorov, ktoré viedol Ježiš Kristus s viacerými jednotlivcami. Hoci tieto slová boli povedané medzi štyrmi očami, predsa sa raz mali čítať verejne v celej cirkvi. Medzi takéto závažné rozhovory patrí aj rozhovor Pána Ježiša s Nikodémom, z ktorého sme si vypočuli krátky, ale výstižný úryvok. Odohral sa za priam romantických okolností: uprostred noci, s mužom, ktorý sa rozhodoval o svojej viere v Krista, s učencom svojej doby, ktorý hľadal pravdu, ale ktorý sa pre ľudské ohľady neodvážil verejne priblížiť ku Kristovi. V akom duchu sa nesie tento rozhovor? Ježiš Nikodémovi vysvetľuje základy svojej náuky, ponúka nové učenie, hovorí mu pravdu o sebe. Ježiš mu otvára tajomstvá kríža, toho nového prameňa života a svetla, keď hovorí: Syn človeka musí byť vyzdvihnutý, aby nik, kto uverí v neho, nezhynul, ale mal večný život.“ Akýže magnet, akú príťažlivosť, ide vložiť Ježiš do kríža, aby tento nástroj smrti, strachu a odporu, odrazu vedel toľkých pritiahnuť? Súcit priťahuje. Ved' len bezcitný človek dokáže ísť okolo trpiaceho a nepomôže mu. Či snáď Kristus chce využiť túto hlbokú citovú stránku človeka u ľudí na to, aby si získal ľudstvo? To samozrejme, že nie, ako to jasne sám ukazuje na krížovej ceste, keď hovorí ženám: „Neplačte nado mnou, ale plačte samy nad sebou a nad svojimi deťmi.“ Teda nie súcit je tu na prvom mieste. A čo iné? Čo priťahuje ľudí ku krížu?

To je jasne vidieť zo slov: „Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nik, kto v neho uverí, nezhynul, ale mal večný život.“ A táto veta, spolu s inými, jasne dokazuje v čom spočíva príťažlivosť kríža alebo ináč povedané: Kristus pribitý na kríž priťahuje svojou láskou. Je to láska čistá, nežistná, obetavá, úprimná, ktorá podstupuje smrť preto, aby nám darovala život.

Je krásne a príjemné myslieť na to, že nás má niekto rád. Je to dobré, ak pre niekoho niečo znamenám. Je však úžasné pomyslieť na to, že niekto z lásky za mňa zomrel. Zomrel za pokoj mojej duše, za moje zmierenie s Bohom, za moju večnú záchranu. Už teraz chápete, prečo nás to ťahá ku krížu, ku Kristovi? Je to sila jeho obetavej lásky, ktorá sa najviac prejavila práve v smrti za nás.

My, ľudia radi pripomíname iným to dobro, ktoré sme im preukázali, čo sme pre nich urobili. A ani Boh tu nie je výnimkou. Aj jemu neraz vypočítame, čo sme mu už všetko obetovali, čoho sme sa už zriekli. A pritom zabúdame, že my, kresťania, milujeme Boha v skutočnosti len pre zisk, pre náš prospech. Lebo aj keď sa z lásky k Bohu niečoho zriekame, On nám to nezabudne, ale práve naopak, mnohonásobne nám to vynahradí. A teda my tým len získame. Boh, ten nás miluje nežistne, opravdivo, a to bez toho, aby čakal nejakú odmenu. Lebo On ani nemôže od nás nič prijať, veď je Nekonečný, nepotrebuje pomoc. My však, bez jeho pomoci, bez jeho lásky, nedokážeme nič. Jeho láska nás chráni na každom kroku a nedá zahynúť nikomu, kto ho aspoň trochu miluje.

Stalo sa to už dávnejšie vo Francúzsku, keď zúrila revolúcia. Pri dverách jedného kostola v Paríži, za dlhé roky, každý deň, bolo možné vidieť žobráka, ktorého každý poznal pod menom - starý Jakub. Sedával pokojne na schodoch a prosil o almužnu. S nikým nehovoril. Keď niečo dostal, iba prikývol hlavou na znak poďakovania. Pod otrhanými šatami mu bolo možné vidieť na hrudi kríž. V tomto kostole slúžil sv. omšu mladý kňaz, ktorý sa volal Pavol. Ten nikdy nezabudol dať starému Jakubovi malú almužnu. Kňaz pôvodom pochádzal z bohatej rodiny, ale z lásky k Bohu sa zriekol všetkého.

Jedného dňa kňaz nevidel starého Jakuba na schodoch. Zistil, kde ho môže nájsť, išiel ho navštíviť. Zaklope na dvere malej izby. Odpovie mu muž slabým hlasom. Otvorí dvere. Pred ním na posteli leží žobrák Jakub. Jeho život vyhasína. Tu Jakub povie: „Ach, to ste vy, dôstojný pán. Aký ste dobrý, že prichádzate k takému bedárovi. To si nezaslúžim.“ Kňaz mu odpovie: „Ale, čo to vravíte. Či neviete, že kňaz je priateľom najmä nešťastníkov? A my sa predsa poznáme.“ „Ach, keby ste vedeli, kto som, keby ste ma poznali, zaiste by ste takto nehovorili. Nie, nehovorte ku mne tak milo. Ja som prekliaty od Boha aj od ľudí.“ „Prekliaty od Boha? Čo vás to napadá? Nehovorte také niečo. Ak ste sa niečoho zlého dopustili, tak oľutujte a vyspovedajte sa. Pán Boh je dobrý, je milosrdný, plný lásky. On odpustí kajúcnikom.“ „No mne neodpustí.“ „Prečo by neodpustil? Či snád' neľutujete?“ „Že či neľutujem? Ľutujem už desať rokov, a predsa som prekliaty.“

Dobrý kňaz sa ho snažil potešiť. Srdce žobráka však skrývalo nejaké tajomstvo. Až po nejakej chvíli začal tichým hlasom rozprávať. „Počas nedávnej revolúcie som udal, zradil istú rodinu, aby som dostal ich majetok. Odsúdili ich na smrť: otca, matku a dve dcéry. Len syna nie, lebo bol ešte mladý. Ach, je to strašné. Videl som, čo znamená moja zrada. Videl som, ako ich usmrtili, ako im odsekli hlavy. A od tej chvíle nemám pokoja. Pozrite sa, tam za plátnom. Majte zľutovanie so mnou. Neodmietnite ma.“ Kňaz, po vypočutí týchto slov, ostal nehybne stáť pri posteli. Po chvíli prišiel k závesu, odhrnul ho. Uvidel tam dva obrazy. Celý sa zachvel. Prišiel k žobrákovi a hovorí mu: „Boh ti odpustí, len sa vyspovedaj.“ Vyspovedal sa. Vtedy mu kňaz povie: „Boh ti vo svojej láske odpustil, ale aj ja ti odpúšťam, lebo tí, ktorých si zradil a tým zapríčinil smrť, boli moji rodičia a moje sestry.“ Žobrák otvoril ústa. Chcel niečo povedať. No klesol na lôžko. Bol mŕtvy.

Hľa, až tu siaha láska Boha k človekovi: Boh chce vždy zachrániť človeka, akékoľvek by boli jeho hriechy. Preto majme vždy dôveru a lásku k Bohu.

**PIATA PÔSTNA NEDEĽA / Jn 12,20-33/
Sviatosť zmierenia**

Zima sa pominula a prichádzajú teplejšie dni. Preto ľudia vychádzajú von, aby urobili jarné upratovanie, aby odstránili odpadky, ktoré sa nahromadili cez zimu. Každý sa snaží, aby to urobil čo najlepšie.

Človek však má nielen telo, ale aj dušu. Preto aj tu je potrebné urobiť poriadok. Ved' od poslednej spovede pred Vianocami uplynul už dosť dlhý čas. Preto je nám potrebné volať so žalmistom: „Srdce čisté stvor vo mne, Bože!“ Aj všetky čítania dnešnej nedele sú naplnené duchom zmierenia s Bohom, čiže ide tu o očistenie srdca a duše človeka.

Boh stvoril človeka dobrého. No nezostal takým. Svojou neposlušnosťou voči Bohu sa dopúšťa hriechu. Boh mu však podáva pomocnú ruku, aby sa človek mohol vrátiť naspäť k Nemu. Nebolo to však poslednýkrát, keď Boh odpúšťa človekovi, lebo ten sa často dopúšťal a dopúšťa hriechu. Keď Izraelský národ neposlúcha svojho Boha, Boh ho aj trestá, ale zároveň mu vždy aj odpúšťa. Boh vždy znova uzatvára zmluvu: s Abrahámom, Izákom, Jakubom. Vždy chce zabudnúť na ich hriechy. Chce s nimi znova začínať. Izraeliti mali dni zmierenia, v ktorých odprosovali Boha za urážky, čo mu spôsobili. Vtedy prinášali obety Bohu a sľubovali mu, že už chcú patriť len jemu, že len On – Boh, je ich najvyšším Pánom.

Lenže človek bol a je krehký tvor. Stále padá, dopúšťa sa hriechu. Preto prichádza Pán Ježiš, aby pomohol človekovi, aby mu dal niečo, čoho sa môže vždy zachytiť, čo mu pomôže vždy povstať, očistiť sa zo svojich hriechov. A to je sviatosť zmierenia. Ide tu o zmierenie sa s Bohom, lebo tu hriešny človek uznáva, že urazil nekonečného Boha. Lebo hriech odlučuje človeka od Boha, ba dokonca ho stavia proti nemu. A tak musí prísť sviatosť zmierenia, aby sa to všetko napravilo v tvojej duši. Sviatosť zmierenia obsahuje: spytovanie svedomia, ľútosť, silné predsavzatie, vlastné vyznanie hriechov, zadost'učinenie.

Spytovanie svedomia je rozmýšľanie nad svojím životom. Pýtam sa sám seba, ako som ho prežil od poslednej sviatosti zmierenia. Ono musí byť urobené dôkladne, svedomite. Z čoho sa budem vyznávať, ak si neuvedomujem svoje hriechy? Bez spytovania svedomia sa nesmiem odvážiť pristúpiť ku sviatosti zmierenia.

Ľútosť je bolesť duše nad spáchanými hriechmi. Moje vnútro, moja duša, je naplnená bolesťou, že som urazil Boha. Snažím sa vzbudiť si dokonalú ľútosť – ľutovať hriechy preto, lebo som urazil nekonečnú Lásku, čiže ľutovať z lásky voči Bohu. Nedokonalá ľútosť – bojím sa trestov za svoje hriechy, preto ich ľutujem. Bez opravdivej ľúlosti nemôžem pristúpiť ku sviatosti zmierenia.

Silné predsavzatie – pevná vôľa polepšiť sa a už sa k hriechom nevrátiť. Ono mi pomáha pokračovať v ďalšom živote s jasným rozhodnutím usilovať sa každý deň byť lepším, a tak viac spojeným so svojím Bohom.

Vlastné vyznanie hriechov – môže nasledovať až po splnení predchádzajúcich troch bodov. Musí byť úplné, úprimné a zreteľné. Len v pokore a poníženosti dokážem vyznať sa zo svojich hriechov. Ja a môj Boh, prostredníctvom kňaza. On je zaviazaný spovednou mlčanlivosťou. Musím mu dôverovať.

Zadost'učinenie – maličká náhrada, ktorá mi bola uložená spovedníkom za moje hriechy. To mi nemôže postačovať. Sám sa musím usilovať po vyznaní hriechov pokračovať v duchu pokánia vo svojom živote. Vyznaním sa z hriechov nekončí moja snaha o posväcovanie mojej duše.

Len splnenie všetkých týchto úkonov mi dáva istotu a spokojnosť z dobre vykonanej sviatosti zmierenia.

Mnohým kresťanom však nezáleží na tom, ako sa spovedajú. Hlavne, že som tam bol, že ma videli rodičia, iní. Takáto sviatosť zmierenia je pochybná, ba môže byť aj neplatná. Nerob to nikdy. Nebuď slabochom, ale maj v sebe silu priznať sa k svojej vine hriechu. Vzchop sa!

Sú ľudia, ktorí majú strach zo sviatosti zmierenia. Boja sa, odkladajú – prejdú roky a oni sa nevyznávajú z hriechov. Nemôže to byť správne. Veď čoho sa môžeš báť vo sviatosti zmierenia? Kto a ako ti tu ublíži? Práve naopak. Máš sa tešiť, že sa znova zmieriš s Bohom, že On ti odpustí tvoje previnenia. Strach máš mať a musíš sa báť, ale vtedy, keď sa dopúšťáš hriechu, keď sa protivíš Bohu. Pri sviatosti zmierenia je to jednak zbytočné a nadovšetko je to už neskoro. A na druhej strane, už len znesieš aj nejaké pokarhanie, napomenutie. Sviatosť zmierenia teda nesmie byť nejakým strašiakom, ale radostnou pomocou pre teba, hriešnika.

Sú iní ľudia, ktorí žijú dobre svoj kresťanský život, a predsa sviatosť zmierenia je pre nich príťažou. Oni totižto hovoria, že čo tam majú povedať, keď nemajú ťažký hriech, či majú opakovať stále to isté. Nie je to správne zmýšľanie, lebo človek je tvor nestály, a teda každý deň sa prevíňa voči Bohu. Preto musíš sa dobre skúmať, poznať skutočný stav svojej duše a sám uvidíš koľko tam nájdeš toho, čo nemá byť v tvojej duši.

Nájdu sa aj takí, čo povedia, že oni sa nebudú vyznávať kňazovi. Ak by si takto rozmýšľal, si úplne na nesprávnej ceste. Opravdivý kňaz nie je zvedavý na tvoje hriechy. On to nekoná pre seba, ale pre teba, aby tebe pomohol. Nekoná to z vlastnej vôle, ale z poverenia Božieho.

Nehľadaj už nijaké výhovorky. Nič ti to nepomôže k tvojmu dobru, len ti to môže ublížiť. Preto prijmi to, čo sa ti ponúka. Je tu pôstny čas, je tu príprava na Veľkú noc. Urob všetko preto, aby tvoje srdce bolo čisté. Boh je pripravený ti odpustiť, vrátiť ti stratenú milosť, očistiť tvoje srdce. Ako mu odpovieš? Nenechaj ho dlho čakať!

ŠIESTA PÔSTNA NEDEĽA /Mk 14,1-15,47/ Hosana - ukrižuj

V živote človeka bývajú chvíle radosti, keď sa teší, je šťastný a spokojný, ale sú aj dni smútku, bolesti, keď človeka nič neteší, keď je človek zarmútený.

To vo svojom živote zažil aj Pán Ježiš. A tak naša svätá cirkev ako starostlivá matka, v dnešnú už poslednú nedeľu pôstnu, dáva svojim veriacim sláviť najprv slávnostný vstup Pána Ježiša do Jeruzalema, a potom v evanjeliu, nazývanom pašie, ukazuje Ježišovo utrpenie, umučenie a smrť.

Je dobre a užitočné si živo predstaviť udalosti dnešnej nedele. V hlavnom meste, Jeruzaleme tvrdo vládnu Rimania. Farizeji a zákonníci zaťažujú ľud rôznymi zákonmi. Sú práve Židovské sviatky Veľkej noci. Je tu mnoho ľudí z celej Palestíny. A tu prichádza Pán Ježiš. Je obklopený veľkým zástupom učeníkov, pútnikov. Teda neprichádza do mesta sám, ale všetci ho poznajú. Predchádza ho povest' divotvorcu – vzkriesil aj mŕtvych. Ľud mu volá na slávu. Najsmelší z nich odrezujú alebo lámu palmové a olivové ratolesti pozdĺž cesty a mávajú nimi. Iní prestierajú na cestu svoje rúcha. Všetci mu volajú Hosanna. Farizeji to všetko sledujú a uvedomujú si, že strháva davy na svoju stranu. Preto sa rozhodnú – musí zomrieť. Hľadajú už len príležitosť.

Ale o tom už rozprávajú pašie, ktoré sa pred chvíľou skončili. Radosť, tá trvala krátko. Už sa začína utrpenie, už je počuť výkriky: „Ukrižuj ho! Preč s ním! Ukrižuj ho!“

Koľkokrát sme už počuli tieto slová: hosanna a ukrižuj. Počuli a zabudli. Prišli sme domov z kostola a už sme nevedeli, čo tam bolo. Boli sme takí istí, ako tí ľudia dnes pri Kristovi:

teraz mu spievajú hosanna, ale keď nesplní ich všetky túžby, a to najmä tie pozemské, tak si ho vôbec nevšimnú alebo mu priamo kričia, aby bol ukrižovaný. Tak sa správame často v našom živote. Zabúdame, že jeho slávnostným vstupom sa začína jeho utrpenie, a to znamená obeť.

Áno, Kristus často žiada to isté aj v našom živote. Preto má toľko nepriateľov. Je radosťou si pomyslieť, že zostúpil z neba, že za nás zomrel – za to by ho každý miloval. Ale On aj žiada, aby sme aj my urobili všetko pre svoju spásu. On ťa nasilu neprivedie do neba. On ti odomkol bránu neba, ukázal ti cestu – kráčať po nej už musíš ty sám: v radosť aj bolesti. On ti podáva pomocnú ruku, ale ty sa jej musíš zachytiť, aby si nepadol do priepasti. A práve tu, na tomto sa mnohí potkávajú, toto nedokážu prijať. Preto hovoria, že keď je to tak, potom oni nepotrebujú Vykupiteľa, radšej ostanú pri starom.

V jednej poviedke sa opisuje nasledujúce. Princ víta vo svojom paláci svoju snúbenicu. Okrem iných darov jej dáva aj kríž s piatimi drahokamami. Ona ten kríž pobožká a jednoducho ho odloží. My často robíme to isté: bozkávame Kristov kríž, ale keď nám On povie, aby sme sa zapreli, vzali svoj kríž a nasledovali Ho, vždy a všade, vtedy sa odvrátíme od neho a nenásledujeme Ho. Nechceme pochopiť, že učeník nemôže byť nad svojho majstra.

Byť divákom, ako boli ľudia v Jeruzaleme, to by sme ešte dokázali. Pomáhať, ako Šimon, to už menej. Plakať a nariekať, ako ženy, to by sme tiež zvládli. Podatť ti ručník, ako Veronika, to už menej. Priznať sa k tebe verejne, verejne sa postaviť za teba, dávať ťa vždy na prvé miesto, nad všetko na svete, to už od nás nežiadaj, Ježišu.

Nechci byť núteným nositeľom kríža, nasledovníkom Kristovým, ale zober ochotne svoj kríž. Polož pri sv. omši na paténu celý svoj život. Polož ho ako obeť Bohu.

Potom budeš môcť prijať Krista vo sv. prijímaní do čistého srdca. Vykonaj si dobré zmierenie s Bohom, preto nasýť svoju dušu nebeským pokrmom.

Modlí sa: „Pane Ježišu, ty prichádzaš ku mne. Si pokrmom mojej duše. Ona túži po tebe, ako laň po prameni živej vody. Lenže ja som iba človek, nedokonalý a slabý. Preto ťa prosím, pomôž mi, aby som ťa vedel a mal silu ťa aj nasledovať, aby som vždy išiel za tebou, za tvojím hlasom. Chcem ťa nasledovať v radostných chvíľach môjho života, keď som šťastný a spokojný, keď ma všetko potešuje a keď veľmi cítim aj tvoju prítomnosť. Ale chcem ťa nasledovať aj vtedy, keď na mňa doľahnú bolesti, trápenia života, keď ma každý opustí a ostanem sám a keď sa mi bude javiť, že azda aj ty si na mňa zabudol, lebo vtedy si najbližšie pri mne. Pane Ježišu pomôž mi, lebo ty si to všetko už prežil predom mnou vo svojom živote.“

ZELENÝ ŠTVRTOK /Jn 13,1-15/ Noc bolesti

Je večer Zeleného štvrtka. Doma sme nechali svoje starosti a povinnosti. Prišli sme, aby sme slávili Poslednú večeru. Začíname sväté dni, v ktorých išlo o našu spásu.

V minulú nedeľu Pán Ježiš slávnostne vstupoval do Jeruzalema. Už vtedy sme si povedali, že je to začiatok jeho umučenia. A dnes sa to stáva skutočnosťou.

Pán Ježiš necháva pripraviť večeru pre všetkých, ktorú voláme Posledná večera – a to je dnešná sv. omša. Síce celý kostol je vyzdobený v bielej farbe, farbe radosti, ale aký veľký smútok je cítiť zo všetkých modlitieb.

Áno, lebo to je noc zrady, noc veľkého nevďaku zo strany človeka: Peter zapiera, Judáš zrádca, nevinného odsúdia na smrť. A predsa Pán Ježiš vybral práve túto noc, aby dal ľudstvu najväčší dar – seba samého v Najsvätejšej Sviatosti Oltárnej. Orgán a zvony stíchli. Sviatosť Oltárna sa prenáša na miesto úschovy. Bohostánok je prázdny.

Pán Ježiš opúšťa večeradlo, ide cez potok Cedron do Getsemanskej záhrady. Bolo asi desať hodín, keď s Jedenástimi odchádza z Večeradla. Kde je dvanásty? Ach, ten sa stáva zradcom. Z týchto si vyberá troch. Berie ich osve. Prichádza hodina bolesti. Smrteľná bledosť pokrýva jeho tvár, oči vyjadrujú nesmiernu bolesť. On, ktorý bol vždy pokojný, chveje sa na celom tele. „Smutná je moja duša.“ Klesá k zemi a modlí sa k svojmu Otcovi. Týmto nekonečným smútkom sa začína jeho utrpenie. Vidí všetko, čo podľa vôle nebeského Otca musí podstúpiť. Bolesti, ktoré ho čakajú, potupu, posmech. Pred jeho očami je kalich utrpenia, ktorý ma piť. Vidí hriechy celého sveta: od Adama a Evy, až do konca sveta. Ich prvý hriech zavinil všetky ostatné. Kristus počuje stenanie úbožiacov, ktorí zablúdili, počuje výkriky pýchy proti Bohu. Vidí hriech bratovraha Kaina, hriechy pred potopou sveta, hriechy pohanského sveta, hriechy vojen a nenávisti, hory mŕtvol, zástupy sirôt a vdov. Vidí aj hriechy dnešného sveta. Vidí Cirkev, ktorú založil, zneuctenú a potupovanú, vidí neúctu voči kňazom. Vidí ľahostajnosť kresťanov...

Pýtaj sa sám seba: „Kdeže som ja v tomto dlhom rade hriešnikov?“ Lebo aj ty si položil bremeno svojich hriechov na Spasiteľove ramená. Aj tvoj život vidí Pán Ježiš v tejto noci. Necítiš Kristovu otázku: „Ty tiež, syn môj? Aj ty si musel zaťažiť môj kríž?“

Preto jeho telo nie je pokryté len potom, ale aj kvapkami krvi. Krvou sa potí pre nás, pre naše hriechy. Vo všetkom je však odovzdaný do vôle nebeského Otca.

A už prichádza Judáš so skupinou vojakov. Bozkom zrádca Ježiša za tridsať strieborných. Vojaci zajali Ježiša. Vedú ho pred vladára. Ten ho dáva zbičovať. Na hlavu mu dajú korunu z trnia. Hodia naň posmešný plášť. Do ruky dajú trstinu. Posmieľajú sa. Pľujú do tváre. Peter zapiera.

Smutná to noc, ktorá postupne prejde do Veľkého piatku. Preto sa snaž byť túto noc s trpiacim Ježišom. Nenechaj ho samého.

VEĽKÝ PIATOK / Jn 18,1-19,42/ Umučenie

Najsmutnejší deň celého cirkevného roka, deň zmierenia s Otcom – Veľký piatok. Nevieť ani, ako mám začať alebo na čo mám myslieť, keď všetko, čokoľvek pred sebou vidím, ma len zarmucuje, núti ma k smútku, slzám.

Tento Boží dom dnes vyzerá ako spustnutý: oltáre sú bez ozdoby, bez sviec, orgán nehrá, posvätný hlahol zvonov nepočuť. Ó, presmutný deň! A čo to má znamenať, že Bohostánok je otvorený a prázdny? Kde sa z neho podiel môj Boh a Pán? Kam odišiel môj drahý Spasiteľ, Ježiš Kristus? Ach, pozri kresťan, pozri na Golgotu. Čo tam dnes vidíš? Pozdvihni svoje oči a vid', že Baránok Boží, tvoj Spasiteľ, tam visí na štyroch ostrých klinoch, medzi nebom a zemou, aby zmieril nekonečného Boha s človekom.

Zhromaždili sme sa tu ako dieťky okolo smrteľného lôžka umierajúceho Spasiteľa, aby sme oplakávali jeho najbolestnejšiu smrť. Kto by dnes nesmútil, kto by o tom bez bolesti rozmýšľal? Smrť Syna Božieho je veľkým tajomstvom – aj nebo, anjeli sa nad tým

pozastavujú. Ba aj samotná príroda, keď sa slnko zatmelilo, hroby sa otvárajú, mŕtvi vstávajú. Ba poviem aj viac. Dnes je skutočne zázračný deň – dnes idú do neba lotri, ktorí ľutujú svoje previnenia.

Dnes vám mám povedať pohrebnú reč. Nad kým? Strach ma preniká. Ja biedny človek, mám hovoriť pohrebnú reč nad mŕtvym telom najsvätejšieho Spasiteľa, môjho Boha, ktorý nám dal život. A On sám dnes za nás umiera. Sv. Ján Zlatoústý hovorí, že dnes by sme mali viac plakať, ako rozprávať. Ale podrobujem sa tvojej vôli, môj Bože. Prosím ťa, pošli mi svojho anjela, aby mi očistil moje ústa ako kedysi Izaiášovi, aby som mohol rozprávať o tvojej smrti, o tvojej láske.

Ježišu, prečo tak veľmi trpíš a za koho? Za teba, pre tvoje hriechy, kresťane. Ježišu, cez noc, tvoje telo tak veľmi zbičovali, že na ňom nezostalo zdravého miesta. Všade samá krv, krvavé rany. Ach, Otče, zmiluj sa nad tak týraným svojím Synom. Snáď už dosť trpel za naše hriechy. Kristus však chce trpieť aj ďalej. Podťe hriešnici, duše kresťanské a pozrite sa, váš najmilší Spasiteľ sa už ukladá na kríž.

Hľa, katovia nesú hrdzavé klíny. Srdce sa mi chveje, keď si pomyslím, čo sa stane. Kat už siaha po pravej ruke Pána Ježiša a On sa nebráni. Raz, dva, tri, udrel tyran na klin a horúca krv vystrekla – pravá ruka je už pribitá. Buď pozdravená presvätá pravica, daj, aby sme vo večnosti všetci prešli na tvoju pravicu. Ale kat už pribíja ľavú ruku Ježišovu. Tyran sa ponáhľa. Nohy, ktoré chodili za hriešnikmi, preniká ďalší klin. Takto pribitého zdvíhajú na kríži a pustia do jamy, až počuť praskanie kostí. Krv tečie po kríži.

Kriste, môj poklad, teraz si už zaiste dosť trpel za naše hriechy. Hlava je pokrytá tŕním, oči zaliate krvou, celé telo je jedna veľká rana, veľká bolesť. Azda už nebude od teba žiadať viac Otec nebeský. A čo hovorí Kristus? „Ja som dobrý pastier. Obetujem život za duše.“ Nesmierna láska – ty tak veľmi miluješ hriešne duše.

Všetky Kristove údy sú už prerazené. Len srdce bije ešte v jeho hrudi. Pod' už, ty ukrutná smrť, nech je koniec jeho mukám. Akosi aj tá smrť sa dnes bojí konať svoju službu.

Pod' sem ešte ty, Ježišova Matka, Mária. Postav sa pred drevo krvavého kríža, zodvihni svoje uplakané oči. Mária objíma nohy svojho Syna. Akoby volala, že ona chce zomrieť s ním. A tu Kristovo srdce sa zastaví, Ježiš umiera. Vietor zalomcuje Kalvárskou horou. Dokonané je. Ľudstvo je zmierené s Bohom. Kalvársky kríž je kľúčom do neba.

Končí sa dráma sveta, končí sa utrpenie. Prečo to všetko Kristus trpel? Pre teba, hriešniku. Či už teraz chápeš, aký veľký je hriech? On pribíja Krista na kríž.

Keď sa zatriasla a otvorila zem na Kalvárii pri Kristovej smrti, vtedy, ako píše mnohí svätí, otvorila sa práve medzi ľavým lotrom a Kristom, a to tak, že ľavý lotor zostal sám. Strašné oddelenie. Kresťane, to je predobraz budúceho súdu. Kristus zomrel na kríži ako Spasiteľ pre pravého lotra, ale ako sudca pre nekajúceho ľavého lotra. To je obraz zachránených a zatratených. Kam sa obrátíme a dostaneme my? Neodkladajme polepšenie života. Prosme Krista o pomoc. Poďme k jeho hrobu, kde odpočíva jeho telo.

Ježišu, tu kľáčime pred tebou, my hriešni, ale už kajúci. Zaslúžime si tresty za svoje viny. Ale, čo to. Ježiš nič nehovorí. Oči sú zavreté, ruky studené. Ale srdce, srdce je ešte teplé. Je teplé láskou. Láskou, ktorá odpúšťa. Prosíme ťa, Ježišu, odpusť nám. Aj my raz budeme uložení do hrobu. Telo zhnije v zemi. Dušu dávame tebe. Prijmi nás, Pane Ježišu, čistých bez hriechu.

**BIELA SOBOTA /Mk 16,1-8/
Dôkaz zmŕtvychvstania**

V hlbokom smútku sme včera odchádzali od Božieho hrobu. Cítili sme, že nechávame niekoho, koho máme radi. Pritom sme nezabudli ani na Matku Sedembolestnú. S akými pocitmi ona opúšťala Kristov hrob? Jej srdce bolo hlboko ranené, ale nebola beznádejná. Vedela, že hrob nebol a nemohol byť posledným vo veľkej tragédii na Kalvárii.

Áno, hrob je Božskému Spasiteľovi len prechodom k novému životu, životu slávy. Kristus na tretí deň vstáva z hrobu. Hrob je prázdny. Túto skutočnosť nie je možné obísť. Musíme sa zastaviť. Prečo je prázdny? Keď je to hrob, to znamená, že niekto v ňom leží alebo ležal. Tu bol niekto pochovaný. Ale tento hrob je prázdny. Čo sa stalo s telom?

Anjeli vravia, že ho tu niet, že vstal z mŕtvych. Či je to možné, aby mŕtve telo ožilo? Odkiaľ zobralo túto silu? On musel vstať, keď ho potom apoštolovia videli ešte štyridsať dní. Rozprávajú sa s ním,edia, dotýkajú sa ho.

Kristovo zmŕtvychvstanie je najväčším zázrakom kresťanstva. Vo Sv. písme sa spomína niekoľko prípadov, keď zbožní muži, Božou mocou, dokázali vzkriesiť, oživiť človeka. V Starom zákone Eliáš uzdravuje syna chudobnej vdovy. Podobne aj Elizeus. V Novom zákone sv. Peter vrátil život vdove Tabite, sv. Pavol v Troade mládenkovi. Lenže títo všetci nemajú priamu moc nad smrťou, ale musia prosiť o pomoc Boha. Robia to jeho mocou. Ježiš Kristus, ten rozkazuje smrti priamo: „Mládenec, hovorím ti, vstaň!“ A priateľovi Lazárovi: „Lazár, poď von!“

Pán Ježiš ide však ešte ďalej, robí ešte viac. Nielen rozkazuje smrti, keď ide o druhého človeka, ale rozkazuje smrti aj sám v sebe: vykoná najväčší zázrak, že vzkriesi seba samého. A tak jeho zmŕtvychvstanie je najpresvedčivejším dôkazom jeho Božstva. Bez zmŕtvychvstania by bol Kristus zostal síce v pamäti ľudstva, ale zaraďovali by sme ho len ako ostatných veľkých tohto sveta. Bez zmŕtvychvstania by chýbalo vyvrcholenie, chýbal by dobrý koniec. Kresťanstvo by bolo ako veľká budova bez strechy. Bez zmŕtvychvstania by bolo evanjelium len nejakou pohrebnou kázňou a nie radostným posolstvom spásy. A preto istý človek povedal: „Srdcom kresťanstva je Ježišovo zmŕtvychvstanie.“ A tak z tohto plynie pre náš život: odumierať hriechu a žiť nový život v Kristovi. Sv. Pavol nás na to jasne upozorňuje: „Keď sme zomreli s Kristom, veríme, že s Kristom budeme aj žiť. Vieme, že Kristus ako vstal z mŕtvych, viac už neumiera, smrť nad ním viac už nepanuje. Lebo zomrel raz a navždy hriechu. A žije, ale žije Bohu.“ Robme to aj my vo svojom živote.

Duch Kristov oživil jeho telo. Musí to byť naozaj mocný duch. A tento musí byť aj v nás, lebo len tak môžeme s ním prejsť do plnosti večného života.

**VEĽKONOČNÁ NEDEĽA / Jn 20,1-9/
Aleluja**

Slávim sviatok nebeského Víťaza. Vonku ešte je chlad prírody, ale v našich srdciach a v tom štvorakom Jeruzaleme, o ktorom budeme uvažovať, panuje radosť, nadšenie a spev. Kristus vstal z mŕtvych, aleluja!

Pohľadom na štvoraký Jeruzalem sa dnes povzbudíme k živej viere, nádeji a láske. Aspoň trochu zabudnime na biedy a starosti tohto života. Viac si chceme uvedomiť tie večné a nehynúce hodnoty, pre ktoré sme stvorení a ktoré nás čakajú po boji.

Pozrime si najprv pozemský Jeruzalem, ulice Jeruzalema. Čo to ony videli v posledných dňoch? Najskôr videli radostné zástupy, ktoré volali: „Hosana!“ Potom tu tiahli rozzúrené zástupy s krikom: „Ukrižuj ho! Jeho krv na nás a na naše dieťky!“ Akoby sa to ešte aj teraz odrážalo od múrov Jeruzalema. Všetko to bolo doprevádzané výkrikmi posmechu a opovrhovania. Na strane verných sa zasa ozýval plač a zármutok. Potom sa ľud rozišiel. Pod krížom nastalo ticho. Slnko zapadalo. Krista zložili z kríža a pochovali ho. Na Jeruzalem prišla noc. Avšak každý, čo sa rozpomätal na „tretí deň“, ktorý Kristus častejšie spomínal, čakal, čo to len bude. K radostnému aleluja je to však ešte dosť ďaleko.

A toto by mal byť koniec všetkému? Kristus narodený v Betleheme za spevu anjelov, ktorý každému pomáhal, rozdával dobrodenia, učil. Potom trpel, bol ukrižovaný, zomrel, pochovali ho.

Vojaci strážia hrob. Ťažký kameň tu leží. Naraz v brieždiacej sa noci zem sa zachveje. Ženy, ktoré prichádzajú k hrobu, počujú anjelov: „Niet ho tu. Vstal.“ Predstavme si tú radosť, to prekvapenie. Ženy to oznamujú apoštolom. Vojaci klamú. Apoštolovia utekajú k hrobu. Nespievajú hneď „aleluja“. Veď stratili nádej. Myslia si, že je všetkému koniec. Pomaly si však spomínajú. Zjavuje sa im. Vidia ho. Peter, Magdaléna, Emauzskí učeníci, všetci apoštolovia.

Odvalený kameň pri hrobe hovorí jasne. On žije. Teda vstal. Je pravda, čo predpovedal. Pravdivé je jeho slovo, pravdivé sú jeho zázraky, pravdivá je jeho osoba, pravdivé je jeho kráľovstvo, pravdivé sú naše nádeje.

Aleluja! Šíri sa radosť. Najprv tichučko. Potom s rastúcou mohutnosťou, ako víťazná pieseň, ktorá umlčí všetko klamstvo. Prečo? Lebo nijaká skutočnosť ľudských dejín nie je tak jasne dokázaná, ako Kristovo vzkriesenie. Dokazujú to svedkovia, dokazujú ho aj samotní nepriatelia Krista, synagóga a veľkňazi.

Aleluja! Spieva sa na uliciach Jeruzalema. Toto aleluja naplní synagógu strachom. Skleslých apoštolov posilní, postaví na nohy. Nesie sa radostné aleluja. Kristus vstal. Kristus žije. Po uliciach Jeruzalema sa šíri víťazné aleluja.

Pozrime sa na druhý Jeruzalem – na Cirkev. Náš obzor sa rozšíri. Kde sa ešte ozýva aleluja? Veľkonočný spev v Jeruzaleme zmohutnel a postupne vyrazil do celého sveta. Ako víťazná pieseň sa nesie celým svetom. Celý svet je Jeruzalemom – Cirkev je po celom svete.

Aleluja. On žije. Žije v Cirkvi. Žije v každom článku viery, v každom prikázaní, žije v každej sviatosti, v každej milosti, ktorú nám podáva jeho prebodnutá ruka. Aleluja – On žije.

Každý rok slávime Veľkú noc. Slávime vzkriesenie. Má to byť aj povznesenie viery v Cirkvi, vo svete. Život viery je životom Cirkvi. Víťazstvo viery je víťazstvom Cirkvi. Viera, ktorú

Cirkev stále hlása, na Veľkú noc ožije a zosilnie pri myšlienke na najmocnejší argument, o ktorý sa opiera – o zázrak vzkriesenia. Ako mocný hlahol zvonov nesie sa tu na zemi víťazné aleluja viery a mocne kričí do celého sveta: máme Spasiteľa a spasenie, máme Krista, ktorý vstal z mŕtvych. Máme večného Kráľa, ktorý nás predišiel do večnosti a ktorý raz splní všetky naše nádeje. Brány neba sú už otvorené.

Hrob je prázdny. Spasiteľ vstal. Teší sa Cirkev. Je tu nový život, ktorý ako druhá jar, jar vzkriesenia, vanie záhradou Cirkvi. Slávnostné aleluja je nielen výrazom radosti, ale je aj akýmsi budíčkom na hrobách tých mnohých spiacich, vlažných a ľahostajných kresťanov, ktorých má zobudiť, aby aj oni kráčali, obnovení na živote, v ústrety večnej radosti. Teda to platí pre všetkých nás. Len takýmto spôsobom bude to radostné aleluja krásne zaznievať vo svetovom Jeruzaleme - v Cirkvi.

Aký je to ďalší Jeruzalem, z ktorého sa má vznášať radostné aleluja? Je to Jeruzalem duší. Každá ľudská duša je takým posvätným Jeruzalemom. Posvätným a poznačeným krvou Kristovou.

Dnes sa ozýva spev spasených. Oni sa tešia z jeho víťazstva nad hriechom a smrťou. Oni ho milujú. Oni mu spievajú aleluja.

Pred očami mám zástupy hľadájúcich pravdu, pochybujúcich. Hľadajú pravdu všade, ale len v oslávenom Kristovi ju môžu nájsť.

Vidím pred sebou veľké množstvo trpiacich, ktorí idú za Spasiteľom a nesú svoj kríž. Život je veľkou a ťažkou križovou cestou. Križov je veľa. Dôverujme Spasiteľovi. On ide pred nami. Bez Veľkého piatku niet Veľkej noci. Boh je s tebou. Spasiteľ je pri tebe. Nasleduj svojho Spasiteľa. V tvojej duši po každom utrpení nech zaznieva radostné aleluja.

Je tu zástup tých, ktorí stále klesajú v boji s hriechom. Kto vám odvalí kameň povedomia viny? Tu je Veľká noc. Aj teba Spasiteľ spasil. Pod' k nemu, ako Magdaléna, s ľútostivým srdcom, s poníženosťou a láskou. Pod' k nemu ako kajúci lotor, aby aj ty si mohol počuť: „Ešte dnes budeš so mnou v raji.“ Počúvaj, ako ti hovorí do tvojej duše: „Pokoľ vám!“ On ti chce dať drahocenný dar – pokoj tvojej duše. On svojou krvou obmyl aj tvoju dušu. Nech v nej zneje radostné aleluja.

Nakoniec sa ešte pozrime na večný Jeruzalem. Celé ľudské pokolenie sa uberá tam, kde večne znie radostné aleluja – do večného Jeruzalema, ktorého brány nám Kristus otvoril dokorán.

On je našou nádejou. V ňom sú vyriešené všetky záhady života, všetky otázky času a večnosti. On nás vedie k víťazstvu, k večnému šťastiu, ku sláve, ktorá nebude mať konca.

Večné brány – brány večnej slávy sú nám otvorené. Kráľ slávy a jeho vykúpení nimi prejdú. Tam sa obracajú naše oči, tam sa ponáhľame aj my za svojím Spasiteľom. A nikdy nie je zem nebu tak blízko, ako dnes pri pohľade na prázdny hrob Víťaza nad smrťou. Duch Boží dnes otvára hroby. Dnes akoby splývalo radostné aleluja putujúcej cirkvi s radostným aleluja oslávenej cirkvi v nebi. Uprostred je oslávený Kristus. Keď my spievame radostné aleluja ešte dnes tu na zemi, nech nás naplní nádej, že vzkriesenému Kristovi ho budeme raz spievať vo večnosti.

**VEEKONOČNÝ PONDELOK /Mt 28,8-15/
Duchovne povstať**

Včerajší sviatok sv. cirkev venovala rozjímaniu o veľkom tajomstve, ktoré počas Veľkej noci slávime. Zmŕtvychvstalý Kristus – to je naša hlavná myšlienka. Dnes už On sám upokojuje: „Nebojte sa!“ Krista si všímajú aj jeho nepriatelia. K udalosti zmŕtvychvstania však obaja majú rozdielne stanoviská: jeho priatelia - uveria a svoje myšlienky obracajú k nemu, jeho nepriatelia - hľadajú rôzne výhovorky a v klamstvách sa len viac zamotávajú. Ani my nesmieme zostať stáť bokom. Musíme zaujať svoj postoj, vyjadriť sa. Nuž a najlepšie to bude tak, že upriamime svoj pohľad na Krista, že aj my duchovne povstaneme. Povstať máme s Kristom, aby sme s ním mohli žiť. Kristus zanechal hrob, aby sa doň už nikdy nevrátil. Toto vzkriesenie je viac, než bolo Lazárovo. Lazár totižto sa musel ešte raz vrátiť do hrobu. My povstaňme s Kristom. Vstaňme zo svojho života nedokonalosti. Ale nie iba telesne a srdce nám zostane naklonené k zlému. Musíme povstať celí, lebo ináč sa skôr či neskôr vrátíme k starému spôsobu života. Musíme povstať duchovne, úplne – nič nenechať v srdci také, čo by nás púťalo k zemi. Kristus nás oslobodil a my by sme chceli aj naďalej zostať v okovách zla? To by potom obrazne vyzeralo nasledujúco: Kristus otvára bránu väzenia, kde sme my. Ale my o to nedbáme. Síce mu ďakujeme, ale len z okien, kde sú mreže. Nechceme ísť von. Nahovárime si, že tu je nám dobre.

Kristus zvíťazil. Aj my musíme mať silu bojovať. Pozdvihnime svoje srdcia hore, ako nás vyzýva kňaz pri každej sv. omši. To patrí k duchovnému vzkrieseniu – naše myšlienky a túžby sa musia niesť k nebu.

Ako kvetinka zvädnutá od horúčavy sa skláňa k zemi, ale vlhou dažďa takmer vzkriesená zdvíha sa hore, k slnku, tak aj naša duša zničená hriechmi, teraz však obmytá a zvlažená krvou Kristovou, má sa dvíhať k nemu.

To dokáže človek, ktorý má jasný pohľad. Preto nepozerať na to, čo robia iní vo svete. Veď ty nežiješ pre tento svet. Nehľadať len to, čo je na zemi. Zásady Kristove a zásady sveta sú rozdielne. Svet učí sebecktu, lakomstvu, pýche, nenávisti. Kristove zásady sú vznešené čnosti dobra. Preto aj tvoje konanie nech je podľa Krista. Nevracaj sa k starému spôsobu života.

Sv. Ambróz spomína príbeh mladého človeka, ktorý sa dostal na zlé chodníky s určitou skupinkou. Chytili ho a odsúdili do väzenia. Keď vyšiel z väzenia, stretol svojich bývalých spoločníkov. Oni sa mu prihovorili: „Či nás už nepoznáš? My sme tí a tí.“ On im odpovedal: „Ale ja už nie som ten, čo som bol.“ To je skutočné zrieknutie sa zla, to je ozajstný pohľad hore, to je duchovné vzkriesenie.

Nuž začnime náš vzostup. Poďme za Kristom. Pripodobnime sa mu. Nestačí len chrániť sa zlého, ale je potrebné konať dobro.

Písal sa rok 1908. Ľudia sa chystali osláviť Veľkú noc. Tu prišiel smutný piatok, ktorý sa v dejinách prírodných nešťastí zapísal veľmi tragicky. V krátkom čase zemetrasenie zničilo celé mesto Messina. Zahynulo viac ako 60 000 ľudí. Celý svet zachvátila hrôza a strach. Tento hrozný smrteľný tanec začal ráno o šiestej hodine. Ľudia v meste spali. Nikto nevedel pochopiť, čo sa vlastne stalo. Vonku, na mori sa odohrávali strašné úkazy – veľké lode sa zmietali ako škrupinky. Mesto sa ponorilo do smútku a zúfalstva. Avšak najotrasnejšou vecou v tejto strašnej tragédii bola táto skutočnosť: V mestských protináboženských novinách deň predtým uverejnili článok, v ktorom urážali sviatok kresťanov – Veľkú noc. Vysmievali sa z viery v zmŕtvychvstalého Krista, vysmievali sa

všetkým, čo ešte v neho veria. Na konci článku bola veta: „ Pod', Kriste! Ukáž nám, či jestvuješ. Ak môžeš, zošli nám zemetrasenie.“ Toto bohorúhanie bolo vyvesené aj po uliciach.

Boh vždy hneď netrestá, ale beda, keď sa vyčerpá jeho zhovievavosť. Mate pravdu, že je to odstrašujúce. Preto my sa nikdy nebudeme rúhať Bohu. Budeme sa snažiť povstať zo zeme, duchovne vstať k novému životu.

DRUHÁ VEĽKONOČNÁ NEDEĽA /Jn 20,19-31/ Ak neuvidím, neuverím

Snáď ešte nikdy v dejinách ľudstva nebolo toľko pochybovania a neistoty ako dnes. Ľudia chcú mať na všetko dôkazy, o všetkom sa chcú sami presvedčiť, všetko chcú vidieť na vlastné oči. Myslia si, že sú tým moderní. No nie je to nič nového pod slnkom.

Pochyboval aj Tomáš. Ani on neuveril ostatným apoštolom, ktorí mu tvrdili, že sa im zjavil Kristus, že ho videli. On dokonca povie: „Ak len neuvidím, neuverím.“

A keď po ôsmych dňoch sú všetci spolu a je tam aj Tomáš, znova prichádza zmŕtvychvstalý Pán Ježiš, ukazuje Tomášovi ruky a bok a hovorí mu: „Tomáš, prístup bližšie. Vlož prst do mojich rán, vlož ruku do môjho boku a nebuď neveriacim, ale veriacim.“ Tu sa Tomáš hodí k nohám Spasiteľa a povie len krátko: „Pán môj a Boh môj!“ A Pán Ježiš mu skoro s výčitkou hovorí: „Tomáš, uveril si, lebo si ma videl. Ale blažení sú tí, čo nevideli a uverili.“

Aký to bol človek, ten Tomáš? Dalo by sa povedať, že taký, ako sú mnohí ľudia dnes. Vždy chcú presadzovať len to svoje. Druhým neveria. Aspoň sa tak navonok prejavujú. V skutočnosti uveria hocičo a hocikomu. Ani si to nemusia overovať. Veď je veľmi málo toho, čo človek môže sám skúsiť, ale je oveľa viac toho, čo prijíma ako svedectvo od druhých.

A tak je to aj s našou vierou. Veríme v Boha, hoci ho nikto z nás ľudí nevidel, len Ježiš Kristus nám ho zjavil. Áno, naša viera sa opiera o jeho svedectvo. On, Kristus, je tým svetlom, ktoré nám svieti do tmy nášho života. On nás tiež volá, ako volal Tomáša: „Pozrite na moje ruky, na môj bok a nebuďte vo svojej viere pochybujúci, neveriaci, ale vytrvalí vo viere.“

Pozrime sa teda s vierou na Krista. Pozrime na jeho ruky a počúvajme, čo nám povie. Všetko, celý svet je stvorený týmito rukami. V týchto rukách je uložený život a všetko požehnanie. Nebo a zem hlásajú starostlivú prácu mojich rúk. Slnko, mesiac, hviezdy, nespočítateľné množstvo tvorov na zemi, v mori a vo vzduchu, všetko je dielom mojich rúk. Tieto ruky zotierali slzy, dvíhali chromých a uzdravovali ich, kriesili mŕtvych. Takto konali moje ruky, kým ich nepribili na kríž. Ale ani vtedy neprestala ich činnosť. Rany na nich žiaria ako drahokamy. Tieto ruky neklesli nikdy a nikdy neprestali konať dobro. Keď objímali svoju dobrú matku, keď pracovali s Jozefom, keď požehnávali dietky – vždy hlásali Božiu vôľu. Pozrite teda na tieto moje ruky a nebuďte slabými. Tie ruky aj vám pomôžu, aby vaša viera bola pevná.

Pozrite na moje nohy. Sú to nohy starostlivého, dobrého pastiera, ktorý s veľkou trpezlivosťou vyhľadáva blúdiace ovečky. Poznáte drsné a trnité chodníky zeme, horúci piesok púšte. Po tomto chodili moje nohy a vyhľadávali stratené duše. Poznáte strašnú krížovú cestu. A dnes, pozrite sa smelo na oslávené rany mojich nôh. Oni sú dôkazom toho, že v ľudskom živote niet nič tak ťažké, aby sme museli pochybovať, ba zúfať, rúhať sa Bohu.

S Božou milosťou zvíťazíme. Pozrite na moje nohy a bojujte v živote. Ja vám zaistím víťazstvo, veď som váš Vykupiteľ. Pozrite na moje nohy a nebuďte neveriaci. Pozrite na moje srdce. Prebodli ho a ono prestalo žiť. A dnes? Smrť, kde je tvoje víťazstvo? Veď moje srdce žije. Vidíte, že láska je silnejšia ako smrť. Láska, ktorá vás učí viere. Nuž a nakoniec pozrite na moje rany. Každá z nich žiari ako najkrajšia perla. Tu, v ranách mojich rúk, nôh a srdca ste zapísaní. Na moje rany sa pozerá môj a váš nebeský Otec. Žehná vám. Myslí na vás a prijíma vás k sebe. Podťte teda ku mne všetci, ktorí trpíte, ktorí pochybujete. Pozrite sa na moje rany. Nebuďte už neveriaci, ale veriaci.

Tomáš nakoniec porozumel, čo mu Kristus povedal. Preto hovorí: „Pán môj a Boh môj!“ Bol to prejav už jeho silnej viery. Zvolajme aj my dnes tak isto – plný viery v Krista. Povedzme mu, že už chceme plniť len jeho vôľu. Vieme však, že to bude ťažké. Ale dôverujme nášmu Pánovi. On nás najlepšie pozná. Preto sa mu úprimne odovzdajme. Plní viery vykročíme do ďalšieho života.

TRETIA VEĽKONOČNÁ NEDEĽA / Lk 24,5-48/ Lámal a dával

„Povedz mi, s kým sa priateliš a ja ti poviem, aký si.“ Tak znie jedno príslovie. A je v tom skutočne veľa pravdy. Mať dobrého priateľa znamená veľmi veľa. Dobrí priatelia sa poznajú v každej situácii života – nikdy na seba nezabudnú. Majú medzi sebou aj určité pravidlá spôsobu jednania.

A tak aj Pán Ježiš ako najlepší priateľ každého človeka, ukázal ľuďom na Zelený štvrtok spôsob, pod ktorým ho ľudia vždy ľahko môžu spoznať, že je to On – pravý Boh. A týmto spôsobom, je spôsob chleba. On lámal chlieb a dával svojim učeníkom. Dával im chlieb pre dušu. Dával im seba samého.

A apoštolovia po zmŕtvychvstaní práve podľa toho poznajú Pána Ježiša, že lámal a dával im chlieb. Prečo Kristus zvolil práve túto podobu chleba pre svoje prebývanie na zemi? Prečo chce, aby ho ľudia stále spoznali pri lámaní chleba? Nuž preto, lebo Boh vo svojom nekonečne múdrom hospodárstve to zariadil tak, že všetky Božie stvorenia sa živia prijímaním vonkajších vecí, pokrmov - jedením. Tu platí, že kto chce žiť, musí aj prijímať pokrm, musí jesť. Kto odmietne pokrm, sám seba odsúdi na istú smrť – musí zomrieť. Lenže toto neplatí iba pre telo, pre prirodzený život. Platí to aj pre život nadprirodzený, platí to aj pre život duše. Aj duša, ak chce žiť, musí sa živiť primeraným spôsobom – jej vlastným, musí prijímať pokrm. A akýže je to pokrm? Je to na jednej strane Božie slovo. Kristus povedal: „Nielen z chleba žije človek, ale z každého slova, čo vychádza z Božích úst.“ No najhlavnejším a najvýživnejším pokrmom pre našu dušu je sv. prijímanie, Sviatosť Oltárna – sám Pán Ježiš. On to jasne povedal: „Moje telo je opravdivý pokrm a moja krv je opravdivý nápoj.“

Sv. cirkev nám prikazuje, aby kresťan katolík nasýtil svoju dušu týmto pokrmom aspoň raz v roku. Ak to robíme – splníme svoju povinnosť. Ale či voči Bohu máme robiť len to, čo sme povinní? Či nemáme robiť oveľa viac? A tak aj sv. prijímanie máme prijímať čo najčastejšie. Prečo? Čo nám to prináša? Aký máme úžitok pre našu dušu? Nuž prináša nám samého Boha. A čo môže byť vzácnejšie a dôležitejšie pre život? Áno, v tejto malej hostii je prítomný sám Pán Ježiš: celý, úplný, živý, skutočný, ako Boh a človek, vo svojom

oslávenom tele tak, ako je aj v nebi. On sám to povedal: „Toto je moje telo. Toto je moja krv.“ My to pevne veríme vo svojej viere. A tak po každom sv. prijímaní naša duša je v istom zmysle malým nebom, keďže Boh v nej prebýva. Nuž spájajme sa s naším Bohom. On povedal: „Kto je moje telo a pije moju krv - je vo mne a ja v ňom.“ Užšie spojenie nie je možné. A preto, keď sme takto spojení, máme sa premieňať v Krista. On je predsa dokonalejší ako my. A túto dokonalosť máme prijímať od neho. Preto, nie my premieňame jeho v seba, ale on premieňa nás. Pravdu má sv. Tomáš, keď hovorí, že človek prijímaním tejto sviatosti sa stáva božským. Je to úžasné, čo tu robí Boh pre nás. My máme možnosť využiť to pri každom sv. prijímaní.

Sme po veľkonočnej sv. spovedi. Sme po Veľkej noci. Čo nám to všetko prinieslo? Či aspoň nejakú zmenu v našom živote? Prijímam Krista vo sv. prijímaní do svojej duše s väčšou a pevnejšou vierou? Či sme si už nepovedali, že do Vianoc mám znova pokoj? Ale to by nebolo pre teba dobré, ale práve naopak – veľmi zlé. To by mohlo znamenať, že až dovtedy už nechceš dať svojej duši nijaký duchovný pokrm. Doba je to dosť dlhá. Ako len živorí tvoja duša. Skús si to porovnať: duši dávaš pokrm raz, dva razy za rok a telu aj niekoľkokrát za deň. Či je to spravodlivé? Pán Ježiš ti hovorí jasne: „Veru, hovorím vám, ak nebudete jesť telo Syna človeka a piť jeho krv, nebudete mať v sebe život.“ Sú to vážne slová. Ako odpovieš Pánu Ježišovi? Hovoríš, že aj napriek tomu, máš rád Krista. To môže byť pravda. Ale ako to, že ho nechceš spoznať pri lámaní chleba, pri sv. prijímaní, že sa s ním nechceš spojiť? Vyzerá to potom tak, ako v nasledujúcom príklade.

Predstavte si, že v jednej a tej istej dedine, býva otec a syn, hoci nie v jednom dome, nie pod jednou strechou. Otec, keďže úprimne miluje svojho syna, prosí ho, aby ho častejšie navštevoval a aby bol hosťom aj pri jeho stole. Avšak syn sa radšej venuje iným, žije si, podľa neho, svoj život. K otcovi prichádza sotva raz za rok. Nuž má ten syn skutočnú lásku voči svojmu otcovi? Môže byť ten otec spokojný so svojím synom? Isteže, nemôže. Nuž a Pán Ježiš prebýva tu medzi nami a chce, aby sme ho navštevovali. No nielen to, ale aby sme boli účastnými aj na jeho hostine.. Volá každého. Nie iba raz do roka. Porad' sa so svojím srdcom. Ono ti isto iste povie, že lásku je potrebné splácať láskou. Nuž rozhodni sa sám. Skús sa s ním stretávať častejšie. Neodmietni nijakú ponúkanú ti príležitosť. „Pane Ježišu. Ty si môj skutočný priateľ. Ty mi vždy pomáhaš. Prosím ťa, daj mi silu, aby som aj ja na teba nezabudol, aby som sa chcel s tebou stretnúť, teba často prijímať do svojej duše, do svojho srdca.“

ŠTVRTÁ VEĽKONOČNÁ NEDEĽA / Jn 10,11-18/ Dobrý pastier

Pri stretnutí s niekým sa predstavíme. Podáme si ruky. Povieme svoje meno. Aj niečo o sebe, kto vlastne sme.

S Pánom Ježišom sme sa už stretli. Počuli sme už o ňom. Musíme si však priznať, že ho ešte dostatočne nepoznáme. On o tom vie. Preto nám dnes znova podáva ruku a predstavuje sa nám: „Ja som dobrý Pastier.“

Podoba Krista - Vykupiteľa, ako dobrého pastiera, je oddávna veľmi milá. V tejto podobe ho videli už aj proroci. Sám Boh je pastierom vyvoleného ľudu.

Pastier je vždy dobrý, starostlivý, láskavý. Ale ovce, ktoré ho majú poslúchať, ho opustia, rozutekajú sa, opovrhujú ním. Hľadajú si pastiera podľa svojich predstáv. Dokonca chcú mať radšej cisára za pastiera, ako Krista. Kristus napriek tomu všetkému hovorí: „Ja som dobrý pastier.“ Hovorí, že je dobrý. A tým sa chce jasne odlišiť od všetkých nájomníkov, ktorí sa niekedy aj starajú o ľudí, ale len dovtedy, pokiaľ majú sami z toho zisk. Keď sa však objaví nebezpečenstvo, keď prídu vlci, títo nájomní pastieri utečú, nechajú stádo napospas šelmám. Len ten sa nebojí, kto skutočne miluje, a to je dobrý pastier – Kristus. On tak miluje ovce, že dá aj život za ne. Práve podľa obetavosti sa spozná dobrý pastier. A tiež podľa kríža, lebo brána Kristovho ovčince je poznačená krížom. Dobrý pastier pozná svoje ovečky a oni poznajú jeho. Poznajú ho podľa lásky, ktorou ich miluje. Poznajú ho, lebo je dobrý. Miluje každú ovečku. Aj tú, ktorá zablúdila. Záleží mu na nej. Najatému pastierovi však nezáleží na ničom. Stará sa len o seba.

Kristus je ten najlepší pastier. Je pastierom našich duší. My sme jeho nehodné ovečky. Nehodné, lebo často zabúdame na to, že patríme do Kristovho ovčince. Povieť, že je to nedobré prirovnanie: my a ovečky. Nehovorme tak, lebo vzťah medzi pastierom a ovcami sa nedá ničím iným nahradiť. A my predsa veríme v Krista, veríme, že on nás vedie, že patríme k nemu, chceme ísť za ním. Preto to nie je pre nás zahanbujúce, ale práve je to naše vyznamenanie, veď on sa nehanbí nazvať pastierom.

Kristus je neviditeľný pastier našich duší. On zveril starosť o svoje ovečky pastierom, ktorí mu pomáhajú udržať ich v ovčinci. To sú jeho kňazi.

Kňaz je pastierom duší. V meste, či na dedine sa stará o jemu zverené ovečky. Stará sa o ich duchovný pokrm. On ich vedie k najvyššiemu pastierovi – ku Kristovi. Stará sa, aby sa ani jedna nestratila, ale prišla do večného ovčince. Modlí sa za svoje ovečky. Obetuje sv. omše. Ponúka im bohaté pastviny Božieho slova.

Nielen Kristus, nielen kňaz, má byť pastierom, ale každý rodič, každý otec, matka pre svoje deti. Má právo vedieť rodič, kde je jeho dieťa? S kým sa stretáva, čo číta, čo pozerá? Samozrejme, ba je to povinnosť rodičov. Veď rodičia sú na prvom mieste, ktorí sa starajú o svoje deti. Až potom prichádza kňaz. Keď sa však rodičia nestarajú o svoje deti, stávajú sa len najatými pastiermi. A tak sú deti stratené pre rodičov, a teda aj pre Boha. Kiež to neplatí ani o jednom rodičovi. Rodičia, buďte dobrými pastiermi pre svoje deti.

Istý kňaz bol veľmi ustarostený o svoju farnosť. Už niekoľko rokov sa snažil, ale čím viac úsilia vynakladal, tým sa to viac zhoršovalo. Každý sa oddával svojim chůtkam, ale nikto nerobil podľa usmernenia kňaza. Preto sa rozhodol. V jednu nedeľu vyzval v kostole prítomných: „Ak ste sa už teda všetci pridali k satanovi, mali by ste sa k nemu aj modliť. Preto ho teraz takto proste – Satan, knieža pekelné, daj nám radosti, lebo my sme tvoji a nimi chceme aj naveky zostať. – A teraz všetci, čo sa cítia byť veriacimi satana nech mu odpovedia – Amen.“ V kostole však nastalo hlboké ticho. Preto kňaz pokračoval ďalej: „Keď sa nikto verejne nepridal k satanovi, tak sa všetci pridajte k Ježišovi, dobrému Pastierovi a modlite sa takto – Ježišu, Synu Boha živého, ktorý si za nás trpel a vstal z mŕtvych, vyznávame, že len ty si pastier našich duší. Sľubujeme, že budeme vždy teba nasledovať.“ Tu celý kostol mohutne odpovedal: „Amen.“ A odvtedy sa v tejto farnosti všetko zmenilo k dobrému.

A tak si aj my všetci dnes vyvoľme Ježiša za pastiera našich duší: „Pane Ježišu, ty sa nám dnes predstavuješ, ako dobrý pastier, prosíme ťa, pomôž nám, aby sme ťa takto poznali a išli za tvojím hlasom, aby sme vždy patrili do tvojho ovčince.“

**PIATA VEĽKONOČNÁ NEDEĽA / Jn 15,1-8/
Vinič - láska**

Na jar sadíme do zeme. Potom ošetrujeme rastlinky. Staráme sa, aby sme na tom svojom kúsku zeme dosiahli najlepšiu úrodu. Rastúce a rodiace plodiny sú našou chválou. Venujeme im svoj čas. S láskou ich pestujeme. Burinu a nepotrebné vykopeme a odhodíme.

Aj nebeského Otca nám prečítané sv. evanjelium predstavuje ako hospodára, ktorý zasadil do svojej vinice hroznový kmeň. Ten rástol, púšťal ratolesti, listy. Z Palestíny sa rozrástol do Grécka, do Ríma. Odtiaľ potom na Východ aj na Západ, na Sever aj na Juh. Dnes pozná ovocie tohto viniča, ktorým je Ježiš Kristus, celý svet.

Pán Ježiš toto podobenstvo o viniči vyberá z prírodného prostredia palestínskych vinohradníkov. Kráča s učeníkmi pomedzi vinohrady, na úpätí hory Sion práve vtedy, keď vinice už boli prestrihané a suché ratolesti ležali na zemi. Hospodár ich berie a hádza na oheň. A tu ukazuje Ježiš na zdravý, ostrihaný vinič a hovorí: „Ja som pravý vinič a môj Otec je vinohradník. Každú ratolesť na mne, ktorá neprináša ovocie odrezáva a každú, ktorá prináša ovocie, očistí, aby prinášala ešte viac ovocia.“ Tvrď je to hospodár: neplodnú bez milosti odreže. Plodnú ešte viac očistí.

Boh je teda hospodár. Celý svet je jeho jedná veľká vinica. Kristus je ten pravý, zdravý vinič – vinný kmeň. A my? My sme jeho ratolesti. A to už od krstu. To my aj vieme, veď o tom nás učí každý katechizmus. Ale kto z nás vie, akou je ratolesťou? Užitočnou aj s ovocím, alebo bez neho? Máme nádej, že to ovocie predsa len raz bude alebo sme už zúfalo suchí, zvädnutí, duchovne mŕtvi? Preto je potrebné poznať sa, akou som ratolesťou. Ide predsa o môj večný život. A nebeský Hospodár, povedalo nám to evanjelium, neplodnú vetvičku strihá a hádza na oheň.

A čo je v tomto prípade ovocím? Čo je znakom, že sme živé a plodné ratolesti Otcovho Syna? O tom nám hovoria slová: „Môj Otec je oslávený tým, keď prinášate ovocie a stanete sa naozaj mojimi učeníkmi.“ A kedy sme jeho opravdivými učeníkmi? Tu nám dáva odpoveď dnešné druhé čítanie: „A to je jeho prikázanie, aby sme verili v neho, v Ježiša Krista. A milovali sa navzájom, ako nám on prikázal.“ Čo je tým ovocím? Snáď láska? Áno, je to láska. Toto ovocie – lásku – chce na nás nájsť v každom čase Otec, Hospodár, Boh. Má to byť láska, akou nás on miluje.

Preto je teraz potrebné preskúmať seba samého, či mám takúto lásku. Tu totižto veľmi často podliehame omylu. Vyhlasujeme, že máme všetkých radi a pritom neznesieme ani vlastného brata, sestru, otca, matku, nevestu, dieťa. Milovať skutočne každého a za každých okolností, to dokáže len ten, kto lásku, túto silu dávať sa, prijíma skrze modlitbu a sviatosti z Ježiša Krista tak, ako prijíma ratolesť miazgu z viniča. Musí tu byť spojenie s Kristom. Nikto totižto nemôže dať, čo sám nemá. Teda aj lásku musíme prijať od Krista, ako viniča, aby sme ju mohli dávať ďalej, všetkým. Teda lásku prijmem, a tak ju dávam ďalej. Nemôžem si ju ponechať len pre seba. Niekedy sa môže stať, že bránime tejto láske, aby sa dostala k iným. Rodičia, či ste vždy odovzdávali Kristovu lásku svojim deťom? Či im dávate dobrú náboženskú výchovu? Či majú vo vás oporu v dnešnom svete vo vyznávaní svojej viery? Či vás vidia pristupovať k sviatostiam?

Spomeň si na Abrahámovu vyjednávanie o Sodomu. Abrahám chce zachrániť Sodomu. Preto, akoby vyčítal Bohu, či zahubí Sodomu, keď tam budú aj spravodliví. Začína od vyššieho čísla a končí pri počte desať. No nenašlo sa ich ani toľko. Sodoma bola zničená. Zachraňujme seba, ale aj iných. Robme lepšími seba, ale aj druhých.

Možno, že ti tvoje svedomie nič nevyčíta. Možno, že aj Otec nebeský je s tebou spokojný. Preto čakáš od neho požehnanie, pokoj. No nehnevaj sa, ale evanjelium hovorí niečo iné, že každú ratolesť, ktorá aj prináša ovocie, čistí, aby prinášala ešte viac ovocia. Boh – Hospodár, je náročný. Chce ťa vždy viac a viac zošľachtovať. A ono to aj bolí. On reže, ale len pre tvoje dobro. Preto neplač. Je to bolesť, aby si prinášal ešte viac a lepšie ovocie. Buď takouto ratolesťou, ktorá je vždy spojená s kmeňom, ktorým je sám Ježiš Kristus. Praje si to Hospodár – Boh.

**ŠIESTA VEĽKONOČNÁ NEDEĽA / Jn 15,9-17/
Láska – radosť z nej**

Keď má človek niekoho rád, hľadá spôsob, ako to dať tomu druhému najavo. Opatrne sa dozvedá, kedy bude mať nejaký sviatok, aby mu urobil radosť. Kúpi mu nejaký darček. Vyberie sa na návštevu. Dá mu zahrať pesničku na želanie. Snaží sa urobiť to, čo prinesie radosť.

Aj Pán Ježiš miloval svojho nebeského Otca - plnil jeho vôľu. Miluje aj všetkých ľudí. Hovorí: „Ako mňa miloval Otec, tak aj som miloval vás. Ak budete zachovávať moje prikázania, ostanete v mojej láske. Toto som vám povedal, aby moja radosť bola aj vašou radosťou. A vaša radosť, aby bola úplná.“ Čo to znamená? Čo z toho vyplýva? Jednoducho to, že zachovávanie Božích prikazov, čiže láska k nemu, nás naplňuje Božskou radosťou, a to radosťou úplnou.

Áno, lebo tá láska je z Boha, lebo tá láska je sám Boh. Preto tá láska a pravá radosť môže prísť len od Boha. Boh nám ju dáva. Lebo naša láska k nemu sa nezakladá na tom, že by sme my boli milovali Boha najprv, ale že on si nás zamiloval. On poslal a obetoval svojho Syna za naše hriechy. Teda my sme jeho dlžníkmi. Túto jeho lásku musíme opätovať, čiže aj my Boha milovať. A milujeme Ho práve vtedy, keď budeme zachovávať jeho prikázania. Tým mu preukazujeme najviac lásky, lebo splňame jeho želania – robíme a žijeme tak, ako to chce On, náš Boh.

My však často chceme uspokojiť svoje svedomie istým druhom nepravdej lásky. Hovoríme Bohu, a to najmä vtedy, keď niečo od neho potrebujeme: „Pane, milujem ťa z celého srdca.“ A opakujeme tieto slová až dovtedy, pokým sa nám nenatlačia do očí slzy. A keď ich už máme, povieme si: „O, ako mám rád Krista.“ Ba obzeráme sa okolo seba, akoby sme chceli vidieť na svojej hlave svätožiaru. No tie naše slová, tie slzy, aj celá naša láska, všetko je nepravdivé, všetko je falošné, ak naša vôľa nie je spojená s Božou vôľou – keď neposlúchame Boha vo svojom živote. Dietťa sa môže stokrát za deň hodiť otcovi okolo krku, môže mu stokrát povedať, že ho má rado – ale stokrát ho klame, ak ho neposlúcha. A prečo by Kristovi mali stačiť len slová? On chce skutky. Poslušnosť v láske voči nemu. To je tá skutočná radosť, radosť z lásky k nemu, z plnenia jeho prikazov.

Tu by si azda chcel s inými namietat' a hovoriť, že náboženstvo ubíja človeka, okráda ho o skutočnú radosť zo života. Že človek, ktorý sa stále obzerá, čo smie a čo nie, že takýto žije akoby zatvorený, že mu chýba voľnosť, sloboda. Hovoríš si, že aká by to bola mladosť, keby človek všetko neskúsil, že to predsa nie je hriech. Že človek nemôže vždy žiť podľa zákonov, že ich môže aj porušovať. Že ľutuješ tých, ktorí sa pevne pridržajú svojej viery.

Kde je teda pravda? Pozrime sa životu do očí. Nenávisť, závisť, hnevy, premárnené roky života, závislosť človeka. Či takýto človek má v sebe skutočnú radosť?

Preto je na tebe, aby si sa spamätal a hľadal pravé radosti života – tie, ktoré vyvierajú z lásky k Bohu. Lebo len tieto sú trvalé, len tieto majú svoju skutočnú hodnotu. Až príliš veľa odstrašujúcich príkladov nám ukazuje dnešná doba.

Nech sa teda mladý človek usiluje prežívať svoje roky tak, aby neupadol do telesného a duševného nešťastia. Viera, len viera, ti ukazuje, čo máš robiť. Prežívaj svoju mladosť v láske k Bohu a budeš sa tešiť zo života.

Nech manželia venujú všetok svoj čas svojej rodine. Nech je rodina ohniskom vzájomnej lásky vyvierajúcej z lásky k Bohu. Nech v rodine nikdy nechýba modlitba. Nech sa deti najlepšie cítia doma. Nech sa vždy šťastné vracajú domov.

Nech je staroba jedným krásnym, oslavným a radostným časom, ktorý celý venujú starí ľudia svojej duši a Bohu. Nech sú to dni vďačnosti Bohu za celý prežitý život. Nech je to v nádeji na večný život, radostné očakávanie stretnutia s Bohom vo večnosti.

Hľa, kto miluje Boha, kto zachováva jeho príkazy, ten nič nestráca zo skutočných a trvalých radostí života.

Preto vždy miluj Boha, prejavuj mu svoju lásku skutkami, tak nájdeš pravú radosť.

NANEBOVSTÚPENIE PÁNA / Mk 16,15-20/ Nebo

Májová príroda oplýva zeleňou a kvetmi. Nový život vypučal zo zeme. Vzduchom sa nesie spev vtákov. Do tohto vonkajšieho rámca prírody prichádza udalosť Nanebovstúpenia Pána. Azda by človek chcel aj povedať, že prečo práve teraz?

Ani apoštolom v prvom momente nebolo ľahko: pred ich očami sa Ježiš od nich vzdaluje. Odchádza k Otcovi.

Pán Ježiš však pripravoval svojich učeníkov na túto udalosť. Veľa im rozprával o svojom Otcovi. Povedal im, že im ide pripraviť aj miesto, že ich vezme k sebe. Tu na zemi už vyplnil všetko, čo mu zveril nebeský Otec. Sú smutní, že odchádza, ale radujú sa, že raz prídu k nemu. Tešia sa, že sa dostanú do neba.

Kristus sa viditeľne vzdaluje do neba. Kde je nebo? Čo je nebo? Naša myseľ sa dnes tiež obracia k nebu. Či nebo je len kdesi hore, ako to bežne myslíme a obyčajne si predstavujeme? Teda je to ten malý kus oblohy nad našimi hlavami, ktorý vidíme? To zaiste nie. Lebo nebo, ako nás to učí naša viera, je niečo iné.

Na otázku, čo je nebo v tomto zmysle, môžeme celkom stručne odpovedať, že nebo je život v Bohu. Pravda, táto odpoveď, hoci jednoduchá, nie je ľahko zrozumiteľná, pochopiteľná pre človeka. Preto musíme zvoliť prirovnania a podobenstvá na lepšie objasnenie tejto záležitosti. Veď to isté robil aj Pán Ježiš. Pre svoje podobenstvá, ktoré používa, si vyberá niektoré radostné udalosti každodenného života a tieto potom porovnáva s nebom – kráľovstvom nebeským.

Napríklad svadba. Každý človek ju považuje za jednu z najradostnejších udalostí života, keď sa všetci tešia okolo ženicha. Podobne bude aj v nebi, kde sa všetci budú tešiť okolo Ježiša. Potom je tu prirovnanie k perle, k pokladu - čiže niečo veľmi vzácne: také je aj nebo.

Snáď by niekto namietal, že tieto prirovnania sú hmotné, a teda môžu viesť k hmotnému chápaniu neba – nebo ako hmotná odmena. Nie je to tak. Lebo , keď my konáme dobré skutky, nekonáme ich preto, aby sme ich uložili ako peniaze do banky, ale ich konaním sa stávame lepšími, podobnejšími Bohu. Odmena za takýto náš život nie je potom nič iné, ako blažený život v nebi. Nebo je teda život v Bohu.

Nuž a kde je nebo? Na to sa dá znova odpovedať jednoducho, že nebo je tam, kde je Boh. A kde je Boh? To predsa vieme už z katechizmu, že Boh je všade: na nebi, na zemi a na každom mieste. Teda aj tam je Boh. Boh je všade. Preto nebo nie je nejaké pevné miesto. To len my ľudia máme takú predstavu, že tam kdesi hore je nebo. Nebo nie je miesto, ale je to viac stav, čiže spôsob prebývania. Je to síce ťažko pre náš obmedzený rozum pochopiť, ale je to tak. Teda aj naša duša po smrti nepôjde na jedno miesto, ale náš terajší život sa zmení na večnú radosť v nebi – v Bohu. Keby nebo bolo len na jednom mieste, presne hore, potom by aj Pán Boh bol iba tam a nebol by na zemi. My veríme, že všetko, čo je, je v Bohu, lebo Boh je všade. To je naše kresťanské chápanie neba.

Dnešný sviatok dvíha našu myseľ k nebu. My po ňom túžime a chceme sa tam po smrti aj dostať. Chceme prísť ku Kristovi, ktorý tiež vstúpil do neba. Pre nás sa však nebo má začínať už tu na zemi, lebo tu sa máme pripraviť na život v nebi. Lebo: aký život, taká smrť, aká smrť, taká večnosť. Usilujem sa prežívať tento život tak, aby sme boli hodní neba. Všetko je v našich rukách. Nikto iný nám nemôže zabezpečiť nebo, len my sami pre seba. Nikto nám ho tiež nemôže zobrať, iba my sami ho môžeme stratiť. Buďme preto opatrní. Často myslievajme na nebo.

Pane Ježišu, keď v tento krásny májový čas odchádzaš k svojmu Otcovi, akoby sme boli naplnení strachom, že tu zostávame sami. Čo urobíme bez teba? Lenže ty si odišiel, aby si nám pripravil v nebi miesto, aby si nám zoslal Ducha Svätého. A nakoniec ty si povedal: „Ja som s vami po všetky dni, až do skončenia sveta.“ Preto ťa prosíme, buď vždy s nami, aby sme aj my mohli prísť k tebe do neba.

SIEDMA VEEKONOČNÁ NEDEĽA /Jn 17,11-19/ Jednota v Bohu

Keď otec rodiny leží na smrteľnej posteli, dáva posledné rady a napomenutia svojej rodine. On odchádza, ale tých čo tu ešte ostávajú prosí, aby na neho nezabudli. Prosí ich, aby držali spolu, aby boli jednotní v rodine, aby si navzájom pomáhali.

Aj Pán Ježiš pred svojim odchodom z tohto sveta odporúča svojich učeníkov do Božej ochrany a prosí Otca, aby ich zachoval v jednote, aby ich ochránil pred svetom. Posiela ich do tohto sveta, ktorý je zlý. Oni majú uskutočňovať to, čo ich naučil – nemajú podľahnúť tomuto svetu, jeho zlobe.

Na čo tu naráža Pán Ježiš? Čo myslí pod slovom svet? Čo tak veľmi môže uškodiť jednote Kristových učeníkov?

Svet sa často berie, ako bydlisko všetkých ľudí: „Chodte do celého sveta.“ Lenže Písmo sväté pod slovom svet najčastejšie rozumie skazenú ľudskú spoločnosť, ľudí odvrátených od Boha a zamorených hriechom, ktorí sú v otroctve kniežat'a tmy – satana. Túto ríšu hmoty a zloby ovláda rôzna žiadostivosť. Je to žiadostivosť tela, žiadostivosť očí, pýcha života.

O tom hovorí svätý Ján: „Nemilujte svet, ani čo je vo svete. Ak niekto miluje svet, nemá lásky k Otcovi. A svet pominie, aj jeho žiadostivosť. Ten však, kto koná vôľu Božiu, ostáva naveky.“ Hľa, takýto svet je v protiklade s Bohom, a teda aj láska k tomuto svetu sa protíví láske k Bohu. Narúša sa jednota Kristových učeníkov, na ktorej mu tak veľmi záleží a modlí sa za ňu.

Z evanjelií vieme, že takýto svet nenávidí Ježišových učeníkov – kresťanov, pretože nie sú jeho. Ak svet nenávidí kresťanov preto, čo spomína dnešné evanjelium, potom sa môžeme len radovať, lebo dobre plníme svoje poslanie vo svete. Ak však svet nenávidí pohoršenia kresťanov, to už je nie dobré. Najlepšie si to ukážeme na príkladoch.

Ako veľmi nenávidel staroveký rímsky svet kresťanov. Nenávidel ich, lebo síce žili v ňom, ale neboli otrokmi sveta. Nenávidel ich, lebo žili medzi ľuďmi, ale nežili ako pohanovia, ale ako kresťania: žili pre Boha a v spojení s Bohom. Kiež by aj nás len pre toto nenávidel svet. Pripomeňme si aj druhú nenávisť, o ktorej hovorí Indický mysliteľ Gandhi, ale aj iní, ktorí poznali Kristovo učenie. Títo hovoria, že kresťanské učenie je dobré. Neprijímali však život kresťanov. Kresťania totižto nežili podľa svojej viery, ale skôr v protiklade s ňou. Kiež by to nikdy neplatilo o nás. Nech sme vždy zjednotení s Kristom. Nech nepatríme svetu. Vytvárajme jednotu Božích dietok.

Akú jednotu s Kristom vytváraš ty? Ako si s ním zjednotený? Ako napĺňaš Kristov odkaz, jeho posledné slová, ktoré povedal pred svojim odchodom? Aký je tvoj vzťah ku svetu?

Zaiste zisťuješ v sebe slabosť tvojej vôle, ale silu vášne. Cítiš rozpor medzi rozumom a vôľou. Svätý Pavol to krásne vystihol: „Nerobím to dobro, čo chcem, ale robím to zlo, čo nechcem.“ Tvoja vôľa je slabá. A tak v rodine, ktorá má prežívať jednotu a lásku, niet ani chvíľu pokoja. A možno práve ty si príčinou toho, že je v dome plno zlých slov, nevďaku, nelásky. Aká je to potom jednota, ku ktorej nás dnes vyzýva Kristus? Niet lásky, niet jednoty a chýba aj dôvera. Neúprimnosť, pretváрка, falošnosť, škodoradosť, zlomyseľnosť, a ďalšie iné neresti – to všetko narúša jednotu.

Starší hovoria: „Kam sme to až došli? Za našich čias to tak nebolo. Vtedy bol svet iný. Keď sme my vyrastali...“ A mladí? Tí zasa snívajú: „Keď my dorastieme, to musí byť inak. My budeme lepší...“ Poznáme to. Poznáme takéto reči. Neklamme sa. Keď hovoríme o krásnej minulosti alebo snívame o lepšej budúcnosti, to všetko je len únik, útek z nepeknej prítomnosti. To, čo spomíname, je svet. A svet vždy takýto bol a žiaľ aj bude, so všetkými svojimi nerestami. My sa však nepripodobňujeme tomuto svetu, ale žijeme v jednote medzi sebou a v jednote s Kristom. On si to želá, on to od nás očakáva, ba nám to aj prikazuje. Je to jeho posledná vôľa.

Svätopluk bol knieža Veľkej Moravy. Mal troch synov. Keď sa jeho život schyľoval ku koncu, dal si ich zavolať k sebe. Dal doniesť aj tri prúty. Spojil ich. Tak ich podával každému synovi, aby ich rozlomil. Nedokázal to ani jeden. Potom prúty oddelil a dal každému jeden. Jeden prút každý z nich ľahko rozlomil. A vtedy im povedal: „Keď budete držať spolu, nikto vás nepremôže. Keď sa rozdelíte, každý vás premôže.“ A tak sa aj stalo po jeho smrti. Rozdelili sa...

Hľa, aký príklad pre nás.

Keď nás teda dnes Kristus vyzýva k jednote, keď nám dáva posledné rady, napomenutia pred svojím odchodom, uvedomme si, že máme byť jednotní, lebo len tak sa zachráňme

pred svetom, pred zlom. Ak nebudeme jednotní s Kristom, skončíme ako synovia Svätého. A toto zaiste nechceme. Nuž budíme vždy zjednotení s Kristom.

**ZOSLANIE DUCHA SVÄTÉHO /Jn 20,19-23/
Sila Ducha Svätého**

Ostali sirotami – ponechaní sami na seba. Spomínajú na slová pri rozlúčke: „Dostanete silu Ducha Svätého, ktorý na vás zostúpi.“ Budúcnosť je neistá. Minulosť bola pekná. Boli s Ježišom tri roky. Ukázal sa im aj ako vzkriesený. Ostali len spomienky. Čo bude ďalej? Nutne potrebujú pomoc. Sú bezradní. Je už päťdesiaty deň po vzkriesení. Čo budú robiť? Do týchto myšlienok apoštolov zrazu zaznie hukot z neba. Nad každým z nich sa zjavujú ohnivé jazyky. Všetci sú naplnení Duchom Svätým. Zrazu naberajú smelosť, odvahu. Už sa necítia slabými, sirotami. Už sa nebojí Peter slúžky – všetci sú odhodlaní aj svoj život obetovať za Krista.

Odkiaľ naberajú takú silu? Kde nastala taká náhla zmena? Čo sa to s nimi deje? Nuž toto všetko spôsobuje tretia Božská osoba – Duch Svätý, ktorého príchod na túto Zem práve dnes oslavujeme. O Duchu Svätom sa v živote dosť málo hovorí. Nevieme veľa o ňom. Prečo asi? Nuž, prvú Božskú osobu – Otca – spomíname v súvislosti so stvorením sveta. Po tejto Božskej činnosti zostali viditeľné stopy: celý stvorený svet.

Druhá Božská osoba – Ježiš Kristus, Syn Boží – sám sa stal viditeľným, keď vzal na seba ľudské telo a žil medzi ľuďmi, vyučoval ich, trpel a umrel za nich.

Tretej Božskej osobe – Duchu Svätému – privlastňujeme posvätenie ľudských duší. Duše sú však neviditeľné, a tak aj činnosť Ducha Svätého v dušiach ostáva neviditeľná. A nakoniec aj v našom prirodzenom živote sú záležitosti, ktoré sú pre život veľmi dôležité, a predsa na ne vždy nemyslíme, pretože sú neviditeľné. Vzduch nás ustavične obklopuje, neprestajne ho vdychujeme, ním žijeme a vôbec naň nemyslíme. Mysleli by sme na neho snáď vtedy, keby sme ho nemohli dýchať. Nemyslíme naň, lebo ho nevidíme. A tak je to aj s Duchom Svätým. Niet sa čo diviť, že sme vzduchu a Duchu Svätému dali také podobné, ba príbuzné mená. Duch Svätý je podmienkou nášho nadprirodzeného života tak, ako vzduch je podmienkou nášho prirodzeného života.

Keď ho teda nevidíme, či azda nezasahoval a nezasahuje Duch Svätý do ľudských dejín? Božie zjavenie však jasne hovorí, že ani veľké dielo stvorenia, ani zázračné dielo vykúpenia sa neudialo bez Ducha Svätého. Tri Božské osoby konajú spolu. Už prvé vety Písma svätého spomínajú Božieho Ducha: „Na počiatku stvoril Boh nebo a zem. Zem však bola prázdna. Tma bola nad priepasťou. Duch Boží vznášal sa nad vodami.“ Potom, keď ľudstvo zhrešilo, je to Duch Svätý, ktorý zatienuje Máriu. Ona počala z Ducha Svätého. Aj na Kristovi v rieke Jordán spočinul Duch Pánov. A ten Duch spolu s Otcom vzkriesi aj Krista. A keď Kristus posiela svojho Ducha apoštolom, vieme aké veľké divy v nich spôsobuje. Tento Duch však účinkuje aj ďalej. Prvé storočia Cirkvi – tie milióny mučeníkov, jasne svedčia o tom, že odvahu obetovať svoj život pre Kristovo učenie im dodáva práve Duch Svätý. Tento Duch ich posilňuje, aby nezradili Krista. Tento Duch Svätý riadi a spravuje celú Cirkev. Keby ju viedli len ľudia svojím rozumom, ktovie, kde by ju boli priviedli. Ale Duch Svätý to všetko spravuje svojou neviditeľnou mocou.

Lenže Duch Svätý nezostúpil iba na apoštolov, na cirkev, ale zostupuje na každého z nás. Keď si sa narodil, bola tvoja duša mŕtva pre nebo. Potreboval si životodarného Ducha Svätého, aby ona žila. Kristus ti poslal tohto Ducha Svätého, ktorý na teba zostúpil vo svätom krste. Tu ťa pretvoril v nové stvorenie, tak krásne a milé, akoby si bol len sám na svete. Krstom si sa stal dieťaťom Božím a ako hovorí sv. Pavol: „Chrámom Ducha Svätého.“ Či sa môže povedať o človeku ešte niečo viac? Túto svoju prítomnosť v tebe Duch Svätý ešte viac zdokonalil pri sviatosti birmovania, keď si sa stal priam vojakom Kristovým pod vedením Ducha Svätého. Teda už si sa stretol s Duchom Svätým. On však chce, aby bol stále s tebou. Chce byť hosťom tvojej duše, pomocným lekárom, priateľom, obrancom. Je pri tebe a v tebe. Vnuká ti dobré myšlienky. Stále klope na dvere tvojej duše. Žiaľ, často mu nechceš rozumieť, jeho blízkosti.

Raz úplne zatváraš pred ním svoju dušu a nechceš ho vpustiť. Inokedy síce otvoriš, ale aj tak ho nevpustiš, dávajúc mu jasne najavo, že máš inú návštevu, ktorá ti je milšia. Niekedy sa aj ozveš na jeho klopanie, ale hneď voláš, aby počkal, lebo si myslíš, že iné veci sú dôležitejšie. Niekedy sa dokonca tváriš, akoby si nič nepočul.

A predsa máš žiť a konať v Duchu Svätom, čiže podľa jeho vnuknutí, s jeho podporou a s jeho láskou. Bez Ducha Svätého si mŕtvy. Čo je telo bez duše, to je duša bez Ducha Svätého. Dobré si to uvedom a urob opatrenia: maj úprimnejší vzťah k Duchu Svätému, daj sa mu viac viesť.

„Duchu Svätý, ty tešiteľ ľudských srdc, prosím ťa dnes, keď slávime pamiatku tvojho príchodu na túto Zem, posilňuj nás, ako si kedysi posilnil apoštolov. Potom sa nebudeme báť budúcnosti. Prosíme ťa, posilňuj našu vieru, lebo len s tvojou pomocou môžeme ostať verní Bohu.“

NAJSVÄTEJŠIA TROJICA /Mt 28,16-20/ Tajomstvo

Tu na svete je veľa vecí, ktoré človek spozná svojím rozumom. Ale je oveľa viac tých vecí, ktoré nepozná, ktoré zahaľuje nejaké tajomstvo. Tajomstvá sú vo vesmíre, vo vode, na zemi. Tajomstvá sú aj v človeku. Rozum človeka nestačí na to, aby ich všetky poznal, aby poznal ich podstatu, ich zmysel.

A jedným z týchto tajomstiev, pravda nekonečne dôležitejším, je aj tajomstvo Najsvätejšej Trojice.

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého – v týchto krátkych slovách je obsah katolíckej viery, základ náboženstva, najväčšie a najvznešenejšie tajomstvo, pred ktorým cherubíni a Serafíni stoja so strachom a spievajú: „Svätý, svätý, Pán Boh zástupov.“ Sviatok tohto vznešeného tajomstva slávi dnes cirkev a my ho chceme dnes tiež spoločne osláviť.

Zo stvorených vecí svojím rozumom pridáme na to, že musí byť jedna, nestvorená, nekonečná, dokonalá bytosť, čiže Boh a že tento Boh je len jeden. Ale aby v tomto jednom Bohu mohli byť tri rozdielne Božské osoby a že v Bohu skutočne sú, na to ľudský rozum bez zjavenia Božieho nikdy nebol prišiel. Zjavil nám to Ježiš Kristus a cirkev to prijala. Preto nás naša viera od počiatku učí, že si ctíme jedného Boha v trojici a Trojicu v jednom Bohu. Je teda jeden Boh a v ňom sú tri Božské osoby: Otec, Syn, Duch Svätý. Iná je osoba

Otca, iná je osoba Syna, iná je osoba Ducha Svätého, ale všetky tri majú spoločné Božstvo, slávu, velebnosť. Otec je pravý Boh, Syn je pravý Boh, Duch Svätý je pravý Boh, no predsa nie sú traja bohovia, ale Boh je len jeden. Rozdiel troch Božských osôb záleží v ich pomere jednej ku druhej, čiže v spôsobe, ako majú jedno a to isté Božstvo. O Otcovi hovoríme, že je sám od večnosti. O Synovi hovoríme, že je od večnosti splodený od Otca. O Duchu Svätom hovoríme, že vychádza od Otca a Syna od večnosti. Týmto vyjadrujeme len rozdielnosť osôb podľa ich pôvodu, ale netvrdíme, že by Otec bol dávnejšie ako Syn a Duch Svätý. Toto učenie sa neprotiví rozumu, lebo nehovoríme, že tri božstvá sú jedno božstvo, ale že v jednom božstve sú tri osoby. Ani nehovoríme, že sú traja bohovia, lebo najdokonalejšia bytosť môže byť len jedna.

Hľa, takéto sú náboženské vysvetlenia, nakoľko to náš rozum môže pochopiť. Najsvätejšia Trojica zostáva aj naďalej tajomstvom. Pred týmto tajomstvom sa musíme skloniť, tak ako to nakoniec urobil aj svätý Augustín. Tento veľký cirkevný učiteľ chcel napísať knihu o Najsvätejšej Trojici. Už dlhší čas premýšľal o tom, ako by sa toto tajomstvo dalo pochopiť. Najradšej rozmýšľal na morskom brehu. Už si myslel, že všetko mu je jasné, keď raz takto zamyslený išiel po brehu mora. Tu vidí pred sebou, ako chlapec malou škruhinou prelieva vodu z mora do malej jamky. Augustín sa ho spýtal: „Čo to robíš?“ Chlapec odpovedá: „Chcem celé toto more prečerpať do tejto jamky.“ Augustín mu s úsmevom povie: „To nie je možné.“ Chlapec sa však nedá a hovorí: „Skôr ja prelejem do tejto jamky toto veľké more, ako ty svojím ľudským rozumom pochopíš tajomstvo Najsvätejšej Trojice.“ Vtedy chlapec zmizol. Augustín pochopil, že to mu Pán Boh poslal anjela v podobe chlapca, aby ho upozornil, že Najsvätejšia Trojica je tajomstvo, ktoré ľudský rozum nemôže pochopiť. Preto keby človek ako premýšľal, nemôže pochopiť toto tajomstvo. Je tu potrebné veriť, čo nám naša viera predkladá. Pomôžu nám tu prirovnania.

Prirovnanie vzťahov v Najsvätejšej Trojici k vode. Máme vodu. Keď ju dáme na oheň – voda sa vyparuje. Pary – to je vyparená voda. V zime voda zamrzne – je z nej ľad. Ľad – zamrznutá voda. Teda sú tri skupenstvá vody: voda, vyparená voda, zamrznutá voda. Vždy je to iba voda, hoci v iných spôsoboch, formách. A tak aj v Najsvätejšej Trojici sú tri osoby: Otec, Syn, Duch Svätý, ale vždy je to len jeden Boh. Je to len prirovnanie, ale pomáha nám trochu pochopiť život v Najsvätejšej Trojici – život Boží. V tomto Božom živote je jednota medzi tromi osobami. Je tu vzájomná láska. Každá osoba robí všetko, ale navonok im pripisujeme jednotlivé úkony.

Preto, keď sa tak pozeráme do tohto života v Bohu, môže sa nám zdať, že nám to nemá čo povedať, že je to tajomstvo. Platí pravý opak. Aj ty sa máš snažiť tým Božím životom už tu na zemi: žiť v jednote a láske. Žiť nie pre seba, ale pre iných. Žiť spolu v jednote s Najsvätejšou Trojicou. Žiť s Otcom, ktorý ťa chce mať za syna. Žiť so Synom, ktorý ťa chce mať za svojho brata. Žiť s Duchom Svätým, ktorý teba a tvoj život chce neustále posväcovať, aby si tak, ako si svoj život začínal v mene Najsvätejšej Trojice, keď si bol pokrstený, aj pri odchode z tohto sveta odišiel so slovami na perách: „Verím v Boha Otca, Syna i Ducha Svätého.“

**NAJSVÄTEJŠIEHO TELA A KRVÍ PÁNA JEŽIŠA /Mk 14,12-26/
Sviatosť Oltárna**

Každý veriaci vie, že Ježiš Kristus, náš dobrý Pán a milujúci Spasiteľ, spolu s Otcom a Duchom Svätým, je všade prítomný: na nebi, na zemi. Avšak svoju nekonečnú lásku k ľuďom, za ktorých zomrel na kríži, Pán Ježiš zvláštnou osobnou prítomnosťou prejavuje na našich oltároch a v našich Bohostánkoch. To sú tie, našim telesným očiam neviditeľnou žiarou presvetlené a na zemi najsvätejšie miesta, na ktorých sa dennodenne uskutočňuje vnútorné spájanie čistých ľudských duší so svojim nebeským ženichom - Kristom. Tu sa upierajú aj oči veriacich v dnešný sviatok Najsvätejšieho Tela a Krvi Pána Ježiša.

Oltár je miesto v kostole, na ktorom sa neustále nekrvavým spôsobom obnovuje obeta Božieho Syna za našu spásu. Bohostánok je miesto, na ktorom je medzi nami na tomto svete stále prítomný náš Pán ako večný hosť, ako naša sila, naša útecha, ako puto lásky, ktoré ustavične spája nebo so zemou. Je to puto, ktoré navzájom spája Boží ľud so samým Bohom a zároveň všetkých katolíkov do jedného spoločenstva viery, nádeje a lásky. Všetci sme si rovní a všetci máme miesto pred Božím oltárom.

Prví kresťania sa schádzali okolo oltárov spolu so svojimi apoštolmi, biskupmi, kňazmi, aby vo svätej omši, v ktorej sa podľa príkazu Pána Ježiša chlieb mení na telo a víno sa mení na krv Ježiša Krista, vzdávali Bohu česť a poklonu a zároveň, aby sa živili pokrmom a nápojom pre svoje duše, ako sa to koná aj dnes po celom svete.

Oltár a Bohostánok sú miesta, kde je Pán Ježiš prítomný pod spôsobom chleba vo svätej Hostii. Tu Ho môžeme navštíviť, tu Ho môžeme prijímať do svojich duší.

Pán Ježiš chce byť stále s nami, ako to ukazuje aj príklad z Fatimy. Prv, než sa tam fatimským deťom Lucii, Hyacinte a Františkovi zjavila Panna Mária, zažili deti mimoriadnu udalosť. Bolo to koncom jari 1916. Deti pásli ovce. Jedného dňa začalo pršať. Deti sa ukryli v malej jaskyni, skrytej medzi stromami. Keď sa najedli a pomodlili ruženec, pokračovali v hre. Zrazu sa zdvihol prudký vietor. Tu zbadali blížitiť sa niečo biele. Vyzeralo to ako postava alebo socha zo snehu. Keď sa zjavenie priblížilo, mohli deti rozoznať črty tváre. Bola to tvár 14-16 ročného mladíka nevidanej krásy. Zjavenie ich upokojilo: "Nemajte strach! Ja som anjel pokoja. Modlite sa so mnou." Kľakol si, sklonil hlavu k zemi a trikrát povedal: "Môj Bože, verím v teba, klaniam sa ti, dúfam v teba a milujem ťa. Prosím ťa o odpustenie za tých, ktorí neveria, ktorí sa ti nekľanajú, nedúfajú v teba ani ťa nemilujú." Deti, hnané nadzemskou silou, napodobňovali pohyby mladíka a opakovali s ním povedané slová. Potom v lete, keď sa hrali pri studni v záhrade Luciiných rodičov, sa zrazu pred nimi objavil ten istý mladík - anjel - a pýtal sa ich: "Čo robíte? Modlite sa? Modlite sa veľa! Ja som anjel, strážca Portugalska." Tieto slová sa deťom hlboko vryli do pamäti. Uplynuli zasa nejaké mesiace. Deti pásli svoje ovce. Utiahli sa do jaskyne. Tu sa modlili svätý ruženec, keď zrazu boli opäť obklopené oslnujúcim svetlom. Zdvihli sa, videli anjela, ktorý v jednej ruke držal kalich. Nad kalichom sa vznášala hostia vo vzduchu. Anjel kľakol k deťom. Požiadal ich, aby tri razy opakovali: "Najsvätejšia Trojica, Otec, Syn a Duch Svätý, klaniam sa ti z hĺbky svojho srdca. Obetujem ti najsvätejšie telo a krv, dušu a Božstvo Ježiša Krista, prítomného vo všetkých bohostánkoch sveta, ako zadosťučinenie za potupy, svätokrádeže a ľahostajnosť, ktorými ťa ľudia urážajú. Pre nekonečné zásluhy Tvojho najsvätejšieho srdca a nepoškvrneného srdca Panny Márie, prosím ťa za obrátenie hriešnikov." Potom vstal, vzal hostiu a podal

ju Lucii. Obsah kalicha rozdelil medzi Hyacintu a Františka, pričom hovoril: "Vezmite telo a Krv Ježiša Krista, ktorý je od nevďačných ľudí tak veľmi urážaný." Nadprirodzená sila ich natoľko premohla, že ich zmysly boli akoby ochromené. Bol to pocit pokoja duše ponorenej v Bohu. Toto dáva Ježiš duši, ktorá ho prijíma, ktorá sa účastní na jeho hostine, konanej na oltári.

"Pane Ježišu Kriste, ty host' mojej duše. Milujem ťa. Chcem ťa vždy prijímať s najväčšou úctou a láskou. Nechcem žiť bez teba. Daj mi tej milosti, aby som ťa mohol prijať, keď sa budem lúčiť s týmto svetom."

DVANÁSTA NEDEĽA CEZ ROK /Mk 4,35-40/ Strach - pomoc Krista

Niet snáď človeka, ktorý by vo svojom živote nebol pocítil, čo je strach. A to najmä vtedy, keď je vystavený nejakému nebezpečenstvu. Po chrbte prechádzajú zimomriavky. Ale aký šťastný sa človek cíti po tom všetkom, keď mu niekto príde na pomoc, podá mu pomocnú ruku. Niečo podobné prežívajú aj apoštolovia v búrke na mori. Po vyučovaní zástupu pri Genezaretskom jazere, apoštolovia s Ježišom opúšťajú ľudí, nastupujú na loďku a plavia sa na druhú stranu. Unavený Ježiš sa v zadnej časti lode uložil na podušku, aby si aspoň trochu odpočinul. Po chvíli zaspáva. Učeníci vedú loďku a vzdiaľujú sa od brehu. No doteraz pokojné more sa začína vzdúvať. Vlny sa penia, prichádza búrka. Voda sa dostáva až do lodičky. Učeníci sú znepokojení. Breh je ďaleko. Vlny sú stále väčšie a silnejšie. Odčerpávajú vodu, ale tá je znova v lodičke. Čo tu robiť? Učeníci, skúsení rybári, už na mori zažili všeličo. No, čo sa odohráva teraz, je pre nich to, čo vyvoláva u nich strach. Búrka neprestáva. Nevedia si pomôcť. Vtedy si spomenú, že ich Majster - Kristus, pokojne spí. Rýchlo ho budia so slovami: "Učiteľ, či nedbáš o to, že hynieme?" A Kristus pokojne rozkáže vetru i moru. Hneď všetko stíchne. Strach, ten nás sprevádza celým životom, hoci by sme boli ako smelými. Veď už veľký Grécky filozof Aristoteles hovorí: "Strach je chvenie mysle pred prítomným alebo budúcim nebezpečenstvom." Mnoho je búrok v živote. Raz zaplavia našu dušu dorážajúce vlny výčitiek svedomia. To je búrka, ktorú si zapríčiňujeme sami. Inokedy zasa z nerozvážnosti, z ľahkomyselnosti citu, ľudia, ktorí by si mali byť blízki srdcom, dovoľia, aby sa na oblohe ich života nazhromaždili oblaky hnevu. Preskočí len iskra nejakého zlého slova, pohľadu a namiesto lásky je tu samé hrmenie, plno bleskov, slz, plaču. Namiesto pokoja je tu zrazu hnev a nenávisť, ako je to vidieť často v rodinách. A aké víchrice sa strhávajú často na pracoviskách medzi ľuďmi, ktorí sa celé roky poznajú. Poruší sa priateľstvo, láska, dobrota. Následky sú veľké. To sú búrky na mori ľudského života. Búrky privolané hriechom. Tie nemusia byť. Je možné sa im vyhnúť poctivým, ľudským, kresťanským životom. Takýchto búrok sa musíme báť, musíme mať strach pred nimi, preto ich nikdy neprivolávajme. Apoštoli na lodke, na ktorej je aj Pán Ježiš, si náhlu búrku neprivolali, ani ju nezapríčinili. A tak aj ty sa v živote môžeš dostať do nebezpečných situácií, ktoré si osobne nezavinil. Azda musíš žiť v ovzduší otrávenom hnevom a nenávisťou, kde niet ani jedno milé slovo. Je tu ustavičné napätie zloby a závidi, kde každý myslí len na seba. A ty môžeš spokojne povedať: "Nie, ja nie som toho príčinou." A čo potom búrky priamo živelné, akými sú bolestné nešťastia v rodine, tragédie, úmrtie milovanej osoby, ťažká a dlhá choroba - či už tvoja alebo tvojich blízkych, ktorých máš rád. Tvoje neúspechy v zamestnaní. Tie premnohé sklamania v

Ľuďoch, v blízkych, ktorým si vždy dôveroval a oni ťa opustili. Opustenosť, samota, bieda - ako to smutne pôsobí na teba. Ako sa tá tvoja loďka života zmieta vo víchrici na vlnách. Veľký strach a hrôza ťa preniká, keď na to čo aj len pomyslíš. Kde nájsť pomoc, útechu, silu. Si kresťan - ten nikdy nesmie stratiť nádej. Aj v okolnostiach, ktoré sú nad tvoje sily, aj v búrkach života, ktoré sa privalia na tvoju hlavu, nesmieš zabudnúť, že je tu niekto, kto hoci zdanlivo spí, stále myslí na teba. Je tu Kristus. Tak ako vytrhol z nebezpečenstva smrti apoštolov, tak ani teba neopustí v твоjich búrkach života.

Apoštoli poznali svojho Pána, preto ho s dôverou prosia o pomoc. A on ich zachránil, lebo ich miluje. A on miluje aj teba. Ani tebe nedá zahynúť v strachu a neistote. Uvedom si to dobre. Aj dnes, keď Kristus pôjde okolo teba skrytý vo Sviatosti Oltárnej. Chce prísť k tebe, aby ti aj takto navonok ukázal, že myslí na teba, že vie o твоjich bolestiach. On pôjde k tebe, lebo ty nejdeš k nemu. Uvedom si, kto je vlastne Kristus. On je ten istý, ktorý utíšil búрку na mori a zahnal strach apoštolov. Uvedom si, že aj z tvojoho života všetky búrky a všetok strach len on môže odstrániť. Ty mu však musíš dôverovať.

Skús si predstaviť Jóba, o ktorom sme čítali v prvom čítaní. Bol to muž bohabojný, ale aj bohatý. I dopustil Boh búрку, skúšku na jeho život. On sa však neľaká. Stratí všetko: majetok, priateľov, deti, manželku. On však vždy pokojne povie: "Pán Boh dal, Pán Boh vzal. Nech je meno Pánovo pochválené." A nakoniec, za jeho dôveru mu Boh nielen všetko vrátil, ale mnohonásobne vynahradil. Tak aj ty, keď prídu búrky, ktoré si vôbec nečakal, keď ťa všeličo prekvapí, maj dôveru v Krista a pomoc bude istá.

TRINÁSTA NEDEĽA CEZ ROK /Mk 5,21-43/

Viera

Pre vzájomné dorozumenie sa medzi sebou, ľudia používajú pohľady, posunky, slová a dotyky. Keď ide o dotyky, najmä pri podaní rúk, mnohé sú chladné. Ale sú aj také, ktorými sa z jedného na druhého prenáša určitý vplyv. Pri niektorých necítme vôbec nič, iné v nás zanechajú čosi príjemné. Lenže to by bolo málo, keby si ľudia iba podávali ruky, a to akokoľvek zdvorilostne, ale navzájom by si nepomáhali, neverili by jeden druhému. No práve toto často je možné vidieť - nedôveru - v dnešnom svete. Žena, spomínaná v dnešnom sv. evanjeliu, nás však presviedča o opaku. Podľa Židov je nečistá, teda je vylúčená z bežného života, je odkázaná na záhubu. Ona však prichádza celkom nenápadne zo zadu k Ježišovi. Dotkne sa ho. Ten dotyk bol plný viery, že jej Ježiš môže pomôcť. A on skutočne vyzdvihne jej vieru: "Dcéra, tvoja viera ťa uzdravila." Boh vie vždy oceniť a zároveň odmeniť vieru človeka. Žena, podľa starej tradície bola pohanka, náchylná k čarodejníctvu, k poverám, a predsa Ježiš ju uzdraví. Tým jasne vyjadruje, že Boh prijíma každého, kto u neho hľadá pomoc, kto k nemu pristupuje aspoň s maličkou vierou. A ako ju Pán Ježiš milo osloví: "Dcéra." Toto ešte viac zvyrazňuje, ako si cení jej vieru prejavenu dotykom voči nemu.

Pán Ježiš často učí a hovorí o viere. Povzbudzuje ľudí, aby verili v Boha. Na to používa rozličné podobenstvá. Ale ako vtedy bola u ľudí slabá viera, tak je aj teraz v dnešnom svete. Často sa prejaví u človeka len vtedy, keď niečo potrebuje, keď potrebuje pomoc od Boha. Inokedy sa človek spolieha len na seba, na svoje schopnosti. No to je jeho veľký

omyl. Všetci sme poznačení nedostatkami, navštívení bolestami a trápeniami. Chodíme po lekároch, aby vyliečili naše telo. Rozprávame sa s ľuďmi, žalujeme sa im, aby nám pomohli. No všetko je márne, zbytočné. Ešte sa to len zhoršuje v našom živote. A keď už nevieme východiska, tak konečne vo svojej biede sa dostávame ku Kristovi. Nadväzujeme s ním spojenie v kostole, pri počúvaní Božieho slova, aby sme tak odstránili rôzne pochybnosti, chyby. Tie sa nám však aj naďalej opakujú, množia. Čo treba robiť? Začneme sa viac modliť, ale zmena akosi neprichádza. Aj vo svätom prijímaní sa ho dotýkame, a to nielen ako tá žena, ale ho priamo prijímame do svojej duše. A predsa nosíme svoje ťažkosti aj naďalej. Kde je teda chyba? Či snáď Kristus nemôže alebo nechce pomôcť? On aj chce, aj môže. Ved' sám nás uisťuje, že dostaneme všetko, o čokoľvek budeme prosiť v jeho mene. Prečo nám to všetko nepomáha? Nuž chyba je jedine v nás samých. Istotne inde nie je. Chýba nám totižto skutočná viera, ktorá by aj hory prenášala. To je tá pravá príčina, prečo necítiš nejakú zmenu. S vierou sa modliť, s vierou počúvať Božie slovo, nie len z povinnosti. Ak počúvaš Božie slovo len preto, aby si vedel, ako má žiť iný človek a na seba nemyslíš, je ti len na škodu. Ak sa modlíš len tak bez viery, ako ťa môže tvoj Boh vypočuť? Ba, ak aj prijímaš Krista, ale bez dostatočnej viery, čo ti to osoží? Hľa, všetka príčina je v tvojej viere. S vierou musíš všetko konať. Ináč nemôžeš očakávať zmenu, je to len tvoje divadlo pred svetom a sebou samým.

Kapitán námorníctva Anglicka si zaumienil, že vztýči zástavu Anglicka na Južnom póle. Podarilo sa mu to. Radosť bola veľká. Teraz sa vracia domov, aby to oznámil svojmu kráľovi. No prerátal sa. Na spiatočnej ceste celú výpravu zachvátila veľká snehová búrka. Musia zostať stáť. Búrka neprestáva. A tak členovia výpravy postupne zomierajú. Biely sneh je im hrobom. On, veliteľ sa pozerá na mŕtvol. Vidí, že zostal sám. S trasúcou rukou berie svoj denník. Tu napíše svoje vyznanie: "Všetci kamaráti sú prikrytí snehom. Zostal som sám. Budem už len krátko žiť. Spomínam na domov, manželku, deti - modlím sa za nich. Hovorím s Bohom. Som presvedčený, že je pri mne. Všetci ma opustili, ale Boh nie. Verím v Boha a milujem ho. Chcem ho milovať aj s posledným tlkotom môjho srdca."

Hľa, takto zomiera kapitán veľkej výpravy na Južný pól. Kiež by si aj ty mohol s takouto vierou odchádzať z tohoto sveta, keď príde tvoja posledná hodina. A Boh ti to dopraje, dá ti svoju milosť, keď tvoja viera v neho už teraz bude pevná a stála. Keď viera bude náplňou tvojho života. Keď všetko budeš robiť s vierou.

ŠTRNÁSTA NEDEĽA CEZ ROK /Mk 6,1-6/ Pýcha

Každé mesto alebo dedina sú hrdé na to, keď sa môžu pochváliť, že sa u nich narodil alebo žil nejaký významný človek: spisovateľ, básnik, vynálezca, politik, svätec. Obyčajne takémuto velikášovi stavajú pomníky alebo pamätné tabule. Len Nazaretčania neboli takíto, neboli hrdí na Pána Ježiša, ba vôbec ho neprijali ako Božieho posla, a preto tam nemohol urobiť nijaký zázrak. Považovali ho len za svojho spolurodáka. Nechcu ani len pripustiť, aby ich on poučoval. Ved' ho dobre poznajú, poznajú jeho príbuzných, ktorí tam žijú. Ich pýcha - to je skutočná príčina, prečo ich srdcia zostávajú kamenné, nepohnuté a prečo Kristus nakoniec od nich odchádza. Večné Slovo, druhá Božská osoba, prišlo v

plnosti času na svet, a predsa je takmer nepochopiteľné, že do svojho prišlo a jeho vlastní ho neprijali.

Ježiš Kristus miloval svoju vlasť, svoj národ, mesto, v ktorom prežil detstvo, svoju mladosť. A predsa práve Nazaretčania sa pohoršujú nad verejným účinkovaním Ježiša Krista a neveria, že je Mesiáš. Zaiste veľa počuli o prvých udalostiach jeho verejného účinkovania. Dozvedeli sa, že všade obdivujú Ježišovú náuku, že všade žasnú nad zázrakmi, ktoré robí, že všade sa za ním hrnú zástupy. Pre Nazaretčanov však Ježiš zostáva synom jednoduchého tesára, ktorý sa živí len prácou svojich rúk. Ak sa predsa len Nazaretčania niečomu divili, tak potom len tomu, odkiaľ má neobyčajnú múdrosť, odkiaľ má zvláštnu moc, že môže robiť zázraky. Neveria však, že má Božiu múdrosť, že je veľkým prorokom, Mesiášom. Ich správanie ukazuje na ich pýchu, povýšenosť. Niektorí z nich boli aj vekove starší, preto sa nechcú dať poučiť od mladšieho. Iní pochádzajú z bohatších rodín, a tak opovrhujú synom tesára.

A čo na toto všetko hovorí Ježiš? Evanjelista Marek hovorí, že tam nemohol urobiť nijaký zázrak. Odchádza teda do okolitých dedín a tam vyučuje. Je si vedomý toho, že pokiaľ oči Nazaretčanov sú zaslepené pýchou, povýšenosťou, potom aj ich srdcia zostávajú neprístupné Božej náuke. V ich pyšných srdciach nie je miesto pre neho.

Čo to znamená pre nás? Čo je pýcha? Pýcha je nerosť, zlozvyk, keď človek vidí iba seba samého, svoje dobré vlastnosti. Myslí len na seba, čím on je, čo už všetko dokázal vo svojom živote. Nemyslí na druhého, že aj ten druhý má dobré vlastnosti, že aj druhý môže niečo dokázať. Vždy je v popredí len jeho "ja". Srdce takéhoto človeka je skutočne neprístupné nikomu, teda ani Kristovi a jeho náuke, lebo pyšný človek chce byť múdrejší ako sám Pán Boh. Len si spomeň, koľkí práve pre pýchu klesli hlboko. Už prví anjeli boli pyšní. Lucifer bol nádherným dielom Stvoriteľa. Sťa zornička žiaril na nebi anjelov. Ale jeho pýcha predchádzala jeho pád. Jeho slová: "Nebudem slúžiť!" rozbili jednotu anjelov. A ďalej: Adam a Eva. Bol to blažený ľudský pár, ale len dovtedy, pokiaľ do ich srdce nevstúpila pýcha. Chceli byť ako Boh, ale klesli veľmi nízko. Potom kráľ Šalamún jeho múdrosť, ktorú dostal od Boha, bola veľká. No bola to práve pýcha, ktorá ho zaslepila. A tak by sme mohli pokračovať ďalej. V dejinách ľudstva je toľko príkladov, ktoré ukazujú, čo urobí s človeka pýcha, čo všetko vie zničiť, pokaziť.

Preto sa nikdy nedaj vo svojom myslení a konaní zaslepiť pýchou. nepovyšuj sa nad iných, a to ani vtedy, keby si skutočne vynikal nejakými prednosťami, schopnosťami. Buď vďačný Bohu za to, že ti dal rozum, dobré deti, rodinu. Nepovyšuj sa, keď to iným nejde tak, ako tebe. Neposmievaj sa iným. Si mladý, plný krásy. Iný jej má menej. Nepovyšuj sa nad neho, veď čo ti to pomôže pre nebo? Neposmievaj sa starším, že sú nemoderní, zastaralí. Svätý Pavol hovorí: "Nikto sa nemá vychlaľovať jeden pred druhým. Veď kto ti prisúdi nejakú prednosť. Máš vari niečo, čo by si nebol dostal? A keď si to dostal, prečo sa chváliš, akoby si to nebol dostal." Slová jasné a stále aktuálne všade: v rodine, na pracovisku, v spoločnosti. Napovyšuj sa nad blížneho. Nekritizuj nezmyselne slová a pokyny predstavených. Ak si myslíš, že je niečo nevhodné, zlé, usiluj sa primerane upozorniť toho, koho sa to týka. Povedz priamo do očí, ale neroznášaj to všade. Keď niečo konáš, nenamýšľaj si, že len toto je najdôležitejšie. Aj iný vie konať dobro.

Nuž, nebuď nerozumný ako Nazaretčania, nebuď pyšný. Maj srdce otvorené pre každého, ale najmä pre Krista. Lebo, keď sa budeš povyšovať, Kristus k tebe nemôže prísť a neurobí ani nijaké dobro. Nedaj sa zaslepiť pýchou. Vyhod' ju zo svojho srdca. Len vtedy sa ti podarí urobiť veľa dobrého a osožného pre seba a pre blížnych.

**PATNÁSTA NEDEĽA CEZ ROK / Mk 6,7-1/
Kresťanské povolanie**

Vo svete je mnoho povolaní, zamestnaní. Každý človek niečo robí: jeden je lekár, iný inžinier, úradník, robotník, roľník. Kresťan katolík okrem zamestnania má aj svoje povolanie - svedčiť svojím životom o Kristovi. Je totižto rozdiel medzi zamestnaním a povolaním. V zamestnaní odpracujem nejaké hodiny, ale v povolaní sa čas neobmedzuje.

Pán Ježiš tiež povoláva svojich apoštolov - dáva im povolanie na celý život. Keď ich posielal do sveta, vysvetľuje im, v čom bude spočívať ich povolanie, poslanie. Boh už v Starom zákone si povolával ľudí, ktorým dával určité poslanie. Sú to proroci, ktorí ohlasovali Božiu vôľu, napomínali ľudí. Mnohí za to zaplatili aj svojím životom. V Novom zákone sú to apoštolovia, učenici Pána Ježiša, ktorí ohlasujú jeho učenie do celého sveta. Väčšina z nich tiež položila život pri hlásaní Kristovho evanjelia. Apoštoli zverili toto poslanie biskupom, biskupi kňazom, ktorí pokračujú v tejto namáhavej práci. Tiež sú posielaní do každého mesta, či dediny. Kde ich prijímú, tam zostanú a hlásajú Božie slovo. Kde ich odmietnu, tam otrasú prach, podľa slov evanjelia. Ich práca nie je ľahká. Ľudia to niekedy vedia oceniť, inokedy majú pomýlené názory.

Kňaz má splňať poslanie, ktoré skrze cirkev dostal od Krista. V prvom rade je to ohlasovať evanjelium. No nielen on, ale každý kresťan - katolík je povinný ohlasovať svetu Kristovo evanjelium. Všetci pokrstení prijali všeobecné kňazstvo - všetci majú byť Ježišovými učeníkmi. Dnešný svet, ktorému chýba láska, pravda a spravodlivosť, potrebuje kresťanov, ktorí budú smelo a odvážne podávať Krista.

Spôsob, akým má kresťan vnášať do sveta Kristovu náuku, určil sám Ježiš. Ved' kto iný, ako Kristus, lepšie pozná človeka, jeho vnútro. Dnešné evanjelium to dobre objasňuje. Kristus posielal svojich apoštolov jednoducho, bez veľkých rečí, bez kriku. Celkom prirodzene, ľudsky, ako keby sa nič mimoriadne nekonalo. Ku svojej práci potrebujú pevnú vieru, pevné presvedčenie, že konajú dobro. Potrebujú nádej v pomoc Boha. Potrebujú lásku k tým, ku ktorým prídu, s ktorými sa stretnú. Potrebujú palicu, nie ako zbraň, ale ako oporu v službe za Božiu vec.

Toto potrebuje kresťan. Zároveň si musí byť vedomý toho, že nie všade sa stretne s pochopením. Dostane sa mu aj odporu, výsmechu, urážok. Ale tak to má byť. Hriechy ľudí, v ktorých žijú, sú pre nich prekážkou, aby úprimne prijali Boha, uverili v neho. Ohlasovateľ musí byť veľmi trpezlivý v povolaní. On rozsieva, ale vzrast dáva Boh. Tu je potrebné dobre si uvedomiť slová dnešného evanjelia, ktoré jasne a dôrazne vykresľujú spôsob práce a života pokrsteného človeka pri šírení Božieho kráľovstva. Vždy s pokojom a rozvážnosťou. Lebo ty by si chcel niekedy všetko naraz pretvoriť, pokresťančiť. Všade namaľovať kríž. Chcel by si polámať palicu na tých, ktorí neprijímajú Kristovu vieru. To zaiste nie je Kristova vôľa, ani rozkaz, lebo každý sa musí slobodne rozhodnúť pre Krista. Azda máš podobné starosti aj vo svojej rodine. Vychoval si deti. Vyrástli. Rozišli sa do sveta a na Boha zabudli. Čo tu robiť? Máš ich samozrejme vždy upozorniť, viesť k Bohu, ale trpezlivo, pokojne, viac modlitbou ako krikom. A predovšetkým vlastným príkladom. Nečuduj sa, že tvoje dieťa zabudlo na Pána Boha, keď ťa ono nevidelo modliť sa, keď si sa nezachoval ako veriaci človek, keď sú doma nedorozumenia, hádky na dennom poriadku. Preto najprv musíš ty zmeniť svoj život, musíš byť dobrým príkladom, len tak môžeš očakávať zmenu aj u iných.

Po II. svetovej vojne, keď mnohé mestá a dediny boli zničené, vojaci pomáhali odstraňovať škody. Tak to konali aj v istej dedine. Tu bol zničený aj kostol. Opravili ho. Aj mnohé sochy. Tak poskladali aj sochu Krista. Postavili ju na oltár. Bola ako nová. Chýbali jej však ruky. Tie však nemohli nikde nájsť. Vtedy jeden vojak položil k nohám bezrukého Krista tabuľku, na ktorú napísal: "Nemám iné ruky, okrem tých tvojich." Boh sa rozhodol šíriť svoje kráľovstvo lásky a spravodlivosti pomocou nás ľudí, našimi rukami, nohami, ústami a srdcom. Dám mu ich odteraz ochotne a s radosťou alebo len tak opatrne a vypočítavo ako doteraz? To závisí len od teba. Pamätaj však, že si kresťan. Popri svojom zamestnaní máš aj svoje povolanie: si Kristov apoštol. A ako taký máš aj ty ohlasovať Kristovo evanjelium.

ŠESTNÁSTA NEDEĽA CEZ ROK / Mk 6,30-34/ Kristus volá do samoty

Teraz žijeme v letnom období. Je to čas prázdnin, dovoleníek. Človeka to tiahne kamsi von. No nielen preto, aby sme sa vyhli horúčave, ale aby sme vypadli z každodenného života. Celý rok sa človek snaží konať dobro, žiť kresťanským životom, vydávať pravdivé svedectvo o Kristovom učení. Preto príde chvíľa, keď človek pocíti potrebu zmeny pravidelného rytmu práce, povinnosti, keď sa chce trochu odreagovať, vypnúť. Aj stroj si potrebuje odpočinúť, nie ešte človek.

Preto veľmi dobre zapadnú do tohoto letného času slová Pána Ježiša, ktorými privítal svojich apoštolov po dobre vykonanej práci: "Poďte vy sami na osamelé miesto a odpočinite si trochu." Minulú nedeľu ich posielal do sveta, do práce. Oni urobili všetko, čo mohli. Teraz sa vracajú. Rozprávajú, ako sa im darilo, čo všetko zažili. A Kristus má s nimi súcit. Neposiela ich hneď do ďalšej práce, na ďalšie cesty. Nie. On s ľuďmi jedná ľudsky.

Pozná naše schopnosti, ale aj ich hranice. Preto volá apoštolov do samoty, aby si odpočinuli, aby pookriali na duchu a túto chvíľu samoty strávili v modlitbe, v rozhovore s nebeským Otcom. Je potrebné, aby sme sa aj my vyslobodili z klieští každodenných potrieb a úzkosti, z vlastných zlých návykov a nezdravých túžob. Je potrebné zanechať hluk sveta a ísť do samoty, lebo to blahodarne pôsobí na celého človeka. Nikto sa ešte nemusel hanbiť za ticho, ale koľkí sa museli hanbiť za hluk. Istý mudrc raz povedal: "Vždy, keď som bol medzi ľuďmi, vrátil som sa menej človekom." Je to pravdivé. Keď je človek s inými, nie je so sebou samým. Je pravdou, že s inými môže poznávať mnohé veci, ale len v samote môže človek dobre poznať seba samého. A Kristus práve toto chce. Preto nás volá do samoty. Chce nám pripomenúť, že aj v tomto letnom čase sme kresťanmi. Lebo práve teraz číha na človeka mnoho nástrah: zlé prostredie, vynechanie svätej omše v nedeľu, zanedbanie modlitby a iné. Čo tu robiť? Práve samota, zamyslenie nad sebou, nad svojím životom, pomôže človeku správne sa rozhodnúť, správne konať.

Kristus teda hovorí veľmi jasne, keď nás pozýva do samoty. Chce nám pomôcť. Neodmietni podávanú ruku. V samote počúvaj svojho Boha, rozprávaj sa s ním, veď sa tak často vyhováraš, že nemáš čas na modlitbu. Tu sa pýtaj, ako si splnil Kristov príkaz z minulej nedele, keď ťa posielal hlásať evanjelium slovom a príkladom života. Či môžeš spokojne povedať s apoštolmi, že si urobil všetko, čo bolo v tvojich silách, že si svedčil o Kristovi? Keď si to vykonal, tak si zaslúžiš oddych, aby si nabral nové sily.

Alebo si bol v tomto týždni ešte horší, ako predtým? Aj tak potrebuješ ísť do samoty, aby si si tu uvedomil, čo máš konať vo svojom živote.

V jednej knihe spisovateľ vysvetľuje tajomstvo svojich úspechov. Na prvé miesto dáva článok s názvom: "Jeden večer osamote." Tu píše: "Pokúsili ste sa už niekedy prežiť večer celkom sami, len so svojimi myšlienkami? Sami v izbe. Bez kníh, bez novín, bez televízie, rozhlasu. Pokúste sa o to. Tu objavíte to, čo inokedy vôbec nezbadáte vo svojom živote."

Podobne hovorí aj Pascal: "Prišiel som na to, že prameňom nešťastia ľudí je, že nevedia vydržať v tichosti vo svojej izbe. Je potrebné sa utiahnuť do samoty a tu sa rozprávať len s Bohom." Sú to jasné a presvedčivé slová. Preto urob všetko, aby si si našiel v tomto letnom čase chvíľu pre seba, pre modlitbu, pre Boha. Modlí sa takto:

"Pane Ježišu, ty voláš svojich apoštolov do samoty. Voláš ich, aby boli sami s nebeským Otcom. Voláš aj mňa. Ako mi stále znie v ušiach tvoj hlas - podťe. Avšak je mi ťažko odtrhnúť sa od sveta, ťažko je mi zanechať príjemnú spoločnosť, priateľov. Skoro sa bojím samoty, a to preto, lebo viem, že keby som sa úprimne zamyslel sám nad sebou, nemohol by som žiť ďalej tak, ako teraz žijem. Musel by som sa zmeniť. A to je veľmi ťažké. Nechcem ísť do samoty, lebo veľmi milujem tento svet. Niekedy viac, ako teba. No ty ma predsa voláš. Čo ti odpoviem. Povieť ti jasné a rozhodné - áno. Nechcem ťa už viac odmietiť, ale pôjdem za tebou, pôjdem do samoty. Tu budem len ja a ty. Tu strasiem zo seba všetku ťarchu svojho života a potom už zostanem navždy s tebou."

SEDEMNÁSTA NEDEĽA CEZ ROK /Jn 6,1-15/ Božia dobrota - odpoveď človeka

Problém hladu vo svete je veľký. Svet ho nevie úplne vyriešiť. Sú krajiny bohaté, ale aj chudobné. Pomoc, ktorú poskytujú bohaté krajiny, nie je dostačujúca. Hlad trvá.

Kto má hlad - túži byť nasýtený. Výživa je podstatná podmienka ľudského života. Človek nemôže žiť bez chleba - nie je na to stvorený.

A tak až dve čítania dnešnej nedele nám hovoria o chlebe. Boh sa postaral zázračným spôsobom o svojich verných v Starom zákone. A Kristus nasýtil hladujúce zástupy. Boh tu vystupuje ako darca chleba. Boh, ktorý sa zmiloval na jednej strane, čiže je tu Božia dobrota a na druhej strane odpoveď

človeka. A výsledok: všetci sa nasýtia a ešte sa aj zvýšilo. Pán Ježiš ukazuje apoštolom, a teda aj nám, najprv akoby neriešiteľnú situáciu: množstvo ľudí a iba päť chlebov a dve ryby. Obyčajný človek nemôže nijakým spôsobom nasýtiť takýto zástup. A práve vtedy, keď je človek bezmocný, zasahuje Pán Ježiš. Rozkáže usadiť zástup a po požehnaní rozdáva všetkým. Hľa, od Krista nejde nikto s prázdnyimi rukami - jemu nič nie je nemožné. Všetci sa nasýtia a ešte sa nazbiera 12 košov odrobiniek. Boh je darcom aj nášho chleba. Mali by sme uznať, že Boh nám dáva chlieb v rozličných podobách: v daždi, v slnku, v zdraví, v sile, v rodičoch a podobne. Kristus nás tomu učí v modlitbe, ktorou sa máme rozprávať s Bohom - v Otčenáši. Tu nám kade prosiť:

"Chlieb náš každodenný daj nám dnes." A my to aj robíme, modlíme sa. Azda veľmi často opakujeme tieto slová. Tu nás však musí napadnúť otázka, že kto z nás, ktorí sa ju modlíme, skutočne očakávame svoj chlieb od Boha? A to každý deň. "Daj nám dnes." Kto z nás očakáva chlieb od Boha bez toho, aby sa znepokojoval o zajtrajšok? Či to nie je v našom živote skôr tak, že sa zabezpečujeme nielen na zajtrajšok, ale na dlhší čas.

Ako by sme povedali, že my sa to síce modlíme, ale spoliehame sa len na seba. Je to správne?

Takto môže rozmýšľať človek bez viery. My sme však veriaci. My musíme každý deň prejavovať svoju dôveru v pomoc Boha, svoju prosbu o každodenný chlieb. Spomeň si, ako to Boh urobil na púšti s mannou: mohli nazbierať len na jeden deň - aby videli, že sa Boh o nich postará každý deň. Preto, keby sme skutočne dôverovali Bohu, uznali by sme, že sme na ňom závislí. Ty si však ako ten syn, ktorý si pýtal svoje dedičstvo, aby mohol odísť od otca a urobiť si všetko po svojom. Azda nie si ani náročný. Nežiadaš veľa, ale chceš, aby ti to Boh dal hneď. Pritom to znamená toľko, že chceš byť nezávislý na Bohu a ľuďoch. A predsa pôvodcom všetkého dobra je len Boh.

My kresťania máme vedieť, že Boh je náš Otec. On môže všetko a chce nám len dobre. Prečo to iba hovoríme? Prečo aspoň trochu aj podľa toho nekonáme?

No poďme ešte ďalej. Nie vždy postačuje dôvera. Boh žiada od nás viac. Všimnime si slová sv. evanjelia, ktoré povedal Pán Ježiš: "Kde nakúpime chleba, aby sa títo ľudia najedli?" Ježiš Kristus kladie túto otázku nielen apoštolom, ale aj nám všetkým. Skúša nás. On dobre vie, čo urobí. Veď jedným slovom stvoril svet a podriadil si všetko. On nás skúša. Chce našu spoluprácu, chce našu odpoveď na Božiu dobrotu. Potrebuje našich päť jačmenných chlebov a dve ryby. Čo keby chlapec, ako vlastník chlebov a rýb, by ich nebol dal? Bol by Ježiš nasýtil zástupy? Náš Pán je opatrný v konaní zázrakov. Koná ich spolu s ľuďmi. Chce, aby aj človek tu vložil svoj podiel. Kristus od nás vždy žiada, aby sme mu priniesli z chlebov a rýb našej práce a usilovnosti. Chce, aby sme mu my sami, svojimi silami a schopnosťami prispeli k tomu, čo on sám potom dokoná. Ale ani vtedy ešte nie je spokojný. Kristus žiada od nás niečo hlbšie - žiada naše srdce, celý náš život. Žiada, aby sme tie dobrodenia, ktoré sme dostali, dávali ďalej. Možnosti máme. Kdesi som čítal, že keď sa vo vesmíre stretnú dve planéty, zanechajú stopy na milióny rokov. A čo, keď sa stretnú dvaja ľudia? To má zostať bez stopy? Každé naše stretnutie má byť odovzdávaním Krista. Toho, ktorého sme my prijali do svojho života. Najprv ho musím prijať sám, a tak ho môžem odovzdávať ďalej.

V jednej legende sa hovorí, že do neba prišli v tom istom čase traja žobráci. Pán Boh si vtedy povedal: "Jednému dám veľa. Druhému dám menej. Tretiemu nedám nič. Chcem počuť, či mi bude prvý ďakovať, či druhý bude spokojný a či tretí bude zbožne prosiť." A čo sa stalo? Prvý sa zabudol poďakovať. Druhý začal šomrať. Obaja odišli a zobrali všetko so sebou, čo dostali. Len tretí ostal pred nebeskou bránou a prosil: "Pane, zmiluj sa nado mnou." Keď toto videl Pán Boh, rozkázal, aby tých prvých dvoch priviedli k nemu. Všetko od nich zobral a dal to tretiemu. Takí sme my ľudia. Všetko, čo máme, dostali sme od Pána Boha. Je to jeho dobrodenie k nám. Sme mu za to vďační? Vieme sa s tým podeliť? Vieme dávať chlieb - Krista - iným? Svet to potrebuje. Kristus to od nás žiada.

**OSEMNÁSTA NEDEĽA CEZ ROK / Jn 6,24-35/
Viera - šťastie človeka**

Človek nikdy nebude šťastný, ani neurobí svet šťastnejším, ak nestretne Krista. Aj pokrstený človek, pokiaľ neprijme Krista vnútorne, zostane jeho náboženstvo iba prázdny gestom. Kristus však čaká, aby človek s ním nadviazal tajomný rozhovor, aby v neho veril úplne a úprimne.

Tak to hovorí Pán Ježiš tým, ktorí prichádzajú za ním po zázračnom rozmnožení chleba. Povedali mu: "Čo máme robiť, aby sme konali Božie skutky?" Ježiš im odpovedal: "Boží skutok je veriť v toho, ktorého Boh poslal."

Minulú nedeľu sme boli v evanjeliu svedkami Kristovho zázraku, keď rozmnožil päť chlebov a dve ryby pre tisícové zástupy. Po tomto zázraku ho chcel zástup vyhlásiť za kráľa. Masa ľudí dostala pominuteľnú stravu, ale nepochopila pravý zmysel tohoto zázraku. Pán Ježiš sa potom utiahol a stratil sa im z dohľadu. Na druhý deň ho hľadajú, a keď ho nenájdu, idú do Kafarnauma. Tu ho nájdu. Ľudsky by sa dalo povedať, že Pán Ježiš sa mal z toho tešiť, keď opäť prišli za ním, že je populárny. Ako sa však zachová Ježiš? Akoby sa ani veľmi netešil ich príchodu. Neposiela ich síce preč. Dokonca im začne aj kázať. Nechváli ich však za to, že zanechali svoju prácu a prišli k nemu, ale im vyčíta: "Veru, veru, hovorím vám, nehľadáte ma preto, že ste videli divy, ale že ste jedli z rozmnožených chlebov a nasýtili ste sa." Mnohí teda neprišli za ním s tým prvým úmyslom, ktorý on čakal. Neprišli však ani so zlým úmyslom. Jednoducho chcú byť znova účastníkmi hostiny. Kristus však takto nie je spokojný, lebo akoby ho chceli využiť len pre seba. Lenže on žiada niečo iné, väčšie, cennejšie: čaká od nich vieru. Čaká, že uveria v neho, ako Syna Božieho a budú hľadať pokrm pre večný a nie pre časný život. Spasiteľ tu naznačuje, že základom nadprirodzeného života je viera. Sväté Písmo jasne hovorí: "Bez viery nie je možné páčiť sa Bohu." A II. vatikánsky koncil hovorí: "Bohu, ktorý dáva zjavenie, máme preukazovať poslušnosť viery, ktorou sa celý človek slobodne oddáva Bohu, podriadi mu svoj rozum i vôľu a dobrovoľne prijme jeho zjavenie."

Viera je teda predovšetkým osobný vzťah človeka k Bohu, verím v Boha, verím v Ježiša Krista. To neznamena iba toľko, že prijímam jeho učenie - to musí byť ako samozrejmé, že ho prijímam. Musí tu byť osobné, úplné a slobodné oddanie sa Bohu. Som presvedčený o jeho osobnej láske, o jeho добрote voči mne a voči celému svetu. Boh ma chce urobiť blaženým, ako vlastné dieťa. V ňom nachádzam riešenie mojich najhlbších životných problémov. Verím, že Boh z lásky ku mne poslal na svet svojho Syna, ktorý za mňa zomrel. Toto čaká Ježiš od teba - od tvojej viery. Lebo pravý chlieb je Boží Syn, ktorý prišiel z neba. Keď k nemu prídeš s vierou, on nasýti tvoj hlad. Keď veríš v neho, už tým si živý, kŕmený. Aj týmto sa má začínať u teba skutočný kresťanský život - vedomé a úplné odovzdanie tvojho srdca Kristovi. Všetko ostatné musí byť na druhom mieste. Odteraz už len on, Kristus, musí vládnuť v tvojom srdci. Moc, krása, peniaze, postavenie má síce svoju hodnotu, ale nie úplnú. Jediný Pán a jediná Pravda je Kristus. On ťa chce celého. Nemá rád zlomky, delenie, polovičatosť. Žiada rozhodne: "Kto miluje otca a matku, viac ako mňa, nie je ma hoden." Žiada všetko, lebo všetko ti chce dať. Dáva ti slobodu, lebo rozbíja zajatie človeka v hriechu, vo svete. Otvára ti kráľovskú cestu slobody aj od vlastného ja. Tvoja duša i telo, myslenie i cítenie, všetko bude u teba iné, lebo ten, kto žije vierou v Kristovi, je nové stvorenie. Keď tvoja viera bude takáto, nech ťa stretne

čokoľvek, nech je tvoj život aký ťažký, už to nebude pre teba nešťastím, ale bude to tvoj kríž, ktorý z lásky ku Kristovi, plný viery, ponesieš. Smrť potom nebude pre teba koncom všetkého, ale návratom domov - k svojmu Pánovi a svojmu Bohu.

Tak musíš začať veriť, úprimne veriť - otvoriť sa Ježišovi. Dennodenne pros o tento veľký dar, lebo tvoja viera ešte nie taká, ako to žiada Kristus. Ešte neprenáša hory, ako hovorí Kristus.

Cliff Richard sa preslávil po celom svete ako spevák. Vydal knihu s názvom - "Ako zmýšľam". Novinári mu raz položili otázku: "Ježiš Kristus je hlásaný svetu už 2000 rokov. Čo nového môže dať dnešnému svetu?". On odpovedal: "Ježiš Kristus prišiel pred 2000 rokmi. Mnohí sa chovajú ako keby nebol jestvoval. On však každého pobáda a povzbudzuje, aby sa zahľadel do seba a spoznal sa, aký je. Ježiš Kristus prichádza medzi ľudí. Hovorí k nim. Premieňa ich život. Zmenil aj ten môj. On oslobodzuje od hriechu. Zomrel za nás a žije v nás, keď v neho úprimne veríme." Aké krásne vyznanie.

Aká je však tvoja viera. Aký je tvoj postoj a vzťah ku Kristovi - Božiemu Synovi? Neplatia snáď aj o tebe slová dnešného evanjelia? Je možné zostať ľahostajným pred historickou osobnosťou, pred politikom, pred vedcom. No nie je možné zostať ľahostajným voči Kristovi. On sám hovorí: "Kto nie je so mnou, je proti mne." Kristus je Boh. Aj tvoj. Buď si s ním úplne, lebo ináč budeš proti nemu. Neprijať dobro, je zlo. Neprijať svetlo, je tma. Zrieknuť sa života je smrť.

Preto nech je tvoja viera úplná a úprimná, lebo len tak budeš šťastný v živote - spolu s Ježišom.

DEVATNÁSTA NEDELA CEZ ROK / Jn 6,41-52/ Kristus - pokrm duší

Človek sa snaží živelne unikáť smrti. Tá je však s ním tak spojená, tak je vpletená do jeho života, že žiť vlastne znamená umierať. Quotidie morior - denne umieram, konštatuje básnik. Každým úderom srdca je človek vzdialenejší životu a bližší smrti. A preto, že sa jej nemôže vyhnúť úplne, usiluje sa medicínskou liečbou ju aspoň zatlačiť na dni neskorej staroby. Žiaľ, čím viac sa o to snažíme, tým sa ona stáva nevypočítateľnejšou. Raz nás prekvapí rakovina, inokedy infarkt alebo nejaká nehoda. Človek sa už od najstarších čias usiluje vyhnúť svojmu koncu a vyjadruje svoju túžbu žiť po skončení tejto 50, 70 i 80 ročnej púti aj naďalej - žiť večne.

Kristus mu vraví: "Je chlieb, ktorý zostupuje z neba. Kto bude z neho jesť, neumrie. Ja som ten živý chlieb, ktorý som zostúpil z neba. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo, ktoré obetujem za život sveta."

Samozrejme, že Pán Ježiš si je vedomí toho, že kto sa raz narodil, musí zomrieť. On tu teda nemyslí na telo človeka, na telesný hlad, ale na dušu, na duševný hlad. Telo pri smrti je mŕtve. Duša však nie - tá má žiť aj ďalej, večne. A preto potrebuje pokrm, ktorým je sám Kristus. Potrebuje ten pokrm už tu na zemi, aby týmto pokrmom duša nasycovaná sa už tu pripravovala na život vo večnosti. Večnosť sa totižto začína už tu na zemi. Kristus je pokrmom našich duší. Aj miesto jeho narodenia - Betlehem, Dom chleba - nám to pripomína. V Starom zákone bola manna - chlieb z neba, anjelský chlieb. Ona udržovala ľud na ceste do pominuteľnej krajiny. Kristus má však na mysli večnú krajinu - putovanie

človeka do večnosti. Preto nám dáva takýto pokrm, ktorý nás s istotou prevedie pustatinou tohoto života. Aby nikto nepochyboval, že tým pokrmom potrebným na cestu do večnosti, je on sám, hovorí: "Ja som chlieb života." A toto svoje vyhlásenie nemení ani vtedy, keď okolo stojaci začnú šomrať, že ako môžu oni jesť jeho telo. On to neskôr jasne ukáže: pri Poslednej večeri premení chlieb na svoje telo a víno na svoju krv. Kristus je pokrmom. Musí byť aj твоjím. Ved' aj ty si pútnikom na ceste do večnosti. Tá však je dvojaká: večná radosť alebo večná smrť. Aby si bol uchránený od večnej smrti, aby si večne žil s Kristom, musíš už teraz s Kristom zomrieť hriechu a žiť Bohu. Musíš teda prijímať chlieb života. Aby si ho však prijímal osožne, musíš mať živú vieru. A nakoľko tu ide o veľké tajomstvo, musíš sa vedieť pokoriť a uznať, že Kristus je Pravda, ktorý ani klamať, ani oklamáný byť nemôže. A zaiste ťa nemôže klamať v tak veľkej a dôležitej veci.

Keď vidíme veľkú lásku Boha Spasiteľa, že pre naše vlastné dobro zanecháva na zemi seba samého - svoje telo - musíme každé sväté prijímanie naplniť neobyčajnou láskou. Láskou nielen citovou, ale rozumovou, ktorá sa veľkodušne prejavuje.

Kristova láska k ľuďom sa neobmedzila iba na jeho účinkovanie na zemi. Nemohol zomrieť a znova neožiť oslávený. Nemohol nezanechať jedinečnú pamiatku a dar nad všetky iné dary. A tak máme živého Ježiša v Eucharistii. Čo znamená Eucharistia pre nás? Ako sa máme voči nej zachovať? Máme si uvedomiť, že Kristus žije, že žije naďalej medzi nami, obetuje sa za nás a dáva sa nám za pokrm. Nie sme teda ponechaní len na naše ľudské sily.

Keď sa spájame s Kristom prijímaním jeho presväteho tela, či sa potom môžeme hnevať na svojho brata, blízneho? Samozrejme, že nie. Či to postačuje, že prijímam Krista a dost? Zaiste, že nie. Lebo tvoj celý deň má byť ako jedna sv. omša. Čiže prijať každý deň Pána Ježiša vo sv. prijímaní, a potom celý deň s ním žiť v duchovnom spojení. Lebo Kristus je pokrmom pre nás na celý život. Sv. Don Bosko raz prijal jedného ministra, ktorý navštívil jeho ústav. Minister obdivoval dobrotu chlapcov. Prišli tu z ulice, kde boli zlí. Minister sa pýta: "Povedzte, aký tajomný prostriedok používate na to, aby ste týchto zanedbaných mladíkov udržali v dobrom správaní sa?" Tu Don Bosko odpovie: "Ten tajomný prostriedok je denná účasť na sv. omši a časté sv. prijímanie." Jasná a zrozumiteľná odpoveď. Kristus volá aj teba. Chce byť pokrmom aj pre tvoju dušu. Toto si uvedom, keď ho budeš prijímať. Lebo sa staráš o svoj pozemský život, ale máš sa starať aj o svoj duchovný život.

DVADSIATA NEDEĽA CEZ ROK /Jn 6,51-58/ Eucharistia a deti

Pán Ježiš hovorí: "Ja som živý Chlieb, ktorý zostúpil z neba." A na inom mieste: "Ja som dobrý Pastier." Dobrý pastier má rád svoje ovččky. Stará sa o ne. Bráni ich pred lúpežníkmi. Dáva za ne aj svoj život. Milé deti, vy ste ovččkami Pána Ježiša. On za vás dal život. Veľa trpel za vás, aby ste mohli prísť do neba. Poznáte ho?

V Južnej Amerike, v Kolumbii, bývajú Indiáni. Týmto hovoril misionár o Pánovi Ježišovi. Chodil z dediny do dediny, a tak ich vyučoval. Raz prišiel do malej dediny, kde bola malá kaplnka. Tu krstil a kázal, tu podával Pána Ježiša vo sv. prijímaní. Pred bohostánkom stále horelo večné svetlo. Keď však misionár odišiel inde, večné svetlo nehorelo. Veriaci Indiáni sa vždy tešili, keď prišiel misionár, lebo sa znova zapálilo večné

svetlo. Vtedy boli všetci pred bohostánkom. Jedného dňa prišlo za misionárom malé dievča a prosilo ho: "Otče, daj mi sväté prijímanie." Misionár odpovedá: "Ešte si malá. Ty ešte nepoznáš Pána Ježiša." Dievča zosmutnelo. Odišlo preč, ale nie ďaleko. Išlo do kaplnky. Misionár videl, kde ide. Išiel nepozorovane za ním. Dievča išlo rovno pred oltár. Tu si kľaklo a začalo sa hlasno modliť: "Pane Ježišu. Misionár, náš otec, hovorí, že ťa nepoznám. Ja ťa dobre poznám. Ty si Syn Pána Boha. Ty si sa narodil v Betleheme. Ležal si v jasličkách. Ty si býval s Pannou Máriou a sv. Jozefom v Nazarete. Ty si mal 12 apoštolov. Učil si ich tri roky. Robil si zázraky. Uzdravoval si chorých, ba i mŕtvych si kriesil. Ty si zomrel za nás všetkých i za mňa, aby sme mohli prísť do neba. Na tretí deň si vstal z mŕtvych a potom si odišiel do neba. Ty bývaš na oltári medzi nami, lebo nás miluješ. Vidiš, Ježiško môj, že ťa poznám. Povedz to nášmu otcovi, misionárovi, že ťa poznám." Malička dokončila svoju prosbu. Misionár nepozorovane odišiel. Popoludní ju znova stretol. Pýtal sa jej: "Mária, čo si dnes hovorila Pánu Ježišovi?" Dievča pozrelo vážne na misionára a hovorilo mu: "Mnoho som, otče, na teba žalovala." Misionár sa usmial a povedal jej: "Pán Ježiš mi dnes hovoril, že ho dobre poznáš. Čoskoro dostaneš sv. prijímanie." Po ďalšej príprave malé dievča prvý raz prijalo Pána Ježiša.

Vidíte, akou veľkou túžbou horelo srdce tohoto dievčaťa po Pánu Ježišovi. Ako ho dobre poznala a milovala. I my sme dnes prišli k nemu, aby sme prijali jeho sv. telo a krv. On chce prísť do našich srdc. On chce byť našim hosťom. On nás chce požehnať svojou milosťou. Svet je zlý. Zlí ľudia a zlý duch, diabol, chce nás dostať preč od Pána Ježiša. Keď sme si spýtovali svoje svedomie, spoznali sme svoje hriechy, oľutovali sme ich a vo spovedi sa vyspovedali. Teraz môžeme prijať Pána Ježiša. V jednom meste žil mladý človek, ktorý vedel hrať na organe, ale nebol veriaci. Jeho priateľ ho požiadal, aby ho zastúpil v kostole a hral. Keď tak sedel, bolo práve pozdvihovanie, všade bolo ticho, tu mu napadla myšlienka, že tu musí byť Pán Boh. Začal premýšľať, modliť sa, študovať Písmo sv. Potom uveril a stal sa z neho horlivý katolík.

My veríme, že je tu prítomný Pán Ježiš. Tak nás k tomu vedie sv. cirkev. Preto sa mu klaniame a prijímame ho do svojich duší s úctou a láskou pri sv. omši. Chceme mu zostať navždy verní. Nechceme ho stratiť nijakým hriechom.

Malé dievča išlo k prvému sv. prijímaniu. Mamička ju pekne poobliekala. Krásne kvetmi vyzdobila izbu. Keď sa dievča vrátilo po sv. prijímaní domov, mamička ho privinula na svoje srdce a priviedla do tejto izby. Tu hovorí svojmu dieťaťu: "Drahé dieťa, ty si dnes prijala Spasiteľa sveta do svojho srdca. Viem, ako si veľmi šťastná. Nikdy nezabudni na tento deň. Buď verná Pánu Ježišovi po celý svoj život." Vieme sa aj my takto radovať? Vieme takto prežívať chvíle s Pánom Ježišom po sv. prijímaní? Obnovme si svoj sľub vernosti Pánu Ježišovi. Obnovme si vieru, nádej a lásku.

Istá matka pri každej príležitosti rada učila od malička svoje dieťa vernosti a láske Pánu Ježišovi. Keď slnko cez okno osvietilo izbu, takto hovorila k svojmu dieťaťu: "Dieťa moje, vidiš, takto pozerá Pán Boh z neba do nášho srdca. Preto všetko vie, čo si myslíme." Keď spolu pracovali, takto ju poučovala: "Pozri sa, ako sa pozerajú tieto kvietky k slnku. I ty máš často myslieť na Pána Boha a často sa k nemu modliť." Ráno, keď počula spev vtákov, hovorila takto: "Počúvaj, ako pekne tie vtáčky chvália Pána Boha. I ty sa pripoj k nim." Buďme aj my takto spojení s Ježišom, Chlebom života. Prijímajme ho vo sv. prijímaní, aby sme mali život, život milosti, vo svojej duši.

**DVADSIATA PRVÁ NEDEĽA CEZ ROK / Jn 6,61-70/
Sviatosť manželstva /Ef 5,21-32/**

Svätý Pavol apoštol bol výborným znalcom ľudského života, a to nielen toho vonkajšieho, ale aj vnútorného, ktorý sa odohráva v hĺbinách ľudskej duše. Keď píše pastiersky list kresťanom v Efeze, z ktorého sme pred chvíľou čítali, svojou hlbavou dušou prenikol až do vnútorných záhybov spoločného života dvoch ľudí, ktorí sa po latinsky volajú "coniuges", čo voľne preložené znamená - k spoločnému pluhu života spriahnutí, teda manželia. Ukazuje v nich posvätné spojivo, ako to na inom mieste vyjadruje Písmo: "Čo teda Boh spojil, človek nech nerozlučuje. "Založenie manželstva patrí medzi prvé diela Boha Stvoriteľa. Písmo sv. už v knihe Genezis podáva učenie o manželstve. Tu sa hovorí, že nie je dobré byť človeku samotnému a že ich odpočiatku stvoril Boh ako muža a ženu. Boh ich požehnáva slovami: "Plodte sa a množte sa a naplňte Zem." Teda základom manželskej jednoty je ich vzájomná láska, ktorou Boh spája dve ľudské srdcia. Ovocím tejto lásky je dieťa.

Boh Vykupiteľ - Kristus, zdokonaľuje manželstvo a jeho posvätný cieľ. Privádza ho k pôvodnej dôstojnosti a čistote. A nakoniec pozdvihuje kresťanské manželstvo na sviatosť. Ono sa má stať nepretržitým prameňom milostí tak pre manželov, ako aj ich deti. Toto učenie o manželstve rozviedol a zdôraznil aj II. Vatikánsky koncil v pastoračnej konštitúcii "O cirkvi v dnešnom svete", kde sa hovorí, že manželia len tak sú schopní obstáť v ťažkých skúškach života, keď majú správnu mienku o manželstve a to v duchu Krista a Cirkvi.

Všetky snahy teda smerujú k tomu, aby manželstvo bolo pre tých, ktorí ho uzatvárajú a v ňom žijú - vysnívaným stavom blaženosti. Je teda isté, že manželstvo je zväzok, a to veľmi pevný, z vôle samého Boha. Človek je tvor spoločenský. Je mu smutno byť samotnému. Je pútaný k druhému. Manželstvo vyšlo z Božích rúk ako vec dobrá a dokonalá. Ono aj skutočne je takéto, ak manželia žijú, ako si to Boh praje. Zjednocovacím prostriedkom, spojivom manželstva je a má byť vzájomná láska. Pokiaľ ona v nich žije, je možné nazvať manželstvo skutočným rajom na zemi.

Lásku však môže mať len rozumný tvor. A na tejto zemi je to len človek. Pravá láska, ktorá si toto meno zaslúži, pochádza z rozumu a slobodnej vôle a nie iba z citu. Lebo láska založená len na cite, rýchlo vyprchá, vychladne. Cit je tu síce potrebný, ale len na to, aby podporil rozum človeka. Preto, keď Boh urobil človeka schopným viesť rodinný život, musel ho vystrojiť i vlastnosťami a prostriedkami, aby túto úlohu zvládol. Dáva človeku milosť, aby vedel prinášať obete a aby si nikdy nepomýlil cieľ manželstva. Dáva mu silu k vzájomnej vernosti a naplňa ho múdrosťou, aby poznal, aké je jeho postavenie v ľudskej spoločnosti a aký má mať postoj k svojim deťom.

Manželstvo teda nie je len súkromnou záležitosťou dvoch ľudí, ale ešte aj ich príbuzných. Po uzavretí sa stáva predmetom celého spoločenstva, kde musia byť rešpektované určité právne predpisy. Skutočne niet vážnejšej a pevnejšej jednoty medzi ľuďmi ako je manželská jednota. A spojivom tejto jednoty je teda láska. Láska, ktorá začína niekedy celkom nenápadne, ale potom sa usadí v srdci človeka - dvaja ľudia sa navzájom zaľúbili. Šťastní tí, u ktorých ona neprejde len do telesných vášní. Takáto láska by potom bola pre nádejné manželstvo asi takou základňou, ako je spodnou vodou presiaknutý a neodvodnený stavebný pozemok pre budúci dom.

Každý vážnej celoživotnej udalosti musí predchádzať aj vážna príprava. A tak to má byť aj pred prijatím sviatostného manželstva. Prípravné obdobie pred sobášom nemá byť vyplnené iba sladkým a bezstarostným snením milencov, ale hlavne úprimným hľadaním a skúmaním sa navzájom. Či povahové, citové a záujmové vlastnosti sú zárukou manželskej jednoty, svornosti, vernosti. Nesmie sa zakrývať taká vlastnosť, ktorá by potom v manželstve mohla vyvolať nedorozumenia, vážne rozpory, rozchod.

Častým dôvodom nedorozumenia, ktorý uvádzajú rozdelení manželia pred súdom je, že si už nerozumejú, že ich povahové, názorové a životné záujmy sú natoľko rozdielne, že už nemôžu spolu žiť. Ale kde sa stratila tá ich predtým taká horúca láska? Víno sa premenilo na ocot. Ak žiješ v manželstve, tak sa dobre pozri na jeho stav. Skúmaj, či je všetko tak, ako má byť. Ak by niečo hrozilo tvojmu manželstvu, tak sa zamysli a hľadaj správne riešenie. Boh so svojou milosťou je s tebou. Nezabúdaj na to. Katarína Jagelo bola manželkou kniežaťa Jána Vazu. Keď jej manžela pre údajnú zradu odsúdili na doživotné väzenie, ona išla ku kráľovi. Išla ho požiadať o to, aby mohla žiť spolu s manželom vo väzení. Kráľ sa ju snažil od toho odhovoriť. Hovorí jej: "Viete, že váš manžel viac neuvidí denné svetlo." Ona odpovedá: "Áno, viem to." Kráľ pokračuje: "A viete aj to, že sa s ním bude jednať ako so zradcom?" Ona hovorí: "Aj to viem. Ale to je všetko jedno, či je na slobode alebo vo väzení, či je vinný alebo nie, on stále zostáva mojim zákonným manželom." Kráľ sa ju snaží ďalej prehovoriť: "Nie. To nemáte pravdu. Je po všetkom. Ste slobodná, ste voľná." Katarína na toto nepovedala ani jedno slovo. Pomaly si stiahla z prsta manželský prsteň a podala ho kráľovi so slovami: "Čítajte!" Kráľ prečítal. Na prsteni boli vyryté len dve slová: "Mors sola - jedine smrť". A tak Katarína išla so svojím manželom do väzenia. S manželom prežila vo väzení dlhých 17 rokov, v útrapách a odriekaní, kým jej manžel nedostal milosť, a tak sa dostal na slobodu.

Hľa, čo dokáže pravá vernosť, skutočná obeta manželov navzájom. Aký povzbudivý príklad pre manželov. Manželstvo vždy bolo v Božích plánoch. Ono je tiež cestou, po ktorej je možno sa dostať k Bohu. Platí výrok: "Z manželskej spálne práve tak vedie cesta k Bohu a do neba, ako z rehoľnej izby."

Táto úvaha, o tak vážnej životnej otázke, má pomôcť tým manželom, ktorí snád prežívajú krízu jednoty a lásky, aby sa opäť zbližili, všetko si odpustili a vrátili sa k sebe. Čím skôr, tým lepšie. Táto úvaha je aj pre tých, ktorí sa ešte na manželstvo len pripravujú, aby si uvedomili, aké je ono posvätné. Dobrá rada nad zlato.

DVADSIATA DRUHÁ NEDEĽA CEZ ROK /Mk 7,1-23/

Chváliť Boha srdcom

Ľudia dajú mnoho na recepty. Dôverujú najmä lekárske receptom. Spoliehajú sa na ich správnosť. Majú nádej, že im zabezpečia zdravie a zmiernia bolesti života. Správny lekárske recept skutočne podporuje život. Nesprávny môže priviesť človeka do nešťastia. Smutné správy o zlých liekoch hovoria, že mnohých priviedli do nešťastia.

Podobne ako je to v oblasti tela, tak je to aj v oblasti ducha. Aj tu je možné prijať správny recept, ktorý má viesť človeka k bohumilému životu. Aj tu každý nesprávny recept spôsobuje veľké škody na duši človeka. A tu prichádza najlepší lekár, Ježiš Kristus, ktorý

v posolstve spásy učí človeka, čo je pre neho dobré a správne. Jeho evanjelium je veriacim ľudom ukazovateľom, podľa ktorého je potrebné žiť.

A tak aj v dnešnej časti z tohto evanjelia nám dáva recept, ako a čo je potrebné konať. On hovorí: "Tento ľud ma ctí len svojimi perami, ale jeho srdce je ďaleko odo mňa. "Pán Ježiš, ktorý vidí, ako žijú farizeji, povie tieto slová. Židia totižto mali predpis umyť si pred každým jedlom ruky až po zápästie. Voda sa musela liať zhora. Na vonkajšok teda dbajú, ale ich srdce je ďaleko od Boha. Toto robia, ale Božie príkazy zanedbávajú. Pery tu znamenajú vonkajšok, srdce zasa vnútro človeka.

Či snád táto výčitka Ježišova farizejom nepatrí aj nám? Čisté ruky, vyžehlené šaty, dom v príkladnom poriadku. To je správne. Aj to môže byť čnosťou. Ale len vonkajšou. Bohu toto nestačí. Boh sa nezastavuje len pri našej vonkajšej pestovanej kráse. On je ako chirurg, ktorý ide vždy do vnútra človeka. Hlboko - až k srdcu. Ba ani tu sa nezastaví. Otvára aj srdce - lebo práve toto ho zaujíma.

A tu je ďalšia otázka: "Koľko kázni si už počul, koľko náboženských úvah o Bohu, o tom, ako máš žiť, ale či sa to prejavuje v tvojom živote?" Smelá, ale správna otázka. Nestačí ctiť Boha len navonok, len perami. Aj najkrajšie slovo samo o sebe je iba ako kvet stromu, ktorý po niekoľkých dňoch odkvitne. Čo by sme mali z jeho krásy, keby nezanechal po sebe na strome ovocie? A keby takýto strom niekoľko rokov po sebe neprinášal ovocie, či by sme ho držali v záhrade? Zaiste, že nie.

Nečudujme sa potom, že ani Pán Boh nie je s nami spokojný, ak síce Božie slovo účtivo, dokonca s nadšením počúvame, avšak hneď na počuté aj zabúdame. Ovocie žiadne. Čo by nám pomohlo zavedenie elektrického prúdu v izbe, keby sme nemali žiarovku? Nemali by sme svetlo. Tým prúdom je slovo Božie, ale žiarovkou sme my. Božie slovo má teda vniknúť do nášho vnútra, ostať tam a svietiť z nás v podobe dobrých skutkov.

Lebo dobro a zlo nie je vo veciach, mimo teba, ale je len v tebe, v tvojom chcení. Lebo zo srdca pochádzajú zlé myšlienky, rúhania a podobne. Preto musíš mať vo svojom srdci Boha, ak chceš konať dobro. Často sa odvolávaš na to, že by si bol iný, keby ľudia okolo teba boli iní. Ale zlato aj v blate je zlatom. Ty zostaň spojený s Bohom. Preto v tvojom srdci musí byť len dobro - Boh. Pred tebou je nôž. Daj ho človekovi šľachetnému. Čo s ním urobí?

Týmto nožom odkrojí kúsok chleba pre hladné dieťa. Daj ten istý nôž do ruky zločincovi. Čo s ním urobí? Zabije ním prvého človeka, ktorého chce obrať o peniaze. Hľa, ten istý nástroj je príčinou dobra aj zla. Ale pýtam sa ťa, kde je to zlo? Je v noži alebo v ľudskom srdci? Kto je pravým pôvodom zločinu: človek alebo nôž? Zaiste každý povie, že človek - jeho srdce. Keď je totižto srdce naplnené zlom, nemôže v ňom byť Boh. A tak ani miesto, ani čas, ani peniaze, ani oblek, ani pokrm, neurobia z teba poctivca, ak ty sám si nečestný. Z toho všetkého jasne vyplýva, že nie pery, ten vonkajšok je dôležitý, ale srdce, vnútro človeka.

Musíme byť všetci veľmi pozorní, aby nám sväté veci - svätá omša a modlitba - nezovšedneli, aby sme to všetko neodriekali len perami a naše srdce bude vzdialené od Boha. Nie, naše srdce musí byť u Boha.

Ako ľahko môže človek iné svojimi perami vyslovovať a po inom vo svojom srdci túžiť, rozpráva nasledujúci príbeh. Mnisi v kláštore mali voliť opáta, predstaveného. Jeden z kandidátov skoro so slzami v očiach prosil svojich spolubratov, aby ho nevolili, lebo on je vraj veľmi nedokonalý. Vo voľbách skutočne ani nezvolili tohto mnícha za opáta. A tu nastala u neho zmena. Začal s každým rozprávať, ako veľmi mu ukrivdili, keď ho nezvolili. Vtedy mu jeden z nich povedal: "Brat môj, veď si sám tvrdil, že nie si hodný

takéhoto úradu. Preto sme ťa ani nezvolili." A jeho odpoveď bola: "Aj keby som vám bol prisahal, že som nehodný, nemali ste mi veriť, lebo ja som si myslel, že ma zvolíte." Takéto je ľudské zmýšľanie, správanie.

My sa snažme, aby sme Boha uctievali vždy svojím srdcom a nikdy nie iba perami. Kristus nám dal dobrý recept, liek pre našu dušu, aby bola zdravá, živá, schopná konať dobro. Neodmietnime to. Spomeň si vždy na to, aby o tebe neplatili tie Ježišove slová, ktoré povedal farizejom.

DVADSIATA TRETIA NEDEĽA CEZ ROK /Mk 7,31-37/ Správna reč

Dar reči, ktorým Stvoriteľ povýšil človeka nad ostatné tvory je skutočne vznešený a veľký. Ako túžobne čaká otec aj mama na prvé slová svojho dieťaťa. A ako dlho spomína dieťa na posledné slová svojich rodičov. O koľko je tu ochudobnený nemý človek. Preto chápeme bolesť hluchonemého z evanjelia, ako aj súciti tých, ktorí ho priviedli k Ježišovi a prosia ho, aby vložil na neho ruky. A Ježiš vysloví: "Effeta - otvor sa", slovo, ktoré premení bolesť na radosť, lebo hneď sa mu otvorili uši a rozviazal sa mu spútaný jazyk, čiže začal správne rozprávať.

Uzdravenie hluchonemého je pre nás príležitosťou dobre si uvedomiť, aké poslanie má sluch a reč. Je to zároveň aj výstraha, aby tieto veľké božie dary človek nezneužíval na škodu vlastnej duše, ani na pohoršenie a škodu iných. Sluchom človek zachytáva zo vzduchu rôzne zvuky. Človek zapne rádio, tranzistor, hocikde. Vie totižto, že vo svete je veľa najrozličnejších zvukov a slov, že stačí správne naladiť prijímač a hneď počujeme, čo chceme. Keď sa mi niektorá stanica nepáči, vypnem ju a naladím si na inú. Ale či je možno takto regulovať aj náš sluchový prijímač? Ide o počúvanie ľudskej reči v spoločnosti. Určite je to možné. Človek nemusí počúvať všetko, čo iní hovoria, a to najmä nie reči nemravné, ohováranie.

Všimnime si, že evanjelium poznamenáva, že tento človek začal správne rozprávať. V mravnom význame na tom totiž veľmi záleží, či vieme správne používať dar jazyka. Správne hovoriť je jedno z najťažších umení, ktorému sa mnohí ľudia vôbec nenaučia. Veď už z každého zbytočného slova sa budeme zodpovedať. Preto musíme dobre zvažovať, čo hovoríme. Často človek rozpráva len preto, aby rozprával - o ničom. Ale rozpráva sa, a to je hlavné. Život je však krátky. Človek si musí byť vedomí, že nemá veľa času na zbytočné reči. Keď nás však slová ovládnu a človek je akoby chorý, keď nič nehovorí zlé o iných, to už je hriech. Česť a dobré meno je totižto najvzácnejším pokladom človeka. A práve jazykom ľahko môžeme obrať blížneho o tento poklad. Aj keď sa niekto dopustí previnenia, má právo na dobré meno. Nikto nesmie bez príčiny rozširovať jeho previnenia. Je to zlá výhovorka: "Veď je to pravda." Boh mu hriech odpustil, ak ho oľutoval. Prečo len človek by na to nemal zabudnúť? Kristus hovorí: "Kto z vás je bez hriechu, nech prvý hodí kameň." Nikto to neurobil, ale odišli zahanbení. A čo povedať o tom, kto na druhého vymýšľa chyby, čiže osočuje? Takýto hreší dvojnásobne: hreší proti pravde, proti spravodlivosti - berie druhému česť a proti láske - spôsobuje bolesť. Vieme, že mnohé nákazlivé choroby spôsobujú vírusové baktérie, ktoré vdychujeme. Tak isto aj zbytočné počúvanie rôznych zlých reči zhubne pôsobí na dušu človeka. Jazyk je často zneužívaný. V liste sv. Jakuba čítame: "V mnohom sa všetci prehrešujeme. Ale kto sa neprehrešuje v

reči, je dokonalý, schopný si udržať na uzde celé telo. Keď dáme koňom do papule zubadlo, ovládneme ich celé telo. Pozrite, taký ohník a celú horu podpálil. Aj jazyk je ohňom. Poškvrňuje celé telo. Ľudia skrotili a krotia divé zvery - jazyk nikto z ľudí nemôže skrotiť. Jazykom dobrorečíme Bohu - ním však aj zllorečíme. A tak to nemá byť. Či z jedného prameňa vyviera voda sladká aj horká?" Zamyslí sa nad týmto strašným protikladom: na ten istý jazyk, ktorým rozprávame rôzne neslušné, mravný cit a česť blížneho urážajúce reči, opovažujeme sa prijať Spasiteľa a pritom si myslíme, že je všetko v poriadku. Iste, že nie je. Preto si musíš dobre uvedomiť, čo hovoríš.

Istému človekovi zomrela matka. Mal však iba biele šaty. Čierne si nemohol zaobstarať. Zašiel na miesto, kde farbili šaty a žiadal, aby mu šaty zafarbili na čierne. Urobili mu to. Keď mu pominul smútok, znova tu prišiel a požiadal ich, aby mu šaty dali do pôvodnej farby. Zostal však veľmi prekvapený, keď mu povedali: "Z bielych sme ľahko urobili čierne, ale z čiernych už biele nebudú nikdy."

Aj tento, azda vymyslený príbeh ukazuje, aký veľký pozor človek musí dávať na to, aby neočiernil svojho blížneho. Veľká je moc jazyka a reči. Keď sa postavia do služieb dobra - šíria pokoj. Keď sa postavia do služieb zla - stávajú sa otráveným prúdom, ktorého kálné vody špinia všetko, čoho sa len dotknú. Čím je srdce preplnené, o tom hovoria ústa. Tieto slová platia zvlášť o tých, čo rozprávajú nemravné reči. Pokazený žalúdok i pokazené srdce sa poznajú podľa jazyka. Snažme sa preto správne používať svoj jazyk, tento veľký dar boží, a to vždy len na dobro. Aby z našich úst nevyšlo nijaké nemravné, ohováračské alebo osočovacie slovo, aby sme boli pripočítaní k tým, ktorí sa neprehrešili v reči, a tak dosiahli kresťanskú dokonalosť.

DVADSIATA ŠTVRTÁ NEDEĽA CEZ ROK /Mk 8, 27-35/ Kristocentrická výchova

Čo s týmto svetom? Aká bude jeho budúcnosť? Aký bude človek budúcnosti? Aký vzor postaviť človeku? Čoho sa má pridržať? Takéto a podobné otázky zaznievali a zaznievajú medzi ľuďmi. Človek vždy potreboval a bude potrebovať jasné usmernenie svojho života.

Preto Kristus sa pýta aj svojich apoštolov, čo a ako zmýšľa svet o ňom. Pýta sa ich zároveň: "A za koho ma pokladáte vy?" Peter odpovedal: "Ty si Kristus." Táto odpoveď má byť výzvou pre nás všetkých.

Kristus je totižto stredom dejín, je ich zmyslom a náplňou. Kristus sa má stať aj stredobodom výchovy človeka. Lebo práve výchovou je možno priviesť ľudí ku Kristovi. Privádzať ku Kristovi - to je podstata kristocentrickej výchovy. Dnešný svet volá po reforme, po obnove. Po reforme po každej stránke, ktorá by vedela premeniť ľudstvo, ktorá by vedela zaistiť aspoň trochu šťastia a spokojnosti, keďže človek stratil skutočný raj tu na zemi a jeho pravá vlasť je v nebi. Či azda niet záchrany pre človeka?

Je tu záchrana - všetko obnoviť v Kristovi. Táto myšlienka však nie je úplne nová. Nachádzame ju už u sv. Pavla, kde v liste Galat'anom hovorí, že celý Starý zákon bol vychovávateľom ku Kristovi. Teda mal úlohu viesť ku Kristovi. Veľkolepý obraz tohoto nachádzame v premenení na hore Tábor. Tam sa premenil Kristus a pri ňom sa zjavili Mojžiš a Eliáš. Mojžiš a Eliáš sú predstavitelia Starého zákona, kým traja tam prítomní

apoštolovia sú predstavitelia Nového zákona. Medzi nimi je Kristus, ten Kristus, o ktorom hovorí Starý zákon, že príde a Toho budú poslúchať. Tak sa teda spája Starý a Nový zákon, aby sa vzdal hold Kristovi, ktorý je cieľom oboch.

Kristus je učiteľ. Sám o sebe povedal: "Jediný je váš učiteľ - Kristus." Touto pravdou sa zaoberajú aj svätí Otcovia. Klement Alexandrijský píše: "Logos je jediný učiteľ a vychovávateľ. On ním bol už v Starom zákone, ale nadovšetko je ním v Novom zákone." Laktancius sa snaží túto pravdu aj odôvodniť, keď rozvádza myšlienku, že jedine Kristus je učiteľ. Obyčajný človek nemôže byť v pravom slova zmysle učiteľom, lebo je nedokonalý, chýba mu autorita a moc. Sám Boh zasa nie je ním pre svoju neviditeľnosť a majestáť. Kristus je však Bohočlovek, preto sa stal našim učiteľom.

Kristus je stredom kristocentrickej výchovy. On je aj jej ideálom a aj jej cieľom. Ku Kristovi musí smerovať všetko. Keďže Kristus je Boh, preto sa kristocentrická výchova stáva teocentrickou. Priblíženie sa k Bohu, Jemu sa čo najviac pripodobniť, je vrúcnu túžbou ľudstva, a to od samého počiatku dejín. Boh stvoril v raji prvého človeka. Urobil ho na svoj obraz a podobu. Dal mu milosť posväcujúcu, ktorá ho robila dieťaťom Božím a dedičom neba. Teda človek bol podobný Bohu - k Bohu sa mal dostať. Zdalo sa, že dedičný hriech zničí toto krásne dielo Božie. Nie, nestalo sa tak úplne. Prišiel Kristus, aby vykúpil človeka. A tak človek sa má usilovať o to, aby bol podobný Bohu. Kristus jasne vyslovil túto požiadavku, keď povedal, aby sme boli dokonalí ako nebeský Otec. Ale Otca nevidíme, lebo je čistý Duch, je neviditeľný. Človek však túži po vzore, ktorý by bol prístupný jeho zmyslom. Týmto vzorom sa stal Ježiš Kristus, pravý Bohočlovek. On sa teda stal našim učiteľom, lebo On sám povedal, že kto vidí jeho, ten vidí aj Otca. Skrze Krista k Bohu. Teda výchova, ktorá vedie ku Kristovi, vedie k Bohu. Kristocentrická výchova ide po stopách Krista. Na toho, kto je vychovávaný, je potrebné pozerieť očami Krista. Kristocentricky vychovávať znamená usmerňovať podľa Kristových zásad. A Kristus na prvé miesto kladie hodnoty ducha. Kristus hovorí: "Čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, ale na duši by utrpel škodu?" Toto je dôležité v Kristocentrickej výchove. Ak teda reformovať, tak jedine podľa Kristových zásad. Počiatky sa majú diať pri výchove, kde stredom musí byť Kristus. On je vzor, ktorý majú ľudia nasledovať. Ak sa to stane, ak Kristus bude vládcom sféry a myslí, len potom nastanú časy pravej slobody človeka.

DVADSIATA PIATA NEDEĽA CEZ ROK /Mk 9,29-36/ Skromnosť

Každá doba si vyžaduje od ľudí, aby boli odborníkmi vo svojom povolání. Naša doba je náročná, a tak ľudia často zabúdajú pri svojom postavení na skromnosť. Akosi na to zabudli aj učeníci Pána Ježiša. Medzi sebou sa dohadovali, kto z nich je väčší. Pán Ježiš si sadol, zavolať Dvanástich a povedal im: "Kto chce byť prvý, nech je posledný zo všetkých a sluha všetkých." Takto ich upozorňuje na čnosť skromnosti.

Pred Bohom nie sú dôležití tí prví, ale pokorne slúžiaci ľudia. Bolo by preto úplne pochybným skreslením Ježišovej myšlienky, keby niekto chcel pochopiť tieto jeho slová ako nejaké doporučenie, ako sa vyšplhať zdola na popredné miesto. Samozrejme, že sa tu neodporúča nejaká nová metóda ako urobiť kariéru. Ide tu o nové zmýšľanie: tam, kde vo svete sa na prvé miesto dávajú peniaze a moc, tam dáva Ježiš nové pravidlo služby druhým.

U Židov bola výrazná snaha byť niečím, a to aj v náboženskej oblasti. Apoštolovia boli tiež Židia, a tak aj oni podľahli tejto túžbe. Viedli o tom rozhovor. Azda žiarlili na Petra, ktorého Ježiš v určitých záležitostiach vyzdvihoval. Ježiš je však tej zásady, že každý sa má usilovať byť najlepší, a to práve v službe druhému. Byť veľký svojím životom.

Čnosť poníženosti, skromnosť nie je veľmi obľúbená ľuďmi tohto sveta. A predsa sv. Pavol hovorí: "Čo máš, čo si nedostal? A keď si to dostal, prečo sa chváliš, akoby si to nebol dostal?" Všetko, čo máme je dar od Boha. Preto aj Bohu patrí za to vďaka a chvála.

Jedna legenda rozpráva nasledujúce. Žil raz jeden človek. Ten sa pozrel do studničky, ako do zrkadla. Obdivoval sám seba. Povedal si: "Som pekný." Potom zbadal bežiacu laň. Zasiahol ju a povedal si: "Som silný." Vystúpil na najbližší vrch. Videl sa vo výške a povedal: "Som veľký." Začal trieť dva kamene. Vykresal oheň a povedal: "Môžem." Otočil sa k nebu a počítal hviezdy. Dal im mená a zvolal: "Viem." A potom v jeden daždivý deň zaliezol do svojej jaskyne. Aby zabil čas, začal premýšľať a hovorí: "Myslím, teda som." Zakopal do zeme. Našiel zlato, a tak vyhlásil: "Som bohatý a spokojný. Nepotrebujem nikoho. Všetko mám. Toto všetko je moje." Uplynulo mnoho rokov. Človek sa vrátil k studničke. Pozrel sa a bolo po kráse. Zvetrala. Musel priznať: "Krása nebola moja. Niektomu ju požičal. Zobral mi ju." Zbadal laň. Rozbehol sa za ňou, ale sily mu už nestačili. Chcel vystúpiť na vrch, ale na polceste sa musel zastaviť, lebo bol unavený a nevládal. Vzal dva kamene a vykresal z nich iskru, ale chytila sa mu celá hora, a skoro zahynul v tom veľkom požiari. Pokúsil sa znova počítat nebeské hviezdy, ale jeho vedomosti mu už nestačili a sklamaný zašomral: "Kto vie, ako to je?" Zobral všetko svoje zlato. Išiel s ním na trh. Zlatom chcel vyvážiť svoje šťastie, ale šťastie sa nedalo kúpiť. A tak pochopil, že v skutočnosti nemal nič, že všetko len dostal, a tak mu všetko bolo odobraté. Cítil, že aj život mu uteká a že ho nijako nemôže zadržať ani na hodinu. Pochopil, že sa mýlil. Pochopil, že prvým a najväčším klamom bolo, keď si povedal, že je pekný, silný, že vo všetkom si vystačí, že nepotrebuje nikoho. Pochopil, že to bola namyslenosť a pýcha. Pochopil, že mu chýba skromnosť.

Skromnosť je tá čnosť, na ktorú snáď aj ty často zabúdaš vo svojom živote. Sv. Terézia z Avily hovorí: "Pokora je pravda." Z tohto jasne vyplýva, že pýcha je lož, nepravda. Pokorný človek, práve preto, že miluje pravdu, uznáva aj svoju závislosť na Bohu, a tak ho poslúcha. Pokorný človek sa nevynáša nad druhých, nechce ich zahanbiť, lebo mu to nedovoľuje cit spravodlivosti. A preto, že si je vedomý svojich chýb, zmýšľa o iných len dobre a seba pokladá za posledného. Tak to konal sv. Pavol. Tak zmýšľala o sebe Panna Mária, keď sa nazvala slúžkou Pánovou. Tak žil sv. František z Asissi, ktorý o sebe vyhlásil, že Boh nenašiel na zemi väčšieho hriešnika, ako je on. Svätí chápali zlobu a veľkosť hriechu, preto sa tak hlboko ponížovali a kajali sa za svoje previnenia. Pokora a skromnosť sa prejavuje najjasnejšie vtedy, keď máme znášať poníženie od iných. V tomto je veľkým vzorom sv. Klement Mária Hoffbauer. Ten chodil zbierať milodary pre siroty. Vošiel aj do krčmy, kde našiel skupinu chlapov, ktorí popíjali a hrali karty. Aj ich požiadal o almužnu. Vtedy mu jeden z nich vynadal a dokonca napľul do tváre. Klement si spokojne utrel slinu z tváre a povedal mu: "Toto ste dali mne. Teraz vás prosím, aby ste dali niečo aj sirotám." Čo sa stalo ďalej? Chlapi toto nečakali. Prekvapení vyberajú z peňaženiek svoje milodary. A ten, čo mu napľul do tváre, na druhý deň išiel ku Klementovi na spoveď. Skromnosť nie je ľahká čnosť. Je potrebné o ňu vytrvalo bojovať. Ale je možno vidieť z povedaného príkladu, že to víťazná čnosť, ktorá nakoniec premáha zlo a zabezpečuje pokoj. Preto sa aj ty musíš o ňu usilovať. Nedosiahaš ju však odrazu, ale len neustálym cvičením sa. Skús to. Aj tebe sa to podarí.

**DVADSIATA ŠIESTA NEDEĽA CEZ ROK /Mk 9,37-47/
O pekle**

Pán Ježiš v dnešnom sv. evanjeliu nás upozorňuje na to, že je peklo. Hovorí: "...ísť do pekla..., ...hodiť do pekla...,...vrhnúť do pekla..."

Preto sa zamyslíme nad tým, či je peklo večné, kde je a ako je v ňom, kto do pekla môže prísť.

Raz sa ma spýtalo dieťa na náboženstve, či je peklo večné. Hovorilo, že mama mu povedala, aby sa nebál pekla, lebo peklom strašia len zlé deti. Z toho vyplýva, že aj medzi katolikmi sú takí, čo pochybujú o jestvovaní pekla. Väčšinou sú to tí, ktorí sa majú prečo báť pekla, preto by boli radšej, keby ono vôbec nebolo. Takíto hovoria, že večné peklo sa nezlučuje s Božou spravodlivosťou, že za okamih hriechu by mali večne trpieť, že Boh je predsa milosrdný. Áno, je, ale len v tomto živote. Kým človek žije, každý má možnosť vyprosiť si odpustenie svojich hriechov. So smrťou však prestáva aj Božie milosrdenstvo. Keby nebolo večného trestu, každý by mohol Pánu Bohu povedať: "Nepodrobím sa tvojej vôli. Čo mi môžeš urobiť? Rozkazuj si, koľko len chceš. Môžeš ma aj trestať po smrti, veď raz príde chvíľa, že sa prejaví tvoje milosrdenstvo - bude koniec trestu." Tak by bol všemohúci Boh bezmocný pred človekom. Ale Boh predsa nemôže byť bezmocný, preto je večné peklo.

Aj ľudské svedomie sa bojí pekla. Koľkí po celý svoj život bojovali proti myšlienke pekla, no nakoniec pred smrťou sa chceli zmieriť s Bohom. Voltaire - zúrivy odporca pekla. Aj ten zo strachu pred peklom volal pred smrťou kňaza. Jeho priatelia to nechceli dovoliť. Zvíjal sa od strachu a kričal: "Už je tu diabol." Jeden z jeho priateľov povedal: "Keby diabol mohol zomrieť, nemohol by hroznejšie zomierať." Boh sám nám zjavil skrze Ježiša Krista v podobenstvách, že je peklo: o boháčovi a lazarovi. Aj dnešné evanjelium hovorí: "...ísť do pekla, do neuhasiteľného ohňa." Tak hovorí sám Boh. Kde je peklo a ako je v ňom? Peklo je stav odlúčenia od Boha. Teda nie je dôležité, kde sa ono presne môže nachádzať. Peklo sa predstavuje ako čosi dole: Boh zhodil zlých anjelov do pekla. Dôležitejšie je však, ako je v pekle. A tu nám naša vierouka hovorí o dvoch hlavných trestoch: trest zavrnutia a trest zmyslov. Trest zavrnutia - to je najhroznejšie v mukách pekla. Duša hneď po smrti spozná nesmiernu krásu Boha a nevýslovnou túžbou bude ťahaná k nemu. Tu zaznie hrozné slovo: "Vzdial sa odo mňa, zlorečený, do večného ohňa..." Toto stretnutie a okamžité rozlúčenie sa s Bohom a k tomu ešte povedomie, že si to sama zavinila, toto bolí dušu celú večnosť a to jej najväčšia bolesť. Trest zmyslov - oheň, ktorý nehasne. Vypukol v dome oheň. Každý utekal, aby si zachránil život. Po chvíli vybehne z horiaceho domu postava, celá v plameňoch a kričí: "Zabite ma, lebo to sa nedá vydržať." Padá mŕtva. Toto však v pekle bude trvať večne. Terézia Veľká mala raz videnie, v ktorom jej Pán Boh dal pocítiť muky zatratencov. Po šiestich rokoch napísala: "Vo svojom živote som vytrpela už mimoriadne veľké bolesti. Ale všetko toto je ničím v porovnaní s tým, čo som cítila, zvlášť, keď som si uvedomila, že tieto utrpenia budú trvať večne. Nevidela som síce, kto ma mučil, ale živo som cítila, ako som horela, ba ako by som bola rozmliaždená. A k tomu ešte vnútorný oheň zúfalstva - to bolo to najhoršie." Aký je to nerozumný človek, ktorý na toto nemyslí, ktorý si to nechce uvedomiť.

Kto príde do pekla? Je to veľmi vážna vec. Príslovie hovorí: "Na ktorú stranu sa strom kloní, na tú spadne." "Aký strom, také ovocie - aké ovocie, taká odmena." Keď teda človek

žije neustále v ťažkom hriechu, keď v ňom dobrovoľne zotrúva, keď sa z neho nespovedá - je to cesta do pekla. Sv. Pavol v liste Korinťanom píše: "Nemýľte sa: ani smilníci, ani modloslužobníci, ani cudzoložníci, ani chlipníci, ani súložníci mužov, ani zlodeji, ani chamtivci, ani opilci, ani utrhači, ani lupiči nebudú dedičmi Božieho kráľovstva." Ak sa chceš vyhnúť peklu, nesmieš nikdy patriť medzi týchto.

Jeden svätý muž povedal v kázni o pekle, že jestvuje sedem kľúčov, ktoré otvárajú bránu pekla. Sú to: výhovorka, že aj iní hrešia, opovážlivé spoliehanie sa na Božie milosrdenstvo, hriešny zvyk, odkladanie pokánia, zamlčovanie hriechov vo sv. spovedi, dobrovoľné vynechávanie nedeľnej sv. omše, zúfalstvo. Urob všetko vo svojom živote, aby si nikdy ani jeden z týchto kľúčov nepoužíval. Nepotrebuješ ich. Si dieťa Božie. Patríš Bohu a nie diabli. Utekaj pred peklom dobrým životom. Pre teba je otvorené nebo.

DVADSIATA SIEDMA NEDEĽA CEZ ROK /Mk 10,2-16/ Sviatosť manželstva

Človek nerád vykonáva povinnosti, ktoré sú mu zverené. Aj keď sú to povinnosti, ktoré dobrovoľne, slobodne prijal, sám sa pre ne rozhodol. Často hľadá možnosť, čo akú malú, ako by nemusel zachovávať tieto povinnosti, ako by sa z nich mohol vyslobodiť. A tak to stáva aj v manželstve. Lebo aj tu sú povinnosti, pre ktoré sa človek rozhoduje sám a dobrovoľne. Ale tak, ako to robia mnohí dnes, tak to bolo aj minulosti. Aj za čias Pána Ježiša sa niektorí, najmä farizeji, snažili o to, aby aspoň v niektorých prípadoch sa manželstvo mohlo rozviesť. Preto túto otázku kladú aj Pánu Ježišovi: "Smie muž prepustiť manželku?" A keď to odôvodňujú tým, že Mojžiš im to dovolil, vtedy im Pán Ježiš povie, že to bolo: "Pre tvrdosť vášho srdca. Na počiatku ich Boh stvoril ako muža a ženu. Čo teda Boh spojil, človek nech nerozlučuje."

Dnes mnohí hovoria, že je to už zastaralé, že už to nemôže platiť. Ako sa tu zachovať? Nuž pre kresťana je potrebné správne sa orientovať. Sú nejaké dôvody pre nerozlučiteľnosť manželstva? Veriacemu človekovi by malo byť samozrejmé, že Boh nemá záujem trápiť ľudí svojimi prikázaniami. Boh chce, aby človek bol šťastný. No nie iba na chvíľku, ale stále, večne. A práve tieto príkazy pomáhajú mu k jeho šťastiu. Preto by malo postačovať už len to, že to Boh tak prikázal, aby bola nerozlučiteľnosť manželstva. Človek sa však rád odvoláva na akési rozumné dôvody, a to chce aj v manželstve. Dôvody pre nerozlučiteľnosť jestvujú, len by ich mal človek aj uznať.

Prvým takýmto dôvodom je ich spoločné dobro: dobro muža a ženy. Obyčajne, keď uzatvárajú manželstvo, sú mladí a zdraví. No nezostanú takými stále. Aj choroba, aj nešťastia navštevujú ľudí. A práve myšlienka na nerozlučiteľnosť dáva istotu, že človek nezostane sám, že niekto je s ním, kto ho bude mať stále rád. Keby nebolo nerozlučiteľnosti, každý by sa musel obávať, čo s ním bude v budúcnosti. Ďalším dôvodom je dobro detí. Starostlivosť o dieťa, jeho výchova. Pri rozchode sú to práve deti, ktoré najviac trpia. Detský domov nikdy nenahradí rodinné prostredie, rodinné čaro. Aké to musí byť strašné, keď dieťa nikdy nevysloví meno otec, mama.

To sú najzákladnejšie dôvody, ktoré platili v čase Ježiša Krista a platia aj dnes. Ba dnes ešte viac, ako predtým. Cítim však, že mnohí mi chcete povedať, že vy sa nerozvádzate, že to pre

vás neplatí. Máte pravdu, ale len do určitej miery. Skúmajte však svoj život, ako to vyzerá v skutočnosti vo vašom manželstve. Skúste to pekne po poriadku.

V kresťanskej rodine musí byť modlitba. Modlitba sa však pyšným nepáči. Pyšných ľudí je na svete veľa, a preto je aj veľa rodín, v ktorých sa nemodlia. Prečo modlitba? Lebo kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v Kristovom mene, tam je On uprostred nich. Preto, keď sú v rodine zhromaždení jej členovia pri modlitbe, je medzi nimi Boh. Bez Božej pomoci nič nedosiahneme, a to ani v manželstve. Nuž, ako to vyzerá vo vašej rodine? Či manželka nemá čas na všetko iné, len nie na modlitbu? Má čas pre priateľky, ale pre vlastnú rodinu nie? Či manžel namiesto spoločnej večernej modlitby nepripravuje pre svoju rodinu v podnapitom stave "litánie" z bohorúhavých slov? Miesto pokoja z modlitby - strach, hrôzu, čo bude do rána? Keď mu manželka pripomenie modlitbu, tak má tisíc výhovoriek, len aby sa nemusel spoločne s rodinou modliť. Je október, mesiac, keď sa kresťanský svet modlí k Panne Márii modlitbu svätého ruženca. Koľkí by mohli prísť do kostola, ale neprídu...

A potom, keď je nedeľa, keď je deň, ktorý patrí Bohu. Ako sa tento svätí v rodine? Koľko ľudí pokladá nedeľu len za deň, v ktorom sa človek oddáva len zábave, telu. Bohu buď nedáva vôbec nič alebo len drobnosti. Nie sú aj v mojej rodine takéto názory? Vieme si v našej rodine zadeliť tak čas, aby sme sa zúčastnili sv. omše, aby sme dali Bohu, čo mu patrí? Akú radosť pripravujete rodičia svojim deťom? Vidia vašu radosť z návštevy kostola? Nezostávajú stáť vonku, pri kostole?

A ako to je s prístupovaním ku sviatostiam? Či otec sa nevysmieva matke a to pred deťmi, že ona ide na sv. spoveď? A on už niekoľko rokov nepristúpil ku sv. spovedi. Aké je to povzbudzujúce, keď všetci členovia rodiny pristúpia k sv. spovedi. Aká je to potom krásna účasť na sv. omši, keď každý ide zo sv. omše s vedomím, že nesie vo svojej duši Krista, ktorého prijal vo sv. prijímaní?

A nakoniec ešte jedna vec - výchova detí. Táto rodičovská povinnosť je skutočne ťažká, lebo vyžaduje veľa starostlivosti a obeti. Toto mnohí neprijímajú pre svoje pohodlie. Vychovať dobrého človeka a zároveň dobrého kresťana katolíka je skutočne zodpovedná povinnosť.

Iba trochu sme nahliadli do našich rodín a vidíme, koľko je tu potrebné zmeniť k lepšiemu. Vidíme, že aj tie povinnosti, ktoré rodičia dobrovoľne berú na seba uzavretím sviatostného manželstva, často neplnia. Pýtajte sa samých seba, že ako je to práve vo vašej rodine. Nie, verejne sa nerozvádzate, ale ako to vyzerá vo vnútri, vo vašich srdciach. Koľko je tu nepokoja. Patríte si navzájom? Patríte celkom deťom? Nehľadáte, ako to robili farizeji, ako si zľahčiť rodičovské povinnosti? Preto nezabúdajte: "Čo Boh spojil, človek nech nerozlučuje."

DVADSIATA ÔSMA NEDEĽA CEZ ROK /Mk 10,17-30/ Prikázania

V jednej malej dedine sa konala birmovka. Prišiel pán biskup. Videl, že všetci sú dobre pripravení, preto sa veľmi tešil a pochválil všetkých. Nakoniec sa rozhodol, že sa ešte s nimi porozpráva, lebo birmovanci boli veľmi natešení. A tak sa chlapani a dievčatá postavili okolo neho. Vtedy povedal: "Musím vás pochváliť, lebo ste dobre pripravení. Som veľmi rád. Chcem vám však položiť ešte jednu otázku. Kto mi na ňu odpovie, dostane tento krásny sv. ruženec." A z vrečka reverendy vytiahol lesklý ruženec. Deti už boli

nedočkavé, aká to bude otázka, ktorú im pán biskup položí. A tu biskup hovorí: "Ktorá udalosť na svete bola a je najdôležitejšia?" Deti sa pozreli na seba, na pána biskupa, začali si medzi sebou pošuškávať, aká by to mohla byť odpoveď. Tu sa prihlásil jeden siedmak a hovorí: "Najdôležitejšou udalosťou bolo objavenie Ameriky." No nebola to správna odpoveď. Ďalší ôsmak tvrdil, že to bolo objavenie elektriny, ale ani s tým nebol biskup spokojný. Iný deviatak tvrdil, že to bolo objavenie atómovej energie. Biskup to pochválil, ale nebola to dobrá odpoveď. Ešte aj ďalší hovorili, čo si myslia, že to bolo vynájdenie parného stroja, lietadla, rakety a podobne. No biskup nikomu zatiaľ nedal ruženček. A tu sa prihlási jeden tichý miništrant a hovorí: "Najdôležitejšou udalosťou na svete bolo a je narodenie Ježiša Krista. To preto, lebo Ježiš nás naučil, ako máme žiť. Keby všetci ľudia žili podľa jeho príkazov, na zemi by bol raj." Toto bola tá správna odpoveď, toto pán biskup pochválil a dal miništrantovi krásny ruženec.

Miništrant odpovedal správne. Príchod Ježiša Krista a zachovávanie jeho prikázaní je to najdôležitejšie, čo je na tomto svete. Veď sme to počuli aj v dnešnom sv. evanjeliu, keď niekto pribehol k Pánu Ježišovi a sa ho opýtal: "Učiteľ dobrý, čo mám robiť, aby som obsiahol večný život?" A Pán Ježiš mu odpovedá: "Poznáš prikázania: Nezabiješ! Nescudzoložíš!

Nepokradneš! Nepreriekneš krivé svedectvo! Nebudeš podvádzať! Cti svojho otca sa svoju matku!" Áno, to sú tie príkazy, ktoré máme zachovávať. Boh nám ich dal Desat' a cirkev pridala ešte päť. Máme ich všetci dobre poznať. Dennodenne si ich pripomínať. Keď sa nazývajú Božie, to znamená, že ich dal sám Boh. A je to naozaj pravda. Tieto príkazy sú zjavené skrze Mojžiša na hore Sinaj pre Izrael, ale aj celé ľudstvo. Mojžiš potom priniesol Bohu obeť, prečítal ich ľudu a ľud jednohlasne volal: "Všetko, čo Pán hovoril, vykonáme, budeme poslušní." Stalo sa to už veľmi dávno. Tieto zákony sú dané Izraelitom, ale aj všetkým ľuďom, všetkých vekov. Boh je Otcom všetkých. Boh, ako dobrotivý Otec, dáva Desatoro. My ľudia ich máme poznať a zachovávať. Aj Pán Ježiš hovorí: "Nie ten, kto hovorí Pane, Pane, vojde do nebeského kráľovstva, ale ten, kto plní vôľu nebeského Otca." Prví kresťania to takto aj konali - zachovávali tieto zákony. Preto pohanovia mohli vidieť krásne a jasné príklady osobného, rodinného a spoločenského života. Mnohí si kladú otázku: "Je ešte aj dnes Desatoro potrebné?" Áno, je. A ako veľmi. Dnes síce človek chce žiť voľne, bez záväzkov, ale ako to končí? Preto je Desatoro potrebné. Ono je stále mladé, stále platné. Takým bolo, je dnes a bude aj zajtra - do konca sveta. Je potrebné pre dieťa, pre mladého človeka, pre rodičov, pre starých ľudí. Každý, kto podľa Desatora žije, nájde skutočné šťastie, pokoj svojho svedomia, radosť zo života, skutočnú slobodu. Skúsme sa pri každom trocha zastaviť, zamyslieť. Svedomie človeka hovorí, že jestvuje Najvyššia, dokonalá Bytosť, preto ju človek uznáva, prijíma do života, klania sa jej, a tak spĺňa prvý príkaz. Druhý príkaz nám hovorí, aby sme Boha neurážali, ale si ctili jeho meno. Tretí príkaz nás vedie k Bohu tým, že mám zasvätiť nedeľu, že sa mám zúčastniť svätej omše. Bez štvrtého príkazu, čo by mohli čakať rodičia od svojich detí? Len zlo a nevďačnosť. Keby som nevedel, že jestvuje nezabiješ, bál by som sa výjsť von z domu, bal by som sa ľudí. A nebyť šiesteho príkazu, ľudia by žili ako zvieratá - bez akýchkoľvek zábran.

Siedmy príkaz mi vraví, aby som si neprivlastnil to, čo mi nepatrí. Osmý mi určuje môj vzťah k blížnemu, aby som mu neškodil na jeho dobrom mene, aby som ovládal svoj jazyk.

Predposledný má na pamäti zvlášť dobro manželov, ich jednotu v manželskom spolunažívaní. Posledný ešte viac potvrdzuje siedmy.

Hľa, všetky sú pre dobro, pre dobro človeka. Keby teda všetci ľudia bez rozdielu svedomito a poctivo zachovávali Božie príkazy, bol by hotový raj na zemi. Vidíme to aj z týchto pár slov, ktoré sme povedali. A tak sa všetci snažme, hoci to nie je vždy ľahké, zachovávať Božie zákony. Potom aj vy uznáte, že najdôležitejšou udalosťou na svete bolo narodenie Pána Ježiša, lebo on nás naučil, ako máme žiť podľa príkazov Božích, aby sme prišli do neba.

**DVADSIATA DEVIATA NEDEĽA CEZ ROK /Mk 10 35-45/
Služba Bohu**

Niektorým je tak dobre na zemi, že sa im ani nechce ísť do neba. Ani sa oň nezaujímajú. Iní by chceli ísť do neba, ale pohodlne, bez bolesti. A čo si prajú, tomu aj veria. Preto si namýšľajú, že Boh bude k nim veľkodušný, že im postačí tesne pred smrťou povedať Bohu: "Prepáč!" Že všetko bude v poriadku. Zabúdajú, že opovážlivo sa spoliehať na Božie milosrdenstvo je hriech proti Duchu Svätému, ktorý sa neodpúšťa ani v tomto, ani v budúcom živote. Zabúdajú, že Bohu je potrebné slúžiť celý život.

Významné sú slová, ktoré dáva matka Cirkev čítať v bohoslužbe slova v dnešnú nedeľu. Na scénu najprv vystupujú Zebedejovi synovia Jakub a Ján, stále ešte poznačení ľudskou slabosťou. Hoci už boli v Kristovej škole, hoci už videli jeho príklad skromnosti a jednoduchosti, stále ešte nemajú ducha služby, ktorého im Kristus stále prízvukoval. Veď celý jeho život bol príkladom obetavej služby. Či to bolo v Kane, kde prichádza medzi chudobných svadobčanov, či v dome Jairovom, či v Betánii u Lazára, všade prichádza zotrieť slzu z oka, pohľadiť ľudskú bolesť a dať nádej.

Keď sa pýtali vodcu prvej úspešnej výpravy na Mont Everest, že prečo sa vydal na takéto nebezpečenstvo, prečo vynaložil toľkú námahu, čas, peniaze, odpovedal takto: "Preto, že je to najvyšší vrch na Zemi."

Túžba dosahovať výšky, dostávať sa hore, trápi človeka od samého počiatku. Spomeňme si na slová tých, ktorí stavali Babylon: "Poďme, postavme si vežu, ktorá bude až po nebo, a tak oslávime svoje meno." No najradšej sa ľudia "škrabú" hore spoločenským rebríkom. A neraz po cudzích chrbtoch, ba aj mŕtvolách. A ani my kresťania nie sme vždy výnimkou. Ba mnohý kresťan ešte aj dnes dostáva občas chuť byť prvý, chuť vládnuť, diktovať iným. Chce k tomu podnecovať aj iných, aby nás bolo veľa, čo to chceme. Kto sa však doteraz opieral v dejinách o množstvo, každý sa pomýlil. A kto sa v ňom zháňal po popredných miestach, pomýlil sa ešte viac. Sila kresťanov totižto nie je v ich množstve, ale v kvalite. A naša kvalita v láske. A láska je v osožnosti - v pokornom hľadaní takého miesta, z ktorého je možno čo najlepšie slúžiť. Moc, ktorou si kresťanstvo podmanilo a podmaňuje svet, nie je nadvláda. Dajme si to povedať. Kresťan ovláda svet zdola. Službou, nie panovaním.

Tak nám to povedal Ježiš Kristus svojím slovom aj príkladom. Neveríte? Nech nás presvedčia výsledky. Nuž, nech sa pochvália tí, ktorí majú v rukách kanóny, peniaze, väzenia, takým počtom stúpcov, ako Kristus. Kto zo svetských mocnárov, čo žili, sa mohol zaručiť, že mu na znak lásky a úcty budú stavať pomníky na rázcestiach, v súkromí i hore na vežiach, a to aj po dve tisíc rokoch? A čím si Kristus získal toto prvenstvo?

Službou. Tým, že lieči malomocných, že umýva nohy svojim rybárom, že namiesto zlatej prijal korunu upletenú z trnia, že namiesto zlatého žezla prijal trstinu, že namiesto svetskej moci prijal bezmocnosť ukrižovaného. Jedine týmto ovláda Kristus svet. A jedine týmto si môžu svet podmaniť aj jeho nasledovníci. Pre nás kraľovať musí znamenať slúžiť.

Je len pochopiteľné, že ti takéto slová ťažko idú do hlavy a ešte ťažšie do srdca. Preto, keď sa ti nedarí získať prvenstvo vo svete, usiluješ sa oň v práci, v rodine. Ty a nikto viac. Ba stáva sa ti aj to, že prenesieš túto chuť po prednostiach aj do svojho vzťahu s Bohom. Povieš mu napríklad vo svojej modlitbe s Jakubom a Jánom: "Chcem, aby si mi urobil o čo ťa prosím. Ja chcem... A ty, Kriste, to vykonaj." Nerob to, ale daj sa presvedčiť Kristovým slovom aj príkladom. Preto Kristus chce od teba službu.

V Paríži, pri kostole sv. Pavla, pôsobil 20 rokov kňaz, ktorý sa volal Capalla. Bol vyššej postavy, zbožný, pevný, otvorený. Jedného dňa ťažko ochorel. Prijal sviatosť chorých a obetoval Bohu svoje utrpenie. Blížil sa koniec jeho pozemského života. Tu jedného dňa do jeho izby vstúpilo niekoľko ľudí a hovoria: "Dôstojný pán. Jeden muž, ktorého poznáte, vážne ochorel. Blíži sa jeho smrť. On však nechce ku sebe nijakého kňaza. Každého odmieta." Kňaz vraví: "Je to smutná vec. Ach, keby som sám neumieral, mňa by zaiste prijal." Tu nastalo ticho. Po krátkej chvíli sa kňaz ťažko posadí a hovorí: "Oblečte ma!" Všetci vidia, že to myslí vážne. Oblečú ho. On povie: "A teraz ma zanešte k chorému!" Oni sa začali pošepkávať, že im zaiste po ceste zomrie, ale predsa sa vydali na cestu s veľkým dojatím. Tak prišli k lôžku umierajúceho. Tu kňaz začína rozhovor trasľavým slabým hlasom: "Priateľu! Obaja ideme predstúpiť pred súdnu stolicu božiu. Nechcel by si ísť spolu so mnou? Prišiel som ti pomôcť." Zomierajúci bol veľmi prekvapený. Kňaz pokračuje: "Priateľu, čas máme krátky. Vari len neodmietneš vyspovedať sa." Zomierajúci sa rozplakal a povedal: „Pravdaže sa vám vyspovedám." A tak ich nechali spolu. Sluha Boží, kňaz napál všetky sily, aby zdvihol svoju ruku, a tak dal rozhrešenie. Kňaz si potom žiadal sväté oleje. Keďže už sám nevládal dať pomazanie chorému, museli mu držať jeho ruku. A tak svojou skoro už nehybnou rukou dával sladké požehnanie chorému telu. Keď dokončil, len slabučko šepol: "Priateľu, skoro sa uvidíme." Cestou domou sa mu ešte slabučko pohybovali pery pri modlitbe. Keď s ním prišli na faru, vydýchol svoju šľachetnú dušu, dušu, ktorá slúžila blížnemu až do konca.

Hľa, čo dokáže služba, ochota pomôcť druhému. Potom už nemyslíme len na seba, ale na dobro iných, ako to vykonal aj spomínaný kňaz. Tak to konal aj Kristus, ktorý z kríža odpúšťa svojim vrahom, modlí sa za nich, ba dokonca pravému lotrovi sľubuje aj nebo.

TRIDSIATA NEDEĽA CEZ ROK /Mk 10,46-52/

Duševný zrak - viera

Život, ako celok, je zložený z mnohých malých udalostí, ktoré prebehnú ako film. Všetko záleží len na človekovi, ako dokáže tieto udalosti zužitkovať pre seba, pre dobro svojho tela a aj duše.

A tak je to aj v živote Pána Ježiša. Minulú nedeľu sa Kristus zhováral so svojimi dvoma učeníkmi, Jakubom a Jánom a naznačil im, že oni nie sú povolani na to, aby si vybrali popredné miesta, ale na to, aby znášali ťarchy evanjelia, aby slúžili ostatným. Dnešný evanjeliový text nás vedie do Jericha. Jericho bolo známe ružami. No dnes sa Ježiš

nezastavuje pri ružiach, ale pri chorom človeku, pri žobrákovi Bartimejovi. Žobrák v Jerichu neprosí Ježiša o jedlo, o peniaze, ale žiada od Ježiša svoje uzdravenie. Bol chorý telesne - oči mal nezdravé. Dušu mal však zdravú, lebo v nej sa zrodila toľká dôvera v prichádzajúceho Ježiša, že jeho starecké ústa volali: "Ježišu, Synu Dávidov, zmiluj sa nado mnou." A tu sa odohráva tá krásna scéna, pri ktorej Pán Ježiš ochotne vystiera svoje ruky k trpiacemu a vracia mu drahocenný poklad - zdravie. Pritom nezabúda prízvukovať, že to bola práve jeho viera, čo ho uzdravuje. Robí to slovami: "Chod', tvoja viera ťa uzdravila." Bartimej je vďačný za svoje uzdravenie. Ďakuje a evanjelista poznamenáva, že nasleduje Ježiša.

Slepota je nedostatok schopnosti poznať predmety zrakom. Bol som pohnutý súcitom, keď som pred nejakým časom videl v meste na autobusovej zastávke nevidiace, asi desaťročné dievča. Držala sa za ruku svojej mamičky. Slnko svietilo s čistej belasej oblohy. Dievčatko viac razy obracalo svoju tváričku smerom k slnku. Hľadalo svetlo. Ved' nevidí nič, nepozná ľudí, predmety, farby, nevidí ani vlastnú matku. Aspoň chvíľami sa jej zdá, že tma je redšia a sfarbená do červena. Hľadá teda svetlo. Túži vidieť. Keby sa jej niekto spýtal: "Čo si najviac praješ?" zaiste by nepovedala, že si praje nový dom, auto, výlety a podobne. Jej odpoveď by znela práve tak, ako slepca Bartimeja: "Učiteľ môj, aby som videla."

Zrak je skutočne jeden z najväčších Božích darov človeku. Mali by sme na to myslieť každé ráno, keď otvoríme svoje oči. Sme aspoň trochu vďačný za tento dar? Bartimej bol vďačný. Zaiste nenasledoval Ježiša len ako chodec, ale žil podľa učenia Ježišovho. A o toto sa máme usilovať aj my. Lebo telesná slepota je veľkým utrpením, ale duševná slepota je ešte horšia. lebo aj toto sa stáva človekovi, že má oči, ale žije ako by nevidel. Je to duševná slepota. Tá spočíva v nedostatku viery. Prečo je horšia? Lebo telesne nevidiaci, ale človek viery, má nádej, že raz bude vidieť Boha. Avšak človek s dobrým telesným zrakom, ale bez viery, musí očakávať len tmú.

Vo sv. Písme je často znázorňovaná telesná slepota ako obraz duševnej slepoty: "Hľad'te, len hľad'te, ale neuvid'te." Pevná viera dáva nám možnosť jasne vidieť a nasledovať Krista. Preto je náš duševný zrak - viera, dôležitejší ako telesný.

V Indii pripravoval misionár deti na prvé sv. prijímanie. Povzbudzoval ich k modlitbe. V najbližšiu nedeľu všetci išli slávnostne do kostola. Najväčšiu radosť mal dvanásťročný Gabriel, ktorý bol od narodenia slepý. Po sv. prijímaní hovorí misionárovi: "Otče, doteraz som bol slepý, ale teraz vidím." Misionár sa naň pozrel a pýta sa ho: "Čo sa stalo? Azda si dostal zrak pri sv. prijímaní?" Chlapec odpovedal: "Svetlo viery mi dalo, že vidím. Toto svetlo mi dal do duše Pán Ježiš. Chcem mu vždy verne slúžiť."

Malý chlapec a ako vedel krásne vyjadriť svoju vieru v Krista. A to je to najhlavnejšie aj v našom živote. Lebo aj nás sa Pán Ježiš pýta, ako Bartimeja: "Čo chceš, aby som ti urobil?" Preto ho poprosme, aby uzdravil našu dušu, aby nám dal pevnú vieru, ktorou naša duša bude vidieť až do večnosti. Prosme ho, aby nám prinavrátil radosť do nášho srdca, ktoré je plné zloby. Prosme ho, aby nás urobil takými, akých nás chce mať. Prosme ho, aby sme žili, ako sa na kresťanov patrí. Prosme ho, aby sme si zachránili dušu pre večný život a tak raz uvideli Boha.

**TRIDSIATA PRVÁ NEDEĽA CEZ ROK /Mk 12,28-34/
Milovať Boha**

Stalo sa to už dávnejšie. Kňaz išiel do školy vyučovať náboženstvo. Stretol malého Izáka, Žida, syna krčmára. Bola zima, a tak ho pozval do triedy. Kňaz hovoril o hlavnom prikázaní. Spýtal sa detí, že koho majú najviac milovať. Deti jedno cez druhé odpovedali: otecka, mamičku, brata, dedka... No kňaz nebol spokojný. Keď deti nedávali správnu odpoveď, sľúbil korunu tomu, kto správne odpovie. Vtedy sa prihlásil malý Izák a hovorí: "Najviac máme milovať Pána Boha." Kňaz bol spokojný s odpoveďou a dal mu sľúbenú korunu. Pýta sa ho ďalej: "A ešte nám povedz, že začo máme milovať Pána Boha?" Chlapec odpovedá: "Pána Boha máme milovať za peniaze."

Vyzerá to ako žart, ale starozákonní Židia takto chápali plnenie Božieho zákona. Lenže Pán Ježiš vo sv. evanjeliu na otázku zákonníka odpovedá: "Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou, celou svojou myslou a celou svojou silou!"

Je to teda jasné. Človek aj napriek tomu hovorí: "Budem milovať Boha, ale čo za to? Budem sa báť Boha, ale za niečo." Dokonca aj samotní apoštolovia takto chápali lásku k Bohu. Peter sa spýtal Ježiša: "Hľa, my sme opustili všetko. Čo za to dostaneme?" Naše náboženstvo nás však učí, že Boha máme milovať preto, lebo je nekonečne dokonalý, a teda lásky najhodnejší, lebo od neho máme všetko dobré.

Obdivujeme živé aj neživé veci v prírode. Páčia sa nám. O koľko však musí byť krajší a vznešenejší Boh, od ktorého tieto veci pochádzajú. Keď teda milujeme veci pre ich dokonalosť, o koľko viacej musíme milovať Boha - ich Stvoriteľa.

Láska k Bohu môže byť dokonalá a menej dokonalá. Tou menej dokonalou milujeme Boha vtedy, keď ho milujeme buď zo strachu alebo že čakáme odmenu. Dokonalá láska je zasa vtedy v nás, keď Boha milujeme nadovšetko, čiže preto, že on nám dobre robil a robí.

Pohania si kreslili a predstavovali svojich bohov ako bohov hnevu, nenávisti. Robia to mnohí kresťania aj dnes, a to vtedy, keď si myslia, že Boh je len na to, aby trestal, nenávidel ľudí. Lenže náš Boh je Boh lásky. My veríme v Boha, ktorého podstatou je láska. Kristus prichádza na svet, ako stelesnená Božia láska. Láska je podstatou a životom Boha v Trojici. A je len obdivuhodné, ako Bohu záleží na tom, aby získal aj lásku nášho biedneho srdca.

Môžeme povedať, že Boh je oceánom lásky a vlastnosťou oceánu je, že je veľmi hlboký a obmýva svetadiely. Aj Božia láska je taká veľká a hlboká, že my ľudia nikdy nemôžeme zmerať jej hĺbku a šírku. Pripomeňme si, že stvorenie sveta a človeka je dielom lásky. Vykúpenie sveta je najväčším dielom jeho lásky: "Boh tak miloval..." Kto by len mohol spočítať to množstvo dobrodení, ktoré dostávame od Boha? Či jestvuje nejaké ľudské srdce, ktorého by sa nebola dotkla božia láska? Áno, Božia láska k nám je až nepochopiteľná. Boh nás prv miloval. Naša láska je už len odpoveďou na jeho lásku. Na lásku sa nedá inak odpovedať, len láskou. To je ten najvznešenejší prejav úcty Bohu. Aj Kristus to prikazuje. Láska je prameňom mravnej dokonalosti a podmienkou svätosti. Ona nás najtesnejšie spája s Bohom. Toto spojenie sa začína tu na zemi a končí sa v nebi. Láska k Bohu žije a chodí po zemi, ale prekonáva zemskú príťažlivosť ako nejaká kozmická loď a letí k nebu, k Bohu.

Veľkosť lásky vyjadruje sv. Pavol slovami: "Čo by som hovoril jazykmi ľudskými a anjelskými, čo by som mal vieru takú silnú, že by som hory prenášal a lásky by som nemal, ničím by som nebol." A sv. Augustín vyznáva: "Ó, oheň, ktorý stále horíš a nikdy neuhasínaš. Ó, láska, ktorá stále rozpaľuješ a nikdy nechladneš, zapáľ aj mňa. Zápaľ ma

celého, aby som len teba celý miloval. Lebo ten ťa málo miluje, kto okrem teba ešte niečo miluje, čo nemiluje pre teba."

Láska je čosi úžasné. Človek, ktorý miluje, beží, letí, raduje sa. Láska necíti nijaké bremeno, nepozera na námahu, berie na seba viac, než koľko vládze uniesť, nevyhovára sa na nemožnosť, lebo si myslí, že všetko môže. A láska skutočne môže všetko. Mnoho dokáže a má úspech aj tam, kde ten, kto nemiluje, ochabuje a klesá. Láska nepozná hraníc. Takáto musí byť aj tvoja láska voči Bohu.

Na svete sú dve nepochopiteľné veci: že Boh - nekonečná láska nás miluje a že sú ľudia, ktorí nemilujú Boha. Svätí milovali Boha. Ty hovoríš, že nie si svätý, že teda nevieš milovať Boha. Nehovor to! Lebo nie preto nevieš milovať Boha, že nie si svätý. Lebo aj svätí sa nestali takými naraz. Ak chceš Boha skutočne milovať, musíš sa chrániť hriechu, predovšetkým smrteľného. Lebo smrteľný hriech zabíja lásku k Bohu.

Si manžel, manželka? Budeš dobre a viac milovať Boha, ak budeš úprimne milovať svojho partnera. Lebo uvedom si, ako môžeš milovať Boha, keď svojho vlastného partnera nemiluješ. Si otec, matka? Vychovávaj svoje deti vo viere a v láske k Bohu. Lásku musíš mať najprv ty, len tak ju môžeš dať svojim deťom. Si mládenec, dievča? Prežívaj čisto svoju mladosť. Vchádzaj do kostola dverami, nezostávaj vonku. Zamiluj si modlitbu.

Hľa, v každom veku máš milovať Boha, preukazovať mu lásku nad všetko na svete. Milovať Boha nie pre časné výhody, nie pre peniaze, ako vravel malý Izák, ale milovať Boha, lebo on je dobrota sama, on je lásky najhodnejší, milovať ho pre večnosť. Keď ho takto budeš milovať, vtedy budeš slobodný. Preto si zariad' svoj život podľa slov sv. Augustína: "Miluj Boha a rob čo chceš!"

TRIDSIATA DRUHÁ NEDEĽA CEZ ROK /Mk 12,38-44/

Obeta

V krajine nastal hlad. Niet potravín. Každý myslí len na seba, preto má aj tajné zásoby potravín. Nie tak žena zo Starého zákona. Má iba za priehrstie múky a trochu oleja. Tu prichádza prorok a žiada ju o vodu a aj o kúsok chleba. Žena vie, že potrebné pomáhať, ale ako by sa bránila, preto spomína, koľko toho má. Jej posledné slová sú veľmi jasné: "Keď to zjeme, môžeme umrieť." A predsa ide. Obetuje tento posledný pokrm. Začínajú jesť. Najedol sa prorok, ona aj jej syn. A predsa z jedla neubudlo, ba zostalo, že všetci mali dostatok. Žena obetovala posledné a Boh jej skrze proroka mnohonásobne vrátil. Bohu je milá každá úprimná obeta, ktorú človek vykoná z lásky k nemu.

Milá mu bola obeta jeho vlastného Syna, ktorý sa z lásky obetoval na Kalvárii za spásu všetkých ľudí. Kristus sa obetoval, aby sňal hriechy mnohých, aby obetovaním seba samého zničil hriech. Je to obeta, ktorá nikdy nebude prekonaná. Je to obeta raz a navždy. Veľkú obetu vyzdvihuje sám Pán Ježiš, a to u ženy vdovy. Pán Ježiš často navštevuje chrám v Jeruzaleme. No teraz sa zastavil pri chrámovej pokladnici. Mnohí hádzu veľké peniaze - majú z čoho. Tu príde chudobná vdova. Aj ona chce obetovať. No ona vhodí len dve drobné mince. Pán Ježiš ju však pochváli a vyzdvihne pred všetkými: "Veru, hovorím vám, táto chudobná vdova vhodila do pokladnice viac ako všetci ostatní. Lebo všetci hádzali zo svojho prebytku, ale ona pri svojej chudobe dala všetko, čo mala, celé svoje živobytie."

Čo obetuje, obetuje z lásky k Bohu. Ju nevedie ani pýcha, ani namyslenosť - ju pohýna jej dobrá vôľa, jej láskou naplnené srdce.

V Bratislave v Dóme sv. Martina je socha sv. Martina. Tento svätec sedí na koni. Mečom prerezáva svoj plášť. Pri nohách leží žobrák, ktorému daruje tento plášť. Tu často prichádza matka so svojím synom. Modlí sa pri oltári Panny Márie, neďaleko ktorého je socha sv. Martina na koni. Chlapec sa raz spýtal svojej mamy cestou domov: "Prečo je ten rytier stále tam? Prečo nejde von, domov?" Mama mu hovorí: "Veď je to sv. Martin, ktorý bol veľmi dobrý. Doma ti o ňom porozprávam." Keď sú večer doma, mama začne rozprávať: "V minulosti sa chodilo na koňoch. Bola práve zima. Martin ide na koni. Sneh poletuje. Zrazu zbadá pri ceste žobráka. Martin chyť meč, ktorým rozreže plášť a zakryje ním žobráka. Spokojne odcvála ďalej. Ale to nie je ešte všetko. V noci rytier spokojne zaspal. A tu vidí, že k nemu prichádza ten istý žobrák, ktorému dal plášť. Keď si ho však lepšie všimne vidí mu na rukách rany po klincoch. Tak sa Martinovi v žobrákovi ukázal sám Pán Ježiš." Chlapcovi to nedalo pokoja. Raz poobede sa hrá s inými. Tu zrazu zbadá starčeka. Pomyslí si, že to bude zaiste Pán Ježiš. Chce mu niečo dať. Má na sebe nový kabát. Zoblečie ho a začne trhať. Polovicu dal starčekovi a spokojne odišiel domov. Večer nemôže zaspáť. Teší sa, ako ho bude mama chváliť. Premýšľa, že mu dajú jednu izbu. Nikto neprišiel. Až ráno prišiel jeden starec.

Dáva otcovi polovicu nového kabáta. Otec sa nazlostí a chce byť svojho syna. Príde však mama a otcovi všetko vysvetlí. Detské chápanie, ale aké úprimné.

Nie, nie je ľahké prinášať obety. Vždy to niečo stojí. Ale bez obety by sme neboli zachránení.

Pokúsme sa vo svojom živote prinášať náležité obety. Nech to nie je pretváрка, ale nech to vždy vychádza z úprimného srdca. Každá úprimná obeta poteší srdce. Prinášajme obety nadovšetko Bohu. Denne sa snažme zúčastňovať obety sv. omše. Tam sa najviac naučíme, akú hodnotu má obeta.

Prinášajme obety jeden druhému. Skutočný priateľ sa vie vždy obetovať za priateľa. Prijímajme obety druhých, ktorí nám ich ponúkajú.

Nech je náš celý život jedna krásna a milá obeta Bohu. Nech mu patrí každá chvíľa nášho života. Nech nám nie je nijaká obeta pre Boha ťažkou. Bože, obetujem ti celý svoj život.

TRIDSIATA TRETIA NEDEĽA CEZ ROK / Mk 13,24-2/

Pamätaj na koniec

Z času na čas sa objaví rôzne predpovede do budúcnosti. Jestvuje dokonca veda, ktorá sa zaoberá skúmaním budúcnosti - futuroológia. To, čo hovorí, je lákavé a príťažlivé, ale či to tak bude, to nikdy nemôže s istotou tvrdiť. Jasnovidci a rôzni sektári tiež sa o to usilujú. Zatiaľ sa ani jedna takáto predpoveď nesplnila, a to preto, lebo kedy bude koniec sveta: "O tomto dni a o tej hodine nevie nik, ani anjeli v nebi, ani Syn, iba Otec." Že koniec raz príde je isté, lebo: "Nebo a zem pominú, ale moje slová sa nepominú." Je možné rozoznať tri príchody Ježiša Krista na túto zem. Prvý bol viditeľný: keď sa Boh zjavil v ľudskom tele, keď sa Ježiš narodil v Betleheme, žil v Nazarete, ukrižovaný a vzkriesený bol v Jeruzaleme.

Druhý je neviditeľný: keď pod spôsobom chleba a vína sa dáva za pokrm pre dušu človeka. Nuž a tretí, čiže posledný, na zakončenie dejín sveta, o ktorom rozpráva dnešné evanjelium, sa odohrá vo veľmi dramatických okolnostiach: "V tých dňoch, po veľkom súžení, slnko sa zatmie, mesiac nevydá svoj lesk, hviezdy budú padať z neba a nebeské

mocnosti sa budú triasť. Vtedy uvidia Syna človeka prichádzať v oblakoch s veľkou mocou a slávou."

Čiže tretí príchod Kristov na konci sveta bude posledným dejstvom a najväčšou drámou svetových dejín. Kristus musí prísť, musí dostať zadost'účinenie, musí ukázať svoju slávu - dosiahnuť víťazstvo. Tu na zemi nezažil slávy. Bez príchodu Krista na konci sveta by boli dejiny len torzom, začiatkom bez konca, prácou bez mzdy, bojom bez víťazstva. Všetko, čo sa na svete deje, v podstate nie je nič iné, ako predohra tejto svetovej drámy. Kristus teda príde s veľkou slávou, zjaví sa v oblakoch so znakom svojho víťazstva - s krížom. Zasadne na trón a tu sa zhromaždia všetky národy. Budú pred ním milióny, čo ho milovali, ale aj milióny, čo ho nenávideli.

Keď český kráľ Otakár bojoval proti nemeckému cisárovi Rudolfovi, bál sa, že prehrá vojnu, preto sa rozhodol, že zloží sľub vernosti cisárovi. Určil si však podmienku, že prisaha sa musí uskutočniť v tajnosti, aby jeho vojsko o tom nevedelo. Cisár súhlasil. Prisaha sa konala v cisárskom stane. Cisár však sľub nedodrжал, lebo keď Otakár už kľáčaľ pred cisárom, zrazu na cisárov rozkaz spadli steny stanu a vojsko videlo svojho kráľa kľáčať pred cisárom. Otakár bol veľmi zahanbený a od veľkej hanby plakal.

Takáto scéna, avšak oveľa väčšia, bude sa opakovať pri poslednom súde. Tam spadne opona na javisku svetových dejín. Všetko, čo v nich bolo tajné, bude odhalené. Podvody a klamstvá sveta vyjdú najavo. Budú však odhalené aj svetlé stránky dejín: dôkazy Božieho milosrdenstva. Nekajúci hriešnici budú zahanbení pred celým svetom. Vtedy spoznajú, že sa veľmi sklamali. Budú nariekať nad svojim zatratením. Spravodlivý sudca - Boh, bude držať v jednej ruke odmenu a v druhej ruke trest. Bude to strašné, lebo budú iba dve možnosti: večný život alebo večná smrť, večná radosť alebo večné utrpenie.

Tým, čo budú po jeho pravici Kristus povie: "Poďte požehnaní môjho Otca a zaujmite kráľovstvo, ktoré vám bolo pripravené od ustanovenia sveta." Aký to nádherný pozdrav, aké milé pozvanie. Tým druhým povie: "Vzdial'te sa zlorečení do večného ohňa." Aké strašné odlúčenie. Vzdial'te sa odo mňa, vášho Boha, ktorý vás stvoril, ktorý mal byť cieľom vášho života. Budú prekliati od Boha, od ktorého pochádza všetko dobré, všetko požehnanie. Vzdial'te sa odo mňa svojho Spasiteľa, ktorý za vás zomrel, ktorý vás vykúpil. Preč od prameňa svetla do večnej noci. Preč od prameňa šťastia do večných muk.

Aký veľký bude teraz Kristus. Kedysi ponížený, potupený, ako najväčší zločinec, teraz Sudca sveta. Pri týchto slovách si azda myslel, že tu je reč o iných a nie o tebe. Ty predsa ešte žiješ. To je síce pravda, ale uvedom si: "Kto sa raz narodil, musí zomrieť." A preto aj ty raz budeš stáť pred týmto večným sudcom. Ba skús si predstaviť, že tá chvíľa práve teraz nastáva, že totižto zomieraš a čaká ťa súd. Zatváraš svoj telesný zrak a otváraš ten duševný - si vo večnosti. Večný sudca už čaká. Prichádzajú aj žalobcovia. Prvý je zlý duch, ktorému si na svete tak rád slúžil, tak rád splňal jeho priania. Preto si odsúdený na večné trápenie.

Tvoj anjel strážca so žiaľom svedčí proti tebe, že si ho neposlúchal, keď ťa viedol k dobrému. Nemôžeš byť s ním v nebi. Ty však chceš niečo povedať na svoju obhajobu. Ale večný sudca pozná aj tvoje myšlienky, preto ti hneď povie, že tu nepomôže vyhovárať sa na to, že si nepoznal jeho vôľu. Ty si ju dobre poznal, veď si v kostole počúval Božie slovo.

Chceš azda povedať, že si slabý. Bol si slabý, lebo si sa nevyhýbal zlým príležitostiam, ba si ich aj vyhľadával. Bol si slabý, lebo si nepoužíval prostriedky milosti Božej, nepristupoval si ku sviatostiam. Chceš sa vyhovárať na zlých ľuďoch, že to oni ťa zviadli.

Zviedli ťa, lebo si zneužil svoju slobodnú vôľu, ktorú ti dal Boh. Lebo tak, ako si nasledoval zlé príklady, tak si mohol nasledovať aj dobré príklady. Lenže ty si nerád chodil s Kristovými ovečkami, ale lepšie si sa cítil medzi dravými vlkami, ktorí všetko dobré ničia. Ešte by si chcel ďalšie povedať na svoju obranu, ale večný sudca zakončuje toto pojednávanie, lebo všetko svedčí proti tebe. A už je tu úškrnok diabla, pri ktorom krv tuhne v žilách, už je rozhodnuté o tvojej večnosti - večné utrpenie, zatratenie. Teraz si už zaiste uvedomuješ, čo znamenajú tieto slová. Cítiš, že to neplatí len pre nejaké stareny, ale pre každého, lebo vo večnosti sa odhalí celý tvoj život. Teraz si uvedomuješ, že snád aj v tvojom živote by zaznievali tie kruté slová, keby si skutočne teraz zomrel. Ale ty ešte máš čas. Boh ti ho dáva. On nechce tvoju záhubu. Preto nech ťa tak veľmi nezaujímaj, kedy bude koniec sveta, ako to vtedy všetko bude, čo sa všetko stane, ale nech ťa veľmi zaujímaj, aká bude tvoja večnosť, čo ťa čaká po tvojej smrti.

Zaiste by si chcel počuť slová večného sudcu: "Podťe, požehnaní môjho Otca!" Keď chceš počuť tieto slová a kto by to nechcel, tvoj život sa nutne musí zmeniť k lepšiemu, lebo večnosť začína už dnes.

SLÁVNOSŤ NÁŠHO PÁNA JEŽIŠA KRISTA KRÁEA VESMÍRU /Jn 18, 33-37/ Kristovo kráľovstvo

Po Druhom vatikánskom koncile vždy v poslednú nedeľu celého cirkevného roka slávi sv. cirkev slávnosť Krista Kráľa. A to je práve dnešná nedeľa.

Kráľ - čo to slovo hovorí dnešnému človekovi? Už z detských rozprávok každému zaiste zostalo, že pri slove kráľ hneď myslí na nádherný plášť, zlatú korunu, žezlo, veľké vojsko. Ale boli aj králi, ktorí panovali bez týchto záležitostí a bez meča. Nezáležalo im len na moci, ale nadovšetko na šťastí ich poddaných. To boli svätí králi. Boli však aj takí králi, namiesto ktorých panovali iní. To boli slabí králi. O jednom z takýchto sa hovorí, že jeho veľmoži si robili s ním, čo sa im zachcelo, kráľ im dovolil všetko. Jeho veľmoži mu hovorili: "Ty si náš kráľ a my sme tvoji páni."

Ale aj Pán Ježiš, ktorý vedie rozhovor s Pilátom v dnešnom sv. evanjeliu, hovorí o sebe, že je kráľ. Pilát je z toho zmätený. Akoby sa chcel pýtať: "Ty si kráľ? Aký si kráľ? Kde máš vojsko? Kde poddaných? Kto ťa vôbec zvolil za kráľa?" Dokáže skoro s poľutovaním povedať: "Tak predsa si kráľ?" A vtedy Pán Ježiš povie: "Áno, som kráľ, ako hovoríš." Ale zároveň dodáva: "Moje kráľovstvo nie je stadiaľto."

Aký to kontrast, protiklad. Človek spútaný, potupený, odsúdený na smrť sa vyhlasuje za kráľa. Keď urobil zázrak, rozmnožil chleby, nasýtil zástupy - vtedy, keď ho chceli urobiť kráľom, on odmietol, nechcel byť len pozemským kráľom. A teraz, keď má byť odsúdený na smrť, vyhlasuje: "Ja som kráľ!" Je toto možné? Ako môže byť kráľom po smrti? A predsa je to tak. Kristus týmto vyhlásil hlbokú pravdu, lebo práve svojou smrťou na kríži si získal právo byť kráľom všetkých duší, ktoré z lásky, svojou krvou vykúpil.

Áno, je tu ten kráľ, ktorého láska pribila na kríž. A tak aj jeho kráľovstvo, je kráľovstvom lásky. Jeho silou je láska. Ale tá je zároveň aj jeho slabosťou. Preto mu môžeme smelo povedať: "Ty si náš kráľ a my sme tvoji páni." Pomyslíme na mocného panovníka, ktorý má aj vlastné dietky. Malé deti. On je kráľom aj týchto. A predsa celkom ináč sa bude

správať ako kráľ voči svojim poddaným a celkom ináč voči svojim dietkam. A my sme predsa jeho dietky - krstom sme sa nimi stali. Ale to nestačí. Aj náš život musí svedčiť o tom, že patríme k nemu. Ved' či to nie je krásne patriť do kráľovstva, kde panuje láska a kde kráľ z lásky obetuje život za všetkých? Ba aj za neverných, neposlušných členov, za márnотratných synov a dcéry. Kto iný to na tomto svete dokázal? Ktorý kráľ môže po dvoch tisícoch rokoch povedať: "Moje kráľovstvo stále jestvuje, bude jestvovať večne." Ktorý kráľ môže povedať, že ľudia už 2000 rokov sa hlásia do jeho kráľovstva? Zaiste ani jeden, lebo vláda pozemských kráľov trvá vždy iba nejaký čas. Ale Kristus kraľuje stále, večne, jeho kráľovstvo nemá konca.

Pozemskí králi si vyberajú za svojich spolupracovníkov, iba ľudí zo vznešených rodín. Ale v Kristovom kráľovstve má miesto každý. Ba nielen to, ale každý je v očiach Krista kráľom rovnaký. Nie postavenie, bohatstvo tu rozhoduje, ale život naplnený skutkami, láskou k Bohu - to budú tie šperky, ktoré budú žiariť vo večnosti.

Hovoríme dnes o Kristovi, ako kráľovi a o jeho kráľovstve, kde sa všetci chceme stretnúť. Musíme si to však zaslúžiť. V Kristovom kráľovstve sa nemerajú roky. Keby sme mali možnosť aspoň trochu nahliadnuť do večnosti, zaiste by sme sa už nechceli vrátiť na túto hriešnu zem, ako o tom svedčí nasledujúce rozprávanie.

Dvaja mladí ľudia boli veľkými priateľmi. Sľúbili si, že sa nikdy neodlúčia od seba. No aj napriek tomu, po niekoľkých rokoch sa musia rozísť, a to každý do iného mesta. A pri rozlúčke si znova navzájom sľubujú, že jeden druhému musia prísť na svadbu. Znova prešlo niekoľko rokov. Jeden z nich zomrel. Ten druhý sa za krátky čas ženil. Keď sedel medzi mnohými svadobčanmi a držal ruku svojej manželky, zrazu zbadal svojho mŕtveho priateľa, ako vchádza do izby. Nikto iný ho nevidel. Mladoženich vstal a išiel priateľovi naproti a radostne ho pozdravil. Jeho priateľ mu odpovedal: "Tak som ti prišiel na svadbu, ako som ti sľúbil." Mladoženich sa ho opýtal: "Ako sa ti vodí, tam kde si?" Priateľ mu odpovedá: "Mám sa tam dobre, že sa to nedá ani vypovedať. Kto to nevidel, tak to nepochopí." A ženich hovorí: "Rád by som sa tam pozrel aspoň na chvíľu, len keby to bolo možné." Priateľ hovorí: "To sa dá. Pod' so mnou." Ženich: "Idem hneď. Najprv ešte chcem zatancovať prvý tanec so svojou nevestou." Priateľ: "To chvíľu počká. Pod' hneď." Ženich sa ďalej nevzpieral a išiel s ním do večného Božieho kráľovstva. Tam uvidel nádheru, že sa to nedá opísať ľudskými slovami. Ženich len stál a s údivom sa pozeral. Priateľ mu hovorí: "Mal by si sa vrátiť, lebo tvoja nevesta čaká a veľmi sa čuduje, kde si." Ženich: "Ved' som tu ešte len chvíľku." Priateľ: "Musíš už odísť. Tvoja žena nepokojne sedí a chytá sa za srdce." Ženich: "Ešte chvíľku, ktovie či sa tu ešte dostanem." Priateľ mu hovorí tretíkrát: "Ale teraz už musíš odísť, lebo tvoja žena plače." Tu sa ženich konečne vrátil na zem a išiel do svadobného domu. Ale tu našiel všetko zmenené. Neboli tu už nijakí hostia. Preto sa celý prekvapený spýtal starenky, ktorá tam bola: "Nie je tu dnes svadba?" Ona odpovedá: "Tu? Nie! Tu už sto rokov nebola svadba. Bola tu raz jedna, ale taká zvláštna. Moja babička mi o nej rozprávala. Ženich sa pred tancom stratil a viac ho nikto nevidel." Tu si ženich uvedomil, že tam hore bol sto rokov a všetci jeho priatelia sú už mŕtvi. Keď odchádzal z domu, cítil, že je starší. Sadol si na kameň. Lahučko vydýchol a zomrel.

Takýto je život v Kristovom večnom kráľovstve: tam nejestvuje čas, tam sa každý cíti dobre - je blažený. Prosme Krista Kráľa, aby po odchode z tohoto sveta nás prijal do svojho večného kráľovstva.